*ἀαρών (*ἀρῶνα), (Hebr. מֹרֹבוֹ) ark χρήσιμοι [sc. Sap. and Ecclus.]...ἀλλ' εἰς ἀριθμὸν ρητῶν οὐκ ἀναφέρονται. διὸ δὴ ἐν τῷ ἀαρῶν οὐκ ἀνετέθησαν, τοῦ τε [v.l. τουτέστιν] ἐν τῷ τῆς διαθήκης κιβωτῷ Epiph.mens.4(M.43.244c); ἀρῶνα Dial.Tim.et Aquil.77 κ°.

*άβαδήs, untrained to go, unbroken, of a horse, Euthal. Diac. Ac.

proem.(M.85.629A).

*ἀβαθμίδοτος, given without differences of rank, of honour accorded equally to Persons of Trin. ἀ. δοξολογία Tim.Ant.caec.13 (Μ.28.1021Β).

άβαθρος, without foundation, Geo.Pis.hex.131(M.92.1442A); ib.

563(1479A).

*άβάκτις, ό, (Lat. ab actis) registrar, Nil.epp.2.207 tit.(M.79.

309B).

άβάκγευτος, without wine, Nonn.par. Jo.2:3(M.43.76ο€).

*ἀβάναυσος, liberal, generous, gentlemanly ἔστω δὲ εὕσπλαγχνος,

a. [sc. ἐπίσκοπος] Const. App.2.3.3.

ἄβαξ, ὁ, part of amphitheatre (perh. gangway steps, leading to arena, or poss. balustrade surrounding it) ή δὲ Τρύφαινα ἐξέψυξεν ἐστῶσα παρὰ τὴν ἀρήναν ἐπὶ τοὺς ἄ. Α.Paul.et Thecl.36(p.262.7); ἡ Τρύφαινα...λιποψυχήσασα...καταφέρεται τοῦ θεάτρου παρὰ τοὺς ἄ. τόπος δὲ ἢν οὖτω καλούμενος, Άβακες Bas.Sel.v.Thecl.1(M.85.537D); Μ.Εleuth.11(p.160.11).

άβάπτιστος, A. not submerged, in comparison of Church with a ship άβάπτιστον τοις...της κακοδοξίας κύμασι διαφύλασσε την δλκάδα Bas.ep.161.2(3.252C; M.32.629C); fig. d. καὶ παντός χειμώνος ύψηλοτέραν την ψυχήν διασώζων id.hom.5.4(2.37C; M.31.248A); d. τὸ της ἐκκλησίας διασώσαντα σκάφος Thdt.h.e.5.4.2(3.1019).

B. unbaptized; 1. of unbaptized persons in gen., Ath.ep.encycl. 5(p.175.2; M.25.233C); Oecum. Apoc. 3:16(p.65); Didasc. Jac. 3.1 (p.52.6); ‡Jo.Jej.can.(p.443); Thphn.chron.p.14(M.108.92A); 2. unbaptized to abstain from eucharistic worship, Cyr.ador.11(1.398C); to leave church after reading of Gospel and prayers which follow it, \$Germ.CP contempl.(M.98.417B); 3. unbaptized cannot enter kingdom of heaven (cf. Jo.3:5) εί μη ότι νόμος ήν, μηδέ δίκαιον ά. είς την βασιλείαν του θεού είσελθειν, τάχα που των έθνων οι πεπλανημένοι διὰ σωφροσύνην μόνον σωθήναι έδύναντο. διὰ τοῦτο λίαν άθυμῶ περί των εν πλάνη σωφρονούντων, ότι ανευ ελπίδος αγαθής σωφρονείν έλόμενοι πρός το βαπτισθηναι όκνηρως έχουσιν Hom.Clem.13.21; εὐδηλον ὅτι οὐδεὶς ἀ. εἰς αὐτὴν εἰσελεύσεται ‡Ath.qu. Ant. 101 (M.28. 660c); ib.115(672A); 4. question of future state of the unbaptized; a. unbaptized regarded as condemned to punishment μη...νομίσης ότι έὰν πάντων τῶν ποτε γενομένων εὐσεβῶν εὐσεβέστερος γένη, ά. δὲ is, ελπίδος τυχείν δυνήση ποτέ. ταύτη γαρ μαλλον πλείονα υφέξεις κόλασιν, ότι καλά έργα οὐκ ἐποίησας καλῶς Hom.Clem.11.25; ib. 13.21; b. unbaptized children not to be punished είς την βασιλείαν ελσέρχονται τὰ τῶν πιστῶν βεβαπτισμένα νήπια τὰ δὲ ά.... οὕτε εἰς βασιλείαν εἰσέρχονται άλλ' οὕτε πάλιν εἰς κόλασιν άμαρτίαν γὰρ οὐκ επραξαν ‡ Ath.qu. Ant.115(M.28.672A); ποῦ λέγομεν ἀπέρχεαθαι τὰ παιδία τὰ ἄκακα πενταετή, ἢ τετραετή, Ἰουδαίων καὶ ἀ.; ... ἐμοὶ δοκεῖ, οὐκ εἰσέρχεσθαι αὐτὰ εἰς γέενναν Anast.S.qu.et resp.81(M.89.7090); 5. such a child to be baptized in emergency, if necessary by deacon, Eus. Al. serm. 5 (M. 86.349A); responsibility for letting child die unbaptized rests with priest or parents, ib.; 6. sexual union with unbaptized person is grave sin, † Jo. Jej. poenit. (M.88.1921D); 7. those baptized in schism are equated with εθνικοί και ά., ‡ Jo. Nic. fr.ap. Tim. CP haer. (M.86.73A).

άβαρής, 1. without weight; hence not burdensome, inoffensive ἐαυτὸν ἀ. φυλάττει Ath.v. Anton. 50(M.26.916C); Bas. Spir. 63(3.53D; M.32.185A); Pall.v. Chrys. 17(p. 107.12; M.47.60); 2. not weighed down, of prayer that can rise to spiritual heights πενίαν καὶ θλίψιν, τὰς ὕλας τῆς ἀβαροῦς προσευχῆς Evagr. Pont. or. 131 (M.79.1196A).

άβασάνιστος, 1. untried, unexamined, of the characters of Jacob and Esau at the time of their respective election and rejection ροπης θελημάτων άβασανίστου τυχεῖν Cyr.Rom.9:14(p.227.1; M.74.833D); of texts of scripture not properly examined, Or. Jo.1.38(42; p.49.23; M.14.100B); ib.32.22(14; p.466.2; 805C); Gr.Nyss.tres dii(M.45.132C); of teaching not properly investigated, Or. Jo.6.6(3; p.113.18; 209A); of virtue untried by temptation, Gr.Naz.ep.65(M.37.128C); 2. untormented, uninjured, Meth.symp.10.6(p.129.3; M.18.204B); d. ημών ο νοῦς διαμένει ἐν τοῖς τῆς θεολογίας κινήμασιν Schol. in Jo.Clim.scal.30(M.88.1164A).

άβασίλευτος, A. not ruled by a king; 1. in gen., Eus.d.e.7.1 (p.306.14; M.22.501A); Bas.Spir.51(3.43D; M.32.161C); 2. of the initiated in Naassene system τὸ μέλι καὶ τὸ γάλα, οδ γευσαμένους τοὺς τελείους ἀ. γενέσθαι καὶ μετασχεῖν τοῦ πληρώματος Hipp.haer.5.8(p.94.27; M.16.3147C); cf. μία...ή μακαρία φύσις τοῦ μακαρίου ἀνθρώπου τοῦ ἄνω...μία δὲ ἡ θνητὴ κάτω· μία δὲ ἡ ἀ. γενεὰ ἡ ἄνω γενομένη ib. (p.89.12; 3139B); 3. of God ὁ θεὸς...ὁ μόνος ἀ. Lit.ap.Const.App.8.5.1.

B. undisciplined, anarchical, of an interpreter of scripture, with punning allusion to his teaching that Christ's βασιλεία will have an end ως τολμηρὸς ἐξηγητής σὰ καὶ λίαν ἀ. Gr.Naz.or.30.4(p.112.

17; M.36.108A).

άβάστακτος, insupportable, intolerable πικρίαν ά. Τ. Abr. A 17 (p.99.29); ά. ἀνάγκη Gr. Nyss. ep. can. (M.45.228A); Mac. Aeg. hom. 27.6(M.34.697A); of the glory of God, Didym. Trin. 1.9(M.39.281A); ή κτίσις οὐχ ὀρῷ τὸν θεὸν...οὖτως ὡς ἔστιν ἐτέρᾳ γὰρ φύσει τοῦτο...ἀ. ὑπάρχει ib.2.16(544A).

άβατος, A. untrodden, Dion.Al.ap.Eus.h.e.7.21.4(M.20.684B); †Nil.perist.11(M.79.916B); of desert places as abode of demons,

T.Sal.17.2.

B. inaccessible: 1. of divine properties as inaccessible to created order α. παντελώς τὰ τῆς θεότητος ίδια τῆ πεποιημένη κτίσει Cyr. 10.3.5(4.305B); ib.9.1(802C); id.thes.13(51.126B); id.fr.ap.CLater. act.5(H.3.861A); but possessed by Christ as divine διὰ τοῦτο καὶ ἄ. έχει το θεοπρεπές άξίωμα, καὶ τοῦτο οὐ μερικῶς, άλλ' όλοκλήρως id.thes.32(315A); 2. of the divine light, Synes.hymn.3.134(p.10; M.66.1595); 3. of knowledge of God as unattainable by the senses άβατον δε ακοαίς και τοίς ομογενέσιν ή νόησις του θεου Clem.str.5.6 (p.348.8; M.9.57B); or, since God is superessential, by anything which is πασιν α.... τοις ούσιν, ώς πάντων ύπερουσίως έξηρημένη Dion.Ar.d.n.1.2(M.3.588C); οὐδὲ ὄνομα αὐτῆς ἐστιν, οὐδὲ λόγος, άλλ' èν ἀβάτοις ἐξήρηται ib.13.3(981A); 4. of truth which, being inaccessible to the profane, may be expressed only in symbols, id.ep.9.1 (M.3.1104B); 5. esp. of persons or things as inaccessible to, hence free from, evil: of divine nature ή δέ γε θεία...φύσις...α. αεὶ πονηρίας έστίν Cyr.Is.T.4(2.123A); δ υίδς άπάσης τε φθοράς άμείνων υπάρχων καὶ ροπής: μαλλον καὶ ἄ, ἔχων παντελώς τοις τοιούτοις την φύσιν id. hom. pasch. 10(52.128B); of BMV, with pun on βάτος q.v.; χαιρε, βάτε,...ή κατὰ στέρησιν ἄ. τῆ ἀμαρτία Jo.D.hom.2.7(M.96.689B); of resurrection body, inaccessible to passions, Isid.Pel.epp.2.43(M.78. 4850); of heaven, inaccessible to evil, Chrys. hom. 59.4 in Jo. (8.350D); of Christian life inaccessible to sorrows, Synes.hymn.8.8(p.50; M.66.1612); of Christians who are to keep themselves à. βλαπτούσαις συνουσίαις Isid. Pel.epp.3.287(961C); partic. of priests, inaccessible to evil passion, ib.5.472(1601A); πενίαν δ' ἄμοχθος οἴσει σοφία ...πικραίς άβατος βίου μερίμναις Synes.hymn.1.39(p.59; M.66.1589 άβατον); ib.8.41(p.51; 1613); 6. of heaven as inaccessible to men before Christ's Ascension, Cyr.glaph.Lev.(1.375D); to sinners hereafter, Gr. Nyss.anim.et res. (M.46.84B); Chrys.stat.1.5(2.7E); 7. of way to Christ, inaccessible to sinners, typified by Jews' inability to follow Christ across sea of Galilee, Cyr. Jo. 3.4(4.272A); 8. of episcopal office, inaccessible to excommunicated offender, Isid. Pel.epp.2.127(M.78.572C); 9. of one inaccessible to good influences, ib.3.80(785D).

C. $7\tilde{a}$ d. privy; scene of death of Arius, Epiph.haer.69.10(p.160. 21; M.42.217C).

άβαφής, undipped, ref. sop given to Judas οὐκ ἄρτος ἦν τὸ ψωμίον, καὶ οὐ ψωμίον ἀ., ἀλλὰ βεβαμμένον τῷ δυναμένω ἀποσπάσαι τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου...έγγινομένην βαφήν Or. Jo.32.22 (14; p.465.11; M.14.804D).

*άββαδικός, of or belonging to a monk δύο στολάς αὐτοῦ, τὴν δὲ ἀ. και τὴν ἱερατικήν Anast.liturg.(p.278).

*άββαδόπουλος, ό, son of an abbot, Leont. N.v. Jo. Eleem. 43

p.88.2).

*άββας (άββα), δ, father, abbot; 1. title of respect accorded to monks in gen., Ephr.I.320D; Leont.N.v.Sym.31(M.93.1709A); ib.32(1709C); Niceph.Ur.v.Sym.145(M.86.3121B); esp. to prominent ascetics and monks, and abbots of monasteries μοναχῶν πατέρα, ἀ. Πάμμων Ath.narr.fug.(M.26.980D); δ ἀ. Μακάριος Αρορhth.Patr. (Μ.65.257C); Pall.h.Laus.22(p.72.1; Μ.34.1081D); Cyr.S.v.Sab.9 (p.92.24); Jo.D.trisag.26(M.95.57A); hence 2. δ ἀββας, the abbot, as official designation λαλοῦντος τοῦ ἀ. λόγον τοῖς ἀδελφοῖς Evagr. Pont.or.108(M.79.1192A); Dor.doct.1.15(M.88.1637A); ‡Jo.D.ep. Thphl.13(M.95.361C); 3. title of respect given to prieste pishops as spiritual fathers τοῦ δοιωτάτου ἀ. Θεοδώρου ἐπισκόπου CIG 8646.8(Egypt,577); cf. δ...ά. Στέφανος, δ κατά Αντιόχειαν πρεοβύτερος Cosm. Ind.top.6(M.88.321B); plur. ἀββάδες, Leont.N. v.Sym.48(M.93.1728D).

*άβδηρολόγος, speaking like an Abderite, talking foolishly (cf. LS s.v. Αβδηρίτης) κατὰ τον κοινὸν λόγον ά. ἐστὶν ὁ ἀπὸ τῶν Αβδήρων ἄνθρωπος [sc. Democritus] Tat.orat.17(p.18.14; M.6.841B).

άβέβαιος, 1. unstable, neut. as subst. τὸ μὲν ἀ. τῆς διανοίας γεννητικόν ἐστι διαφωνίας Clem.str.8.7(p.93.28; M.9.588B); τὸ ἀ. τῆς...περιουσίας Bas.hom.in Ps.33(1.149E; M.29.365D); 2. uncertain τροπολογία δέ, ἀ. ἀπόδειξις Jo.D.disp.1.2(M.94.1588B); 3. invalid, of sentence of death annulled by Cross, Bas.Sel.or.4.1(M.85.65B); 4. of persons, fichle, Isid.Pel.epp.1.276(M.78.345B).

άβέβηλος, not profane, sacred, pure; 1. in gen., of truths not revealed to common people, Synes.ep.154(M.66.1556C); id.calv.6 (p.202.9; M.66.1177D); 2. in Christian sense, of God ὁ πάναγνος καὶ ἀ. Cyr. Juln.2(6².45B); of Christ as a sacrifice ἀ. ἰερεῖον ib.9(304E); of Christian way of life, ib.4(126C); id.Ps.35:1(M.69.913B); id.Lc.9:1(M.72.640B); Ant.Mon.hom.34(M.89.1541D); of man's original mode of life, to which redeemed will return after death, Cyr. Juln. 8(280E); of the saints, id.Zach.66(3.745C); of the character of the righteous, id.Soph.5(3.583E); of pure worship, id.Juln.1(18E).

[*]άβελτηρία, ή, depravity; of man after Fall, ‡Chrys.pasch.7

(8.278C).

*άβῆνα (άβῖνα), ἡ, (Lat. habena) thong ἀβίνας Leont.N.v.Sym. 38(M.93.1717A); Thphn.chron.p.306 (άβίνων Μ.108.745B).

άβίαστος, A. unforced, unconstrained; 1. of God's will and purpose in creation, Bas. Spir.19(3.16E; M.32.101C); 2. of Christ's freedom in relation to Passion ριγεδανήν ά. έκούσιος ήλυθον ώρην Nonn. par. Jo.12:27(M.43.856A); 3. of man's free will άνθρωπος δε... προαιρέσει κεκόσμηται...ά. δεικνύς τῶν πρακτέων τὴν αἰρεσιν Bas. Sel.or.3.2(M.85.52A); οὐδεὶς γὰρ θέλει εἰς θεὸν ἁμαρτῆσαι, εἰ καὶ ἀ. πῶς ἡμῶν τυγχάνει Jo.Clim. scal. 10(M.88.845D); 4. of virginity, †Bas. Anc. virg.51(M.30.772B); 5. of freedom of movement, in respect of natural objects, Bas. hex. 1.11(1.11B; M.29.25C); 6. of unforced exegesis τῶν μύθων έρμηνείας ἀ. αὐτοῖς περιέχει τὴν ἐξήγησιν Eus. p.e. 4.1(131B; M.21.232A); Bas. ep.236.2(3.362C; M.32.880B).

B. not to be overcome: 1. in gen., of passions, Isid.Pel.epp.3.148 (M.78.841A); ib.154(845B); 2. of the purpose of God τὸ γὰρ παρὰ

θεοῦ ὡρισμένον, ἀ. ‡ Just.qu.etresp.33(M.6.1280C).

άβιάστως, without constraint; 1. ref. interprn. of scriptures or exegesis made without violence to sense, Eus.e.th.3.3(p.151.20; M.24.992C); Symb.Ant.(345)1c(p.254.11; M.26.736A); Isid.Pel.epp. 2.68(M.78.508A); ib.2.195(641C); Pyrr.ap.Max.Pyrr.(M.91.345C); 2. ref. the action of Christ's divine nature upon his humanity, Apoll.fr.76(p.222.24)ap.Gr.Nyss.Apoll.40(M.45.1213C) cit. s. vovs; ib.79(p.223.29)ap.eund.41(1217C).

*άβῖνα, ἡ, ν. ἀβῆνα.

*άβλάκευτος, active, ‡Hipp.Th.fr.17(p.50.11).

*ἀβλασφήμητος, free from slander or reproach, Bas.reg.fus.15.4 (2.357c; M.31.956c); of Church's reputation preserved by excommunication of offenders, Const. App.2.43.4; of Christ, Gr.Nyss. mart.3(M.46.776A); neut. as subst., Socr.h.e.5.19.9(M.67.617A).

[*]άβλεπέω, be without sight, not see, Iren.fr.14(p.486; M.7.

1237D).

άβλεπτ-έω, not see; overlook, disregard, Eus.h.e.10.8.8(M.20. 896D); Cyr.Ps.93:7(M.69.1233A); ~οῦντας πρός τὴν ἀλήθειαν Isid. Pel.epp.1.145(M.78.280B).

άβλεπτος, 1. unseen; of resurrection life, Gr. Nyss. anim.et res. (M.46.88B); 2. blind, sightless, Sophr. H. mir. Cyr. et Jo. 69 (M.87. 366oD); 3. undistinguished τοις ά. βιωτικοις άστερόμουσος ούρανος κατοπτεύεται Cosm. Mel. schol. (M.38.531) in Gr. Naz. carm. 2.1.44.36.

άβλεψία, ἡ, blindness, want of sight: 1. lit., Bas.reg. fus.proem. 4(2.331B; M.31.897D); Mac.Mgn.apocr.4.18(p.197.22); 2. met.; a. spiritual, M.Apollon.34(p.33.27); Cyr.H.calech.4.1; esp. ref. Jews' failure to recognize Christ, Eust.engast.19(p.46.11; M.18.652D); Const.App.5.16.2; b. of faculty by which God is myst. perceived: God, being in γνόφος, must be apprehended by ἀ., opp. natural vision ἡμεῖς γενέσθαι τὸν ὑπέρφωτον εὐχόμεθα γνόφον, καὶ δι' ἀβλεψίας καὶ ἀγνωσίας ἱδεῖν...τὸ ὑπὲρ θέαν...αὐτὸ τὸ μἡ ἱδεῖν Dion.Ar.myst.2(M.3.1025A); Max.schol.myst.2(M.4.421D); cf. Gnost. formula βασιλέα μονότροπον, δεσμὸν ἀβλεψίας, λήθην ἀπερίσκεπτον ἀσπάζομαι Or.Cels.6.31(p.101.1; M.11.1341B).

άβλής, not hit à. σκοπός Gr.Naz.carm.1.2.9.123(M.37.677A).

άβοηθησία, ή, helplessness, Olymp. fr. Lam. 4: 3(M.93.752B).

άβόητος, not noised abroad, kept silent, Nonn.par. Jo. 12:42 (M. 43.8578).

*ἀβόλιστος, incapable of sinking ἡ τῶν σωμάτων [edd. ὑδάτων] φύσις...ἄδυτος καὶ ἀ. ἐν τοῖς ὕδασι τῆς Μαρμαρικῆς Πενταπόλεως ‡Ath.qu. Ant. 136(M.28.684A) where if ὑδάτων be read ἀ. will mean incapable of being sounded.

*άβολιτίων, ή, (Lat. abolitio) withdrawal of charge, Pall.v.Chrys.

14(p.85.22; άβουλητίονα Μ.47.48).

*aβότανος, without grass, ‡Chrys.salt.Herodiad.1(8.40B).

άβούλευτος, 1. ill-advised, Orac.Sib.12.220; 2. without counsel, denied of God prior to activity of Logos in Creation οὕτε γὰρ ἄλογος, οὕτε ἄσοφος οὕτε ἀδύνατος, οὕτε ἀ. ἤν Ηipp.Noët.10(p.251.18; Μ.το.817Α).

[*]ἀβουλησία, ή, absence of volition; 1. in gen., Cyr.dial.Trin.2 (5¹.456A); ἐπὶ δὲ τῶν ἔξωθεν καὶ ὧν ἐσμεν ἐν ἐξουσία, βούλησις καὶ ἀ. κρατεῖ id.thes.7(5¹.58B); 2. of God, ref. generation of Son θεὸς ἐργάζεται μὲν βουλήσει τὰ ἐκτός, ἐγέννησε δὲ ἀχρόνως τὸν υἰὸν... οὐδένα τόπον ἐχούσης ἐν τούτω βουλήσεως καὶ ἀ. ib.(58C).

*άβουλητίων, ή, ν. άβολιτίων.

άβούλητος, I. involuntary;

A. in gen., of misfortunes τύχαις ἀ. περιπίπτοντα Clem.str.2.21 (p.182.22; M.8.1073A); ib.7.3(p.11.26; M.9.420B); οὐδὲν πείσεσθε λυπηρόν οὐδὲ τῶν ἀ. Chrys.hom.14.2 in Phil.(11.307B); of automatic movements of the body, ‡ Just.qu.etresp.19(M.6.1265A); of sinful actions performed involuntarily while dreaming, ib.21(1268A); of the cause of evil as residing in ignorance and matter, and hence outside the scope of volition, Clem.str.7.3(p.12.7; 420C); τὸ ἀ. dist. from τὸ ἄβουλον: τὸ μὲν γάρ [sc. τὸ ἄβουλον] ἐστιν ἀσκεπτος πράξις, τὸ δὲ κατηναγκασμένον πάθος Isid.Pel.epp.5.203(M.78.1456A).

B. ref. will of God: 1. that all men have not received grace does not argue God's lack of will or power, Gr. Nyss. or. catech. 30 (p.111.4; M.45.76D); 2. ref. generation of Son: a. in Arian and 'Senii-Arian' doctrine, Symb. Ant. (345)8 (p.253.23; M.26.732D) cit. s. ἀνάγκη; πῶς ...οὐκ ἀνάγκη συνομολογεῖν ὅτιπερ...ἐστι...ὁ υἰὸς...ἀ. εἰ μὴ ἐκ βουλήσεως...γέγονεν; Cyr. thes. 7(5¹.56D); id. dial. Trin. 2(5¹.454A); b. in orthodox teaching, denial of Son's generation βουλήσει does not imply that he is ἀ., Ath. Ar. 3.66 (M.26.464A).

C. ref. will of Christ; Passion was a. in relation to his human will δρᾶς ὅπως ἀ. τῷ Χριστῷ διά τε τὴν σάρκα...ὁ βάνατος ἦν θελητὸς δ' οὖν ὅμως Cyr. Jo.4.1(4.332C); ib.(333E); ἴνα τὸ παθεῖν ἀ. ἀποφήνη...ἐν σχήματι προσευχῆς ἐποιεῖτο λέγων, 'πάτερ, εἰ δινατὸν κτλ.' id.Chr.un.(5¹.772D); but its purpose was not ἀ., ib.(772A); εἰ τὸ πάθος ἀκούσιον, ἀ. ἡ ἀνάστασις Bas.Sel.or.32.2(M.85.3531).

unconsidered, ill-considered οὐ...πιστεύετε, ἀλλὰ τῷ ἀ. ἐαυτῶν οκοπῷ ἀκολουθεῖτε Pers.(Μ.10.105Α; ἀβούλῳ p.16.7); ἀ.... φωνάς Cyr.ep.4(p.26.2; 5².22Β).

άβουλήτως, involuntarily;

A. in gen. τοῖς ἀ. συμβαίνουσι Clem.str.5.5(p.346.1; M.9.53E); εἰ...
 ἀ. προήχθης πρὸς τὴν τῆς ἐκκλησίας προστασίαν Isid.Pel.epp.1.315

(M.78.364D).

B. ref. God's actions; 1. ref. Creation οὐκ ἄν δὲ τὴν ἀρχὴν ὑπέστη τι τῶν ὅντων ἀ. ἔχοντος τοῦ θεοῦ Clem.str.6.17(p.512.15; M.9.388B); 2. ref. generation of Son; a. in Arian teaching, denial that Son's generation is κατὰ βούλησιν must imply that Father is subject to constraint εἰ μὲν οὖν ἀ. ἐγέννησεν αὐτόν, πέπονθέ τι τῶν παρὰ γνώμην Cyr.thes.7(5¹.5οc); id.dial.Trin.2(5¹.454B); b. orthodox answer applies the same reasoning per absurdum to God's goodness ώς...τὸ εἶναι ἀγαθὸς οὖκ ἐκ βουλήσεως μὲν ἤρξατο, οὐ μὴν ἀ. ... ἐστὶν ἀγαθός ... οὕτω καὶ τὸ εἶναι τὸν υἰόν, εἰ καὶ μὴ ἐκ βουλήσεως ἤρξατο, ἀλλ' οὐκ ἀθέλητον Ath.Ar.3.66(M.26.461c); Cyr.thes.7(5¹.53A); and denies the Arian dilemma οὐδεὶς [sc. τῶν ἀγίων] εὐρίσκεται λέγων ἀ. ἢ κατὰ βούλησιν γεγεννῆσθαι τὸν υἰόν ἰδ.(51A); θελητῶς οὖν ἄρα καὶ ἀ. ὑπάρχει καὶ ὁ λόγος ἐν τῷ πατρί ib.(53B).

C. ref. Christ's actions; 1. ref. beginning of his miracles εὐαφόρημως ἔρχεται λοιπὸν ἐπὶ τὴν τῶν σημείων ἀρχήν, εἰ καὶ ἀ. ἐδόκει καλείσθαι πρὸς αὐτήν Cyr. Jo.2.1(4.134E); 2. his Passion was not willed by his human will, hence ἀ. σώζει τὴν κτίσιν ὑπὲρ ῆς, ἵνα σώση, τὸ πάθος ὑπέμεινε Bas.Sel.or.32.2(M.85.353C); 3. in reply to Nestorian assertion that the ἔνωσις φυσική implies involuntary kenosis κεκένωκεν ἐαυτὸν οὐκ ἀ. [sc. ὁ μονογενής] Cyr.apol.Thdt.3 (p.119.22; $6^1.213C$).

*Άβραμιαίος, 1. of or descended from Abraham, ‡Ath.sabb.6 (M.28.141C); γένους... Α. σωτήρ Nest.hom.in Heb.3: 1(p.239.14; M.64. 488C); Olymp. Job 6: 10(M.93.92A); of the 'daughter of Abraham' (Lc.13:16), Ath. Ar.3.40(M.26.408C); of 'Abraham's bosom' τοὐς Α. κόλπους Eustrat.v. Ευιγελ. 102(M.86.2389A); 2. like or worthy of Abraham, of Hosius ὁ Α. γέρων Αth.h. Αr.45(p.209.5; M.25.748C); τὸ δὲ διὰ πειρασμών... ὑπομένειν ὀλίγων σφόδρα καὶ Α. ἀνθρώπων †Bas.const.34.2(2.582A; M.31.1428B); ‡Chrys. Petr. et El.3(2.736C); ἀληθῶς Α. τὸ καύχημα ‡Chrys.concept. Jo. Bapt. (2.794D); διδασκάλου Πατρικίου, δς τάξιν Α. πληρῶν, ἐκ Χαλδαίων παραγεγονώς Cosm.Ind. top.2(M.88.73A).

*Άβραμος, = foreg., of 'Abraham's bosom' as abode of departed

Α. κόλποις ἀναπαύε[τ]ε ΜΑΜΑ Ι p.xxvi(Phrygia).

*Άβράξας (Άβρασάξ, Άβρασάξ, Άβρασάκξ), ό, Abraxas; name given by Basilideans to ἄρχων of the 365 heavens, explained numerically, cf. trecentorum autem sexaginta quinque coelorum locales positiones distribuunt similiter ut Mathematici...esse autem principem illorum appagas et propter hoc ecclxv numeros habere in se, Iren.haer.1.24.7(M.7.680A); τον μέγαν άρχοντα αὐτῶν είναι τον Αβρασάξ διά τὸ περιέχειν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ψῆφον τξέ, ώς δὴ τοῦ ονόματος την ψηφον περιέχειν πάντα, και διά τοῦτο τον ένιαυτον τοσαύταις ήμέραις συνεστάναι Hipp.haer.7.26(p.205.4; M.16.3315C); Epiph.haer.24.7(p.264.1; M.41.316B); Thdt.haer.4.1(4.293); held to be creator and first cause, Epiph.haer.24.8(p.264.26; 317A); invoked in prayer χαιραι Άβρασάκξ POxy.1566; cf. explanation, sanctum nomen commendabat, quod est aßpacas cujus nominis literae...eundem numerum complent. sunt enim septem, a et \beta et \beta et a et o et a et \xi, id est unum et duo et centum et unum et ducenta et unum et sexaginta, Aug.haer.4(M.PL.42.26); hence perh. word = άγιον ὄνομα (an ineffable name) which has same numerical value.

*άβροδιαιτέω, live luxuriously, Thdr.Stud.epp.1.11(M.99.945A). άβρομία, ή, ? absence of smell, of future state of redeemed άφθαρσίας καὶ...άθανασίας καὶ ά. Anast.S.hod.14(M.89.253D), but prob. error for ἀβρωσίας.

άβρομος, without smell, Cosm. Ind. top.11(M.88.445B).

*άβροσαρκία, ή, physical softness, Geo.Pis.carm.1.100.
[*]ἀβρότονος, ή, aromatic plant, prob. southernwood (artemisia abrotonum); with scent disliked by serpents, Epiph.haer.51.1

άβρωσία, ή, state of not needing food, v. άβρομία.

*άβυσσικός, of the abyss, in Peratic formula έγω...ή δύναμις τοῦ d. θολοῦ Hipp.haer.5.14(p.108.16; Μ.16.3167A).

ἄβυσσος, ἡ, abyss, deep, depth;

(p.249.2; M.41.889A).

A. of the primeval deep (Gen.1:2) α. δὲ πλήθος ὐδάτων, δυσέφικτον έχον τὸ πέρας ἐπὶ τὰ κάτω Proc.G.Gen.1:2(M.87.45A); άπειρος γὰρ ῆν τῶν ὑδάτων ἡ χύσις, ώς τὴν τῶν ἄλλων στοιχείων ἀναλογίαν ἐκβαίνειν· ὅθεν καὶ ἄ. εἴρηται ib.1:6(72B); from which world was marked out at Creation, Cyr. Is. 4.3(2.618c); subject to God's power, T.Lev.4.9; 1Clem.20.5; Diogn.7.2; Mel.pass.82 p.13. 31; Α. Jo.23(p.163.26); cf. ο καθήμενος επὶ θρόνου...καὶ ἐπιβλέπων άβύσσους Lit. Bas. (p.402.15); created by God, Gr. Nyss. hex. 21 (M.44. 84A); Lit.ap.Const. App.8.12.13; as one of four elements οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ ἀ. καὶ ὕδατος Eus.e.th.3.2(p.143.31; M.24.980B); hence not to be interpreted dualistically as representing evil powers opp. God, Bas.hex.2.4(1.16A; M.29.37B); Gr.Nyss.hex.21(M.44.81D); εί δὲ καλά όσα ἐποίησεν ὁ θεός, ή δὲ ἄ. καὶ τὰ περὶ αὐτὴν οὐκ ἔξω τῶν παρά τοῦ θεοῦ γεγονότων ἐστίν· ἄρα καλὰ καὶ ταῦτα τῷ ἰδίῳ λόγῳ, κᾶν α. ή το.(84Α); ετόλμησαν δε τινες είπειν ότι ακότος ο διάβολός εστιν, α. οί δαίμονες Proc.G.Gen.1:2(45B); cf. μετά τον οὐρανόν, καὶ τὴν γήν, καὶ τὴν ἄ., καὶ τὸ νοητὸν σκότος τὸν διάβολον, ὁ θεὸς λόγος Diod.Gen.1:2(M.33.1563B); allegorized as undifferentiated matter α. γὰρ τὸ ἀπεράτωτον κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπόστασιν, περαιούμενον δὲ τῆ δυνάμει τοῦ θεοῦ, αὶ τοίνυν οὐσίαι ὑλικαὶ ἀφ' ὧν τὰ ἐπὶ μέρους γένη και τὰ τούτων είδη γίνεται, ἄβυσσοι είρηνται έπει μόνον τὸ ὕδωρ οὐκ αν είπεν α. καίτοι καὶ ύδωρ α. η ύλη αλληγορείται Clem.ecl.2(p.137.17; M.9.700B); conceived as located in underworld, Apoc. En. 17.7,8; ib.21.7.

B. hence as equivalent to hell or Hades; 1. as abode of devils,

A.Phil.III(p.43.20); εγώ είμι ο την α. του ταρτάρου οίκων καὶ κατέχων A. Thom. A 32(p.149.18); cf. quae est abyssus illa, nimirum, in qua erit diabolus et angeli ejus, Or.hom.1.1 in Gen.(p.2.3; M.12. 146C); cf. aqua, quae subtus est, id est aqua abyssi, in qua... princeps hujus mundi et adversarius draco et angeli ejus habitant, ib.1.2 (p.4.2; 148A); cf.id.hom.8.7 in Jos.(p.343.6; M.12.869A); α. δέ πολλαχη της γραφης το των δαιμόνων ενδιαίτημα μεμαθήκαμεν Gr. Nyss. Pss. titt. A 8(M.44.476A); allegorized, cf. aquis abyssi, qui sunt daemonum sensus, Or.hom.1.2 in Gen.(p.5.18; 149A); 2. as pit into which devils are cast by divine power (cf. Lc. 8:31), A. Andr. A 12(p.53.9); & Βελία,...Χριστός ταπεινώσει σε είς την α. Α. Andr.et Mt.24(p.100.15); Or. Jo. 28.15(13; p.409.9; M.14.713c); 3. connected with Red Sea, as deep into which Pharaoh (typifying Satan) was overthrown, cf. Or.hom.3.3 in Ex.(p.171.2; M.12.316D); cf. Aegyptii vero post te insequentes demergentur in abyssum, etiamsi videntur rogare Jesum, ne eos...mittat in abyssum, ib.5.5(p.190.19; 331A); cf.ib.6.1(p.192.1; 331D); Eus. Ps. 105:9(M.23.1313C); 4. as place of punishment for sinners, A. Andr. et Mt. 26(p. 103.13); ib. 31(p. 113.2); temporarily, ib. 33(p.116.4); A.Phil.24(p.13.16); ἄπελθε λοιπον κάτω όλος εἰς τὴν ἄ., ib.28(p.15.13); ib.133(p.64.7); ib.141(p.76.6); 5. equivalent to αδης; of abode of the dead, Or.engast.7(p.291.24; M.12.1024D); into which Christ descended, id.hom.6 in Lc.(p.42.15); ο κύριος...καταβέβηκεν είς την ἄ. καὶ καταβάς οὐ κεκράτηται Meth. fr. 11 in Job(p.514.6); Christ's triumph over the abyss connected with the walking on the sea είς ἄ. πολλοὶ καταβεβήκασιν· καταβεβήκασι δέ, ὤστε δέσμιοι είναι, ούχ ώστε περιπατείν έν αὐτῆ. Ίησοῦς μόνος έν άβύσσω περιεπάτησεν ως έλεύθερος... ΐνα τοὺς ὑποκειμένους θανάτω λυτρώσηται ib.21(p.517.6; M.18.405C); τὰ τοῦ ἄδου χωρία κεκληκέναι ἄ. Eus. e.th.3.3(p.148.22; M.24.988A); Cyr. Jo.11.2(4.933C); v. αδης; 6. in interpretation of name Phiton (Pithom), cf. Phiton quae in nostra lingua significat...os abyssi...quia abyssus perditionis et interitus ejus est locus, Or.hom.1.5 in Ex.(p.152.17,22; M.12.303A,B); 7. in interpretation of Pr.8:22-24, favourite Arian proof-text; a. exeg. of Marcell. τὰς ἀ. παροιμιωδώς ὁ προφήτης τὰς τῶν ἀγίων καρδίας είναι λέγει τὰς ἐν τῷ ἐαυτῶν βάθει τὴν τοῦ πνεύματος ἐχούσας δωρεάν fr.19 ap.Eus. Marcell.23(p.47.19; M.24.804B); b. answered by Eus. οὺ συνορᾶ δὲ ὅτι αἱ τῶν ἀγίων καρδίαι...πρὸ τῆς σαρκὸς γεγόνασιν τοῦ σωτήρος. πῶς οὖν δυνατὸν ἐπὶ τὴν σάρκα ἀναφέρειν τὸ πρὸ τοῦ τάς ά. ποιήσαι; Eus. Marcell. 2.3 (p.47.20; M.24.804C); οὐκ αν εὐχερῶς ούτως απεφαίνετο τὰς τῶν άγίων καρδίας είναι τὰς ά., ἐπιστήσας ώς σκότος ήν επάνω της ά, καὶ ώς...δυσερμήνευτος δ περὶ αὐτῶν εν τῆ θεία γραφή φέρεται λόγος id.e.th.3.3(p.148.16; M.24.988A).

C. exeg. Ezech.31:15 τὴν νοητὴν α, τουτέστι, τὰς τῶν ἄνω πνευμάτων ἀγέλας Cyr. Abac.52(3.566D); exeg. Abac.3:11, as meaning the multitude of believers, ib.; of the whole human race, ib. (567E).

D. of the ocean, as distinct from primeval abyss, Eus.l.C.r.r

(p.197.23; M.20.1321B); id.e.th.3.3(p.151.23; M.24.992C).

E. met., depth, abyss; of God's wisdom, Thdt.ep.144(4.1240); goodness, id.qu.4 in Gen.(1.8); id.Ps.44:3(1.888); Jo.D.imag.3.29(M. 94.1349B); righteousness, Thdt.qu.27 in Gen.(1.42); judgements (cf. Ps.35:6), cf.Or.hom.12.2 in Num.(p.99.17; M.12.660C); Eus.Ps.35:6,7(M.23.320B); Bas.hom.in Ps.32(1.136D; M.29.336B); Nil.epp.1.23 (M.79.89D); of the knowledge of God, Isid.Pel.epp.1.415(M.78.413A); of the loving-kindness of Christ, Thdt.Rom.5:7(3.54); of scripture as α. ζητημάτων Chrys.hom.23.4 in Ac.(9.191A); of the mind illuminated by wisdom, Max.ambig.(M.91.1412A); of the heart as α. ... ἀκατάληπτος Mac.Aeg.elev.21(M.34.908A); of monastic humility as α. εὐτελείας Jo.Clim.scal.25(M.88.993D); μοναχός ἐστιν α. ταπεινώσεως ib.23(969A) = ‡Nil.vit.cog.(M.79.1465B); of cvil, Chrys.poenit.1.2(2.281D); of sin, Jo.Clim.scal.25(1004A).

*άβυσσότοκος, born of the abyss, Cosm. Mel. hymn. 13(4.1, p.173;

M.98.509A).

*ἀγαθαρχία, ή, source or principle of goodness; of Trin., Dion. Ar.d.n.3.1(M.3.680B); ib.4.2(696C); ref. God as he is in himself ἀγαθαρχίας ἐστὶν ἐπέκεινα id.ep.2(M.3.1069A).

*άγαθαρχικός, being the source or principle of goodness την ά. της θεαρχίας πρόνοιαν Dion.Ar.d.n.1.5(M.3.593D); ά. τριάδα ib.3.1 (680B).

*ἀγάθεια, ή, goodness, Jo.Clim.scal.1(M.88.641B).

*ἀγαθήμερος, enjoying good days, Agath.v.Gr.Ill.99(p.50).

*ἀγαθηφόρος, bringing good, Hipp.haer.5.7(p.85.14; M.16.3136A).
*ἀγαθοδότις, giving good things; of Trin., Didym.Trin.2.14(M.39.712A); of God τὴν ἀ. ἀρχὴν ἀπάσης ἱερῶς φωτοφωνείως Dion.Ar.d.n.
1.3(M.3.589B); id.e.h.3.3.7(M.3.436C); ref. divine commandments, ib.7.3.6(561A); of BMV, Jo.D.hom.8.3(M.96.701C).

άγαθοδότως, generously, munificently, Dion.Ar.c.h.1.1(M.3.120B). *άγαθοδωρία, ή, giving of good things, Germ.CP or.1(M.98.

*ἀγαθόδωρος, munificent, generous, Max.ambig.(M.91.1289A).

άγαθοειδήs, having the form of goodness, as received from goodness itself (Neoplatonist term); of the highest angelic choir, Dion.Ar.c.h.7.4(M.3.212B); of angels in gen., id.d.n.4.2(M.3.696B); ib.4.22(724B); of the soul, ib.4.30(732A); of joy, id.e.h.15.9(340A); τὸ δαιμόνιον φῦλον οὐκ ἔστιν ἀ. id.d.n.4.18(716A); ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν αγγέλων τέθεικε τὸ α.. ὁ μὲν γὰρ θεὸς οὐσιωδώς αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν ῶν, τὰ δὲ μετ' αὐτὸν ώς ἐκ μετοχῆς καὶ ἔξωθεν ἀγαθυνόμενα τῆ περὶ αὐτὸν ἐφέσει, εἰκότως ἀ. λέγονται Max.schol.d.n.4.18(M.4.272D).

*àya00618ûs, in good manner, benevolently, esp. ref. benefits conferred on inferiors; ref. choir of archangels τοις αγγέλοις αὐτάς [sc. θεαρχικάς ἐλλάμψεις] ά. άγγέλλουσα Dion.Ar.c.h.9.2(M.3.257C); ib.13.3(3010); id.e.h.2.2.2(M.3.393B); ref. God πραγματεία...την μέν οὐσίαν ἡμῶν...ά. ὑποστήσασα ib.3.3.7(436C); ib.3.3.2(429B); Max. schol.c.h.3.10(M.4.145C); ή θεία ελλαμψις...ά. έν τοῖς μεριστοῖς ποικιλλομένη Jo.D.f.o.1.14(M.94.86oC).

*aγaθοεξία, ή, good state or habit of mind or soul, Nil.epp.3.262

(M.79.516B).

*aya00epyéris, beneficent, Dion.Ar.e.h.2.2.3(M.3.393C); ib.2.3.3

άγαθοεργ-έω (άγαθουργ-έω), do good; 1. in gen., Epiph.haer.16.4 (p.213.7; M.41.253B); Cyr. Jo.2.5(4.211C); Nil.epp.3.41(M.79.408A); 2. of God αγαθός γαρ ων, εί παύσεταί ποτε ~ων, και του θεός είναι παύσεται Clem.str.6.16(p.504.3; M.9.369B); Cyr.apol.Thdt.10(p.139.2; 61.233C); 3. of deified or holy men, Clem.paed.3.1(p.235.22; M.8. 556A); id.str.4.22(p.309.6; M.8.1348B); Or.exc.in Ps.36:23(M.17.133B); Const. App. 6.27.5.

*ἀγαθοέργημα (ἀγαθούργ-), τό, good deed, Meth.res.2.15 (p.363.8; M.18.312A); Leont.N.v. Jo. Eleem. 45(p.93.23); Thdr. Stud. epp. 2.107

*άγαθοεργής, doing good works, A.Phil.111(p.43.10).

άγαθοεργία (άγαθουργ-), ή, 1. well-doing, Clem.str.4.3(p.251.16; M.8.1220B); assimilates to God, ib.6.14(p.486.7; M.9.329A); Hipp. Dan.4.31.5(M.10.652D); Epiph.haer.59.2(p.365.23; M.41.1020C); Jo. D.virt.(M.95.97B); 2. plur., good works CNic.(325)can.12; Mac.Aeg. libert.ment.27(M.34.960D); Cyr.Os.4(3.19D).

*άγαθοεργικός (άγαθουργ-), beneficent, Dion.Ar.d.n.1.8(M.3.

597C); ib.2.11(652A).
*ἀγαθοεργικῶς (ἀγαθουργ-), beneficently, Dion.Ar.e.h.2.3.3(M.3.

400A); ib.4.3.12(485A); al.

*άγαθοεργῶς (άγαθουργ-), = foreg., Dion.Ar.c.h.3.11(M.3.441B); 1b.3.12(444A).

*ἀγαθοήθως, out of a good heart εὐχαριστῶν ἀ. τῷ παναγάθῳ θεῷ Nil.epp.2.332(M.79.364A).

άγαθοθέλεια, ή, good will, Nil.epp.1.298(M.79.192B); Cod.Afr.

άγαθοθελής, benevolent, Agath.Papa ep.imp.(M.PL.87.1166B). άγαθοποιέω, do good; 1. ref. God της γάρ θείας σοφίας...το ά. Clem.str.1.17(p.55.26; M.8.801A); ib.5.14(p.421.11; M.9.205C); ib.7.7 (p.32.7; 460A); Synes.ep.57(M.66.1384B); Dion.Ar.d.n.4.21(M.3.724A); 2. ref. men; a characteristic of charity, Clem. str. 4.18(p.298.10; M.8. 1321B); ib.6.17(p.513.27; M.9.892B); ib.7.12(p.56.14; 509A); followed by peace, 2Clem.10.2; dependent on free will, Meth.res.1.57(p.319.9;

 $\text{M.41.1153A)}\,;\,\, \text{Jo.D.} \\ \textit{Man.2} (\text{M.96.1329B}).$ άγαθοποίησις, ή, doing good, Herm.mand.8.10; id.sim.5.3.4. àyaθοποιία, ή, well-doing, beneficence, 1Clem.2.2; ib.2.7; Clem. str.4.22(p.308.33; M.8.1348A); of God, Or.hom.r.r in Jer.(p.1.1; M.

13.256A). *ἀγαθοπρεπής, befitting the good, of divine gifts, emanations, etc. α. δώρων Dion.Ar.d.n.2.1(M.3.637C); α. της θεαρχίας προόδους τε καὶ ἐκφάνσεις ib.2.4(640D); ib.2.6(644C); ά. βουλήν Gr.Agr.Eccl. 1.14(M.98.788c); of Inc., ib.1.16(793A).

*ἀγαθοπρεπως, as becomes the good, benignly; ref. God, Dion.Ar. c.h.1.2(M.3.121B); ib.9.2(260B); ref. Christ's appearance in the world, ib.4.4(181B); ref. prayer of intercession, id.ep.8.6(M.3.1097C).

*ἀγαθοπτικός, capable of seeing the good ἀπομύσαντες [sc. devils] αὐτῶν τὰς ἀ. δυνάμεις Dion.Ar.d.n.4.23(M.3.725C); Max.schol.d.n. 4.23(M.4.293A).

*ayaboppuros, flowing with goodness; of the divine 'fountain',

Synes.hymn.1.129(p.63; M.66.1592).

άγαθός, good; etym. άγαθὸν λέγεται, παρὰ τὸ ἄγαν θεῖον πάντα πρός αὐτό· δ καὶ φύσει ἐστὶν ἐραστόν, καὶ ἐφετόν Jo.D.Man.1.64(M. 94.156oB);

A. philosophical conceptions ('the good' in this section cannot always be sharply distinguished from God as 'summum bonum' in B infra); 1. general characteristics: its unity εν γάρ τὸ ά., πολλά δὲ τὰ αἰσχρά Οτ.στ.21.2(p.345.19; Μ.11.481A); τὸ ὅντως ἀ. ἀπλοῦν καὶ μονοειδές έστι τῆ φύσει, πάσης διπλόης καὶ τῆς πρός τὸ ἐναντίον συζυγίας άλλότριον Gr. Nyss. hom. opif. 20.3 (M.44.200C); τὸ ά. ἐκ τῆς μιᾶς καὶ τῆς όλης αἰτίας Dion.Ar.d.n.4.30(M.3.729C); identity τὸ γὰρ άεὶ ταὐτὸν τοῦ ά., ίδιον ib.4.23(725A); infinity, Gr. Nyss. v. Mos. 5 (M.44.300D); id.mort.(M.46.504D); harmony with itself and others, Dion.Ar.d.n.4.21(721D); general causality and finality, ib.4.4 (700A); beyond definition, ib.1.1(588B); equated with καλόν, ib. 4.7(704A,B); Max.cap.5.83(M.90.1384B); a comprehensive summary οὐκ ἡγμένον δέ, τὸ ἀ. πρὸ παντὸς γὰρ αἰῶνος καὶ χρόνου φύσει τὸ ἀ νοητόν λέγει τὸ ά., ὅπερ δεῖ μόνον νοεῖν...ρητόν λέγει τὸ ά. αὐτὸ γὰρ δεῖ μόνον λαλεῖσθαι...καὶ γινόμενον λέγει τὸ ά. κατὰ φύσιν γὰρ ύπάρχει ἀγέννητον...ἄφθαρτον δὲ τὸ ἀ., ώς ἀεὶ ὄν, καὶ μή ποτε τοῦ είναι παυόμενον Schol. in Max.qu. Thal. 55.19(M.90.564Df.); 2. the good and being: all being contains some good τὸ γὰρ πάντη ἄμοιρον τοῦ ἀ. οὕτε ὄν, οὕτε ἐν τοῖς οὖσι· τὸ δὲ μικτὸν διὰ τὸ ά. ἐν τοῖς οὖοι, καὶ κατὰ τοῦτο ἐν τοῖς οὖοι καὶ ὄν, καθ' ὄσον τοῦ ἀ. μετέχει Dion.Ar.d.n.4.20(M.3.720D); διὰ δὲ τὸ ἀ. καὶ ὄν, καὶ ἀ. ὄν ib.(717C); τὰ ὅντα πάντα, καθόσον ἔστι, καὶ ἀ. ἐστι, καὶ ἐκ τὰγαθοῦ· καθόσον έστέρηται τοῦ ά., οὔτε ά., οὔτε ὄντα ἐστίν ib.(720B) = Jo.D.Man.1.47 (M.94.1549A); cf.Ath.inc.4.6(M.25.104C); 3. the good and evil: good a substance, evil an accident ἀγαθόν φημι κατ' οὐσίαν εἶναι, τὸ δὲ κακὸν ἐπισυμβαῖνόν ἐστιν· τὸ ἀ. ἀσώματον, τὸ δὲ κακὸν αἰσθητόν· τῷ...ά. οὐκ ἐπισυμβαίνει τὸ κακόν, ἀλλὰ τῷ κατὰ θέσιν ἀ. διὰ τὸ αὐτεξούσιον Adam.dial.3.9(p.126.21ff.; M.11.1800B); evil a privation of the good, Dion.Ar.d.n.4.30(M.3.732B); εἰ οὐσία τὸ ἀ., άνούσιον τὸ κακόν Jo.D.Man.1.52(M.94.1549C); evil exists only in virtue of the good, Dion.Ar.d.n.4.33(733B); πάντων, καὶ τῶν κακῶν, άρχη και τέλος έστι τὸ ά. τοῦ γὰρ ά. ένεκα πάντα, και όσα ά., και οσα έναντία Jo.D. Man. 1.64(M.94.1560B); ib.(1560C); in Manicheism evil a principle opp. good, ib.1.2(1508B).

B. God and the good; 1. identification of God with the 'summum bonum' τοῦ δὲ ἀ. κρείττον οὐδὲ ἔν, ἀφελεί ἄρα τὸ ἀ. ἀ. δὲ ὁ θεὸς όμολογείται, ώφελεί ἄρα ὁ θεός Clem.paed.1.8(p.127.12f.; M.8.325C); cf. V. Aberc. 32(p.24.19ff.); Meth. Porph. 3(p.506.13; M.18.401A); Ath. inc.3.3(M.25.101A); Bas.hom.in Ps.33(1.150A; M.29.368B); τὸ πρώτως καὶ κυρίως ά., οῦ ἡ φύσις ἀγαθότης ἐστίν, αὐτο τὸ θεῖον Gr.Nyss. v.Mos.7(M.44.301A); id.hom.opif.12.8(M.44.161C); id.Eun.9(2 p.210. 23ff.; M.45.808D); for a detailed discussion of God as the good v. Dion.Ar.d.n.4 passim, concluding: υμνηται τάγαθόν, ώς όντως άγαστόν, ώς άρχη και πέρας πάντων, ώς περιοχή των όντων, ώς είδοποιον των ουκ όντων, ώς πάντων ά. αίτιον, ώς των κακών άναίτιον, ώς πρόνοια καὶ ἀγαθότης παντελής, καὶ ὑπερβάλλουσα τὰ ὅντα καὶ τὰ ούκ όντα, και τὰ κακά, και τὴν έαυτης στέρησιν άγαθύνουσα ib.4.35 (M.3.736B); though, emphasizing his transcendence, the Son is also called φύσει τὸ ά., μάλλον δὲ παντὸς ά. ἐπέκεινα Gr. Nyss. Eun. 8(2 p. 182. 5; 776A); τὸ ὑπὲρ ἔννοιαν ἀ. id.hom.3 in Cant.(M.44.820C); cf.Dion. Ar.d.n.4.4(697C); φύσει ά. μόνος ὁ θεός Max.carit.4.90(M.90.1069C); 2. of Father as good in relation to Son (cf. Mt.19:16); a subordinationist interpretation τάχα καὶ ὁ υίὸς ἀ. ἀλλ' οὐχ ὡς ἀπλῶς ά. καὶ ὤσπερ 'εἰκών ἐστι τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου' καὶ κατὰ τοῦτο θεός... ούτως εἰκὼν τῆς ἀγαθότητος ἀλλ' οὐχ ώς ὁ πατήρ ἀπαραλλάκτως ἀ. Or.princ.1.2.13(p.47.5ff.; M.11.143C,144A); orthodox exegesis, esp. opp. Arian use of text: as a rebuke to the scribe calling Christ good without confessing his divinity, ‡Ath.dial.Trin.1.11(M.28. 1136B); Didym.(‡Bas.)Eun.4(1.291E; M.29.700C); as referring only to his humanity, Gr. Naz. or. 30.13(p.129.9; M. 36.121A); Chrys. hom. 63.1 in Mt.(7.628B); the divinity of Christ necessarily implying his being good, Gr.Nyss. Eun. 11(2 p.257.6; M.45.864C); ib.9(2 p.210.31ff.; 808D); 3. the divine goodness diffusive of itself ὁ δὲ θεὸς τελείως ά, ων ἀιδίως ἀγαθοποιός ἐστιν Athenag.leg.26.2(M.6.952A); Clem. str.7.7(p.32.1; M.9.457c); Or. Jo.1.10(11; p.15.27; M.14.41c); id.or. 29.14(p.389.3; M.11.541A); of God's goodness showing itself in Creation εί τις ά. ῶν μὴ ἔχοι οθς εὐεργετήσαι δεί, μάτην ά. είναι δοκεί (τὸ γὰρ ἀ. τῶν πρὸς ἔτερον πέφυκεν είναι...)...εὶ δὲ πάρεισίν τινες ους εθεργετείν δύναται, τηνικαθτα δείκνυται μέν αὐτοῦ πρώτον τὸ à. Meth.arbitr.22.5(p.203.14ff.); οὐ μὴν ἀκοινώνητόν ἐστι καθόλου ά. οὐδενὶ τῶν ὅντων Dion.Ar.d.n.1.2(M.3.588C); τὸ ά. ώς οὐσιῶδες ά., είς πάντα τὰ ὅντα διατείνει την ἀγαθότητα ib.4.1(693B); Jo.D. f.o.1.1(M.94.792A); 4. of the 'good' God (ὁ ά.) of Marcion and his followers, i.e. the Father of Christ, opp. the 'just' God of the OT έδίδαξε [sc. Κέρδων] τον ύπο τοῦ νόμου καὶ προφητῶν κεκηρυγμένο θεόν, μη είναι πατέρα του κυρίου ημών Ίησου Χριστου...τον μέν

δίκαιου, του δε ά. υπάρχειν Iren.haer.1.27.1(M.7.688A); οἱ μεν ἀπό Μαρκίωνος φύσιν κακήγ...έκ δικαίου γενομένην δημιουργοῦ...άντιτασσόμενοι τῷ ποιητή τῷ σφῶν καὶ σπεύδοντες πρός τὸν κεκληκότα ά. Clem.str.3.3(p.201.2; M.8.1113B); ib.2.8(p.133.29ff.; 973C); Or.or.29. 12(p.387.7; M.11.537C); id.comm.in Ex.(M.12.265B); cf.Hipp.haer. 7.37(p.223.16; M.16.3343C); & d. as one of two, ib.7.29(p.210.7; 3323A), or three first principles, ib.10.19(p.279.22; 3435C); the redemptive work of the ά.: ἐλεήσας ἔπεμψε τὸν νίὸν ὡς ⟨ἀγαθὸς⟩ άγαθον καὶ ερρύσατο ήμας...συνεπάθησεν οδν ο a. άλλοτρίοις...ώς άμαρτωλοίς...οὕτε ώς άγαθῶν οὕτε ώς κακῶν, άλλὰ σπλαγχνισθεὶς ήλέησεν Adam.dial.1.3(p.6.17ff.; M.11.1720C); who does not condemn those who disobey him, ib.2.4(p.64.36; 1765B); but, law of demiurge being destroyed ὁ θάνατος τοῦ ἀ. σωτηρία ἀνθρώπου ἐγίνετο ib.2.9(p.74.26f.; 1772C); ref. Gnost. dualism in gen., Ath.gent.6(M. 25.13C); orthodox insistence on harmony of the just with the good καθ' ἃ τὸ ἀ. ἐξετάζεται, καὶ ἡ δικαιοσύνη χαρακτηρίζεται Clem.paed. 1.8(p.127.30; M.8.328B); *ib.*(p.131.11; 333C); Or. *Jo.*1.35(40; p.44.32ff.; M.14.92C,D); Meth.symp.8.16(p.107.8ff.; M.18.169C); cf. δίκαιος.

C. of the good in creation; 1. of the good in creatures contrasted with the good in God; God being good by nature, creatures by determination of the will, Adam.dial.3.9(p.126.27f.; M.11.1800C); τό δὲ ά. λέγεται διχώς: τὸ μὲν ἐν τῷ ὅντι θεῷ, τὸ δὲ ἐν γενητοῖς. καὶ τὸ μεν εν τῷ ὄντι θεῷ, διχῶς νοεῖται πάλιν τὸ μεν φύσει, τὸ δε ποιήσει... τὸ δὲ ἐν γενητοῖς ά., τὸ μὲν φύσει, τὸ δὲ θέσει, τὸ δὲ χρησίμου ἔνεκεν• φύσει μεν ώς τὰ δημιουργήματα αὐτά Disp. Phot. (M.88.568Af.); Max. carit.4.90(M.90.1069C); or by participation δ θεδς οὐ κατά μετοχήν άγαθότητός έστιν ά., άλλ' αὐτός έστιν άγαθότης ό δὲ ἄνθρωπος μετοχή άγαθότητός ἐστιν à. ‡Ath.dial.Trin.1.12(M.28.1136B); 2. angels καὶ οί ἄγγελοι οὐκ εἰσὶν ἀ. τῆ φύσει; τῆ φύσει, οὔ· μετοχῆ, ναί ib.(1136B); 3. men; a. moral good; an effect of repentance, Herm.sim.8.6.6; developed by the commandments, Clem.str.1.6(p.23.5; M.8.729B); a matter of free will, Or.hom.20.2 in Jer.(p.178.16; M.13.501D); good works λέγομεν δὲ τὸν ἄνθρωπον...διὰ τὸ εὐεργετεῖν ά. Meth. arbitr.8(p.167.2); Bas.hom.in Ps.1(1.93A; M.29.217B); right order, Jo.D.Man.1.47(M.94.1548D); and fulfilment of the will of God, ib.1.38(1544C); its contingency τὸ α. ... ἐπὶ δὲ τῶν γενητῶν ἐνέργειά τίς έστι περί τὸ έκτὸς γινομένη...καὶ διὰ πράξεως μὲν κατορθουσιν ἄνθρωποι σαρκὶ συζῶντες τὸ ἀ.· αἱ δὲ νοεραὶ δυνάμεις, διὰ θεωρίας καὶ προσευχής. έπεὶ οὖν συμβεβηκός έστιν τὸ ἀ. ἐπὶ τῶν γενητῶν, πάντως έπὶ τούτων καὶ προτερεύει τὸ είναι τὸ ά. Disp. Phot. (M.88.5731); b. true and apparent good, Clem.str.7.7(p.33.10; M.9.464A); πολλοί γάρ τὰ μὲν ἀ., ὅταν ἐπίπονα ἢ, κακὰ νομίζουσι τὰ δὲ κακὰ διὰ τὴν προσούσαν αὐτοῖς ήδονὴν ώς ά. μεταδιώκουσι Bas.hom.in Ps.28 (I.I22C; M.29.30IA,B); οὐκ ἄρα ὁ πλοῦτος ἀ. ... μάθε τίνα ἐστὶ τὰ όντως ά. ... άρετή, φιλανθρωπία· ταθτα ά. Chrys.hom.12.4 in 1Tim. (11.616D,F); Jo.D.Man.1.36(M.94.1541D); ib.1.81(1580C); c. faith as a good, Clem.str.7.10(p.40.26; M.9.477 C); id.prot.10(p.70.5; M.8. 209A); esp. exeg. Rom. 14: 16; Chrys. hom. 26. 1 in Rom. (9.712C); à. yàp την πίστιν καλεί Thdt. Rom. 14: 16(3.144); 4. devils; not wholly without good ούτε οἱ δαίμονες φύσει κακοί· καὶ γὰρ εἰ φύσει κακοί, οὕτε έκ τάγαθου...ούτε μην έξ άγαθων μετέβαλον Dion.Ar.d.n.4.23(M.3. 724Cff.); ib.(725B); ib.4.18(716A); cf. δαίμων.

D. neut. plur. as subst.; 1. of material good things ἐν παντὶ βρώματι καὶ πότω καὶ τοῖς λοιποῖς ά. Arist.apol.15.10; τῶν ἀνθρωπείων α, ων έδωκεν ήμεν ο θεός Clem.str.7.7(p.28.4; M.9.452A); ib. 5.10(p.367.31f.; 96A); 2. spiritual good things of this life, Clem. str.7.7(p.29.28; M.9.543C); Or. Jo.1.10(11; p.15.18; M.14.41B); id. Cels.6.54(p.125.12; M.11.1381B); πίστεως, ἀγάπης, ὑπομονῆς καὶ τῶν λοιπῶν d. Meth.symp.7.8(p.79.17; M.18.136B); τὴν μητέρα τῶν d. ... ταπεινοφροσύνην Chrys.hom.r.3 in Rom.(9.434C); Cyr.Is.5.4(2.822C); id.Mich.70(3.469A); τὰ ὄντως ἀ., ἃ οὐδὲ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου ἀνέβη Jo.D.Rom.2:7(M.95.453B); 3. eternal things in heaven, cf. Heb. 9:11, 10:1 τοίς της καρδίας όφθαλμοίς ανέβλεπον τα τηρούμενα τοίς ύπομείνασιν à. M.Polyc.2.3; Just.dial.11.4(M.6.500A); Or.Jo.13.10

(p.234.29; M.14.413C); Dion.Ar.e.h.3.3.11(M.3.440C).

Ε. ή κοινωνία (or μετουσία) τοῦ ά. as t. t. for Holy Communion, Bas.ep.188 can.4(3.272A; M.32.673B); ib.199 can.22(293C; M.724A);

Gr.Nyss.ep.can.(M.45.229C).

F. as an epithet of grace, Lit. Jac. (p. 166.1); of faith, 1Clem. 26.1; of works, 1Clem.33.1; ib.35.4; Or. Jo.20.14(13; p.345.5; M.14.604C); Chrys. Stag. 1.8(1.174A); of conscience, 1Clem. 41.1; Euthal. Diac. epp. cath.(M.85.685D).

G. substituted for καλόν in citation of Gen.2:17, Mel. pass.47

p,8.4.

H. kind, benevolent à. προσώπω... ενευσε Gr.Mag.dial.(tr.Zach.) 4:13(M.PL.77.342A).

[*]άγαθοσύνη, ή, ν. άγαθωσύνη.

άγαθότης, ή, goodness, benignity, most freq. of the goodness of God;

A. divine goodness in itself; 1. in the divine nature; a. essential to or identical with it, Gr. Nyss. Eun. 11(2 p.257.8; M.45.864C); οὐ ή φύσις à. ἐστίν, αὐτὸ τὸ θεῖον id.v.Mos.7(M.44.301A); id.mort.(M.46. 497C); ή δè ἄπειρος à., ὁ θεός Chrys.hom.13.6 in Mt.(7.176A); Disp. Phot. (M.88.576A); Jo.D.f.o.1.5(M.94.801A); therefore one, Didym. Trin.2.6(M.39.5400) cit. s. ἀλήθεια; b. transcendent οὐδὲ τὸ [sc. ονομα] της ά., ώς έφαρμόζοντες αὐτη [sc. ὑπερθεότητι] προσφέρομεν, άλλα πόθω τοῦ ἐννοεῖν τι καὶ λέγειν περὶ τῆς ἀρρήτου φύσεως ἐκείνης, τὸ τῶν ὀνομάτων σεπτότατον αὐτῆ πρώτως ἀφιεροῦμεν Dion.Ar.d.n. 13.3(M.3.981A); ἡ ὑπεράγαθος ἀ. ib.2.4(641A); ib.4.4(697C); also expressed by the 'via negativa' οὐδὲ θεότης, οὐδὲ ὰ. id.myst.5(M.3. 1048A); c. freq. predicated of God, Iren.haer.4.20.5(M.7.1035C); Clem.str.6.17(p.511.9; M.9.385B); A.Phil.116(p.47.5); with epithets πατρικής à. Dion.Ar.c.h.9.3(M.3.260D); θεαρχικής à. id.e.h.1.5(M.3. 376D); as a synonym την θεαρχικήν υπαρξιν, ά. λέγοντες id.d.n.4.1 (M.3.693B); id.e.h.7.4(560A); πνεύματι άγαθότητος Sever.creat.4.6 (M.56.465); 2. in Trinitarian relationships; a. in gen. ή φυσική ά.... έκ τοῦ πατρός διὰ τοῦ μονογενοῦς ἐπὶ το πνεῦμα διήκει Bas, Spir.47 (3.39Ε; Μ.32.153Β); ή οὐσία τῆς ἀ., ή μία τῶν ὅντων αἰτία τριάς, ἐξ ής καὶ τὸ είναι καὶ τὸ εδ είναι τοῖς οδοι δι' ἀγαθότητα Dion. Ar.e.h. 1.3(M.3.373C); **b.** in rel. of Father to Son ὁ δὲ σωτήρ εἰκὼν τῆς ἀ. αὐτοῦ Or. Jo.6.57(37; p.166.6; M.14.300B); ib.13.25(p.249.29; 444A); Mt.19:16 interpreted as referring only to Christ's humanity, Gr. Nyss. Eun. 11(2 p.254.22; M.45.861B); but πως οὐ κοινωνεί της ά. ό κοινωνῶν τῆς θεότητος; ib.(p.254.30; M.l.c.); Cyr.thes.13(5 t .133E); Nil. epp.2.323(M.79.357C); 3. of Christ, freq. with sense of loving-kindness, benignity, Or. fr. 14 in Lc. (p.239.21; M.17.337A); Ath.v. Anton. 61(M.26.932B); id.apol.Const.17(M.25.616D); A.Phil.117(p.47.17); Gr. Nyss. hom. 2 in Cant. (M.44.801A); 4. ref. Marcionite 'good' God, opp. 'just' creator άγαθή γὰρ ή τοῦ θεοῦ δικαιοσύνη καὶ δικαία ἐστὶν ή ά. αὐτοῦ Clem.str.6.14(p.486.30; M.9.332A); ib.7.2(p.10.3; 416B); οί δὲ ἔτερον θεὸν φάσκοντες παρὰ τὸν δημιουργόν... ἐν τῷ χωρίζειν δικαιοσύνην ά., καὶ οἴεσθαι ὅτι οἴόν τέ ἐστι δικαιοσύνην είναι ἔν τινι χωρίς ά., καὶ ἀγαθότητα δίχα δικαιοούνης Or.comm.in Εχ.1(p.243.3f.; M.12.265B); id. prine.3.1.16(p.224.14; M.11.281B); iron. ὧ πολλῆς ἀ., μάλλον δε άθεότητος Adam.dial.2.7(p.70.19; M.11.1769B); cf. Marcion praeter creatorem alium deum solius bonitatis induceret, Tert. praescr.34(M.PL.2.47A); quid enim tam persectae bonitatis, quam totum hominem redigere in salutem? id.Marc.1.24ff.(M.PL.2.274Bff.); catholicae et summae illius bonitatis, ib.2.17(304B).

B. of divine goodness in rel. to creatures; 1. its universality $\tau \dot{\eta} \nu$ έπὶ πάσης τῆς δημιουργίας θεωρουμένην ά. Athenag.res.12(p.62.9; M.6.997B); Gr.Naz.or.38.9(M.36.320C); ή διὰ πάντων φοιτῶσα παντελής ά. οὐ μέχρι μόνον χωρεί τῶν περί αὐτήν παναγάθων οὐσιῶν, ἐκτείνεται δὲ ἄχρι τῶν ἐσχάτων, ταῖς μὲν όλικῶς παροῦσα, ταῖς δὲ ύφειμένως, ἄλλαις δὲ ἐσχάτως Dion.Ar.d.n.4.20(Μ.3.717D); ὑπερεκτεινομένη δια περιουσίαν αγαθότητος, και είς την δαιμονίαν ζωήν ib.6.2 (8560); έστι γάρ τοῦτο της... ὑπέρ πάντα ά. ίδιον, τὸ πρὸς κοινωνίαν έαυτης τὰ ὄντα καλείν id.c.h.4.1(M.3.177C); id.e.h.3.3.3(M.3.429A); 2. its expression; a. in Creation ἀγαθότητι πάσας ἡ ὑπερούσιος θεαρχία τᾶς τῶν ὄντων οὐσίας ὑποστήσασα Dion. Ατ.ε. h.4.1(Μ.3.1770); id.d.n.1.3(M.3.589c); ib.1.5(593D); b. in Inc. and Redemption διά την αυτου ά. κήδεται ήμων μήτε μορίων δυτων αυτου μήτε φύσει τέκνων. καὶ δὴ ἡ μεγίστη τῆς τοῦ θεοῦ ἀ, ἔνδειξις...ὅτι...ἡμῶν...φύσει 'ἀπηλλοτριωμένων' παντελώς ὅμως κήδεται Clem.str.2.16(p.152.16f.; Μ.8.1013Α); άξίως της ά. του των όλων θεου νοήσωμεν τον άμνον του θεοῦ αἴροντα τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου Or. Jo.6.57(37; p.166.16; M.14. 3000); γνώρισμα...της είς ήμας παρ' αὐτοῦ γενομένης ά., ὅτι ήμεις μὲν ύψώθημεν, διά τὸ ἐν ἡμῖν είναι τὸν ὕψιστον κύριον Ath. Ar. 1.43(M.26. 101A); Dion.Ar.e.h.3.3.12(M.3.444A); διὰ τὴν οἰκείαν ά. πάντως ποιήσει, ἄπερ ἐπαγγέλλεται Chrys.hom.2.2 in Eph.(11.12A); Dor.doct. 13.1(M.88.1761C); c. in the goodness of creatures autos [sc. o γνωστικός] εργάζεται την ευποιίαν, δργανον γενόμενος της του θεού à. Clem.str.7.13(p.58.19; M.9.513B); φιλάνθρωπος γάρ έστιν ὁ δεοπότης, και τής ά. αὐτοῦ τὸ δῶρον γίνεται Chrys.hom.78.4 in Mt. (7.756A); ‡Ath.dial.Trin.1.12(M.28.1136B); τὸ ἐκφαίνειν ἐν ἐαυταῖς [sc. angelic hierarchies] την κρυφίαν ά., καὶ είναι άγγέλους ώσπερ έξαγγελτικάς της θείας σιγης Dion.Ar.d.n.4.2(M.3.696B); ib.4.22 (724B).

C. as form of address: to God παρακαλουμεν την σην ά. Lit. Jac. (p.164.24); to Christ, A. Thadd.2(p.274.8); to men, Bas.ep.124(3. 214B; M.32.544C); Gr.Naz.ep.219(M.37.357B); Gr.Nyss.ep.17(M.46. *åуавотрифіа, ή, holy delight, Andr.Cr.or.6(М.97.929А).

*άγαθότυπος, being the exemplar of the good την ώραιότητα της å. θεοειδείας Dion. Ar.d.n.4.22 (M.3.724B) cit.ap. Max. myst. 23 (M.91.

άγαθουργ-, ν. άγαθοεργ-.

*άγαθοφιλής, loving good, Dion.Ar.ep.8.1(M.3.1085B).

*àyatoquńs, good by nature; of Logos, Dion.Ar.d.n.2.1(M.3.

ἀγαθύν-ω, 1. make or render good, T.Sym.5.2; τὸ δὲ πνεῦμα τὸ άγιον, ἀπροσδεές ἐστι τοῦ ~οντος, ἀγαθὸν γὰρ τῆ φύσει ἐστί Gτ. Nyss. fid.(M.45.141c); id.or.catech.39(p.157.9; M.45.100D); οὐ...ή θεία φύσις...προσδεομένη τοῦ ~οντος id. Ευπ. 1(1 p. 105.10; M. 45.340A); άγαθότης...την έαυτης στέρησιν ~ουσα Dion.Ar.d.n.4.35(M.3.736B); ib.4.21(721C); improve αγαθύναι...τον νούν είς απάθειαν Diad.perf. 74(p.92.19); make kind, Dial.Tim.et Aquil.83 vo; 2. do good, esp. of God θεοῦ, οῦ μόνον τὸ ἀ. ἔργον ἐστίν Clem.str.6.17(p.514.1; M.9. 392B); ib.6.12(p.484.28; 325C); Bas.ep.123(3.214A; M.32.544B); of men, Dion. Ar. d.n.4.34(M.3.736A); 3. pass., be made good, be good, Tit. Bost. Man. 2.21 (M. 18.1176c); Dion. Ar. ep. 2 (M. 3.1069A); ib. 8 (1088A); τὸ είναι,...τὸ ἀ. Max.ep.6(M.91.428D); 4. med., rejoice, Gr.Agr. Eccl. 8.6f.(M.98.1073A); pass., be pleased, A.Mt.10(p.227.6).

*aγaθωνυμία, ή, the name of good; as one of the divine names,

Dion.Ar.d.n.3.1(M.3.680B); ib.4.1(693B).

*άγαθώνυμος, having a good name; punning epithet of S.

Agatha, Hymn.(AS 1 p.642).

άγαθωσύνη ([*]άγαθοσύνη), ή, goodness, benignity; of God, Barn 2.9; Thphl.Ant. Autol. 1.3(M.6.1028C); θεδς...έν ταὐτότητι τῆς ά. άπαραβάτως μένει Clem.str.6.12(p.484.26; M.9.325B); ib.7.3(p.12.2; 430B); esp. towards penitents, Hegem. Arch. 5.4(p.7.1; M.10.1436A); Const. App.2.21.8; ib.2.22.12; of Christ, Clem. paed. 1.9(p.140.10; M. 8.352C); A.Paul.et Thecl.1(p.235.5); Gr.Nyss.Eun.1(1 p.106.2; M.45. 340B); Leont.N. serm. 2(M.93.1592B); of men τῆ δικαία ψυχῆ θεία τις άγαθωσύνης δύναμις Clem.str.6.12(p.484.15; M.9.325A); Eus.p.e.12.2 (575A; M.21.953C); ‡Bas.const.4.1(2.545A; M.31.1348B); Mac.Aeg. hom.2.5(M.34.468A); of Judgement day μοναχός... όψεται αὐτόν [sc. Χριστόν] εν ήμερα αγαθοσύνης στεφανούντα αὐτόν Hyper.mon.150(M. 79.1488D).

άγάλακτος, never having sucked, Nonn.par. Jo.9: 20(M.43.828B).

άγαλλιάζομαι, ν. άγαλλιάω.

άγαλλίαμα, τό, exultation, rejoicing, mostly of spiritual joy τὸ ...των ψυχων ά., τὸ ἐπὶ ταῖς συνάξεσι καὶ τῆ κοινωνία των πνευματικών χαρισμάτων ταις ψυχαις έγγινόμενον Bas.ep.243.2(3.374A; Μ.32.905Β); τὸ σὸν ἀ., ὅτι...ἀγαπᾶς ὑπὲρ οίνον τοὺς μαζοὺς τοῦ λόγου Gr.Nyss.hom.1 in Cant.(M.44.785c); id.Spir.(M.46.700A); σταυρός...τὸ τοῦ πνεύματος à. Chrys.hom.in Mt.26:39(10.19B); of sabbath à. έβδομάδος Const. App.7.36.4; of Easter day ἡμέρα... ἀγαλλιάματος Dial. Ath.et Zacch.68(p.40); of Christ ἀ. ἀπάντων ‡Meth. Sym.et Ann.6(M.18.364A); of BMV ψυχης d. Germ.CP or.5 (M.98.321B).

άγαλλίασις, ή, exultation, fervent joy, mostly spiritual ά. ήμεν παρέξετε...ὑπήκοοι γενόμενοι iClem.63.2; a fruit of charity, Barn. 1.6; of the visitation of the Lord, Clem.paed.1.8(p.130.32; M.8. 333B); of virtue ή έξις ή γνωστική...παρεχομένη...α. καὶ νῦν καὶ εἰς υστερον, την δε ά. ευφροσύνην είναι φασιν id.str.6.12(p.481.28; M.9. 320C); ή πραότης εἰρήνη ἐστὶν καὶ...ά. Α. Thom. A 86(p.202.5); έν μεγάλη ά. ... ἀποκαλύψαι ύμιν έχω τὸ ὅνομα ἐκείνο [sc. Ἰησοῦς] Α. Phil. 9(p.5.11); of true visions, Ath.v. Anton. 35(M.26.896A); of Resurrection, Amph. hom. 2.8(M.39.57C); of grace, Diad. perf. 79(p.100.22); of conversion, Jo.Mosch.prat.118(M.87.2981D); of joy of saints, Leont.N.v.Sym.25(M.93.1701B); for exeg. Ps.44:8 v. ξλαιον.

*άγαλλίασμα, τό, s.v.l., rejoicing, joy, of BMV τὸ ἐκκλησιαστικὸν

å. Thdot.Anc.hom.BMVet Sym.3(M.77.1393B).

*ἀγαλλιασμός, ό, exultation, Mac.Aeg.hom.17.12(M.34.632B).

άγαλλι-άω (usu. med.), άγαλλι-άζομαι, exult, rejoice greatly; 1. of God rejoicing in his creation ὁ δημιουργός...ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ~âται, 1Clem.33.2; of Son sharing this joy ὁμοούσιος, ήγαλλιώμην και αὐτὸς ἐνώπιον τούτου διὰ παντός ‡Proc.G.Pr.8:31(M.87. 1297C); rejoicing in Church ~άσεται καὶ εὐφρανθήσεται Herm.sim. 9.18.4; of Christ ~ώμενος καὶ ὑπερευφραινόμενος Clem.paed.1.6 (p.109.11; M.8.288c); of H. Ghost ~áocrai Herm.mand.5.1.2; 2. of angels ὁ ἄγγελος ἐπὶ τούτοις [sc. men] ἡγαλλιᾶτο id.sim.8.1.18; 3. of Christians ~ώμενος...ὅτι...οὐδὲν ἀγαπᾶτε, εἰ μὴ μόνον τὸν θεόν Ign. Eph.9.2; id. Magn.1.1; M. Polyc.19.2; Herm. sim.9.24.2; ~ âται τὸ πνεθμα τῶν ἐν Χριστῷ ποιδίων Clem.paed.1.5(p.103.4; M.8.276A); esp. of martyrs: ref. Thecla, A.Paul.et Thecl.20(p.248.11); of ayiou ηγαλλιάσθησαν Μ.Perp.18(p.89.18); ~ων Α.Phil.16(p.9.12); Α.

Thom.A 107(p.219.7); and of others in hour of death, Diad.perf. 100(p.150.10); of monks, \$\partial Pall.h.mon.8.52(p.47.13; M.34.1107C); of S. Paul ~άζεται Chrys.comm.in Gal.6:17(10.729D); ref. virtue μακροθυμία...~ωμένη Herm.mand.5.2.3; at Easter την κυριακήν ήμέραν ~ âν Eus.qu.Marin.2.2(M.22.941C).

*áyaλλύνομαι, rejoice, ‡Proc.G.Pr.8:31(M.87.1297D).

ἄγαλμα, τό, statue, image;

6

A. lit.; 1. pagan: worship refused by Christians ήμεις οί διακρίνοντες...το άγένητον καὶ το γενητον...προσκυνήσομεν τὰ ά.; Athenag. leg.15.1(M.6.920A); use condemned, Arist.apol.3.2; ib.7.4; connected with demons, Athenag.leg.27.2(953A); εναπομέμακται...τα είδη των ά. την διάθεσιν των δαιμόνων Clem. prot.4(p.44.25; M.8.156A); ωσπερ γάρ 'τὸ χειροποίητον επικατάρατον αὐτὸ καὶ ὁ ποιήσας αὐτό', οὐχ ὅτι έπικατάρατον αὐτὸ τὸ ἄψυχον, ἀλλ' εἴρηται χειροποίητον τὸ προσκαθεζόμενον τῷ ἀψύχῳ ἀ. καὶ χρηματίζον ἐκείνῳ τῷ ὀνόματι Or.hom. 10.6 in Jer.(p.77.2; M.13.365B); id.Cels.6.5(p.75.13; M.11.1296c); inferior to animals, Clem. prol.4(p.39.22; 144A); ib.(p.40.3; 144B); 2. Christian: of statue of Christ, said to have been erected by the woman with the issue of blood, Soz.h.e.5.21.1(M.67.1280B); cf.Eus. h.e.7.18.1-4; in description of Jewish Temple, where 'mercy seat' takes the place of an image ναοῦ λόγος οὐδείς, ον οὐ στέφει ά. Isid.

Pel.epp.73(M.78.1133A)cit.ap.CNic.(787)act.1(H.4.481).

B. met.; 1. of bodies τὸ σχημα τοῦ ἀνθρωπείου à. ‡Nil.perist.12 (M.79.840A); of integrity of Lazarus' raised body as sign of creator's power, ‡Eust. Laz. 4(p.29.8); of Christ's body, opp. pagan images, Eus. l. C. 14(p. 241.25ff.; M. 20.1409A); of his humanity 70 δ' ἔνθεον ἄ, σοφίας ἐνθέου, ἄ, πάσης ἀρετῆς ἐμπλέων, [ἄ.] θείου λόγου οἰκητήριον ib.(p.242.3ff.; 1409A); ib.15(p.244.18; 1413B); 2. of souls τὰς ψυχὰς ά. τῶν σωμάτων οὕσας Meth.symp.1.1(p.8.10; M.18.37B); της ίερας σου...ψυχης έπὶ μέσης καρδίας α. περιφέρω Synes.ep.123 (M.66.1504A); 3. of mental and spiritual images δημιουργούσιν έν ταῖς ψυχαῖς τὰ τῆς φιλοσοφίας ά. Thdt.affect.3(p.95.8; 4.787); of figures under which divine things are represented to men, Dion. Ar.c.h.2.5(M.3.145A); τὸ νοητὸν...τῶν d. ἀπογυμνώσανταs id.e.h.3.3.3 (M.3.428D); cf. d. μέν φησι τὰς εἰκόνας τῶν ἀοράτων καὶ μυστικῶν Max.schol.e.h.3.3.3(M.4.140A); τὸ...τῆς θεοειδοῦς ἀρετῆς...α. Dion. Ar.e.h.4.3.1(473B); 4. image, hence example α. φιλοσοφίας, τοὺς τὴν έπισκοπήν λαχόντας...φαίνεσθαι χρή Isid.Pel.epp.3.216(M.78.896c); 'Ιωσὴφ...τῆς σωφροσύνης τὸ ἄ. Thdt.ep.83(p.48.24; 4.1145); of Justn. & εὐσεβείας... ... Agap.cap.5(M.86.1165B).

C. of divine image in man (cf. εἰκών) τὸ θείον καὶ ἄγιον ἄ. ἐν τij δικαία ψυχή Clem.str.7.4(p.21.32; M.9.440A); α. ἔμψυχον...τοῦ κυρίου λέγοιτο [sc. ο γνωστικόs] ib.7.9(p.39.9; 473C); εν εκάστω δε τῶν...ἐκεῖνον [sc. Christ]...μιμησαμένων ἐστὶν ἄ. τὸ 'κατ' εἰκόνα τοῦ ктібантоs' Or. Cels. 8.18(p.235.23; М.11.1545A); Meth. symp. 6.2(p. 65. 11; M.18.116A); ‡Ign. Phil.13; Άδαμ...το της έμης άξίας εμψυχον α. Bas.Sel.or.29.1(M.85.328c); ib.2.1(40A); of virgins οίον α. ... θεοῦ έκ ψυχης καὶ σώματος ή παρθένος έπὶ γης ἐπλάσθη † Bas. Anc. virg. 58

(M.30.785c).

*άγαλματικός, like (pagan) images à. εΐδωλα τàς σεπτàς εἰκόνας καλέσαντες ‡Jo.D.ep.Thphl.14(M.95.364A).

άγαλματογλύφος, ό, carver of (pagan) images, Thdt.Rom.1:23 (3.25); id.affect.3(p.91.5; 4.782).

άγαλματοποιέω, make images; met., form a mental concept,

‡Nil.perist.11.21(M.79.933D).

άγαλματοφορ-έω, bear an image in one's mind; 1. of things remembered, Nil. Magn. 54(M.79.1040C); id.exerc. 38(M.79.768A); ‡Nil. perist.4.4(M.79.829A); 2. of image of God in soul τοις δε αυτόν εν έαυτοις ~ουσι τον ποιητήν Athenag.res.12(p.62.15; M.6.997B), cf. Philo opif.mund.23,47; of image of Christ in soul δδε Χριστον... έν $τ_{\tilde{\eta}}^2...\sim$ ῶν ψυχ $\hat{\eta}$ Eus.h.e.10.4.26(Μ.20.860Β); $\hat{\eta}$ τελεία καὶ κεκαθαρμένη ψυχή...τον ουράνιον λόγον à. ib.10.4.56(872B); id. Hierocl. 6(516B; M. 22.808A); Chrys. fr. in Pr. 22: 20(M.64.728D); 3. of Church as temple bearing image of God (Christ) within it, Or. Jo. 10.39(23; p.215.19; M.14.381A); 4. of Christ bearing his body as image of humanity, Leont.B. Nest.et Eut.2(M.86.1353A).

άγαμία, ή, celibacy; 1. as praiseworthy state α. δε εν τούτω έχει τὸ σεμνόν, ἐν τῷ κεχωρίσθαι τῆς μετὰ γυναικὸς διαγωγῆς Bas.ep. 55(3.149C; M.32.401C); των έν ά. διαλαμψάντων άγίων Gr. Nyss. virg. proem.(p.248.26; M.46.320A); Chrys.virg.48(1.308C); την Ισάγγελον å. Nil.epp.1.181(M.79.1520); extolled by S. Paul, Bas.Sel.v. Thecl.1 (M.85.496B); though not prescribed by God, Chrys.ecl.4(12.464D); 2. ref. eccl. legislation; monastic state implies celibacy τινès έαυτους τῷ τάγματι τῶν μοναζόντων ἐγκατηρίθμησαν οί...δοκοῦσι παραδεδέχθαι την d. Bas.ep.199 can.19(3.292C; M.32.720C); virgins not to be admitted to state of celibacy before a certain age, ib.18(l.c.); 3. obligatory acc. Encratite teaching, Iren. haer. 1,28,1(M.7.690A); Const. App. 6.10.2; Chron. Pasch. p. 260(M.92.633C).

άγανάκτησις, ή, censure ψηφον άγανακτήσεως CCP(394)act.(Μ.

110.824D).

άγαπ-άω, be fond of, love [with intern. acc. ήγάπησεν...τον Ίάκωβον ἀγάπην ἀνεκδιήγητον Didase. Jac. 5.18(p.88.13)]; 1. dist. from φιλέω: τον κύριον ήμων...Χριστον...ού μόνον φιλοθντας άλλα και α. Or.hom.15.3 in Jer.(p.127.12; M.13.432A); ολόμεθα δὲ τὸ μὲν ἀ. θειότερον είναι καί...πνευματικόν, το δε φιλείν σωματικόν και άνθρωπικώτερον id. fr. 11 in Lam. 1:2(p.239.24; M.13.612B); but also used interchangeably with φιλέω: ἄπαντες ήμας α., καὶ...ό θεὸς καὶ φιλήσει Chrys.hom.19.9 in Mt.(7.259A); id.hom.23.3 in Rom.(9.690B,C); and with έράω, ib.23.4(691B); id.hom.11.4 in 2Cor.(10.519B); 2. of God loving man, Barn.I.I; ib.4.I; ώς κριτής, τους μέν δικαίους ά. Ath. Ar. 1.52(M.26.121A); Chrys. hom. 4.1 in Eph. (11.26E); of Christ, Chrys.comm.in Gal.2:20(10.694B); pass., of Church being loved by God, Ign. Trall. proem.; 3. of man loving God and Christ, in response to God's election à. τον...πατέρα ήμῶν δε ἐκλογῆς μέρος ήμᾶς έποίησεν έαυτῷ IClem.29.1; ib.59.3; πως ~ήσεις τον ουτως προαγαπήσαντά σε; ~ήσας δὲ μιμητής ἔση αὐτοῦ τῆς χρηστότητος Diogn.10.3f.; τον...θεοῦ λόγον...προσκυνοῦμεν καὶ ά. Just.2apol.13.4(M.6.468A); A.Phil.109(p.42.7); Ath.ep.Aeg.Lib.10(M.25.560C); of creator being loved through his creatures, Clem.str.6.9(p.467.31; M.9.293A) cit. s. φιλέω; 4. of men loving each other, Ign. Trall. 13.2; ~ωμεν οὖν άλλήλους, όπως έλθωμεν πάντες είς την βασιλείαν του θεου 2Clem.9.6; αναγκάζομαι κάγω είς τουτο, α. ύμας ύπερ την ψυχήν μου Barn.1.4; ό ἐπίσκοπος ώς τέκνα τους λαϊκούς ά. Const. App.2.20.2; esp. saints and martyrs, Ign. Philad. 5.2; worship of Christ dist. from love of saints, M. Polyc. 17.3; 5. of loving what is bad α. μάταια Barn. 20. 2; cf. Did. 5.2; a. μεγαλοφροσύνην Or.hom. 4.4 in Jer. (p.27.4; M.13. 289D); Dion.Ar.d.n.8.8(M.3.896B); 6. ο ηγαπημένος of Christ (more freq. αγαπητός q.v.) with or without viός (or παις) 1Clem.59.2f.; Ign. Smyrn. proem.; Const. App. 1.8.2; τὸ ἀγαπώμενον of God, Gr. Nyss.hom.6 in Cant.(M.44.892D); ib.(893C); 7. give the kiss of peace ό διάκονος. ~ήσωμεν άλλήλους Lit. Bas. (p.320,29).

ἀγάπη, ἡ, love, charity (denoting esp. God's or Christ's love for man, man's love for God, and fraternal charity of Christians; used in preference to ἔρως on account of latter's undesirable associations, and to φιλία, which implies equality between friends);

A. of charity in gen.; 1. definitions and order α. δε ομόνοια... τῶν κατὰ τὸν λόγον καὶ τὸν βίον καὶ τὸν τρόπον ἢ συνελόντι φάναι κοινωνία βίου η ἐκτένεια φιλίας καὶ φιλοστοργίας μετὰ λόγου ὀρθοῦ Clem.str.2.9(p.134.19; M.8.976B); ib.7.11(p.49.7; M.9.493C); τοῦτο γάρ έστιν ή ά., ή πρός τὸ καταθύμιον ἐνδιάθετος σχέσις Gr. Nyss.anim.el res. (Μ.46.93C); χρη...είδεναι της ά. την τάξιν...δεί γάρ θεον μεν άγαπαν έξ όλης καρδίας τε καὶ ψυχής...τον δὲ πλησίον ώς ἐαυτόν τὴν δὲ γυναϊκα, εί μεν καθαρωτέρας έστι ψυχής, ώς ο Χριστός την έκκλησίαν ό δὲ ἐμπαθέστερος, ώς τὸ ἴδιον σῶμα id.hom.4 in Cant.(M.44.845D); 2. characteristics à. σχίσμα οὐκ ἔχει, à. οὐ στασιάζει 1Clem.49.5; à. δὲ πολλαχῶς νοείται διὰ πραότητος, διὰ χρηστότητος, δι' ὑπομονῆς, δι' άφθονίας καὶ άζηλίας, δι' άμισίας, δι' άμνησικακίας : άμέριστός έστιν έν πᾶσιν, ἀδιάκριτος, κοινωνική Clem.str.2.18(p.159.16; M.8.1028A); desirable for its own sake, ib.7.11(p.48.17; M.9.493A); τη α. εντρυφας πλέον των άλλων τοῦ πνεύματος καρπων Or. schol. in Cant. 7:6f. (M. 17. 284Β); κλάδους δασείς...τὴν ἀ. φράσας· τὸ γὰρ δασὺ κατάκαρπον ὅλον έστι και πυκνόν, μηδέν ψιλόν... έχον, άλλα πάντα πεπληρωμένα...τοιοῦτον γάρ ἐστιν ἡ ἀ. Meth.symp.9.4(p.118.23–26; Μ.18.185C); ἡ ἀ. ῥίζα καὶ πηγή καὶ μήτηρ ἐστὶν ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν Chrys.pent.2.3(2.473B); id.hom.30.1 in 2Cor.(10.650B); eternal, id.ep.108(3.653D); id.hom.2.1 in Phil.(11.203B); not moved by physical beauty, Clem.str.4.18 (p.299.14; M.8.1324B); 3. effects: union, Gr. Nyss. hom. 8 in Eccl. (Μ.44.733Β); είδες αγάπης ύπερβολήν, πως ακαταγώνιστον ποιεί τον ένα καὶ πολλαπλασίως Chrys.hom.78.4 in Jo.(8.463C); removal of sin, id.hom.4.4 in I Thess.(11.456E); id.pent.2.3(2.473C); ή οὖν ἀ., τὰ τρία ἀνατρέπει· τὴν μὲν οἵησιν, ἐπειδὴ οὐ φυσιοῦται· τὸν δὲ ἔνδοθεν φθόνον, ἐπεὶ οὐ ζηλοῖ· τὸν δὲ ἔξωθεν, ἐπειδὴ μακροθυμεῖ καὶ χρηστεύεται Max.carit.4.61(M.90.1061B); 4. its relation to έρως; no essential difference between the two, except that d. is the weaker term, Gr.Nyss.hom.13 in Cant. (M.44.1048C) cit. s. έρως; έδοξέ τισι τῶν καθ' ήμᾶς ἱερολόγων καὶ θειότερον είναι τὸ τοῦ ἔρωτος ὄνομα τοῦ τῆς ά. ... ἐμοὶ γὰρ δοκοῦσιν οἱ θεολόγοι κοινὸν μὲν ἡγεῖσθαι τὸ τῆς ά., καὶ τὸ τοῦ ἔρωτος ὄνομα Dion.Ar.d.n.4.12(M.3.709B); ώς μέν ἔρως ύπάρχον το θείον και ά. κινείται, ώς δε έραστον και άγαπητον κινεί πρὸς έαυτὸ πάντα τὰ ἔρωτος καὶ ἀ. δεκτικά Max.ambig.(M.91.1260C); cf. έρως; 5. its relation to virtue and the virtues: begets poverty, Chrys.hom.11.1 in Ac.(9.90C); is itself the crown of benignity

and humility, ‡Bas.const.13(2.558C; M.31.1377A); closely connected with ἀπάθεια Max.carit.1.2(M.90.961A), and ἐγκράτεια ib.4.72(1065B); 6. praises of charity ἀ. προφητείας χορηγός· ἀ. τεράτων παρεκτική· ἀ. ἐλλάμψεως ἄβυσσος. ἀ. πηγὴ πυρός· ὅσον ἀναβλύσει, τοσοῦτον τὸν διψῶντα καταφλέξει· ἀ. ἀγγέλων στάσις· ἀ. προσκοπὴ τῶν αἰώνων

Jo.Clim.scal.30(M.88.1160B).

B. God's love; 1. God as love (1 Jo.4:8), hence ὁ τἡν ἀ. ἔχων, τον θεον έχει Bas.ascet.2.2(2.325D; M.31.885B); Gr.Nyss.hom.opif.5 (M.44.137c); Dion.Ar.d.n.4.14(M.3.712c); ο οδν κτησάμενος την ά., αὐτὸν τὸν θεὸν ἐκτήσατο Max.carit.4.100(M.90.1073A); in a Trin. invocation before baptism σοι δόξα ή τῶν σπλάγχνων ά. Α. Thom. A 132(p.239.26); 2. God's love for Son, ‡Ath. Ar.4.24(p.72.7; Μ.26.505A); for man (cf. φιλανθρωπία) ή ά. σου ἐπὶ σπέρμα Άβραάμ Pss.Sal.18.4; ω της υπερβαλλούσης φιλανθρωπίας καὶ ά, τοῦ θεοῦ Diogn.9.2; Christians called τέκνα ἀγάπης Barn.9.7; ὁ δημιουργός, ό κατά μέν την ά. πατήρ Iren.haer.5.17.1(M.7.1169A); της ά. ... τὸ άξιάγαστον, εν τῷ δεδόσθαι τὸν υἰὸν ὑπὲρ ἡμῶν Cyr. [0.2.1(4.152Ε); apprehended by meditation, Chrys.hom.7.3 in Eph.(11.49D); its character ανω καὶ κάτω την ά. τίθησιν αιτίαν· μάλιστα δὲ ἐκείνη ά. εστίν, όταν εθεργετώνται άνθρωποι μηδενός προϋπάρξαντος παρ' αὐτῶν ib.(49E); 'èν ἀ., προορίσας ἡμᾶς'. οὐ γὰρ ἀπὸ πόνων οὐδὲ κατορθωμάτων τοῦτο γίνεται, ἀλλ' ἀπὸ ἀ., οὐτε ἀπὸ ἀ. μόνης, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἀρετῆς. εἰ γὰρ δὴ ἀπὸ ἀ. μόνης, ἐχρῆν ἄπαντας σωθήναι εί δε από της ήμετέρας αρετής πάλιν μόνης, περιττή ή παρουσία αὐτοῦ...ἀλλ' οὖτε ἀπὸ ἀ. μόνης, οὔτε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας άρετης, άλλ' έξ άμφοτέρων ib. 1.2(4Ε,F); †Gregent. disp. (M.86.705A); 3. Christ's love for man έν ά. προσελάβετο ήμας ό δεσπότης. δια τήν ά., ην έσχεν πρός ήμας, το αίμα αυτου έδωκεν IClem.49.6; his blood being esp. associated with his love πόμα θέλω τὸ αίμα αὐτοῦ, ὅ έστιν α΄. άφθαρτος Ign.Rom.7.3; νίψαι τοὺς πόδας τοῦ...μαθητοῦ... άπο d. Or. Jo.32.12(7; p.445.24; M.14.773A); A. Thom. A 72(p.188.4); συνέστησεν έαυτοῦ τὴν ἀ, ὁ καλὸς έραστὴς τῶν ἡμετέρων ψυχῶν Gr. Nyss.hom.13 in Cant. (M.44.1044B); Chrys.hom.46.3 in Jo. (8.272E); Max.carit.1.71(M.90.976C); represented by the bishop παρακαλώ οὖν ὑμᾶς, οὐκ ἐγὼ ἀλλ' ἡ ἀ. Ἰησοῦ Χριστοῦ Ign. Trall. 6.1; Cross as sign of his love, Chrys.hom.in Mt.26:39(10.19C).

C. man's love for God; 1. in gen.; a. def. d. δè λέγω, την ἀρραγη, τήν μή τεμνομένην, μήτε χωριζομένην έν ποικίλοις πειρασμοίς καί βασάνοις, τὴν θεῷ πλησιάζουσαν, καὶ τέκνα θεοῦ ἀποτεκοῦσαν Ant. Mon.hom.128(M.89.1833A); ά. μέν ἐστιν, διάθεσις ψυχῆς ἀγαθή, καθ' ην ούδεν τῶν ὄντων, της τοῦ θεοῦ γνώσεως προτιμα. ἀδύνατον δε είς έξιν έλθειν ταύτης της ά., τον πρός τι των έπιγείων έχοντα προσπάθειαν Max.carit.1.1(M.90.961A); b. in rel. to fear πρώτος βαθμός τής σωτηρίας ή μετά φόβου διδασκαλία,...δεύτερος δὲ ἡ ἐλπὶς...τελειοῖ δὲ ή d. Clem.str.4.7(p.272.22; M.8.1265A); ib.7.16(p.72.6; M.9.541A); Bas.hom. in Ps.32(1.137D; M.29.337B); προβήτω ο λόγος ἐκ τοῦ φόβου τοῦ κυρίου ἐπὶ τὴν τελείαν ἀ, αὐτοῦ Ant, Mon. hom. 128(M.89. 1833A); Max.carit.1.81(M.90.977D) cit. s. φόβος; c. rel. to doctrine οὐδὲν δὲ ούτως ἀναφλέγει καὶ κινεί τὴν καρδίαν εἰς τὴν ἀ. τοῦ θεοῦ ώς ἡ θεολογία Ant.Mon.hom.128(M.89.1836c); d. rel. to prayer, v. $\epsilon \partial \chi \dot{\eta}$; e. its fruits: good works, Clem.q.d.s.28(p.178.33; M.9.633C); Chrys.carit.t (6.287 et passim); but cf. χωρίς ά., κᾶν γένηται τὰ προστάγματα... καὶ τὰ μέγαλα χαρίσματα...ἀνομίας ἔργα λογισθήσεται † Bas.bapt.1.2. 25(2.647B; M.31.1568B); peace, Chrys.hom.30.1 in 2Cor.(10.650B); Max.carit.4.36(M.90.1056B); the two juxtaposed, rClem.62.2; Barn. 21.9; Clem.paed.1.12(p.149.17; M.8.369A); imperturbability, Max. carit.1.37(968); obedience, Chrys.serm.7.2 in Gen.(4.676E); f. love 'in Christ' ὁ ἔχων ἀ, ἐν Χριστῷ 1Clem.49.1; Or.Cels.3.15(p.214.13: M.11.937С); Meth.symp.4.6(р.52.6; М.18.96В); Const. App. 8.46.16; esp. in his blood, with which it is almost identified ev a., o core αίμα Ἰησοῦ Χριστοῦ Ign. Trall.8.1; id. Smyrn.1.1; 2. love in mystical life; a. its growth; through abnegation οὐ τοῦ τυχόντος δέ ἐστιν εἰς τὸ τέλειον χωρήσαι τῆς ά.,...άλλὰ τοῦ ἐκδυσαμένου ἤδη τὸν παλαιὸν ανθρωπον Bas.hom.in Ps.44(1.160B; M.29.392A); and prayer οὐ μικρός σύνδεσμος της πρός θεον α. ή εὐχή Chrys.exp.in Ps.4(5.8A); Max.carit.2.52(M.90.1001B); accompanied by temptations oran ἄρχηται ὁ νοῦς εἰς τὴν ἀ. τοῦ θεοῦ προκόπτειν, τότε καὶ ὁ δαίμων τῆς βλασφημίας ἄρχεται έκπειράζειν αὐτόν ib.2.14(988B); b. love and union with God \hat{a} , $\kappa \alpha \lambda \lambda \hat{a}$, $\hat{\eta} \mu \hat{a} \hat{s}$, $\tau \hat{\omega}$, $\theta \epsilon \hat{\omega}$, Clem.49.4 = Or.hom.5.2 in Jer.(p.33.5; M.13.300A); α΄. όδος ή αναφέρουσα είς θεόν Ign.Eph.9.1; τῆ γνωστικῆ ά., δι' ήν καὶ ἡ κληρονομία καὶ ἡ παντελής επεται άποκατάστασις Clem.str.6.9(p.469.10; M.9.296B); διὰ τῆς ἀορίστου ἀγάπης ηνωται τῷ πνεύματι ib.7.7(p.33.20; 464B); ύψωθείσα δι' ἀγάπης πρὸς την τοῦ ἀγαθοῦ μετουσίαν ή κεκαθαρμένη ψυχή Gr. Nyss.hom.5 in Cant. (M.44.857D); id.anim.et res.(M.46.65A); ib.(96C); ή μέν είς θεὸν ά. εί την θείαν όμιλίαν ἀεὶ φιλεῖ πτερῶσαι τὸν νοῦν Μαχ.carit.4.40(1056D); equated with perfection, IClem.49.5; ib.50.1; Gr.Nyss.hom.1 in Cant.(M.44.765B); ή ά. πράγμά ἐστιν ἀγαθῶν ἀπάντων περιεκτικώτατον...δι' ής ἄνθρωπος οἰκειοῦται τῷ θεῷ καὶ συνάπτεται Andr.Cr. or.7(M.97.941A); c. effects of perfect love: detachment τοις περιτετμημένοις τας των παθών επιθυμίας δια την πρός μόνου το θείου ά. Clem.str.5.4(p.339.3; M.9.37C); διὰ τῆς πληρεστάτης...ά. τοῦ πνεύματος της άκρας των παθών έλευθερίας άξιωθέντας Mac. Aeg. perf.6 (Μ.34.845D); έαν τον θεον γνησίως αγαπήσωμεν, δι' αὐτης της ά. τά πάθη ἀποβάλλομεν. ή δὲ εἰς αὐτὸν ἀ. ἐστί, τὸ προτιμῶν αὐτὸν τοῦ κόσμου, καὶ τὴν ψυχὴν τῆς σαρκός Max.carit.3.50(M.90.1032B); ib.1. 72(976C); ib.2.58(1004B); 'apostolate' d. γὰρ ἀληθοῦς καὶ βεβαίας έστιν μη μόνον έαυτον θέλειν σώζεσθαι, άλλα και πάντας τους άδελφούς M.Polyc.1.2; αν τοίνυν έχης α., απόστολος γέγονας Chrys.hom.2.3 in Ac. princ. (3.66c); martyrdom, Clem. str. 4.6(p. 266.23; M.8.1252c); ib. 4.12(p.285.34; 1293c); Or. mart. 2(p.4.18; M.11.565B); but martyrdom without charity avails nothing, Chrys.pan.Rom.1.1(2.612C); d. love and mystical experiences: ecstasy ὅταν τῷ ἔρωτι τῆς ἀ. πρὸς θεὸν ό νοθς έκδημή, τότε ούτε έαυτοθ ούτε τινός των όντων παντάπασι έπαισθάνετσι Max.carit.1.10(M.90.964A); ib.1.12(964B); the 'wound of love' τοσούτους τετρωμένους τῆ θεία α. όμοίως τῆ όμολογούση τοῦτο πεπονθέναι έν τῷ Άισματι τῶν ἄσμάτων διὰ τοῦ ὅτι τετρωμένη ἀγάπης έγώ' Or. Jo. 1.32(36; p.41.3; M.14.85B); cf. Mac. Aeg. hom. 25.5(M.34. 669D); ή δια των θείων αναβάσεων ύψωθείσα ψυχή, το γλυκύ της ά. βέλος ἐν ἐαυτῆ, ῷ ἐτρώθη...ὁμοῦ τε γὰρ τὸ τῆς α. βέλος ἐδέξατο,...εἰς γαμικήν θυμηδίαν ή τοξεία μετεσκευάσθη Gr. Nyss.hom. 4 in Cant. (M. 44.852B); εγκάρδιον δεξαμένη της α. τὸ βέλος ib.5(860A); this wound made by Christ $\tau \dot{o} \nu \tau \dot{\eta} s \dot{a}$. $\tau o \dot{\xi} \dot{o} \tau \eta \nu i b. I3 (1044B,C)$.

D. fraternal charity; 1. grounded in love of God την α. ενδείκνυται είς τον δμοιον διά την ά. την πρός τον δημιουργόν Clem.str.2.18(p.159. 11; M.8.1028A); Bas.reg.fus.3.2(2.340E; M.31.917C); 2. a gift of H. Ghost, id.ep.133(3.225B; M.32.569B); δια δέ της είς τον πλησίον ά., ή είς θεον ά. κρατύνεται Andr.Cr.or.7(M.97.941A); 3. hence greatest of virtues and a distinctive mark of Christians, Or.or. 11.2(p.322.14; M.11.449A); Bas. fid.5(2.328D; M.31.688C); id.moral. 5.1(2.238E; M.31.709A); Chrys.hom.40.3 in Ac.(9.305C); Max.carit. 4.100(M.90.1073A); 4. its universality την d. αυτών, μη κατά προσκλίσεις, άλλα πασιν τοις φοβουμένοις τον θεον...παρεχέτωσαν IClem.21.7; Or.or.11.2(p.322.21; M.11.449B); Bas.ep.203(3.301B; M. 32.741Α); ή τελεία ά... πάντας άνθρώπους έξ ίσου άγαπῷ Μαχ. carit.1.71(M.90.976B); esp. present between bishops and their flocks, Ign. Eph.3.2; ib.2.1; id. Trall.12.3; δ επίσκοπος...τους λαϊκούς...θερμαίνων τῆ απουδῆ τῆς à. Const. App.2.20.2; 5. its unifying role in Church τους τοσούτω τῷ πλήθει τῶν τόπων διηρημένους τῆ διά της ά. ένώσει καθοράν είς μίαν μελών άρμονίαν έν σώματι Χριστού δεδέσθαι Bas.ep.70(3.163E; M.32.433C); α. ... την συγκολλώσαν ήμας ...καὶ τοσαύτην ἔνωσιν....παρεχομένην, ώσανεὶ μέλη πρὸς μέλη Chrys. hom.11.1 in Eph.(11.800); τοῦτο γὰρ τῆς ἀ. ... πλεονέκτημα, τὸ τὴν διάθεσιν των απάντων εργάζεσθαι μίαν...μελών ένδς σώματος δίκην συνδεδεμένων Nil. Magn. 59 (M. 79.1048B); 6. necessity for salvation δίχα ά. οὐδὲν εὐάρεστόν ἐστιν τῷ θεῷ IClem.49.5; ib.50.5; οὐδένα γὰρ αν έσωσεν ή άρετή, της ά. μη ούσης Chrys.hom.1.2 in Eph.(11.5A); 7. rel. to faith and hope, cf. έλπίς: πίστις δὲ οὐ σοφῶν τῶν κατὰ κόσμον...τὸ σύγγραμμα αὐτής...ά. κέκληται, σύνταγμα πνευματικόν Clem.paed.3.11(p.279.19; M.8.656C); ή γαρ έλπις μέχρι έκείνου κινείται, έως αν μή παρείη των έλπιζομένων απόλαυσις, και ή πίστις ώσαντως ἔρεισμα τῆς τῶν ἐλπιζομένων ἀδηλίας γίνεται..., ἐπειδὰν δὲ ἔλθη τὸ έλπιζόμενον, των άλλων εὐτηρεμόντων [? ἡρεμούντων] πάντων, ἡ κατὰ την α, ενέργεια μένει Gr. Nyss. anim.et res. (M.46.96B); κράτος αγάπης έλπίς, δι' αὐτῆς γὰρ τὸν τῆς ά. μισθὸν ἀπεκδεχόμεθα Jo.Clim.scal.30 (Μ.88.1157D); ή μέν πίστις καὶ έλπὶς μέχρι τινός ή δὲ ά., εἰς ἀπείρους alwas Max.carit.3.100(M.90.1048A); love and works necessary for faith to procure salvation, ib.1.39(968C).

E. act of love or charity; 1. of alms-deeds, Orac.Sib.8.497; cf. Chrys.hom.22.3 in Ac.(9.182B); μὴ ἔχων ὅθεν ἀγορᾶσαι, ἔλαβε παρά τινος ἀγάπην Αρφρhih.Patr.(M.65.92D); Jo.Mosch.prat.13(M.87.2861B) perh. to be included under 4 infra; Leont.N.v. Jo.Eleem.27 (p.58.12); of good deeds in gen. ἐποίησα ἐμαυτῷ ἀ. Αρορhih.Patr. (105B); 2. kiss of peace in liturgy μετὰ τὸ δοθῆναι τὴν ἀ. Lit.Bas. (p.321.1); 3.ποιεῖν ἀ.; a. ? make apology, seek pardon, excuse oneself, PLond.1914.28, but ν. 4 infra; b. as idiomatic expression, do a favour, hence have the goodness to, please ποίησον ἀ. ὑποδέξαι ἡμᾶs Ephr.2.155A; ποιτήσατε ἀ., μὴ λαλεῖτε Αρορhth.Patr.(M.65.117B); Dor.doct.1.8(M.88.1744D); Jo.Mosch.prat.5(M.87.2856D); ib.16(2864B); ib.93(2952C); 4. as t. t., a charity, denoting common meal of fellowship to which poor were invited or from which distribution was made to those supported by Church, connected with eucharist and

acc. some ancient authorities dissociated therefrom on account of disorder (a theory based on identification of à. with meal described in ICor.II: 20ff.); prob. following or preceding eucharist, though at times a. appears to include eucharist or be identified with it (cf. Judae 12); οὐκ ἐξόν ἐστιν χωρὶς τοῦ ἐπισκόπου οὖτε βαπτίζειν οὔτε ά. ποιείν Ign. Smyrn.8.2; cf. τράπεζαν κοινήν παρατίθενται Diogn.5.7; apparently abused by the greedy εί δ' α. τινές τολμῶσι καλείν αθύρω γλώττη κεχρημένοι δειπνάριά τινα κνίσης καὶ ζωμών αποπνέοντα, τὸ καλον καὶ σωτήριον έργον τοῦ λόγου, την ά. την ήγιασμένην...καθυβρίζοντες...αφάλλονται της ύπολήψεως...τας τοιαύτας δε έστιάσεις ό κύριος ἀγάπας οὐ κέκληκεν Clem.paed.2.1(p.156.12; M.8.384B); practised by Carpocratians εἰς τὰ δεῖπνα ἀθροιζομένους (οὐ γὰρ ά. εἴποιμ' αν έγωγε την συνέλευσιν αυτών) id.str.3.2(p.200.7; M.8.1112A); imitated by martyrs in prison, M. Perp. 17(p.87.10) cit. s. δείπνον; celebrated at graves of departed ην έσω εν τῷ μνημείῳ ά. πολλή...είχον δὲ ἄρτους πέντε καὶ λάχανα καὶ ὕδωρ A.Paul.et Theal.25(p.252.11); as general observance by orthodox, cf. Tert. apol. 39(M.PL. 1.474A); perh. cf. Hipp.trad.ap.26.1,2,5; cf. diaconus in agape absente presbytero vicem gerat presbyteri quantum pertinet ad orationem et fractionem panis quem invitatis distribuat, \$\pm\$Hipp.can.180; \$\ille{\ell}\$ tis καταφρονοίη τῶν ἐκ πίστεως ἀγάπας ποιούντων..., καὶ μὴ ἐθέλοι κοινωνείν ταίς κλήσεσι, διά τὸ έξευτελίζειν τὸ γινόμενον, ά. έ. CGangr.can. 11; practice restricted οὐ δεῖ ἱερατικοὺς ἢ κληρικοὺς ἢ λαϊκοὺς καλουμένους εἰς ἀ. μέρη αἴρειν, διὰ τὸ τὴν ὕβριν τῆ τάξει προστρίβεσθαι τῆ ἐκκλησιαστικῆ CLaod.can.27; οὐ δεῖ ἐν τοῖς κυριακοῖς ἢ ἐν ταῖς έκκλησίαις τὰς λεγομένας ά. ποιείν καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ ἐσθίειν καὶ ἀκούβιτα στρωννύειν ib.28; cf.Cod.Afr.42; CTrull.can.74; followed eucharist but this practice was abandoned, cf. κοινάς δέ έποιοῦντο τὰς τραπέζας...καὶ...μετὰ τὴν τῶν μυστηρίων κοινωνίαν ἐπὶ κοινην πάντες ήεσαν εὐωχίαν Chrys.hom.27.1 in 1Cor.(10.240E); cf. Thdt. ICor. 11:17(3.235); perh. continued in Egyptian churches, cf. μετά γάρ το εὐωχηβηναι καὶ παντοίων έδεσμάτων έμφορηβηναι, περὶ έσπέραν προσφέροντες, τῶν μυστηρίων μεταλαμβάνουσιν Socr. h.e.5.22.43(M.67.636A); cf.Soz.h.e.7.19.8(M.67.1477B); freq. as common meal in monastic circles ἐποίησεν δὲ καὶ ἀ, ... Ελλην ῶν διὰ τὸ άμάρτημα δ ἐποίησεν PLond.1914.28 but poss. to be included under 3 supra; apparently distributed among hermits άρτους ἀποφέρω, ἐπειδὴ ἀ. ἐστὶ τοῦδε τοῦ ἀδελφοῦ Pall.h.Laus.16(p.42.11; M. 34.10420); γενομένης ά., καὶ τῶν ἀδελφῶν ἐν τῆ ἐκκλησία ἐσθιόντων Apophth.Pair.(M.65.181A); ib.(300A); ib.(400B); ηλθον δοῦναι αὐτῶ την d. Jo. Mosch. prat. 13(M.87.2861B) perh. to be included under 1 supra; εί δέ τινι καὶ διαλεχθήναι ἀναγκαίον, προτρέψει τὸν ἀδελφὸν ά. λαβείν· είτ' οὖν ἄρτον ζωής, καὶ φιλοθέοις αὐτὸν διηγήμασι... έστιατέον Niceph.Ur.v.Sym.35(M.86.3017c); for the departed μη φροντίσητε ποιείν ἀγάπας ὑπὲρ ἐμοῦ Apophth. Patr. (M.65.105B); of meal in a monastery, Thdr.Stud.or.12.6(M.99.853A); met. τὴν συνήθη τράπεζαν ύμιν παραθώμεν, καὶ ἐκ τῶν πρόσφατον ἀναγνωσθέντων παρὰ τοῦ ... Μωυσέως έστιάσωμεν ύμῶν τὴν à. Chrys.hom.30.1 in Gen.(4.295A).

F. association or community of love, almost = Church, so prob. in Ign. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἀ. Σμυρναίων καὶ Ἐφεσίων Ign. Trall.13.1; id.Rom.9.3; id.Philad.11.2; id.Smyrn.12.2; id.Magn.15.1; ἐκκλησία ... ήτις καὶ προκάθηται ἐν τόπω χωρίου Ῥωμαίων...προκαθημένη τῆς ἀ. id.Rom.proem.; cf. τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ... ἀγίαν συνήλυσιν ἀγάπης, οὐράνιον ἐκκλησίαν Clem.paed.2.1(p.157.25; M.8.388A).

G. as form of address, 'your charity', Ursac.ep. Ath. (p.138.24; M.25.356A); Gr. Nyss. ep.19(M.46.1073A); Chrys. hom. 19.2 in Rom. (9.645A); Sophr. H. or. 2.8(M.87.3225D).

H. as Valent. aeon, Iren. haer. 2.14.8 (M. 7.756H); Hipp. haer. 6.30 (p. 157.21; M. 16.3239A); Epiph. haer. 31.2 (p. 386.11; M. 41.477A).

I. of evil desire (cf. 1 Jo.2:15), distinction between good and bad å., Max.carit.3.71(M.90.1037C); latter having diabolic origin, Chrys. hom.32.7 in ICor.(10.296A); †Nil.vit.cog.(M.79.1468B); of love of Devil for a woman, A.Thom.A 43(p.160.10); ref. immoral practices: of Carpocratians μίγνυσθαι, ὅπως ἐθέλοιεν, αἰς βούλοιντο, μελετήσαντας δὲ ἐν τοιαύτη ἀ. τὴν κοινωνίαν Clem.str.3.2(p.200.12; M.8.1112A); of Simonians, Hipp.haer.6.19(p.146.13; M.16.322B); ὁ μὲν ἀνὴρ τῆς γυναικὸς ὑποχωρήσας φάσκει λέγων τῆ ἐαιτοῦ γυναικὸ στι ἀνάστα, ποίησον τὴν ἀ. μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ'. οἱ δὲ τάλανες μιγέντες ἀλλήλοις Epiph.haer.26.4(p.280.23; M.41.337C); ref. love for virgines subintroductae, Gr.Naz.carm.2.2(epigr.)10.8(M.38.87A); of love of material things, Chrys.hom.21.2 in Rom.(9.674B); Max.carit.3. 17(M.90.1021A).

αγάπησις, ή, love, affection, in same senses as ἀγάπη; of God's love νουθετήσει δίκαιον ώς υίὸν ἀγαπήσεως Pss.Sal.13.8; ή εἰς ἡμᾶς ἀ. τοῦ θεοῦ Cyr.inc.unigen.(5¹.686D); in Christ, Sophr.H.ep.syn.(M.87. 3152B); of man's love for God, Cyr.Is.1.1(2.23D); Dion.Ar.c.h.1.3

(M.3.376A); Sophr.H.v. Anast. (M.92.1701B); for Christ, ib. (1709C); of fraternal charity, Bas. renunt. 9(2,210C; M.31.645A).

*àyanntéov, one must love, Clem.str.2.12(p.143.7; M.8.993A); id.

q.d.s.22(p.174.18; M.9.628B).

άγαπητικός, 1. loving, charitable, friendly, of Church, typified by BMV à. δè ώς μήτηρ Clem.paed.1.6(p.115.15; M.8.300B); ib.3.11 (p.280.18; 657C); γράμματα d. Bas.ep.203.1(3.300C; M.32.740A); Gr. Nyss.hom.1 in Cant. (M.44.784A); ἀνήρ... ἀγαπητικώτατος Pall.h.Laus. 39(p.124.14; M.34.1195c); 2. being a lover of, in love with yvwotiκός, τοῦ...θεοῦ ἀ. ὑπάρχων Clem.str.7.11(p.49.13; M.9.496A); 3. of love, of charity ή κατά Χριστόν ά. ήμων διδασκαλία ib.4.18(p.298.13; M.8.1321B); ib.5.3(p.336.14; M.9.33A); τη̂ς κοινωνίας τη̂ς α. ib.4.18 (p.297.21; M.8.1320C); Gr.Nyss.hom.1 in Cant.(M.44.777B); Max. cap.5.89(M.90.1388A) = schol.d.n.4.14(M.4.268A); 4. (of) loving $\tau \dot{\eta} v$ a. δύναμιν Bas.reg. fus.2.1(2.337A; M.31.909B); id.ascet.2.2(2.325B; M.31.884D); Gr.Nyss.hom.1 in Cant. (M.44.769C); 5. neut. as subst., faculty of loving κατεσθίει...τὸ ἀ. ἡ φιλεχθρία †Bas.Is.19(1.391E; M.30.149D).

άγαπητικώς, 1. lovingly, charitably, of Christ τον καθηγούμενον ά. άρίστου βίου Clem.paed.1.3(p.95.8; M.8.260A); ib.3.12(p.287.19; 673A); of martyrs suffering d., id.str.4.9(p.282.13; M.8.1285A); Eus. p.e.6.6(254A; M.21.432C); ά. πρός τὸ ὁμόφυλον ἔχειν Gr. Nyss.v. Mos. 48(M.44.317C); †Nil.mal.cog.27(M.79.1232C); Leont.B. Nest.et Eut.2 (M.86.1328B); 2. by way of love, through process of love ο θεός καὶ πατήρ, κινηθείς άχρόνως και ά., προηλθεν είς διάκρισιν υποστάσεων Max.schol.d.n.2.4(M.4.221A).

άγαπητός, beloved;

A. of Christ; 1. ref. testimony of Father in Mc.1:11, 9:7 (cf. 12:6), interpreted explicitly in sense of only son (cf.LS: with which one must be content, hence of only children) το 'a.' τίς αν είη η υίος μονογενής; ‡Ath. Ar. 4.24(p.71.9; M.26.504C); ib. 4.29(p.78. 14; 513C); Bas. hom. in Ps. 44(1.160B; M. 29.392A); a. and povoyevis in close conjunction, Iren. haer. 4.5.4(M.7.986A); Eus. e.th. 1.10(p.68.15; M.24.841B); id.Marcell.1.1(p.2.14; M.24.713A); Const. App.3.17.4; as beloved ο τοῦ d. καὶ εὐλογητοῦ παιδός σου Ίησοῦ Μ. Polyc.14.1,3; ά. αὐτοῦ, ἐν ῷ ηὐδόκησεν Or.comm.in Mt.12.42(p.167.5; M.13.1081C); A.Phil.19(p.10.23); 2. subst., as Messianic title (cf. Ps.44:1) ο χριόμενος εν πένθει άγαπητοῦ Τ.Lev.17.3; Ascens.Is.3.17; τὰ περὶ τοῦ ά., ος την οικονομίαν της σαρκώσεως ύπερ ημών ανεδέξατο Bas.hom.in Ps.44(1.160A; M.29.389C); of a Messianic event ή δè παρουσία αὐτοῦ άγαπητή T.Lev. 8.15; 3. of Christ as the beloved of virgins Χριστόν έχεις à. Gr.Naz.carm.2.2(epigr.)18.3(M.38.92A).

B. of men; 1. as beloved by God τους α. αὐτοῦ [sc. God] βουλόμενος μετανοίας μετασχείν 1Clem.8.5; T.Jud.18.13; of S. Paul, T. Benj. 11.2; 2. as beloved by other men χειροτονήσαί τινα ον ά. λίαν έχετε Ign. Polyc.7.2; id. Philad.9.2; 3. άγαπητέ, άγαπητοί, freq. in address to Christians, IClem.1.1; Ign. Magn.11.1; Mel. pass.2

C. as subst.; 1. masc., of 'spiritual brothers' of subintroductae, †Bas.contub.11(M.30.825C); οἱ δ' ἀ. μίσγουσίν τι χολῆς...δίγαμον, ἢ ἀ. Gr.Naz.carm.2.2(epigr.)14.5(M.38.89A); ib.16.15(91A); Esaias or.4.1 (p.25); μή τινας συνόντας έχειν (sc. deaconesses) εν τάξει...τῶν καλουμένων à. Justn.nov.6.6(p.44.14); 2. fem., of virgines subintroductae μή έχειν γυναίκα συνείσακτον, καθάπερ τινές άγαπητάς ἐπέθεντο αὐταῖς ὀνόματα ‡Ath.syntag.2.7(M.28.837C); †Bas.contub.2(M.30. 816A); Gr. Naz.carm.2.2(epigr.)10.7(M.38.87A); ib.15.9(89A); Epiph. haer.63.2(p.400.1; M.41.1064D); id.ep. Arab.(p.461.31; M.42.716A); cf. agapetarum pestis, Hier.ep.22.14(M.PL.22.402); Thdt.Philm.2(3. 712); Phot.nomoc.8.14(M.104.689A).

*ἀγαπήτρια, ή, lover, of Eve δρακοντιαίων συρισμάτων å. ‡Chrys.

hom.in Ps.92:3(5.622E).

*àγαπητρίς, ή, loved one, mistress; of subintroductae, †Bas. contub.2(M.30.813C).

ἀγαργάλιστος, 'untickled', hence met., unaffected κενοδοξίας à. ‡Chrys.hom.in Mt.4:6(10.737A).

*ἀγάσταχυς, very rich in corn, Gr.Naz.carm.2.2(poem.)4.45 (M.37.1509A).

§åyåотыр, without food, fasting, Gr.Naz.carm.2.2(poem.)5.148

άγγαρεία (-la), ή, compulsory service οὐ δεῖ τοὺς ἐπιακόπους... ā. διδόναι Phot.nomoc.6.1(M.104.633B); ἀγγαρία Ath.Scholast.coll. 4.3(p.53); Jo.D.parall.1.39 tit.(M.95.1249A); plur., cursus publici, Ant.Ep.ep.(p.71.12).

άγγαρεύω, press into service, compel to serve, M.Tar.10(p.473); τὸ γὰρ ἀ. τοῦτό ἐστι, τὸ ἀδίκως ἐλκύσαι Chrys.hom.18.3 in Mt.

(7.238A); Max.ep.12(M.91.508C).

άγγελικός, A. pertaining to a messenger ή μέν κηρυκική έπιστήμη η̃δη πως d. Clem.str.1.1(p.5.1; M.8.692A).

B. pertaining to angels, angelic; 1. in gen. τοποθεσίας...ά. Ign. Trall.5.2; Just.1apol.52.3(M.6.405A); ίδιον γάρ τοῦτο τῆς ά. ἐστι φύσεως, το απηλλάχθαι της γαμικής συζυγίας, μηδέ πρός άλλο τι κάλλος μετεωρίζεσθαι, άλλ' είς το θεῖον πρόσωπον διηνεκῶς ἀτενίζειν Bas.ascet.1.2(2.320B; M.31.873B); ά. δυνάμεις Gr.Naz.or.38.9(M.36. 320C); Cyr. Is. 1.3(2.81E); of angelic powers as typified by deacons, ‡Germ.CP contempl.(M.98.393C); xopods d. Cyr.H.procatech.15; neut. plur. as subst., Clem.str.6.8(p.465.7; M.9.288B); 2. of hymns, T. Job 48(p.135.14); Chron. Pasch. p.22(M.92.108B); 3. of devils πατήρ σατανά, εί δι' ά. δυνάμεως Άζαζήλ 'elder' ap. Iren. haer. 1.15.6 (M.7.628A); Olymp. fr. Job 1:14f. (M.93.29B); 4. in Valent. initiations τὸ ὄνομα...Χριστοῦ ζώντος διὰ πνεύματος άγίου εἰς λύτρωσιν d. Iren.haer.1.21.3(M.7.664A); είς λύτρωσιν d., τουτέστιν ήν καί άγγελοι έχουσιν Clem.exc. Thdot. 22(p.114.9; M.9.669A); 5. of power responsible for Creation (Gnost.), Hipp.haer.10.21(p.281.6; M.16. 3438c); 6. of spiritual men: of the 'gnostic' εν σαρκί μελετήσαντος d. ὑπουργίαν Clem.ecl.37(p.148.15; M.9.717B); id. paed.2.9(p.207.28; Μ.8.496C); μιμουμένην δια τής απαθείας την α. καθαρότητα Gr. Nyss. hom.4 in Cant.(M.44.857A); ψυχη̂ς...d. Chrys.hom.2.3 in Tit.(11.740E); of Jo. Bapt. Ἰωάννου ἀ. ... βίον Α. Thadd.1(p.273.6); ἀ. ... στόμα Leont. N.v. Jo. Eleem. 2(p.8.12); 7. esp. of monastic life, Bas. ascet. 1.2 (2.320B; M.31.873B); d. ... βίον Chrys.hom.38.5 in Jo.(8.224B); Call. v. Hyp. (p.45); Evagr. h.e. 1.15(p.25.7; M.86.2464A); πολιτείαν α. Jo. Mosch.prat.168(M.87.3036A); Leont.N.v. Jo. Eleem.46(p.100.1); monastic habit à. σχημα V.Dan.10(p.382.12); Leont.N.v.Sym.12(M.93. 1685C); id.v. Jo. Eleem. 24(p.51.10); †Anast. S. relat. 59(p.87); Euchol. (p.403); monks and virgins enrolled εν ταις α. βίβλοις Cyr. H. catech. 4.24; of the solitary life την ά, τε καὶ ἐπουράνιον...ζωήν Gr. Nyss. v.Macr.(p.387.21; M.46.976B); Isaac ep.14(p.166); 8. of life in heaven ανεστοιχειούτο...ψυχή επί την αφθαρτον και ά. οὐσίαν Eus.v.C.3.46 (p.97.10; M.20.1105D); ά. καὶ ἀπροσδεή βίον Bas.moral.68(2.286C; Μ.31.805Β); Ίησοῦ...μεταμόρφωσον την μορφήν τοῦ σώματός μου έν ά. δόξη A.Phil.144(p.87.2); CIG 8654(Gerasa,496); 9. of the πνευματικοί (Naassene): τρία γένη, ά., ψυχικόν, χοϊκόν...τρείς έκκλησίαι, ά., ψυχική, χοϊκή Hipp.haer.5.6(p.78.20; M.16.3125B); 10. οἱ ἀγγελικοί, a sect, so named from theory of creation by angels, or claim to live angelic lives, or place called Angeline 'beyond Mesopotamia', Epiph.haer.60.1(p.379.12; M.41.1037D); Jo.D.haer.60(M.94.713A).

άγγελικώς, in angelic manner, like angels, Or. Jo. 13.7(p. 231.32; M.14.409A); ά. ίδειν τὸν θεόν id. sel.in Jer. 16: 16(M.13.564C).

*ἀγγελιότης, ή, angelic nature, Anast.S.hod.2(M.89.60B) = ‡Ath.def.1.8 (ἀγγελότης Μ.28.540A).

*ἀγγελίται, οί, name of sect (cf. ἀγγελικός), Tim.CP haer. (M.86. 60A)

*ἀγγελοειδής, as of angels, angelic θεωρία Gr.Nyss.v.Ephr.(M. 46.840A); Dion.Ar.e.h.2.5(M.3.145B); id.d.n.6.2(M.3.856D).

*άγγελοθεία, ή,? movement of the angels ἐπόπτευε τὰς à. Thdr. Stud.epp.1.2(M.99.912B).

*ayyeholeola, \u00e1, status of angels, Clem.str.7.2(p.8.19; M.9.413A); id.ecl.57(p.154.13; M.9.728A).

*ἀγγελομαρτύρητος, witnessed by angels, ‡Chrys.ador.2(11.824Β). *ἀγγελομίμητος, imitating angels της ά. ένώσεως πρός θεόν Max. schol.d.n.1.5(M.4.204B); of the priestly and monastic life, Const. Pogon.sacr.4(M.PL.96.398C); + Jo.D.B.J.1(M.96.864B); ib.40(1240B); Thdr.Stud.cant.4.3(p.343).

*ἀγγελομιμήτως, in imitation of the angels, in the manner of

angels, Dion.Ar.d.n.1.5(M.3.593B).

*ἀγγελοπλήρωτος, filled with angels θυσιαστήριον Tim.Ant.nativ. Io.Bapt.1(M.28.908D).

*άγγελοπρεπής, befitting angels πολιτείαν ‡Gr.Nyss.occurs.(M.46. 1156B); ib.(1177C); à. ένώσεις Dion.Ar.d.n.1.5(M.3.593B); à. συντονίας id.c.h.15.1(M.3.328A); ψδαΐς d. Jo.D.hom.9.11(M.96.737A).

*ἀγγελοπρεπῶς, 1. like a messenger ὁ Ἰησοῦς...ώς αὐτὸς ἀ. φησιν, όσα ήκουσε παρά του πατρός, ανήγγειλεν ήμιν Dion. Ar.c.h.4.4(M.3. 181D); 2. like angels, Dion.Ar.ep.10(M.3.1117B).

äγγελος, ό, I. messenger;

A. of prophets, Hesych.H.proem.proph.(M.93.1344A); esp. of Malachi (cf. Mal.1:1), Amph. Seleuc. 282 (M. 37. 1595A); Chrys. hom. 14.3 in Heb.(12.144C); of Jo. Bapt., Epiph.haer.62.5(p.393.25; M. 41.1056C); opinion that he was angel in human form, ref. Mal.3:1 έφίσταμεν μήποτε είς των άγίων ά, τυγχάνων έπὶ λειτουργία καταπέμπεται τοῦ σωτήρος ήμων πρόδρομος...α. όντα ἐν σώματι γεγονέναι ύπερ του μαρτυρήσαι τῷ φωτί Οτ. Jo. 2.31(25; pp. 88.11-89.19; M. 14. 1680-1690); rejected, Cyr. Jo. 1.7(4.61D); cf. comparison between him and angel of pool of Bethesda, who was πρόδρομος τοῦ ἀγίου πνεύματος οῧτινος ἀγγέλου καθ' ὁμοιότητα Ἰωάννης...ἐν ὕδατι ἐβάπτισεν Didym.Trin.2.14(M.39.712A).

Β. of Christ ἄ. καλεῖται, διὰ τὸ ἀγγέλλειν τοῖς ἀνθρώποις ὅσαπερ βούλεται αὐτοῖς ἀγγεῖλαι ὁ τῶν ὅλων ποιητής Just.dial.56.4(Μ.6. 597Β); Cels.ap.Or.Cels.7.25(p.176.29; Μ.11.1458Α); ὡς γὰρ ὁ παρ' ἡμῖν λόγος ἄ. ἐστι τῶν ὑπὸ τοῦ νοῦ ὁρωμένων, οὕτως ὁ τοῦ θεοῦ λόγος, ἐγνωκὼς τὸν πατέρα Οι. Jo.1.38(42; p.49.5; Μ.14.100Α); Const.App. 2.30.2; for Christ as ἄ. μεγάλης βουλής ν. βουλή.

C. met., medic., of symptom or warning of disease, Geo.Pis. carm.1.25.

II. angel;

A. definitions and properties; 1. etym. αγγέλους από τοῦ ἔργου αὐτῶν...καλεῖν Or. Cels. 5.4(p.4.19; M.11.1185B); ἄ. λέγεται, ἐπειδή τὰ τοῦ θεοῦ τοῖς ἀνθρώποις ἀναγγέλλει Chrys.incomprehens.3.5(1. 468B); το...άγγελος, όνομα λειτουργίας έστὶ σημαντικόν Cyr. Heb.1:4 (p.370.5; M.74.953A); acc. Or., scripture applies term indifferently to spiritual beings and men, Jo.2.23(17; p.79.7; M.14.152D); 2. ref. nature and function: ref. Heb.1:14 ἀγγέλους φαμέν 'λειτουργικά' όντας 'πνεύματα' καὶ 'εἰς διακονίας ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομείν σωτηρίαν' Or. Cels. 5.4(p.4.13; M.11.1185A); α. έστι ζώον λογικόν, ἄϋλον, ὑμνολογικόν, ἀθάνατον ‡Ath.qu. Ant.30(M.28.616B); ά. ... οὐσία νοερά, ἀεικίνητος, αὐτεξούσιος, ἀσώματος, θεῷ λειτουργούσα, κατά χάριν εν τῆ φύσει τὸ ἀθάνατον εἰληφυῖα Jo.D.f.o.2.3(Μ. 04.865B); 3. ever-wakeful, Clem.paed.2.9(p.206.2; M.8.493A); cf.Or. hom.23.11 in Num.(p.223.12; M.12.755C); Gr.Thaum.pan.Or.5(p.14. 23; Μ.10.1068C); 4. as light, v. φως; 5. serving God ἀγγέλου... ίδιον τὸ διακονείν τῆ τοῦ θεοῦ προστόξει Ath. Ar. 3.12(M. 26.348A); 6. immortal, v. ἀθάνατος.

B. creation; 1. angels created beings, cf. sive angeli, sive archangeli...ab eo qui super omnes est deus, et constituta sunt, et facta per verbum ejus, Iren.haer.3.8.3(M.7.367C); Clem.str.6.7(p.461.3; M. 9.280Β); τοὺς μὲν ἀ. κτίσματα, τὸ δὲ πνεῦμα τὸ ἄγιον ἡνωμένον τῷ υίῷ καὶ τῷ πατρί Ath.ep. Serap. 1.12 (M. 26.560B); id. Ar. 2.44 (M. 26.241A); 2. not from necessity, but by divine goodness, Chrys. Stag. 1.2 (1.157E); 3. created before material world α. του θεου οί πρώτοι κτισθέντες Herm.vis.3.4.1; πρό τῶν αἰώνων νόες ήσαν πάντες καθαροί, καὶ οἱ δαίμονες καὶ αἱ ψυχαὶ καὶ οἱ ἄ. Or. princ.1.8.1(p.96.2); though exact moment of creation unknown, ib.proem.10(p.16.1; M.11.121A); this the prevailing view, Bas.hex.1.5(1.5D; M.29.13B); cf.Gr.Naz.or. 38.9(M.36.320C); Chrys.hom.2.2 in Gen.(4.10A); ἐποίησεν ἀγγέλους... μετά δὲ τὴν τούτων δημιουργίαν ποιεῖ καὶ τὸν ἄνθρωπον id. Stag.1.2 (1.157E); Jo.D. f.o.2.3(M.94.873B); 4. created simultaneously with material world, Epiph.haer.65.4(p.7.9; M.42.17C); id.mens.22(M.43. 276B); reason for this view θεός...καὶ ἀγγέλοις, καὶ ἀρχαγγέλοις, καὶ πάση τη κτίσει το είναι δεδώρηται ποίαν δε και λειτουργίαν είχον πρό της κτίσεως όντες, οὐδενὸς όντος τοῦ της τούτων ωφελείας προσδεομένου; Thdt.qu.4 in Gen.(1.7); moment of their creation εἰκὸς δὲ τούς \dot{a} . σύν οὐραν $\ddot{\phi}$ δημιουργηθήναι καὶ γ $\dot{\eta}$ ib.(1.8); though $\tau \dot{\phi}$ $\tau \dot{\eta} s$ εὐσεβείας οὐ λυμαίνεται λόγω, τὸ πρὸ οὐρανοῦ καὶ γῆς γεγενῆσθαι λέγειν τῶν ἀ. τοὺς δήμους ib.(1.9); all created at same time, id.haer. 5.7(4.402); 5. no decision between the two possibilities οὖτε πόθεν, ούτε πως γεγόνασιν οἱ ἄ., δυνατὸν φύσει ἀνθρωπίνη εἰπεῖν ...τὸ δὲ πότε, οι μέν φασι τῆ πρώτη ἡμέρα, οι δὲ πρὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ‡Ath.qu.Ant.3(M.28.601A).

C. nature of angels, cf. νοερός, νοητός; 1. incorporeal and spiritual, Eus.d.e.4.1(p.150.22; M.22.252B); id.p.e.7.15(326D, 327A; M.21.552C); νοεραὶ οὐσίαι...ἀγγέλων Mac.Aeg.hom.16.1(M.34.613A); Gr. Nyss. v. Mos. (M.44.337D); α. ... τον ἀσώματον Chrys. hom. 22.2 in Gen.(4.195E); id.laud.Paul.7(2.513C); Gr.Ant.bapt.1.4(M.10.1180A); manna called bread of angels ώς ἀγγέλων τῆ τούτου δωρεᾶ διακεκονηκότων. ή γαρ ασώματος φύσις οὐ δείται τροφής Thdt.qu.29 in Ex.(1.144); id.qu.47 in Gen.(1.58); their perfect spirituality presupposed, Dion.Ar.c.h.15(M.3.328-40); 2. not altogether spiritual, but of refined corporeality οί ἄ, σώματά είσιν· όρῶνται γάρ Clem. exc. Thdot.14(p.111.18; M.9.664B); οἱ μὲν ἄ. νοερον πῦρ ib.12(p.110.26; 6610); τὸ τοιόνδε μὲν ἄνθρωπός ἐστιν, τὸ τοιόνδε δὲ ἄγγελος, καὶ τὸ τοιὸν μέν σῶμα, καὶ ποιὸν σῶμα, ἄλλο δέ τι ἔτερον σώματος Or. Jo. 20. 28(22; p. 364.37; M:14.637C); needing food, ib. 13.33(p. 259.2; 457B); though this food is spiritual, id.or.27.10(pp.369.28-370.6; M.11.513B,C); having in themselves fountains of living water, id. $J_{0.13.7}$ (p.231.33; 409A); τὰ τῶν ἀ. σώματα, αἰθέρια καὶ αὐγοειδὲς φωs id.comm.in Mt.17.30(p.671.20; M.13.1569A); called νοερά σώματα Meth. res. 3.15(p.411.25; M.18.317A); ref. Ps. 103:4 έκ πυρός είναι α. όμολογῶ, καὶ οὐ τούτοις παρείναι θηλείας λέγω Hipp.haer. 10.33(D.289.18; M.16.3447D); Bas. Spir.38(3.32C; M.32.137A); Evagr. Pont.ep.2(M.32.249A); Ps.103 responsible for hesitations ποιείν γάρ λέγεται τοὺς ά. αὐτοῦ πνεύματα...πνεῦμα δὲ ἀκούει, καὶ πῦρ· τὸ μὲν ώς νοητή φύσις, τὸ δὲ ώς καθάρσιος...πλήν ήμεν γε ἀσώματος ἔστω, η ότι έγγύτατα Gr.Naz.or.28.31(p.70.5; M.36.72A); ib.31.15(p.164.7; 149B); described as having fiery armour, Epiph. haer. 51.34(p.310.8; M.41.953A); incorporeal in comparison with men, not in themselves πνεύματα δέ [sc. οι ά.], καθό πρός ήμας ἀσώματοι οὐ κληθέντες πνεύματα τοῦ θεοῦ...ἀλλ' ἄ. λειτουργοί, καὶ σώματα οὐράνια, διὰ τὸ απείρως απέχειν καὶ ὑφιζάνειν τοῦ ἀκτίστου πνεύματος τοῦ θεοῦ Didym. Trin. 2.4(M.39.481B); Mac. Aeg. hom. 4.9(M.34.480A); Caes. Naz.dial.48(M.38.917); Jo.D.f.o.2.3(M.94.868A); their food, vision of God, ib.(872B); 3. scriptural evidence adduced on this question; a. corporeal nature supposed to be confirmed by Gen.6:2, interpreted of angels, Apoc. En.6.2; οί δ' ά. ... γυναικών μίξεσιν ήττήθησων Just. 2apol. 5.3(M.6.452B); Athenag. leg. 24.4f. (M.6.948B); Clem. paed.3.2(p.244.24; M.8.576B); id.str.3.7(p.223.10; M.8.1161C); Meth. res.1.37(p.278.8ff.; M.18.293A); Hom.Clem.8.12-13; but also interpreted of men a. τοῦ οὐρανοῦ θυγατράσιν ἀνθρώπων συνήλθον. ἐν ένίοις άντιγράφοις εθρον, 'οί υίοὶ τοῦ θεοῦ'. μυθεύεται δέ, ώς οίμαι, απὸ τοῦ Σήθ Afric.chron.2(M.10.65B); Chrys.hom.22.2,3 in Gen. (4.196A,E); Cyr.glaph.Gen.2(1.28A); Thdt.qu.47 in Gen.(1.59); id. haer.5.7(4.402); Bas.Sel.or.6.2(M.85.89A); b. ref. apparitions of angels; corporeal form, assumed only for particular purpose, does not prejudice their spirituality, Thdt. Ezech. 1:5(2.683); id. Zach. 1:8ff.(2.1597); οὐδὲ οἱ ἄ, κατ' οὐσίαν φαίνονται ἐπὶ τῆς γῆς τοῖς άνθρώποις; οὐδαμῶς οὕτε γὰρ δύναται φθαρτὸς ὁ ὀφθαλμὸς θεωρήσαι οὐσίαν ἄφθαρτον ‡Ath.qu. Ant.29(M.28.616A); Jo.D. f.o.2.3(M. 94.869A); 4. their freedom and need of redemption; a. acc. gen. opinion angels have free will, Just.2apol.7.8(M.6.456B); hence they are mutable and in need of being redeemed καὶ τὰ ἐπουράνια καὶ ἡ δόξα τῶν ἀ. ... ἐὰν μὴ πιστεύσωσιν είς τὸ αίμα Χριστοῦ, κάκείvois κρίσις ἐστίν Ign, Smyrn, 6,1; cf. Or. hom. 31 in Lc. (p. 190, 4; M. 13. 1881A); sharing in mutability of all created things, ‡Cyr. Trin.2(63. 2E,3A; M.77.1121Cf.); have to pray for perseverance, Clem.str. 7.7(p.30.10; M.9.456A); because they can sin, Or. comm. in Mt. 15.27 (p.429.29; M.13.1333A); can become demons, id. princ. 2.8.3 (p.160. 10); but cf. οἱ ἄ. ... δυσμετάθετοί εἰσι πρὸς κακίαν...τὸ μόνιμον εἰς άρετην τη δωρεά του άγίου πνεύματος έχοντες Bas.hom.in Ps.32(1. 136B; M.29.333D); cf.id. Spir.49(3.41B; M.32.157A); οὐκ οἴδαμεν όσα καὶ άγγέλοις συνεχώρησεν, συγχωρεί γάρ κάκείνοις Cyr.H.catech. 2.10; Didym. Trin. 2.4(M.39.481B); ‡Ath. dial. Trin. 1.24(M.28.1153B); ‡Caes.Naz.dial.44(M.38.313); not holy in themselves but by participation in holiness of God, Cyr.thes.13(51.138E); ref. Inc. ό...λόγος, οὐ διὰ τοὺς άμαρτήσαντας άγγέλους ἄγγελος, άλλὰ διὰ τους εν άμαρτία ανθρώπους ανθρωπος Didym. Trin.2.7(M.39.589A); b. though some admit that at least certain categories of angels might be incapable of sin, Or. princ.1.7.2(p.87.9; M.11.172A); a. ... άκινήτους πρός τὸ χείρον, ή δυσκινήτους Gr.Naz.or.28.31(p.70.12; M.36.72B); cf.ib.38.9(321A); ib.40.7(365C); only lower angelic beings liable to sin, Nemes.nat.hom.41(M.40.777A); τους δὲ ά., τουτέστι τούς τελευταίους διακόσμους, ένδέχεσθαι ίσως καὶ ἐπὶ τὸ χεῖρον τραπῆναι...αὐτοὺς γὰρ περικοσμίους Max.schol.c.h.11(M.4.93C); ἀγγέλων ...το μή πίπτειν, ίσως καὶ μή δυναμένων, ως φασί τινες Jo.Clim.scal. 4(M.88.696D); 5. their knowledge: angels capable of learning, Clem.str.6.7(p.461.3; M.9.280B); no direct knowledge, #Just.qu.et resp.76(M.6.1517c); no knowledge of future, Isid.Pel.epp.1.195 (M.78.308B); ἀγνοοῦσι...ά. τὰ μέλλοντα ‡Caes.Naz.dial.44(M.38.913); no prior knowledge of events of Redemption, Chrys.hom.1.2 in Jo. (8.3B); ib.15.2(86A); cf.Thdt.Eph.3:10(3.419); Max.schol.c.h.4.4(M. 4.57B); their knowledge of supernatural truths due to teaching of Church, cf. prophetae quoque ipsi et apostoli omne, quod resonant, non solum hominibus, sed et angelis praedicant...invenies pluribus in locis, et maxime in psalmis, et ad angelos sermonem fieri, data homini potestate, ei tamen, qui spiritum sanctum habet, ut et angelos alloquatur, Or.hom.23 in Lc.(p.156.7ff.; M.13.1862B,1863Af.); cf.Gr. Nyss.hom.8 in Cant.(M.44.948c); έν γὰρ τῷ θεῷ κέκρυπτο...άλλὰ πόθεν τοῖς à. δῆλον γέγονε; διὰ τῆς ἐκκλησίας Chrys.hom.7.1 in Eph. (11.46A); exeg. Ps.23:8,10, Is.63:1; interpreted of ignorance of angelic powers about mystery of Ascension (cf. Just. dial. 36.6 (M.6. 556A)); Gr.Nyss.ascens.(M.46.693A); Thdt.Ps.23:7ff.(1.754); angels enjoy superior knowledge which they communicate to men 70 θείον της 'Ιησού φιλανθρωπίας μυστήριον άγγελοι πρώτον έμυήθησαν, είτα δι' αὐτῶν εἰς ἡμᾶς ἡ τῆς γνώσεως χάρις διέβαινεν Dion.Ar.c.h. 4.4(M.3.181B); ib.4.2(180A,B); their knowledge derived from God and transmitted from higher orders of angelic hierarchy to lower, ib.7.3(209A); ib.7.4(212A); οί μὲν οὖν θρόνοι καὶ τὰ χερουβὶμ καὶ τὰ

σεραφίμ άμέσως παρά του θεου μανθάνουσιν...ταυτα δὲ διδάσκει τὰ κατώτερα τάγματα...τὸ δὲ κατώτερον πάντων τάγμα είσὶν οἱ ἄγιοι ἄ., οί καὶ τῶν ἀνθρώπων ὅντες διδάσκαλοι ‡Ath.qu. Ant.31(M.28.616C); 6. in rel. to man: angel highest creature in heaven, man on earth, Clem.str.7.2(p.5.19; M.9.408B); wiser than man, ib.4.3(p.251.19; M. 8.1220C); superior to man, Jo.D. f.o.2.3(M.94.872B); της κτίσεως της όρωμένης ταύτης είς ἄ. μόνος ἀντίρροπός ἐστι· μᾶλλον...πολλῷ τιμιώτερος. εί γὰρ ἀνθρώπου δικαίου ἄξιος οὐκ ἃν είη πᾶς ὁ κόσμος... πολλώ μαλλον αγγέλου οὐκ αν γένοιτό ποτε άξιος πολλώ γαρ τών δικαίων α. μείζους Chrys.incomprehens.2.4(1.457D); incomprehensible to man, ib.3.4(466A); angels may be judged by men through men's works, ref. 1Cor.6:3, cf. non quod ipse Paulus judicet angelos, sed quod opus Pauli...judicabit aliquos; non enim omnes, sed aliquos angelorum, Or.hom.11.4 in Num.(pp.82.30-83.1; M.12.647C); their power in rel. to men is limited, id. Cels. 5.48(pp. 52.17-53.6; M. 11.1256B-1257A).

D. number of angels; 1. in rel. to men; a. much more numerous; 'ninety-nine times' as many (ref. parable of lost sheep), Meth. symp.3.6(p.32.12 ff.; M.18.68D-69A); Cyr.H.catech.15.24; ‡Ath.qu. Ant.6(M.28.601D); cf.Gr.Naz.or.38.14(M.36.328Af.); Gr.Nyss.Eun. 4(2; p.63.26ff.; M.45.636A,B); b. equal, ‡Ath.qu.Ant.6(M.28.601D); 2. innumerable, Iren.haer.2.30.3(M.7.816C); Clem.str.7.11(p.45.20; M.9.488B); Ath.ep.Serap.1.27(M.26.593B); Cyr.H.catech.16.23; Chrys. incomprehens.2.4(1.457D); Cyr.hom.pasch.12(5².166C); Thdt.haer.5.7 (4.402); ἡ περὶ τῶν ἀ. παράδους χιλίας χιλιάδας εἶναί φησι, καὶ μυρίας μυριάδες...διὰ τούτων ἐναργῶς ἐμφαίνουσα, τὰς ἡμῦν ἀναριθμήτους τῶν οὐρανίων οὐσιῶν διατάξεις Dion.Ar.c.h.14(M.3.321A).

E. hierarchy (idea of angelic hierarchies suggested by different biblical terms applied to angels); 1. angels of all hierarchies of the same nature, cf.Or. princ. 1.8.1(p.94.16ff.; M.11.176A); α. πάντες ώσπερ προσηγορίας μιᾶς, οὕτω καὶ φύσεως πάντως τῆς αὐτῆς ἀλλήλοις τυγχάνουσιν Bas. Eun. 3. I(1.272C; M. 20.656A); subjected to one another, cf.Or.hom.11.4 in Num.(p.85.16; M.12.649D); Gr.Naz.or. 40.5(M.36.364B); Gr. Nyss. hom.opif.17(M.44.189B); Max. schol.c.h.5 (M.4.60c); 2. diversity of their various species affirmed (agst. Or.) άλλο γὰρ γένος τὸ τῶν ἀ. καὶ ἄλλο τὸ τῶν ἀρχῶν καὶ ἐξουσιῶν, ὅτι μὴ τάγμα εν καὶ μία σύστασις καὶ φυλή καὶ πατριά τῶν ἀθανάτων, ἀλλά γένη καὶ φυλαὶ καὶ διαφοραί. καὶ οὔτε τὰ χερουβὶμ τῆς ἰδίας ἐξιστάμενα φύσεως είς τὴν τῶν ἀ. ιδέαν μετασκευάζονται, οὖτε είς ἐτέραν πάλιν oi a. Meth.res.1.49(p.302.14ff.; M.18.277B); Ath. Ar.2.19(M.26.188B); question left open, Jo.D.f.o.2.3(M.94.869c); 3. number of angelic hierarchies; different combinations, based on lists of Eph.1:21 and Col.1:16, believed incomplete, Or. princ.1.5.1(p.69.7; M.11. 157B); cf.id. Jo.10.49(23; p.216.18; M.14.381D); Bas. Spir.38(3.31D; M. 32.136A); Chrys. incomprehens. 4.2(1.473B); to these were added angels and archangels, making seven, Iren. haer. 2.30.6(M.7.818c); eight, Gr.Naz.or.28.31(p.70.12; M.36.72B); Thdt.affect.3(p.93.7; 4.784); Procl.CP annunt.2(M.85.429A); nine, Cyr.H.catech.23.6; Chrys.hom. 4.5 in Gen.(4.27D); Dion.Ar.c.h.6.2(M.3.200D-201A); 4. classification; arranged in three triads: seraphim, cherubim, thrones; virtues, dominations, powers; principalities, archangels, angels, Dion. Ar.c.h.6.2(M.3.200Dff.), acc. their proximity to God, ib.3.2(165A).

F. state: their place in the various regions of heaven τῶν γὰρ τὸν οὐρανὸν ἐνοικούντων πνευμάτων οἱ τὴν κατωτάτω χώραν κατοικοῦντες ἄ. Hom.Clem.8.12; Cyr.H.catech.11.11; ib.16.23; Jo.D.f.o. 2.3(M.94.872C); also elsewhere εἰ γὰρ πῶς ὁ ἀὴρ ἀγγέλων ἐμπέπλησται, πολλῷ μᾶλλον ἡ ἐκκλησία Chrys.ascens.1(2.448B).

G. fallen angels; 1. gen. called α. σατανά (2Cor.12:7), Barn. 18.1; Clem.str.5.14(p.412.14; M.9.189A); Or.Cels.8.25(p.241.30; M.11. 1553C); Adam.dial.3.9(p.128.8; M.11.1801A); Symb.ap.Const.App.7. 41.2; α. αριστεροί Or. mart. 18(p.17.3; M.11.585B); εναντίοι id. Cels. 3.37 (p.234.5; M.11.968c); 2. reason and condition of their fallen state, cf. angeli quidem transgressi deciderunt in judicium, Iren.haer.4.16. 2(M.7.1016B); due to free will, Athenag.leg.24.4(M.6.948A); κατὰ δέ ήμας δαίμονές τινες... ἀσεβείς πρός τὸ ἀληθως θείον καὶ τοὺς ἐν οὐρανώ ά. γεγενημένοι καὶ πεοόντες έξ οὐρανοῦ Or.Cels.4.92(p.365.10; M.11. 1169C); cf. apud plurimos...habetur opinio, quod angelus fuerit iste diabolus, et apostata effectus quam plurimos angelorum secum dedinare persuaserit, qui et nunc usque angeli ipsius nuncupantur, id.princ.1.proem.6(p.13.15ff.; M.11.119A); Bas.Spir.38(3.32C-E; M. 32.137A,B); ‡Ath.qu.Ant.7(M.28.604A); ἀρχὴ τῶν μὴ τηρησάντων αὐτήν α. ἐστίν, ὁ λόγος τυχόν, καθ' ον ἐκτίσθησαν ή ή δοθείσα πρὸς έκθέωσιν αὐτοῖς κατὰ χάριν φυσική δυναστεία ή πάλιν, ή κατὰ τήν άξίαν της χάριτος τάξις της στάσεως το δε οἰκητήριον έστιν, η δ ουρανός, η ή κατά την έξιν των ύπερ έννοιαν αγαθών σοφία, ην οίκειν έδημιουργήθησαν… ή ή… ἐπισκοπὴ τῆς ἀχράντου θεότητος, ἡν ἀπέλιπον τυραννήσαντες: ἀίδιοι δὲ δεσμοί είσιν, ἡ κατὰ γνώμην αὐτῶν παντελής... περί το καλον ακινησία...ζόφος δέ έστιν, ή...της θείας άγνοια χάριτος Max.qu. Thal.11(M.90.292D); ἐπὶ τὸ χεῖρον τραπεὶς...διάβολος, συναποστήσας έαυτῷ ίκανοὺς τῶν ά., οὐ φύσει, ἀλλὰ γνώμη τραπέντας τῆ ύποσπορά τοῦ σφων ήγουμένου ‡Caes. Naz.dial.44(M.38.913); 3. activities: revealed some doctrines to women (cf. Gen.6:2), hence vestiges of truth in paganism, Clem.str.5.1(p.332.17; M.9.24B); instigated heresy, cf.Or.comm.3 in Cant.(p.181.6; M.13.152A); instigated passions, cf.id.hom.1.6 in Jos.(p.294.18ff.; M.12.831C); instigated magic, cf.id.hom.13.5 in Num.(p.114.26; M.12.672C); for tears of fallen angels v. δάκρυον; 4. in rel. to good angels οὐ πάντες α. α. λέγονται είναι τοῦ θεοῦ ἀλλὰ μόνοι οἱ μακάριοι, οἱ δ' έκτραπέντες επί την κακίαν ἄ. τοῦ διαβόλου ονομάζονται Or.Cels.8.25 (p.241.30f.; M.11.1553C,D); ib.8.36(p.252.8f.; 1572D); ἄγιοι ἄ. ἄλλης είσι φύσεως και προαιρέσεως παρά τούς...δαίμονας ib.3.37(p.233.23; 968Β); τάχα γὰρ ἀντὶ τῆς...διπλῆς συντάξεως ἀνθρώπων άγίων καὶ μακαρίων ά, πάλιν διπλή γίνεται έπὶ τὸ αὐτὸ σύνοδος ἀνθρώπων ἀσεβῶν καὶ πονηρών ά. id.or.31.6(p.400.3f.; Μ.11.556B); ζωήν καὶ εἰρήνην δι' άγγέλων χορηγεί τοις άξίοις ό των ά. κύριος κάκεινος θυμόν, καὶ όργήν, καὶ θλίψιν ἀποστέλλει διὰ τῶν ά. τῶν πονηρῶν Gr. Nyss.hom. 14 in Cant. (M.44.1081A); exeg. 1Cor.11: 10 διά τοὺς ά., τοὺς θεωμένους ήμων τά τε φανερά καὶ ἀφανή κινήματα...καὶ διὰ τοὺς πονηροὺς ά., τους φυλαττομένους ήμων και έξιν και αισθησιν και διάνοιαν Μαχ.qu. Thal.25(M.90.336B,C); ref. visions είς άγγελον φωτός...πολλάκις μετασχηματίζονται [sc. demons], καὶ ήμᾶς προσερχομένους αὐτοῖς καθ' υπνους υπέδειξαν διυπνισθέντας δε χαρά, και οιήσει κατεβάπτισαν τούτο δή σοι έσται τὸ σημείον πλάνης κολάσεις καὶ κρίσεις... ὑποδεικνύουσιν ἄγγελοι...πασί σοι τοῖς κόλασιν...εὐαγγελιζομένοις πίστευε μόνοις Jo.Clim.scal.3(M.88,672A); cf.ib.23(968D).

H. ministry; 1. worship of God in heaven, Gr.Naz.or.28.31 (p.71.12; M.36.72C); λειτουργία δὲ τῶν ἀ. ἡ ὑμνωδία Thdt.haer.5.7 (4.403); ‡Ath.qu. Ant.31(M.28.616B); ‡Chrys.synax.(8.285A); ‡Germ. CP contempl.(M.98.412C); expressed in their names, such as Michael, etc., Or. Cels. 1.25(p.76.9; M. 11.708A); cf. id. hom. 23.4 in Jos.(p.445.15; M.12.938A); accompanying virgins, Meth.symp.7.9 (p.80.2; M.18.136C); 2. service connected with Inc.; a. announcing birth of Jo. Bapt., Or. Jo.6.13(7; p.122.1; M.14.224A); b. announcing birth of Christ, Dion.Ar.c.h.4.4(M.3.181B); and assisting at it ό σωτήρ ώφθη κατιών τοις ά., διό καὶ εὐηγγελίσαντο αὐτόν Clem.exc. Thdot. 18.1(p.112.19; M.9.6650); ἐπεὶ θεὸς ἢν ὁ ὑπὲρ τοὺς βοηθοῦντας άνθρώποις άγγέλους ένυπάρχων σωτήρ,... άγγελος ήμείψατο την τῶν μάγων ἐπὶ τὸ προσκυνήσαι τὸν Ἰησοῦν εὐσέβειαν Οτ. Cels. 1.60(p.111. 25f.; M.11.772B); cf. αὶ ἀγγελικαὶ δυνάμεις, αὶ τῆς δεοποτικῆς παρουσίας ἐπὶ τὴν γῆν προπομπεύουσαι, καὶ τὸν βασιλέα τῆς δόξης έντὸς τοῦ βίου παράγουσαι Gr.Nyss.hom.5 in Cant.(M.44.881A); (Gnost.) cf. hos angelos falsarii Gnostici dicunt ab ogdoade venisse, et descensionem superioris Christi manifestasse, Iren.haer.3.10.4 (M.7.875B); being helped by it ὁ σωτήρ...κάτεισιν είς ἀνθρώπους, καὶ τοις οικείοις ά. επαμύνων υπέρ τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας Ειις. d.e.4.10(p.166.12; M.22.277A); and hence rejoicing in it; ref. Lc. 2:13f., ib.(p.166.26ff.; 277B,C); ib.6.25(p.294.18; 484C); c. assisting at Passion, tearing Temple veil, Eus. fr. Lc. 24:4(M. 24.605C); d. discussion of Celsus' objection to angels of Resurrection, whose presence he thought disproved Christ's divinity, Or. Cels. 5.57(p.61. 2ff.; M.11.1272C); ib.5.58(p.61.10ff.; 1273Aff.); cf.ib.5.52(p.56.3ff.; 1261C-1264A); ib.5.53(p.57.4ff.; 1264B,C); e. angels of Ascension; ref. Ps.23:4ff. έν γάρ τἢ είς οὐρανοὺς ἀναβάσει τοῦ υίοῦ τοῦ θεοῦ, τοὺς διακονησαμένους αὐτῷ ά. τὴν εἰς ἀνθρώπους οἰκονομίαν προτρέχειν αὐτῷ εἰκός, καὶ τὰς οὐρανίους πύλας αὐτῷ παρασκευάζειν Eus.Ps. 23:4ff.(M.23.224A); speculations on two choirs οί διακονοῦντες τῷ σωτηρι ἐπὶ γης ἄ., ἀναλαμβανομένου αὐτοῦ, ταῖς οὐρανίαις δυνάμεσι δηλούσιν άνοίγειν τὰς πύλας... έρωτωσιν αί ἄνω δυνάμεις, τὸ παράδοξον της οἰκονομίας ἐκπληττόμεναι...μυσταγωγοῦσι τοὺς ἄνω οἱ σὺν αὐτῷ άνελθόντες α. τὸ μυστήριον Ath.exp.Ps.23:7f.(M.27.141C,D); Gr.Naz. or.45.25(M.36.657B); Gr.Nyss.ascens.(M.46.693A); assisted at Ascension to console apostles and to instruct them, Chrys.ascens.5 (2.454C-455A); angels displayed their full power only after Ascension, because they would not assist unredeemed man, Or. Jo.6.57 (37; p.165.30f.; M.14.300A); f. angels assisting at all phases of Christ's incarnate life, Chrys. ascens. 4(2.454B), constantly guarding his body (Ps.90:11), Eus. Ps.90:10ff. (M.23.1160D); 3. service at parousia, Orac. Sib.2.315; cf. unusquisque angelorum in consummatione saeculi aderit in judicio, producens secum eos, quibus praefuit, Or.hom.11.4 in Num.(p.82.17ff.; M.12.647B,C); cf.ib.20.4 (p.197.5ff.; 735C); separating the wheat from the chaff, cf.id. Cant. (p.205.22; M.13.171A); παρακελευόμενος τοις...ά. ἀνοίξαι θύρας

κεκλεισμένας, καὶ παρακελεύσασθαι τοῖς ενδον οὖσι προϊέναι Eus. Is. 13:1f.(M.24.185B); cf.ib.21:9(241c); id.fr.Lc.21:26(M.24.596C); Ephr. 3.276Aff.; Χριστόν...έξ οὐρανῶν προσδόκα...ὑπ' ά. δορυφορούμενον Cyr.H.catech.4.15; ib.15.22; Gr.Nyss.Eun.4(2 p.63.23; M.45.636A); Chrys.incomprehens.3.7(1.470D); esp. destroyer angel, ref. parable of the ten virgins τὸ δὲ μεσονύκτιον ή βασιλεία τοῦ ἀντιχρίστου, καθ' ην ο ολοθρευτής α. επιπορεύεται τας οικίας Meth.symp.6.4(p.68.23; M.18.120A); sparing Christians sealed with blood of Christ, ib.9.1 (p.115.20; 180B); cf.Or. princ.3.2.1(p.245.1; M.11.303C); cf.id.hom.9.5 in Num.(p.60.17; M.12.629c); 4. service to Church continuing their ministry to Christ, id.or.11.3(p.323.1ff.; M.11.449B,C); as its guardians (Apoc.1:20,2:1), Hipp.antichr.59(p.40.4; M.10.780A); τοῖε ά. ... τοις πεπιστευμένοις τὰς ἐκκλησίας Or.hom.13 in Lc.(p.92.5); cf. id.hom.20.1 in Jos.(p.416.17f.; M.12.922B); cf. offert ergo unusquisque angelorum primitias vel ecclesiae...suae, id.hom.11.4 in Num. (p.84.21; M.12.649A); Eus. Ps.47:13(M.23.425D); ib.90:10ff.(1161A); Bas.ep.238(3.367A; M.32.889B); †Bas.Is.46(1.416C; M.30.208B); Gr. Naz.or.42.9(M.36.469A); ib.42.27(492B); Cyr. Jo.6.1(4.638A); at its espousals with the Lamb, Gr. Nyss. hom. 11 in Cant. (M.44.997A); from its beginning, cf. ἄγγελοι πρωτόκτιστοι, who operated God's covenants with Adam, Noah, Abraham, and Moses, Clem. ecl.51(p.151.13ff.; M.9.722B); cf. ante ergo quam tempus adesset horum [sc. Incarnation], in multis angelorum ministerio excolebatur sponsa, Or.Cant.(p.157.11; M.13.134A); being with men in paradise, Gr.Nyss.Pss.titt.A 6(M.44.508c); OT activities mentioned, Or.Cels.5.30(p.32.11ff.; M.11.1228A); id.hom.1.1 in Jer.(p.1. 17; M.13.256B); being in charge of Israel before coming of Christ, Eus.d.e.7.2(p.331.3; M.22.540C); esp. their part in ministering Law, Or. hom. 13.1 in Jer. (p.102.26; 400C); id. Jo. 13.50(49; p.277.31; M.14.489B); Dion.Ar.c.h.4.3(M.3.181A); hence cf. angeli, qui ante adventum Christi velut 'parvulae' adhuc sponsae tutelam procurabant, Or.Cant.(p.158.26; M.13.135A); also through helping apostles, cf.id.hom.11.4 in Num.(p.83.3; M.12.647D); id. Jo.10.34 (p.207.32; 368B); hence also to Church in sense of all who are to be saved, Dion.Ar.c.h.9.4(M.3.261C); cf.Or.hom.13.1 in Jer. (p.102.11; 400B); ministry at liturgy είκός έστι, πλειόνων συνεληλυθότων γνησίως είς δόξαν Χριστοῦ, παρεμβαλεῖν τὸν ἐκάστου ἄ. τὸν 'κύκλω' εκάστου των φοβουμένων μετά τούτου τοῦ ἀνδρός, δν φρουρείν ...πεπίστευται· ωστ' είναι έπὶ τῶν ἀγίων συναθροιζομένων διπλῆν έκκλησίαν, την μεν ανθρώπων την δε ά. Or.or.31.5(p.398.25,28; M.II. 553C); cf.id.hom.23 in Le.(p.156.26; M.13.1863B); oran akonops, δεηθώμεν πάντες κοινή, όταν ίδης ανελκόμενα τὰ αμφίθυρα, τότε νόμισον...κατιέναι τους à. Chrys.hom.3.5 in Eph.(11.23D); id.res. Chr.3(2.441A); α. παρεστήκασι τῷ ἱερεῖ, καὶ οὐρανίων δυνάμεων απαν τό βημα καὶ ὁ περὶ τὸ θυσιαστήριον πληρούται τόπος id.sac.6.4(p.147. 17; 1.424C); cf.Nil.epp.2.294(M.79.345D); esp. 'angel of peace', Const. App. 8.36.3; Chrys. ascens. 1(2.448D); id. Jud. 3.6(1.614C); mission in Church typified by masons building Solomon's Temple, Or. Jo. 10.30(23; p.216.18; M.14.381D); 5. assisting faithful in reception of sacraments; a. at baptism, cf. ut descendant...ab omnibus caelis angeli ad eos, qui salvandi sunt...tu heri sub daemonio eras, hodie sub angelo...omnia angelis plena sunt; veni, angele, suscipe senem conversum ab errore pristino, Or.hom.1.7 in Ezech.(p.331. 13ff.; M.13.674C-675A); cf. aderant enim tunc, cum tibi sacramentum fidei tradebatur...ministeria angelorum...rectissime hoc de ministris angelis magis dicitur, secundum domini sententiam dicentis de infantibus, quod et tu fuisti infans in baptismo, quia 'angeli eorum semper vident faciem patris', id.hom.9.4 in Jos.(p.350.2ff.; M.12. 874A); Cyr.H. procatech. 15; id. catech. 23.6; Gr. Naz. or. 40.4 (M. 36. 364Α); σῶμα όμοῦ καὶ ψυχήν, ἀ. ὑπηρετουμένων,...πνεῦμα τοῦ θεοῦ βαπτίζει Didym. Trin.2.12(M.39.672B); b. at eucharist, Chrys. hom. 46.3 in Jo. (8.273B) cit. s. alua; miraculously giving communion to a saint in absence of priest, Soz.h.e.6.29.11(M.67.1376C); 6. in private prayers, Clem.str.7.12(p.56.6; M.9.508c); id.exc. Thdot.27 (p.116.1; M.9.673A); οὐ μόνος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς τοῖς γνησίως εὐχομένοις συνεύχεται άλλά και οί εν ούρανῷ χαίροντες ά. Οτ.οτ.11.1 (p.321.16; M.11.448B); ib.11.5(p.324.8; 452B); taking prayers to God and re-descending with blessings, id. Cels. 5.4(p.4.13; M.11.1185A); ib.8.36(p.252.1; 1572C); Evagr.Pont.or.30(M.79.1173B); ib.75(1184B); οί αγιοι α. προτρέπονται ήμας είς προσευχήν, και συμπαρίστανται ήμιν χαίροντες άμα, καὶ προσευχόμενοι ὑπὲρ ἡμῶν ib.81(1185A); 7. in moral and spiritual life in gen.; a. helping souls to conversion, Or. Cels. 5.57(p.61.8; M.11.1272C); ιατροί δὲ α. ὑπὸ τὸν μέγαν ὅντες ιατρον τον θεον και θεραπεύσαι τους πειθομένους εθέλοντες id. fr.37 in Jer.(p.217.23; M.13.601B); assisting inferior Christians, while God himself guides the perfect, Clem.str.7.13(p.58.6; M.9.513A); cf.Or. 1

hom. 24.3 in Num. (p. 232.9; M. 12.762D); b. acting as guides rdv a. λειτουργόν επιπέμψω, από τοῦδε αρξόμενον τοῦ χρόνου συνεργείν αὐτοῦ τῆ σωτηρία καὶ μέχρι τοῦδε συνεσόμενον Or.or.6.4(p.314.16; M.II.437c); esp. in lower stages of spiritual life, cf.id.princ.3.2.5 (p.254.13; Μ.11.312Α); ωσπερ τινάς άγελάρχας...θείους ά, κατεστήσατο Eus.d.e.4.6(p.160.18; M.22.268A); Bas.ep.11(3.92D; M.32.273B); Gr.Naz.carm.1.2.36.20(M.37.519A); Gr.Nyss.hom.12 in Cant.(M.44. 1033B); Chrys.hom.3.3 in Col.(11.347C); πολλών...πεπλήρωται τών άρετων ή όδος άγίων ά., των έκάστης άρετης κατ' είδος ένεργητικών... καὶ τῶν ἀοράτων πρὸς τὰ καλὰ συνεργούντων ἡμῖν à. Max.qu.Thal. 17(M,90.305A); c. esp. in case of saints and monks, Mac.Aeg. hom.15.44(M.34.605C); Jo.Clim.scal.4(M.88.716B); d. rejoicing in men's struggles, Nil.epp.4.13(M.79.556c); cf.id.sent.16(M.79.1241B); e. 'cultivating' men's hearts, cf. agri autem angelorum corda nostra sunt. unusquisque ergo corum ex agro, quem colit, offert primitias deo, Or.hom. 11.5 in Num. (p.86.6; M.12.650B); cf. id.hom. 9.8 in Lev. (p.434.15ff.; M.12.520B); f. helping men against demons, Or. Cels. 8.36(pp.252f.; M.11.1572D); cf.id.hom.8.6 in Jos.(p.342.2; M.12.868B); Chrys.ascens.1(2.448D); g. guarding men's sleep, Jo.Clim.scal. 15(M.88.896B); 8. at time of death, M.Perp.11(p.79.19); тоїз ἐφεστῶσι τῆ ἀνόδῳ ἀ. Clem.str.4.18(p.299.19; M.8.1325A); cf. rapiuntur ergo ab angelis hi, qui penitus purgati et leves effecti sunt a delictis; portantur vero hi, qui aliquibus adhuc reliquiis praegravantur, Or.hom.5.3 in Num.(p.30.16; M.12.606C); cf.ib.25.5(p.240. 21; 769Β); ο μέλλων την έκάστου ψυχην παραλαμβάνειν α. κατά καιρον τοῦ θανάτου Eus. fr. Lc. 12: 39(M. 24.564A); ref. souls of virgins, id. Ps.44: 15f. (M.23.404C); ref. martyrs, Gr. Nyss. mart. 3 (M.46.780A); παρακατάστησον φωτεινόν α. τον χειραγωγούντα με πρός τον τόπον της αναφύξεως id.v.Macr.(p.397.22; M.46.984D); id.Pss.titt.B 6(M. 44.509A); uncertainty whether this applies also to unbaptized, id. bapt. diff. (M.46.424B); είς οὐρανοὺς ἀναβαίνουσιν [sc. martyrs], ά. αὐτοῖς προηγουμένων...τῶν ἀθλητῶν τῆς εὐσεβείας εἰς οὐρανοὺς άναβάντων, συντρέχουσιν οἱ α. Chrys.pan.mart.3.2(2.714C,E); id. pan. Juln. 3(2.675E); ‡ Just. qu. et resp. 75(M.6.1317A) cit. s. παράδεισος; liturg. prayer for dead à, εὐμενεῖς παράστησον αὐτῷ Const. App. 8.41.5; 9. ministry outside Church; a. in gen., in charge of everything in world οι άγιοι ά. τοῦ θεοῦ...οίς παρέδωκεν ό κύριος πάσαν την κτίσιν αὐτοῦ, αὕξειν καὶ οἰκοδομεῖν καὶ δεσπόζειν της κτίσεως πάσης Herm.vis.5.4.1; την μέν των ανθρώπων και των ύπο τον ουρανον πρόνοιαν άγγελοις, ους επί τούτοις εταξε, παρέδωκεν Just. 2apol. 5.2(M.6.452B); Athenag. leg. 24.3f. (M.6.948A); Clem. str. 7.1 (p.4.20; M.9.405A); together with the stars, id.ecl.55(p.152.14; M.9. 724B); and the sun, ib.56(p.153.15; 725B); because of this supposed connexion, days called angels, ib.(p.153.14; 725A); cf. connexion between seven principal angels and seven planets, id.str.6.16 (p.504.19; 369C); Eus. p.e.7.16(328B; M.21.553C); а. епоптейонтая τον όλον κόσμον, και των τήδε πρόνοιαν ποιουμένους Nil.epp.1.59 (M.79.109A); Jo.D. f.o.2.3(M.94.872A); inferior angels in charge of pagans, Clem.str.7.2(p.6.18; M.9.409B); cf.Epiph.haer.51.34(p.309. 11; M.41.592A); b. specified activities: presiding at births, Clem. ecl.50(p.151.2; M.9.721A); τημελούχοις α., καν έκ μοιχείας ώσι, τα άποτικτόμενα παραδίδοσθαι Meth.symp.2.6(p.23.13; M.18.57A); in charge of plants and of birth of animals, Or. Cels. 8.57(p.274.13; M.11.1604B); cf.id.hom.14.2 in Num.(p.124.18; M.12.680B); of food, drink, water, and air, id. Cels. 8.32(p.248.2; M.11.1564D); all the elements, id.hom.10.6 in Jer.(p.76.16; M.13.365A); putting souls into bodies, id. Jo. 13.50(49; p.277.22; M.14.489A); 10. guardian angels; a. their existence taught in scripture, cf. adest unicuique nostrum angelus bonus, angelus domini, qui regat, qui moneat, qui gubernet, qui pro actibus nostris corrigendis et miserationibus exposcendis cotidie videat faciem patris...iterum secundum ea, quae Johannes in Apocalypsi scribit, unicuique ecclesiae generaliter angelus praeest, Or.hom.20.3 in Num.(p.194.12ff.; M.12.733B,C); cf. ib.24.3(p.231.22; 762B); τὸ δὲ συνείναι ἐκάστῳ τῶν πιστῶν ἄγγελον, οίον παιδαγωγόν τινα καὶ νομέα την ζωήν διευθύνοντα, ουδείς αντερεί... (ref. Mt.18:10; Ps.33:8; Gen.48:16). ὅτι δὲ πάλιν εἰσί τινες ἄ. καὶ ὅλων έθνῶν προεστῶτες, Μωσῆς ἡμᾶς διδάσκει (ref. Dt.32:8) Bas. Eun.3.2(1. 272D-273A; M.29.656B-657A); Thdt.qu.3 in Gen.(1.6); cf.Gr.Thaum. pan.Or.4(p.9.21; M.10.1061B); b. of nations and cities εγώ είμι ό α. ό παραιτούμενος τὸ γένος Ισραήλ T.Lev. 5.6; Clem. str. 6.17 (p.513.6; M.9.389B); †Bas. Is. 240(1.252C; M.30.541A); Gr. Naz. carm. 1. 1.17.13ff.(M.37.439f.); power restricted before advent of Christ, Or. hom. 12 in Lc. (p.87.10ff.; M.13.1830A,B); Eus. d.e. 4.10(p.164.23; M.22. 273D); cf.id.Ps.71:9ff.(M.23.808D); hence rejoicing in birth of Christ, Or. hom. 12 in Lc. (p.85.14ff.); οί δέ γε τῶν ἄλλων ἐθνῶν έπιστάται, ἄ. καὶ ποιμένες, τοὺς μὴ οίους τε νῷ τὸν ἀόρατον ἐποπτεύειν,

μηδ' αναβαίνειν τοσοῦτον δι' οἰκείαν ασθενείαν, τοῖς δρωμένοις κατ' ουρανον προσέχειν ήξίουν, ήλίω και σελήνη και άστροις Eus.d.e.4.8 (p.161.19; M.22.269B); this theory of Eus. prob. based on misunderstanding of Clem.str.6.14(p.487.12ff.; M.9.333A); theory condemned ὅτι μὴ τὰς τῶν ἀ. εὐθείας ἐπιστασίας αἰτιάσασθαι χρὴ τῆς τῶν ἐτέρων ἐθνῶν ἐπὶ τοὺς οὐκ ὅντας θεοὺς ἀποπλανήσεως Dion. Ατ. c.h.9.3(M.3.260c); angels of nations more honourable than angels of individuals, Bas. Eun.3.1(1.372C; M.29.656B); c. of individuals; i. all men have guardian angel, Clem.str.5.14(p.386.15; M.9.136A); Or.comm.in Mt.13.5(p.191.2; M.13.1105A), but cf. ii infra; Tav d. ... τινάς δε ένος εκάστου των ανθρώπων πεπιστεῦσθαι την επιμέλειαν Thdt.haer.5.7(4.404); Cosm.Ind.top.2(M.88.132C); ii. esp. (or only) the faithful, Or.or.31.5(p.398.25; M.11.553C); id.princ.2.10.7(p.181. 21; M.11.240A); id.hom.1.7 in Ezech.(p.331.21; M.13.674D); Bas. hom.in Ps.33(1.148c; M.29.364B); ἔκαστος γὰρ πιστὸς ἄγγελον ἔχει Chrys.hom.3.3 in Col.(11.347c); id.hom.26.3 in Ac.(9.211D); Cyr. ador.4(1.113A); ref. monks, Dor.doct.11.6(M.88.1741Bf.); whose angels will be judged together with them, cf.Or.hom.24.3 in Num. (p.231.22; M.12.762B); iii. only the righteous προσεκτέον οὖν ἡμῖν μήποτε εύρεθη εν ήμιν 'ἄσχημον πράγμα', καὶ μη εὔρωμεν 'χάριν' ένώπιον...τοῦ τεταγμένου ἐφ' ἡμῖν ἀ. ἐὰν γὰρ μὴ προσέχωμεν, τάχα καὶ ἡμεῖς τὸ βιβλίον τοῦ ἀποστασίου ληψόμεθα Or.comm.in Mt.14.21 (p.336.11; Μ.13.1241Α); ἐπιστήσεις...εἰ μικρῶν μέν εἰσιν ἄγγελοι ⟨τῶν⟩ πνεύματι 'δουλείας [τῶν] εἰς φόβον' ἀγομένων...μεγάλων δὲ ὁ τῶν ἀ. μείζων κύριος ib.13.26(p.253.20ff.; 1165A,B); id.Cels.8.36(p.252.8; M.11.1572D); Apophth. Mac. Aeg. (M.34.221B); for sin causes angel to flee, Or. princ. 2.10.7 (p.181.23; M.11.240A); Bas. hom. in Ps. 33(1.148C; M.29.364B); Nil.epp.1.326(M.79.200C); d. two guardian angels, one good the other bad δύο είσιν α. μετά τοῦ ἀνθρώπου, είς τής δικαιοσύνης καὶ είς της πονηρίας Herm.mand.6.2.1; cf.Barn.18.1; Or.hom.35 in Lc.(p.207.17; M.13.1889c) citing Herm. l.c.; ἐκάστω τῶν ἀνθρώπων πάρεισι δύο ἄ., ὁ μὲν τῆς δικαιοσύνης, ὁ δὲ τῆς ἀδικίας, καὶ ἐὰν μὲν ἀνατείλη ἡμῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν τὰ ἀγαθά, δηλονότι ὁμιλεῖ ήμεν ο α. του θεου όταν δε αναβή ήμων επί την καρδίαν τα φαύλα, όμιλει ήμιν ο α. τοῦ διαβόλου ib.12(p.86.20; 1829C,D); cf.id.or.31.6 (p.399.17f.; Μ.11.556A); λόγος τίς ἐστιν...μὴ παριδεῖν τὸν θεὸν τὴν πτώσιν ήμων απρονόητον· άλλ' ά. τινα...παρακαθιστάν είς συμμαχίαν τῆ ἐκάστου ζωῆ, ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου, τὸν φθορέα τῆς φύσεως ἀντιμηχανᾶσθαι το ίσον διά πονηρού τινος...δαίμονος, τῆ τοῦ ἀνθρώπου ζωῆ λυμαινόμενον Gr. Nyss.v. Mos. (M.44.337D); good and bad guardian angels of nations, Or.hom.12 in Lc.(p.86.27ff.; 1829D); power of bad angels being broken by Christ who thus provoked their wrath, cf.id. hom. 9.3 in Gen. (p.91.6; M.12.214A); e. time of assuming their office: at birth, Clem.ecl.41(p.141.2; M.9.717c); at baptism or at birth, Or.comm.in Mt.13.27(p.254.8; M.13.1165B); at baptism, Apophth. Mac. Aeg. (M. 34.221B); f. number of guardian angels in rel. to human population εὶ ἐκάστω ἀνθρώπω ἄ. παρέπεται φύλαξ...οί δὲ ἄνθρωποι ποτὲ μὲν αυξησιν, ποτὲ δὲ μείωσιν... ὑπέμειναν, οί της των ά. αὐξήσεως καὶ μειώσεως ὄντες ἀνεπίδεκτοι, ποίαν τότε λειτουργίαν ἐπλήρουν, ἐκάστου τῶν ἀ. παρὰ θεοῦ λειτουργίαν ἐξ ἀρχῆς είληφότος; οι μεν α. πάντες αρχοντές τε και αρχόμενοι, λειτουργίαν έκπληροῦσι...οί δὲ λειτουργεῖν εἰληφότες τὸ παρέπεσθαι τοῖς ἀνθρώποις φύλακες ἀεὶ μὲν αὔξονται, μειοῦνται δὲ οὐδέποτε...πρὶν ἢ δὲ ταγῶσι παρέπεσθαι τοις ανθρώποις, και φυλάττειν αυτούς, εν ταις αλλαις υπέρ ανθρώπων λειτουργίαις λειτουργούσι τοίς οἰκείοις άρχουσιν ‡Just. qu.et resp.30(M.6.1277B,C); g. only angels of good Christians see face of Father, Or.hom.35 in Lc.(p.208.2ff.; M13.1889C-1890Af.); h. because they guard men, men are their debtors, id.or.28.3 (p.377.8; M.11.524B); 11. question whether all angels can be sent on missions by God; a. answered affirmatively, Eus.p.e.7.16(328B; M.21.533C); Ath. Ar.3.12(M.26.348A); ‡ Just.qu.et resp.30(M.6.1277C); Gr.Naz.or.29.31(p.70.5ff.; M.36.72B,C); Thdt.haer.5.7(4.404); b. only two lowest orders (archangels and angels) sent on missions into world, Dion.Ar.c.h.5(M.3.196B); cf.ib.13(300B-308B).

I. exeg.; 1. Ex.12:12, Mel.pass.22 p.4.8; 2. Jos.2:1ff., cf. exploratores isti...possunt et angeli dei putari, sicut scriptum est: 'ecce mitto angelum meum ante faciem tuam...' quod per alios quidem invisibiliter, per Johannem vero visibiliter complebatur, Or. hom.3.3 in Jos.(p.304.18ff.; M.12.839C); 3. Ps.79:10, cf. angeli... quos sub specie cedrorum arbitror indicatos, id.hom.17.4 in Num. (p.164.2; M.12.709D); 4. Lc.10:35; innheeper = angel of Church, cf.id.hom.34 in Lc.(p.204.24; M.13.1888B); 5. Jo.4:38 of δè κεκοπιακότες εἰοὶν οἱ τῆς οἰκονομίας α. δι' ων ως μεσιτων ἐσπάρη καὶ ἀνετράφη Heracleon ap.Or. Jo.13.50(49; p.279.1; M.14.492B); 6. 1Cor. 11:10 ἀγγέλους φηοὶ τοὺς δικαίους καὶ ἐναρέτους. κατακαλυπτέσθω οὖν, ἴνα μὴ εἰς πορνείαν αὐτοὺς σκανδαλίση· οἱ γὰρ...ἐν οὐρανοῖς

ἄ. καὶ κατακεκαλυμμένην αὐτὴν βλέπουσιν Clem.fr.1(p.195.6ff.; M.9. 744Df.); 7. angels mentioned in scripture considered as signifying human thoughts: ref. Ex.4:24f. τὸν ἐλέγχοντα λόγον εὐθὺς ώς ἄ. κατὰ συνείδησιν θάνατον ἀπειλοῦντα θεωρεί Max.qu.Thal.17 (M.90.304D); ib.(305A); ref. 2Par.32:21 δέχεται...πρὸς σωτηρίαν ἄγγελον· δηλουότι μείζονα σοφίας καὶ γνώσεως λόγον ib.50(472B); ref. 1Cot.11:10 διὰ τοὺς κατὰ συνείδησιν λογισμούς, καὶ αὐτοὺς ἀ. τροπικώς νοουμένους ib.25(336C).

J. cult; 1. in gen. άγγέλων στρατόν...σεβόμεθα Just. 1apol.6.2 (M.6.336c); Or. Cels. 8.57(p.274.13; M.11.1604B); Thdt. affect. 3(p.93.7; 4.785); ref. iconoclastic controversy τιμῶμεν...εἰκόνα...άγίων καὶ ασωμάτων α. CNic.(787)act.4(H.4.265C); Symb.Nic.(787)(H.4.456A); opp, iconoclast view that angels should not be represented with bodies, Jo.Diacr. fr.h.e.(H.4.305D); for sanctuaries dedicated to angels cf. Didym. Trin. 2.8(M. 39.589B); 2. exaggerations repudiated μηδὲ κατὰ 'Ιουδαίους σέβεσθε,...λατρεύοντες άγγέλοις Keryg.Petr.ap. Clem.str.6.5(p.452.9; M.9.261A); prayer to angels α. γὰρ καλέσαι... οὐκ εὕλογον...ἀρκεῖ δὲ πρὸς τὸ ἴλεως ἡμῖν τοὺς ἀγίους ἀ. εἶναι τοῦ θεοῦ καὶ πάντα πράττειν αὐτοὺς ὑπὲρ ἡμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν διάθεοις ήμων, όση δύναμις ανθρωπίνη φύσει Or. Cels. 5.5(p.4.29-5.5; M.11. 1185C); Eus.d.e.3.3(p.113.9ff.; M.22.193D); où dei Xpistiavous èykataλείπειν την εκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἀπιέναι καὶ ἀ. ὀνομάζειν καὶ συνάξεις ποιείν CLaod.can.35; interpreted as forbidding cult of angels altogether, Thdt. Col. 2:18(3.490); 3. reason for representation with

wings, Chrys.incomprehens.3.5(1.468B) cit. s. πτέρυξ.

K. unorthodox applications of term to Christ; 1. Christ's angelic aspect οι πάντες ήμων αναβαθμοί ο μονογενής έστιν τοῦ θεοῦ...ό δὲ οίον πρῶτος κατωτέρω τὸ ἀνθρώπινον αὐτοῦ, ῷ ἐπιβαίνοντες όδεύομεν...την πάσαν έν τοις αναβαθμοις όδον, ώστε αναβηναι δι αὐτοῦ ὄντος καὶ ἀ. καὶ τῶν λοιπῶν δυνάμεων Οι. Jo. 19.6(1; p.305.24; M.14.536D); ό...σωτήρ...γέγονεν ανθρώποις ανθρωπος καὶ αγγέλοις άγγελος, καὶ περὶ μὲν τοῦ ἄνθρωπον αὐτὸν γεγονέναι οὐδεὶς τῶν πεπιστευκότων διστάξει περί δε τοῦ ἄ. πειθώμεθα τηρούντες τὰς τῶν d. επιφανείας ib.1.31(34; p.38.32-39.2; 81A); but cf. Didym. Trin.2.7 (M.39.589A); cf.Or.hom.8.8 in Gen.(p.83.13f.; M.12.208A); 2. Gnost., Clem.exc.Thdot.35(p.118.11; M.9.676c); 3. Arian λέγει γὰρ [sc. Eun.] ...τοσοῦτον είναι κάτω τῆς θείας φύσεως, όσον ἀπ' ἐκείνου πρὸς το ταπεινότερον ή τῶν ἀ. ὑποβέβηκε φύσις...ἔχει γὰρ οὖτω τὰ γεγραμμένα: 'δς τῷ μὲν ἄγγελος ώνομάσθαι σαφῶς ἐδίδαξε δι' ὅτου διήγγειλε τους λόγους καὶ τίς ὁ ων, τῷ δὲ καὶ θεὸς προσειρῆσθαι τὴν ἰδίαν ἔδειξε κατὰ πάντων ὑπεροχήν. ὁ γὰρ τῶν δι' αὐτοῦ γενομένων θεὸς ἄγγελος τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ.' ... πάντα [sc. Heb.1:8ff.] πρὸς ἔνδειξιν τοῦ μονογενοῦς θεοῦ ταῦτα τοῦ ἀποστόλου διεξιόντος, τί πάθω τὸν τῶν ἀ. κύριον ἄ. είναι παρά τοῦ χριστομάχου ἀκούων;...οῦτος εἰς ἀγγέλου τάξιν κατάγει τὸν τῶν ἀ. κύριον Gr.Nyss. Eun.3(2 pp.259.12-260.19; Μ.45.865D-868C); οὐκοῦν εἰ τῶν μὲν γενητῶν ἄλλος ἐστί, τῆς δὲ τοῦ πατρός οὐσίας μόνος ίδιον γέννημα ό υίός, μεματαίωται τοῖς Άρειανοις ή περί του γενόμενος πρόφασις. καν γαρ εν τούτοις αισχυνθέντες βιάζωνται πάλιν λέγειν, συγκριτικώς εἰρῆσθαι τὰ βητά, καὶ διὰ τοῦτο είναι το συγκρινόμενα όμογενη, ώστε τον υίον της των ά. είναι φύσεως, αίσχυνθήσονται μέν προηγουμένως ώς τὰ Οὐαλεντίνου καὶ Καρποκράτους φθεγγόμενοι ών ό μεν τους ά. όμογενείς είρηκε τῷ Χριστῷ, ό δὲ ἀγγέλους τοῦ κόσμου δημιουργούς είναι φησιν παρ' αὐτῶν γὰρ ίσως μαθόντες καὶ οὖτοι, συγκρίνουσι τὸν τοῦ θεοῦ λόγον τοῖς ά. Cyr. Heb.1:4(p.371,22ff.; M.74.956C).

L. Gnost. angelology; 1. creation of world by angels; a. Basilides: 'first' angels makers of 'first heaven', cf.Iren.haer.1.24.3 (M.7.676A); whereas creator angels occupy lowest heaven and made world, their chief being the God of the Jews, ib.1.24.4(l.c.); refutation of foreg. teaching that world was created by angels without knowledge and against will of supreme God, cf.ib.2.2.1 (713A); refutation of theory of creation of world by angels with knowledge of supreme God, ib.2.2.3(7.713C-714B); ἐκ δὲ τούτων [sc. the 'first']...ά. γεγονέναι ανώτερον πρώτον οὐρανόν, καὶ ά. ἐτέρους έξ αὐτῶν γεγονέναι, τοὺς δὲ ὑπ' αὐτῶν γεγονότας ά. πεποιηκέναι αῦθις δεύτερον οὐρανὸν καὶ αὐτοὺς δὲ πάλιν πεποιηκέναι à. Epiph. haer.24.1(p.257.12ff.; M.41.309B); έξ ων ά. ένα λέγει του θεών, ων διελών των Ιουδαίων μόνον έφη είναι, ένα τοῦτον καὶ συναρίθμιον άγγέλοις τοῖς ὑπ' αὐτοῦ κατὰ μιμολογίαν ἀνοματοποιουμένοις τάσσων, καὶ ἐξ αὐτοῦ πεπλάσθαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ τούτους ἄμα αὐτῷ μεμερικέναι τον κόσμον κατά διαίρεσιν κλήρων τῷ πλήθει τῶν ά. ib.24.2 (pp.258,12-259.1; 309Cf.); b. Saturninus: man made by angels rov ανθρωπον δε αγγέλων είναι ποίημα, ανωθεν από της αυθεντίας φωτεινης είκόνος επιφανείσης, ην κατασχείν μη δυνηθέντες διά το παράχρημα, φησίν, αναδραμείν ανω[θεν], εκέλευσαν έαυτοίς λέγοντες: 'ποιήσωμεν ανθρωπον κατ' εἰκόνα'...ου γενομένου, φησίν, και (μή) δυναμένου

άνορθοῦσθαι τοῦ πλάσματος διὰ τὸ άδρανες τῶν ά... οἰκτείρασα αὐτὸν ή ἄνω δύναμις διὰ τὸ ἐν ὁμοιώματι αὐτῆς γεγονέναι, ἔπεμψε σπινθήρα ζωής Iren.haer.1.24.1 ap.Hipp.haer.7.28(p.208.13ff.; M.16. 3322A,B); cf.Epiph.haer.23.1(p.248.6ff.; M.41.297cff.); cf.Thdt.haer. 1.3(4.290); refutation, cf. non indigente patre angelis, uti...formaret hominem, Iren.haer.4.7.4(M.7.992c); non ergo angeli fecerunt nos...nec angeli potuerunt imaginem facere dei, ib.4.20.1(1032B); εί γὰρ οἱ ἄ. <τὸν ἄνθρωπον> πεποιήκασιν, ἄ. δὲ πάλιν ἀπὸ τῆς ἄνωθεν δυνάμεως τὸ αἴτιον ἐσχήκασι τοῦ εἶναι, ἄρα οὐκ αὐτοὶ αἴτιοι τοῦ πλάσματος τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ ἡ ἄνωθεν δύναμις ἡ τοὺς ἀ. ποιήσασα, έξ ων καὶ ή πλάσις τοῦ ἀνθρώπου συνέστηκε Epiph, haer. 23.3(p. 251. 9ff.; M.41.301A,B); ib.(p.251.19ff.; 301B,C); discussion of supreme God's attitude to angels creating man, ib.23.4(p.252.1-253.6; 301C-304B); God of Jews an angel, cf. Iren. haer. 1.24.2 ap. Hipp. haer. 7.28 (p.209.6; 3322B); Epiph.haer.23.2(p.250.7; 300C); Satan an angel τàs δὲ προφητείας, ας μὲν ἀπὸ τῶν κοσμοποιῶν ά. λελαλῆσθαι, ας δὲ ἀπὸ τοῦ σατανᾶ, ὃν καὶ αὐτὸν ἄ. ἀντιπράττοντα τοῖς κοσμοποιοῖς ὑπέθεντο, μάλιστα δὲ τὸν τῶν Ἰουδαίων θεόν Iren.haer.1.24.2 ap.Hipp.haer.7.28 (p.210.1f.; 3323A κοσμικοίς); Epiph.haer.23.2(p.251.5; 301A); world made by seven angels acc. Saturninus and Basilides, Iren.haer. 1.24.1 ap.Hipp.haer.7.28(p.208.12; 3322A); Epiph.haer.23.1(p.248. 4ff.; 297C); c. Valentinus: τὸν δημιουργόν...ἄ, θεῷ ἐοικότα Iren.haer. 1.5.2(M.7.496A); theory that created things are images of angels of Pleroma refuted, ib.2.7.4(M.7.730Af.); cf.Clem.exc.Thdot.25 (p.115.10; M.9.672B); d. Carpocrates τον μέν κόσμον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ύπο α. πολύ ύποβεβηκότων τοῦ αγενήτου πατρός γεγενήσβαι λέγει Iren. haer. 1.25.1 ap. Hipp. haer. 7.32(p. 218.1; M. 16.3338A); refutation of this teaching, Epiph.haer.27.7(p.311.18ff.; M.41.376Bff.); ib. (p.312.20; 377A); e. creation of cosmos by angels also taught by Menander, Iren. haer. 1.23.5(M.7.673B); Hipp. haer. 7.4(p. 190.2; M. 16. 3294A); cf.Epiph.haer.22.1(p.246.10; M.41.296C); Thdt.haer.1.2(4. 289); f. origin of this heresy attributed to Simon Magus, acc. whom angels created world, but ruled it badly, Iren.haer.1.23.3 ap.Hipp.haer.6.19(p.147.1; M.16.3223B); Epiph.haer.21.6(p.245.3ff.; M.41.293C); Thdt.haer.1.1(4.288); g. theory condemned as making angels homogeneous with Christ, Ath. Ar. 1.56(M. 26.129C); ouble a. δημιουργείν δυνήσονται, κτίσματα όντες καὶ αὐτοί, κᾶν Οὐαλεντίνος καὶ Μαρκίων καὶ Βασιλείδης τοιαθτα φρονώσι, καὶ ὑμεῖς [sc. Arians] ἐκείνων ζηλωταὶ τυγχάνητε ib.2.21(192A); Jo.D.f.o.2.3(M.94.873B); 2. their place in the system of aeons; accompanying aeon Soter, Iren.haer.1.2.6(M.7.465A); ib.1.4.5(488A); ib.(489A); cf.ib.2.19.5(773C); cf.ib.2.19.1(771B,C); 3. their relation to OT; a. acc. Simon Magus τοὺς δὲ προφήτας ἀπὸ τῶν κοσμοποιῶν ἀ. ἐμπνευσθέντας εἰρηκέναι τὰς προφητείας... εθεντο γάρ, φησίν, ol ά. οί τὸν κόσμον ποιήσαντες δσα έβούλοντο, διά των τοιούτων λόγων δουλούν νομίζοντες τούς αὐτών ἀκούοντας Iren.haer.1.23.3 ap.Hipp.haer.6.19(p.147.9,14; Μ.16.3223Cf.); cf. Thdt. haer. 1.1(4.288); b. acc. Apelles είναι τινα θεον αγαθόν...τον δέ πάντα κτίσαντα είναι δίκαιον, δς τὰ γενόμενα έδημιούργησε, καὶ τρίτον τὸν Μωσεῖ λαλήσαντα-πυρινόν δὲ τοῦτον εἶναι-εἶναι δὲ καὶ τέταρτον ἔτερον, κακῶν αἴτιον τούτους δὲ ά. ὀνομάζει Hipp.haer.7. 38(p.224.5; M.16.3346A); cf.ib.10.20(p.280.22; 3438B); c. Justinus' system of good and evil angels described in rel. to OT and Greek mythology, ib.5.26(p.127.10ff.; 3194Dff.); d. acc. Cerinthus τόν νόμον καὶ τοὺς προφήτας ὑπὸ ἀ. δεδόσθαι, καὶ τὸν δεδωκότα νόμον ἔνα είναι των ά. των τον κόσμον πεποιηκότων Epiph.haer.28.1(p.313.16f.; M.41.377D); 4. angels not sexless, Clem.ecl.53(p.124.21; M.9.684C); cf. C.2 supra; 5. apostles = angels, Heracleon ap.Or. 10.13.49(48; p.276.34; M.14.488c); ib.13.50(49; p.279.1; 492B); 6. angels can change their orders έθετο τοὺς [τε] πρωτοκτίστους ά. εἰς τὸ μηκέτι κατά την πρόνοιαν τῷ ώρισμένῳ λειτουργείν, άλλ' είναι ἐν ἀναπαύσει... οί δὲ προσεχέστεροι τούτοις προκόψουσιν εἰς ἣν ἐκεῖνοι ἀπολελοίπασι τάξιν, καὶ οὔτως οἱ ὑποβεβηκότες ἀναλόγως Clem.ecl.56(p.153.20; M. 9.725B); 7. angels can be baptized on behalf of men, id.exc. Thdot. 22(p.113.29; M.9.669A); ib.(p.114.6; M.l.c.); 8. angels cannot enter Pleroma without men, ib.35(p.118.12ff.; 676c); 9. refutation of Basilides' ideas on angels' fear of pre-existent man, id.str.2.8 (p.133.14; M.8.973B); 10. refutation of Valent. teaching that angels did not know supreme God, cf.Iren.haer.2.6.1-3(M.7.724B-725C); 11. Elchezaite measurements of angels, Hipp.haer.9.13(p.251.14; M.16.3387B).

M. H. Ghost as an angel (Macedonian), exeg. 1Tim.5:21 ekelvoi δὲ φάσκουσιν, ἐπειδὴ τὸν θεὸν καὶ τὸν Χριστὸν ὢνόμασεν, εἶτα τοὺς ά., ἀνάγκη τοῖς ἀ. συναριθμεῖσθαι τὸ πνεῦμα τῆς τε αὐτῶν είναι συστοιχίας καὶ αὐτό, καὶ ἄ. εἶναι μείζονα τῶν ἄλλων. πρῶτον μὲν οὖν τῆς ἀσεβείας έστὶν Οὐαλεντίνου τοῦτο τὸ εὔρημα…ἐκεῖνος γὰρ ἔφησεν, ὅτι, πεμφθέντος του παρακλήτου, συναπεστάλησαν αὐτῷ οἱ ἡλικιῶται αὐτοῦ ά. Επειτα δε το πνεθμα κατάγοντες είς τους ά. είς την τριάδα συντάσσοντες, εί γάρ μετά πατέρα καὶ υίὸν κατ' αὐτούς οἱ ἄ., δηλονότι τῆς τριάδος είσιν οι ä. Ath.ep.Serap.1.10(M.26.556C-557A).

N. theory that men can turn into angels οί γὰρ ἐξ ἀνθρώπων εἰς ά. μεταστάντες χίλια έτη μαθητεύονται ύπὸ τῶν ά.... εἶτα οἱ μὲν διδάξαντες μετατίθενται είς άρχαγγελικήν έξουσίαν, οί μαθόντες δέ τούς έξ ανθρώπων αύθις μεθισταμένους είς ά, μαθητεύουσιν, έπειτα ούτως περιόδοις ρηταίς αποκαθίστανται τῆ οἰκεία τοῦ σώματος άγγελοθεσία Clem.ecl.57(p.154.8ff.; M.9.725C-728A); cf. mystic transformation of apostles into angels, Or. Jo. 10.30(18; p.203.21; M.14.361A); men changed into angels through resurrection, cf.id.hom.9.11 in Lev.(p.439.7; M.12.524A).

O. ascetic life as 'life of angels', Bas.ascet.1.2(2.320B; M.31.873B); esp. of virginal life, Meth.symp.8.2(p.83.8; M.18.141A); Petr.II Al. encycl.1(M.33.1277A); οἱ τὴν παρθενίαν ἀσκοῦντες ἄ. εἰσιν †Bas.Anc. virg.51(M.30.772B); Gr.Naz.or.37.10(M.36.296A); Jo.Clim.scal.15(M. 88.896c); in respect of detachment, Gr. Nyss.v. Macr. (p.382.6; M.46. 969C); Jo.Clim.scal.29(M.88.1148C); imitating angels: in superiority οίδαμεν...τούς ά. ούτως είναι άνθρώπων κρείττονας, ώστε τούς ανθρώπους τελειωθέντας Ισαγγέλους γίνεσθαι Οτ.Cels.4.29(p.298.12; M.11.1069B); in stability, Gr.Nyss.hom.4 in Cant.(M.44.856C); in άφθαρσία, Clem.paed.2.10(p.217.20; M.8.517B); myst. γίνονται ὥσπερ ά. ασώματοι, έν τοσαύτη κουφότητι όντες μετά τοῦ σώματος Mac. Aeg.hom.18.7(M.34.640B).

P. met., of Christians in gen. έξ ἀνθρώπων ἀγγέλους ποιῶν [sc. S. Paul], μαλλον δε άπο δαιμόνων α. τους ανθρώπους Chrys.laud.Paul.1 (2.477E).

τάγγελότης, ή, v. άγγελιότης.

*άγγελοφάνεια, ή, appearance of angels, Leont.B.Nest.et Eut. 3(M.86.1360D).

*άγγελοχαρμόσυνος, joyful with angels à, τελετή Thdr. Stud. ерр.2.88(М.99.1333С).

*ἀγγελτήρ, ὁ, 1. announcer, messenger ἐπίσκοποι...οἰ δοχεῖs τοῦ λόγου καὶ à. Const. App.2.25.7; 2. angel, Orac. Sib.2.242; ib.2.

*άγγελτρία, ή, announcer σάλπιγξ πολέμων à. Orac.Sib.8.117.

ayeros, unearthly, Mac.Mgn.apocr.3.14(p.90.11).

άγείρω, collect by begging, hence be a beggar or charlatan of μέν ένθουσιώντες οι δε ά. φασιν ήκειν άνωθεν υίον θεου Cels.ap.Or.Cels. 1.50(p.101.21; M.11.753C); ib.51(p.102.5; 756A).

άγελάζ-ω, 1. be a shepherd, keep a flock θεσπίσας 'Ιάκωβον ~ειν †Apoll.met.Ps.77:71(M.33.1429B); 2. pass., be gregarious, flock. Chrys.hom.3.1 in Ac.princ.(3.71B); id.hom.13.1 in Mt.(7.168D).

*àyehaioxóµos, ò, keeper of the flock, pastor, Pall.v.Chrys.4 (p.24.27; ἀγελοκόμων Μ.47.16).

άγελάρχης, ό, leader of a flock; of spiritual leaders: Christ, Mac. Mgn.apocr.4.18(p.195.31); angels, Eus.d.e.4.6(p.160.17; M.22.268A); bishops, Gr.Ant.bapt.2.10(M.88.1884A) = ‡Chrys.hom.9(13.237E); ‡ Jo.D. Artem.25(M.96.1273C).

άγελαρχία, ή, leadership of a flock, Dion. Ar.c.h.2.2(M.3.153A). άγέλη, ή, herd, flock; met. 1. of mankind, esp. ref. Redemption πρόκειται…τῷ θεῷ τῶν ἀνθρώπων ἀ. αώζειν Clem.prol.11(p.81.32; M.8.236A); id.paed.2.2(p.171.18; M.8.420A); Eus.l.C.13(p.240.29; M. 20.1408A); ib.16(p.253.1; 1425C); of partic. nations ανδρες έξ å. Έλληνικής Cyr. ls.5.5(2.864D); id. Jon. 1(3.364B); 2. of the flock of Christ, i.e. Church, Adam.dial.2.22(p.114.19; M.11.1792B); Chrys. bapt.Chr.4(2.375A); id.hom.5.2 in 1 Tim.(11.576F); Χριστοῦ λογικαι̂ς d. Pall.v.Chrys.4(p.24.24; M.47.16); d. dπέφηνε μίαν, τούς τε έν οὐρανῷ, καὶ τοὺς ἐπὶ γῆς Cyr.Lc.2:7ff.(M.72.496A); ‡ Jo.D. Artem.25(M.96. 12730); 3. of partic. groups: a convent of nuns, Max.ep.31(M.91. 625B); heret. sects, Rhod.ap.Eus.h.e.5.13.2(M.20.460B); 4. of a band of demons, Cyr. Lc. 4:22(M.72.544A).

*ayελημαιos, belonging to the herd, vulgar, Mac. Aeg.hom. 15.45 (M.34.605D); ib.17.3(625B).

άγελικός, belonging to a flock, gregarious, Bas.hex.8.3(1.73Β; M.29.172A).

*άγελοκομική, ή, sc. τέχνη, art of breeding cattle, Clem.str.1.7 (p.24.28; M.8.732C).

*ἀγελοκόμος, ό, v. ἀγελαιοκόμος.

άγενεαλόγητος, without genealogy; of Melchizedek as a type of Christ, ‡Ath. Melch. (M.28.529B); Marc. Er. opusc. 10.4 (M.65.1121B); hence of Christ himself τὸ κατὰ Ἰωάννην, τὸν γενεαλογούμενον εἶπον καὶ ἀπὸ τοῦ ἀ. ἀρχόμενον Or. Jo. 1.4(6; p.8,2; M.14.29C); cf.cat. Jo. 1:1(p.179.9); ή δέ κατά την θεότητα αὐτοῦ [sc. Χριστοῦ] γέννησίς έστιν d. ‡ Just.qu.et resp.67(M.6.1309A); Sev.Ant.ap.cat. Ac.8:33(p.145.24); Max.ambig.(M.91.1141D).

*àyeveoia, ή, ingenerateness, ‡Ath.dial.Trin.2.29(M.28.1201A); † Just.qu.Chr.4.1(M.6.1445C); ib.4.5(1453B).

αγενησία, ή, for αγεννησία, ‡Hipp. Ber. Hel. 6(M. 10.837B; αγεννησία

άγένητος, uncreated, unoriginated (in pre-Nicene authors and in MSS and edd. freq. confused with ἀγέννητος q.v.);

A. gen. implications: eternal pre-existence, Clem.str.5.11(p.371. 16; M.9.104A); unity εν τὸ ἀ. Meth.arbitr.5(p.157.10; M.18.249B); immortality, Adam.dial.3.6(p.122.20; M.11.1797B); causation ἀρχὴ τῶν ὅλων, ἀ. Hipp.haer.8.12(p.232.8; M.16.3358B ἀγέννητον).

B. non-Christian usage discussed; 1. in Gr. philos., whence it entered Christian terminology, applied not only to the divinity, but to matter, and to the soul, and used in other non-theol. senses, Hipp.haer.1.19(p.20.3; M.16.3041B); ib.8.17(p.236.13; 3363C); these uses repudiated, Athenag.leg.10.1(M.6.908B); το μέν γάρ θείον ά. είναι και άτδιον...την δε ύλην γενητήν ib.4.1(897B); ά. equated with ἀίδιον, ib.19.1(929Λ); Ath.inc.2.3(M.25.100Λ); ή ΰλη ἀεὶ μὲν φθαρτή ή γενητή, ἄφθαρτος δὲ καὶ ά. οὐδέποτε ‡ Just.confut.7(M.6. 1509C); by way of privation only is matter termed d. (i.e. it cannot create), ib.(1509D); ib.(1509C); cf. $\tilde{v}\lambda\eta$; soul not \tilde{a} ., though ἄφθαρτος, ‡ Just.qu.Gr.9(Μ.6.1476A); ἀφθαρσίαν μέν διά χρειώδη τινά δύναται τις έχειν, άγεννησίαν δε οὐκέτι το γάρ ά., χωρίς πάσης χρειώδους αιτίας, δει ύπάρχειν α. ib.(1476B); Ath.decr.28(p.24.23; M.25.468B); for a strict line of division runs between the uncreated and the created, Clem.str.4.24(p.316.12; M.8.1361B); 2. of uncreated principle of evil in Gnost, and Manich, dualistic systems, sts. equated with Devil à. ἄρα ὁ διάβολος, καὶ εἰ à., καὶ ἀπαθής ...τῷ γὰρ ἀ. ... ταθτα ὑπάρχειν δεῖ. ὁ δὲ διάβολος...κολάζεται. τὸ δὲ κολαζόμενον...πάσχει, ἀπαθὲς δὲ τὸ ἀγέννητον. οὐκ ἄρα ἀ. ... δ διάβολος Meth.res.1.36(p.276.12ff.; M.41.1101Bf.); τον δε διάβολον καὶ τοὺς...δαίμονας, κατὰ Μαρκίωνος, καὶ Κέρδωνος, καὶ τοὺς Μάνεντος μύθους, οὐκ ἀ. εἶναί φαμεν Thdt.haer.5.8(4.406); acc. Manicheans ἔστιν ἄρα ἀρχὴ ά. καὶ κακή Disp. Phot. (M.88. 556C); an assertion subversive of monotheism, Jo.D.Man.2(M.96.

1325B). C. in Christian theology; 1. of divine nature αὐτογενής ά. απαντα κρατών διὰ παντός Orac, Sib. fr. 1.17; Clem. prot. 6(p. 52.5; M.8.173A); τη ά. καὶ ἀϊδίω αὐτοῦ ζωή Or. Jo.1.29(32; p.37.10; M.14. 77D); θεός έστιν ο παντοκράτωρ, δ. ά. id.dial.1(p.120.8); εἰ δύναται θεός, ά. ων, εαυτόν ποιήσαι γενητόν Mac.Mgn.apocr.4.30(p.225.4); ά. ούχ ώς μήπω γενόμενον,...άλλ' ὥσπερ παναγένητον, καὶ ἀπολύτως ά. Dion.Ar.d.n.9.4(M.3.912C); contrasted with creatures κατὰ ἀντιδιαστολήν τοῦ ἀ. θεοῦ, τὰ γενητὰ ἀπολλύμενα ἐκάλεσεν Cosm.Ind.top. 7(M.88.369B); 2. of Father της του πατρός à. φύσεως Eus.d.e.5.1 (p.213.11; M.22.353C ἀγενν.); ref. status of Son μέσος τε έστως θεοῦ τοῦ ἀ. καὶ τῶν μετ' αὐτὸν γενητῶν ib.4.10(p.167.35; 280B ἀγενν.); Serap.euch.4.1; 3. of Son; a. pre-Nicene τον α. ... πρωτότοκον Or. Cels. 6.17(p. 88.21; M. 11.1317A); in his humanity, both d. kal γενητός Hipp.haer.9.10(p.244.16; M.16.3378A ἀγένν.); ὁ σωτήρ...τη̂ς ά. θεότητος μετασχών θεός Eus.d.e.9.9(p.427.8; M.22.688D άγενν.); b. in Arian controversy; d. suspect to orthodox as being of pagan origin το μέν α. παρ' Ελλήνων ευρηται των μη γινωσκόντων τον υίον Ath.decr.31(p.27.16; M.25.473B); Greeks use it in several senses à. τὸ μήπω μέν γενόμενον, δυνάμενον δέ γενέσθαι καὶ πάλιν τὸ μήτε ύπάρχον, μήτε δυνάμενον είς τὸ είναι γενέσθαι· καὶ τρίτον…τὸ ὑπάρχον μέν, μήτε δὲ γενητόν, μήτε ἀρχὴν ἐσχηκὸς εἰς τὸ εἰναι ib.28(p.25.27; 469A); third sense being denied to Son by Arians, ib.(p.25.23; 469B); cf.id. Ar.1.30(M.26.73A-76A); who confuse created and uncreated έπεὶ εἰ ὅμοιον τὸ γενητὸν τῷ ἀ. θέλουσιν...οὐ μακράν εἰσιν είπειν, ότι και τὸ ά. και κτισμάτων ἐστίν είκών ib.31(76c), and contend that Son was created as an intermediary because $\mu\dot{\eta}$ έδύνατο τὰ λοιπὰ κτίσματα τῆς ἀκράτου χειρὸς τοῦ ἀ. τὴν ἐργασίαν βαστάξαι id.decr.8(p.7.18; M.25.'437'(429)A); thus serving two Lords ένὶ μὲν ἀ., τῷ δὲ ἐτέρῳ γενητῷ id. Ar.3.16(M.26.353C); ἀΐδιον, τοῦτ' ἔστιν ἀ., είναί φησιν [sc. Marcell.] τὸν λόγον Eus.e.th.2.3(p.102. 4; M.24.904C ἀγενν.); ἀγενν. ib.2 tit.3(p.98.17; 897); c. post-Nicene, the being d. of Son held to be necessarily implied in the being d. of Father πατήρ...α., πως...ο έξ αὐτοῦ καρπὸς ἔσται γενητός; Cyr. thes.32(51.304D); ‡Ath.dial.Trin.1.18(M.28.1145A); and in his activity in Church α. μεν υίος· αγιάζει γάρ· γενητοί δε ήμεις· αγιαζόμεθα γάρ †Diad. Ar.7(M.65.1161C); def. of å.: τὸ å. διὰ ένὸς ν γραφόμενον, τὸ ἄκτιστον, ήτοι τὸ μὴ γενόμενον σημαίνει...τὸ...σημαινόμενον διαφέρει οὐσία οὐσίας άλλη γὰρ οὐσία ἄκτιστος, ἥτοι ἀ. δι' ένὸς ν, καὶ ἄλλη γενητή Jo.D.f.o.1.8(M.94.817A,B); 4. of H. Ghost ἀγίω πνεύματι...άτε ά. Didym. Trin. 2.3(M.39.477A); 5. of Trin. πατέρα, καὶ υίόν, καὶ ἄγιον πνεῦμα ά. λέγω ‡Ath.dial.Trin.1.19(M.28.1145B); 6. of created things, in very restricted sense; e.g. of darkness, of which God did not say γενηθήτω σκότος, hence ἀ. μὲν οὐχ ὡς οὐ γενόμενον, ἀλλ' ὡς τὸ γένεσιν ἐν ὑπάρξει μὴ λαβόν Proc.G.Gen.1:5 (Μ.87.57Β).

άγενήτως, eternally, τεf. matter συνεῖναί φημι ἀ. τῆ ὕλη δὴ τὰς ποιότητας Meth.arbitr.10(p.172.9; M.18.257C); Adam.dial.4.8 (p.156.4; M.11.1817C); τεf. Son οὐκ ἀ. συνυπάρχει τῷ πατρί Eus. d.e.5.1(p.213.20; M.22.353C ἀγεννήτως); τεf. divine wisdom ἀ. συνυπάρχειν τῷ θεῷ Ath. Ar.2.40(M.26.232C); τεf. power of God, ib.1. 32(77B).

άγεννησία, ή, ingeneraleness; 1. philos., as realm of eternal principles, e.g. acc. Empedocles ἔσονται [sc. νείκος καὶ φιλία] ἀεὶ διὰ τὴν ἀ. φθορὰν ὑπομεῖναι μὴ δυνάμενα Hipp.haer.7.29(p.211.26; M.16.3326c), to which belongs the universe as being image of ingenerate demiurge, an idea rejected as self-contradictory έν ά. γάρ άδύνατον τῷ κόσμῳ σώζειν τῆς εἰκόνος τὸ ὅνομα ‡ Just.qu.Chr.4.3(M.6. 1449B); 2. these ideas reproduced by Gnostics: e.g. Peratics, whose first world principle was ἀπὸ τῆς ἀ., Hipp.haer.5.12(p.104.26; M.16. 3162B); out of which Christ came, ib.(p.105.12; 3162C); ib.10.10 (p.269.11; 3422A); by Manicheans in assertion of two ingenerate principles; idea refuted άγεννησίας δὲ ποίαν τις αν ευροι διαφοράν, η ποῦ γε ἐναντιότητα; Tit.Bost.Man.1.10(M.18.1081c); and of creation from a.: εὶ περὶ κτίσεως ήδεισαν φιλοσοφεῖν Μανιχαΐοι καλῶς, οὐκ αν την εξ ουκ οντων...τοις της α. πρεσβείοις ετίμησαν Chrys.serm. I.I in Gen. (4.645E); 3. d. held to have been borrowed from Egyptian mythology, Gr.Nyss.Eun.12(2 p.289.31; M.45.901D); became a key word in Arian controversy ή περί το ρημα της ά. σκιαμαχία ib.9(2 p.222.7; 821B), used by Arians as denoting essence and prerogative of divinity of Father ἔστιν οὐδὲν ἔτερον η ά. ή φύσις [sc. τοῦ θ εοῦ] ib.12(1 p.223.14; 917C); which they denied to Son ἀξίωμα μέν ἐστιν ἡ ἀ., ὡς Εὐνομίω δοκεῖ Bas. Ευπ. 2.31(1.268C; M.29.645A); Didym. Trin.1.26(M.39.385D); ή πολυθρύλητος α. ή μόνη κατά σε [i.e. Eun.] τὴν οὐσίαν [sc. πατρός] χαρακτηρίζουσα Gr.Nyss. Eun.12(1 p.367.11; 1092B); ib.(p.221.18; 916B); contradictorily opp. γέννησις as characteristic of Son τας δύο φωνάς την ά. τε καί την γέννησιν αντιφατικώς έναντιουμένας αλλήλαις ib.(p.222.3; 916C); and itself made a divinity, ib.(p.369.9; 1093C); Aët.synt.20(p.356.9; M.42.540c); orthodox reply: a. a non-scriptural word, Bas. Eun. 2.29(1.265E; M.29.640A); d. does not constitute essence of Father, Gr.Naz.or.39.12(M.36.348c); οὐ τὴν ἀ. είναι θεόν Gr.Nyss. Eun.12 (1 p.264.14; M.45.968D); ib.10(2 p.235.14; 837A); οὐ σημαίνει [sc. d.] οὐσίας διαφοράν, οὐδὲ ἀξίωμα, ἀλλὰ τρόπον ὑπάρξεως ‡Cyr.Trin.8 $(6^3.11D; M.77.1136D); ή γὰρ ἀ. τῆς γεννήσεως, κατὰ μόνην διαφέρει$ την σημασίαν Thal.cent.4.89(M.91.1468B); Son, therefore, though lacking a., does not differ substantially from Father πάντα οσα ό πατήρ τοῦ υίοῦ, πλήν τῆς ἀ. Gr.Naz.or.41.9(M.36.441C); Leont.H. Nest.2.30(M.86.1589B); Jo.D.f.o.1.8(M.94.816C); 4. Trin.; a. contrasted with γέννησις and ἐκπόρευσις: ίδιον δὲ πατρὸς μέν, ἡ ἀ.· υίοῦ δέ, ή γέννησις· πνεύματος δέ, ή ἔκπεμψις Gr.Naz.or.25.16(M.35. 1221Β); πασα ενότης και ταὐτότης εν τριάδι, πλην ά. και γεννήσεως καὶ ἐκπορεύσεως ‡Caes.Naz.dial.3(M.38.861); Jo.D.f.o.1.8(M.94. 829Β); σαρκωθείσα ή τοῦ υίοῦ ὑπόστασις, οὐ συνεσάρκωσεν έαυτῆ τὴν ά. τοῦ πατρός Anast.S.hod.17(M.89.264C); ταὐτό ἐστιν ὁ πατήρ ὅπερ ό υίος και το ... πυεθμα... τοθτο μόνον έχων έτερον παρ' έκεινα, την πατρότητα καὶ τὴν ά. Anast. fid.(p.272).

*ἀγεννητογενής, ungenerated-created; sarcastic Arian term for Son acc. orthodox teaching, Ar.ep.Eus.(p.2.2; Μ.42.212A).

άγέννητος, ungenerated; 1. as attribute of Godhead in gen., sts. used by early writers in same sense as ayévntos q.v. with which it is freq, confused in MSS and edd. μόνος γὰρ ἀ, καὶ ἄφθαρτος ὁ θεός καὶ διὰ τοῦτο θεός ἐστι Just.dial,5.4(M.6.488B); τοῦ δημιουργοῦ, ős ἐστιν ἀ. μόνος θεός Or. princ.4.1(8; p.308.1; M.11.357C); Hymen. ep.2(p.324.15) cit. s. αναρχος; Symb.ap.Const. App.7.41.4; of Christ in his divinity σαρκικός τε καὶ πνευματικός, γεννητός καὶ ά. Ign. Eph.7.2; usage unorthodox by later doctrinal standards, this phrase being quoted as γενητός καὶ ἀγένητος in Ath.syn.47(p.271.29; M.26.776C); but cf. τὰ δεξιά...τῆς ἀ. θεότητος Eus.p.e.11.14(532B; M. 21.884A); and εν...είναι τὸ ἀ. (v.l. for ἀγένητον) ib.11.9(524B; M.868D); id.e.th.2.6(p.103.10; M.24.905C); confusion increased through its being contrasted with γενητός or parts of γίνομαι: τῷ μὲν θεῷ... ά. ... τὰ δὲ γεγονότα Iren.haer.4.28.1(Μ.7.1105Λ); τῷ δὲ μὴ βουλομένω τὸ ἄγιον πνεθμα διὰ τοῦ Χριστοῦ γεγονέναι ἔπεται τὸ ά. αὐτὸ λέγεω Or. 10.2.10(6; p.65.8; M.14.125D); Hipp.haer.6.29(p.155.22; M.16.3235c); ib.(p.157.1; 3238B); and through its implying same divine prerogatives as αγένητος: eternal pre-existence τοῦ δὲ α. οὐδὲν προϋπάρχει Clem.str.5.12(p.381.6; M.9.124A); unity, Just.dial.

5.6(M.6.489A); creative power, Or. princ.4.1(8; p.308.1; M.11.357c); yet even pre-Nicene writers tend to dist. a. from aγένητος: θεφ. δὲ μόνω τῷ ἀ. διὰ τοῦ υίοῦ ἐπόμεθα Just.1apol.14.1(M.6.348B); εν μὲν τὸ ἀ. ὁ παντοκράτωρ θεός, εν δὲ καὶ τὸ προγεννηθέν Clem.str.6.7 (p.461.6; M.9.280B); Or. Jo.1.27(p.34.26; M.14.73C ἀγένητον); 3. need for clear distn. bet. two terms emerged in controversy with Arians, who held essence of divine nature to be d., cf. Eus. d.e. 51(p.211.20; M.22.349C), so that Son's being γεννητός would involve inferiority, ib.(p.213.28; 353D); ambiguity of d., so freq. identified with άγένητος, exploited by Arians who, like orthodox, reserved ά. to Father only, Ar. Thal. fr.2(p.242.11; M.26.705D); Arians equating d. with ἀγένητος, accused orthodox of introducing δύο ἀ. ἀρχάς, Ath.syn.16(p.244.12; 7090); Arians used d. to express essence of divinity which they denied to Son ὁ νίδς οὐκ ἔστιν ά. ... καὶ πρὶν γεννηθη ητοι κτισθη...οὐκ ην ά. γὰρ οὐκ ην Ar.ep.Eus.(p.2.10; M.42.)212B); εν μεν τὸ ἀ., εν δε τὸ...της φύσεως της ά. μη μετέχον Eus. Nic.ep. Paulin. (p.16.1; M.82.913B); Ast. Soph. fr.2a ap. Ath. Ar.2.37 (M.26.225C); Eun.apol.9(M.30.844B); rejected by Homoiousians as unscriptural, Geo.Laod.ep.dogm.(p.291.29; M.42.437B); absurdity of a. for expressing Godhead τὸ a. ὅνομα οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ ἄνευ αἰτίας ύφεστώτος λέγεται, άλλα και πρός το ανύπαρκτον έχει την οἰκειότητα. ά. λέγεται καὶ ὁ σκινδαψός, ά. καὶ τὸ βλίτυρι, ά. ὁ Μινώταυρος, ὁ Κύκλωψ κτλ. Gr. Nyss. Eun.7(2 p.166.13ff.; M.45.756D); τὸ μὴ ἀ. θεὸs οὐκ ἔστι ib.(p.163.22; 753A); in orthodox view à. denoted not essence of divinity, but relation of first to second Person of Trin. πατήρ α. (α. γάρ έστιν δ πατέρα μή έχων) Cyr.H.catech.11.13; έγω δέ την μέν οὐσίαν τοῦ θεοῦ ἀ, εἶναι...φαίην· οὐ μην τό ἀ, την οὐσίαν Bas. Eun.1.11(1.223D; M.29.537A); Gr.Naz.or.29.12(p.90.14ff.; M.36.89B); Gr.Nyss.tres dii(M.45.133D); ή ά. ... οὐκ ἔστιν οὐσία, ἀλλ' οὐσίας σημαντική ‡Ath.disp.23(M.28.465C); Thdt.rect.conf.3(M.6.1209B); ib.(1212A); though occasional hesitations still occur in fifth century, Christ's divinity being called à. oùola, Bas.Sel.or.25.4(M.85. 297B); freq. affirmation that Son is not α.: αγένητον μεν λέγω καὶ τὸν υἰόν, οὐκ ἀ. δέ ‡Ath.dial.Trin.1.18(M.28.1145A); μὴ ἀ. ὑποπτεύση τις του υίου Chrys.hom.5.2 in Jo.(8.37D); Jo.D.haer.epilog. (M.94.780A); 4. of H. Ghost, cf. non jam manifeste discernitur utrum natus aut innatus [factus sit an infectus cit.Hier.ep.124(M. PL.22.1061)], vel filius etiam ipse dei habendus sit, Or.princ.1 proem.4(p.11.5; M.11.117C); 5. def. of τὸ ἀγένητον and τὸ ἀ, ‡Cyr. Trin.8(63.11E; M.77.1137A); 6. in purely privative sense; a. of Adam: as type of Father τοῦ...α. Άδαμ τύπον... ἔχοντος...θεοῦ καὶ $\pi \alpha \tau \rho \delta s$ Meth. fr.3(p.521.5)ap.‡Gr.Nyss.imag.(M.44.1329C) = ‡Anast. S.serm.imag.1(M.89.1145B); and as example of fact that d. and γεννητός necessitate no difference of substance ὁ μὴ γεννηθείς [sc. Adam] à. λέγεται· οὐδὲν δὲ ἐκώλυσε τὸν Άδὰμ τὸ μὴ γεννηθῆναι πρός τὸ ἄνθρωπον είναι Gr. Nyss. fid. (M.45.141A); †Chrys. hom.in $j_{0.I:I(12.470D)}$; δ Άδὰ μ ἀ. ὧν...καὶ δ Σὴ θ γεννητὸς...οὐ φύσει διαφέρουσιν άλλήλων Jo.D.f.o.1.8(M.94.817A); b. in gen. έν ά. χάρτη ταῦτα, i.e. parchment made from skin of unborn animal, T.Sal.C 1.3(p.8.11); 7. of created things, implying eternity and self-subsistence; a. pagan: esp. of universe, Just.dial.5.1(M.6. 485D); Παρμενίδης εν μεν το πων υποτίθεται...ά. Hipp.haer.1.11 (p.16.10; M.16.3036D); ‡Just.qu.Chr.3.5(M.6.1441D); refuted by Christians, ib.3.4(1440A); of soul α. ... ἐστι κατά τινας...Πλατωикой Just.dial.5.1(M.6.485C); Ath.v. Anton. 74(M.26.948A); Eust. fr.47(p.88)ap.Leont.et Jo.sacr.(M.86.2040B); of matter, Iren. fr.32 (M.7.1248A); b. Gnost.: of aeons, Epiph.haer.33.1(p.449.2; M.41. 556D); ib.34.4(p.11.12; 592A); of matter as principle of evil, esp. Manich. δύο θεούς, καὶ δύο πηγάς ἀγαθοῦ τε καὶ κακοῦ, καὶ ταύτας ά. Cyr.H.catech.6.13; ὁ Μανιχαίος...τὴν δλικὴν αἰτίαν καὶ τὸ ά. αντιπαρεξάγει τη αγαθή φύσει Gr. Nyss.hom.opif.23.4(M.44.212B); Chrys. serm. 1.2 in Gen. (4.648A); id.hom. 59.2f. in Mt. (7.596C,D); c. as aeon in system of Epiphanes, Iren. haer. 1.11.5(M.7.569A).

ἀγεννήτως, without generation, ingenerately, also ingenerably; 1. ref. divine nature είναι δὲ τὴν θείαν φύσιν...d. Gr.Nyss.Ευπ.12 (1 p.261.5; M.45.964D); ἀ. τὸν θεὸν ὑφεστάναι οὐ τὴν ἀγεννησίαν είναι θεόν ib.(p.264.13; 963D); τὸ μὲν τὴν ἀρχὴν μὴ ἔχειν, ἀ. είναι λέγειν ib.(p.358.8; 108D); but existence ἀ. not necessarily to be predicated of τὸ ἀτελεύτητόν τε καὶ ἄφθαρτον ib.(p.367.18; 1092B); 2. ref. Father δύναμις ἀ. καὶ ἀνάρχως ὑφεστῶσα Gr.Nyss.diff.ess.4(M.32.329B); 3. ref. Son, summary of teaching of Alex. Al. by Ar. συνυπάρχει ὁ υἰὸς ἀ. τῷ θεῷ ἀειγεννής ερ.Ευς.(p.2.1; M.42.212A); this orthodox doctrine denied by Arians μηδενός τῶν ἔργων [incl. Son] ἀ. γύγνεσθαι δυναμένου Eun.apol.23(M.30.860A); Acac.Caes.fr.Marcell. (p.261.22; M.42.392A); ἐπεὶ μὴ ἀ. ἔχει [sc. ζωήν], μηδὲ συνθέτως, ἔχει δμοίως πάντα κατ' οὐσίαν CAnc.(358)ep.syn.(p.279.6; M.42.

417c); 4. of Adam d. τον Άδαμ ύποστῆναι Gr. Nyss. Eun. 3(1 p. 26. 29; M. 45. 592c); 5. in Gr. philos., of universe ο αγέννητος d. αγέννητα ποιεί ‡ Just. qu. Chr. 3. 5(M. 6. 1440D).

*ayevrionpiβous, oi, (Lat. agentes in rebus) government agents; often official spies, secret police, Ath.apol.Const.10(M.25.608B).

*ἀγερωχέω, be exalted, proud, Jo.VI H.v.Jo.D.4(M.94.433C).
*ἀγέστον, τό, (Lat. aggestum, agger) mound erected in besieging a town, Evagr.h.e.4.27(p.175.1; M.86.2748C).

*άγευστέω, not taste, be without tasting ζωῆς τον ἄνθρωπον άγευστήσαντα Meth.res.1.39 ap. Epiph.haer.64.31(p.45.25; conj. ἄγευ-

στον GCS Meth.p.281.1; M.41.1108B).

ἀγεωργησία, ἡ, bad husbandry, Or. Jo. 20.5(p. 332.21; M. 14.584B). ἀγεώργητος, untilled, uncultivated; hence 1. produced without natural labour, i.e. miraculous or supernatural; a. ref. Christ ὁ ἀ. ἀρτος καὶ λόγος Gr. Nyss. v. Mos. (M. 44.368C); of wine at Cana, ‡Meth. palm. 3(M. 18.389A); ‡Eust. Laz. 4(p. 29.1); of feeding of the five thousand τραπέζαν ἀ. Gr. Ant. mul.ung. 3(M. 88.1852C); id. bapt. 2.6(M. 88.1877C); b. ref. virginal conception ἐξ ἀ. προῆλθε γαστρός †Chrys. nativ. 1(6.393A); ἀ. καρπός Gr. Ant. bapt. 1(M. 10.1188C); Sophr. H. or. 2.43(M. 87.3276A); typified by Aaron's rod ἀ. καρπόν ἐξανθήσασα ‡Meth. Sym. et Ann. 9(M. 18.369B); 2. met., neglected (spiritually) ἀ. ψυχήν †Bas. Is. 147(1.483B; M. 30.360B); of heathen ἀ. ἔθνος Thdt. h.e. 1.23.9(3.805).

*ἀγεωργήτως, without husbandry, Hymn.(KlT p.22).

*ἀγεωργία, ή, uncultivated condition, state of neglect, Eus.d.e.7.1 (p.315.8; M.22.516A).

*ἀγηνία, ή, ? attack τὴν καλουμένην ἐν τοῖς πολέμοις μιμησάμενοι ἀ. Ast.Am.hom.12(Μ.40.348A); perh. = ⟨άγηνία⟩, ⟨σαγηνία⟩, cf. σαγηνεύω.

ἀγήρατος, not growing old, ageless; of primary Gnostic acon, Hipp.haer.5.14(p.110.9; M.16.3170B); ὁ αὐτοπάτωρ...ον καλοῦοί τινες αἰῶνα ἀ. Val.Gn.ap.Εpiph.haer.31.5(p.390.12; M.41.481B); of Valent. acon, Iren.haer.1.1.2(M.7.449A); Val.Gn.ap.Εpiph.haer.31.5(p.392.14; 484B).

ἀγήρως, ageless, immortal, eternal; of God, Clem.str.5.11(p.371.18; M.9.104B); κάλλος...d. Meth.symp.6.1(p.64.15; M.18.113B); of Trin., Basilisc.eucycl.(p.49; M.86.2600A); of heaven and eternal life, Eus. v.C.4.67(p.145.28; M.20.1224A); id.l.C.6(p.206.15; M.20.1340C); Thdt. h.e.2.26.6(3.893); of angels, Hom.Clem.20.7; of souls, † Jo.D. Artem. 30(p.161.25; M.96.1280A); of men, Pall.v.Chrys.20(p.137.24; M.47.77); of messianic kingdom, Eus.Marcell.2.1(p.34.2; M.24.781A); neut. as subst., immortal part of man, Meth.symp.2.7(p.24.13; M. 18.57C).

άγιάζ-ω, sanctify, hallow, consecrate;

A. in gen.; 1. agents and means of sanctifying; a. God gen. ό θεός...ά. ἡμῶν τὸ σῶμα Lit.ap.Const.App.8.13.10; ‡Ath.dial. Trin.3.24(M.28.1240D); Eus.Al.serm.5(M.86.344B); Cyr.thes.32(51. 284A); Sophr.H.mir.Cyr.et Jo.36(M.87.3553C); Trin. τριάδι τῆ... ~ούση ήμας δι' έαυτης Lit. Jac.(p.160.7); Father τελείως μέν οί παρά πατρός άγιοσθήσονται Cyr. Jo. 1.3(4.22B); Serap.euch. 13.18; Lit. Jac. (p.166.1); by whom flesh of Christ was sanctified, Cyr. Jo. 7(4. 671E); Christ, Or. Jo. 1.34(39; p.44.2,4; M.14.89D); Ath. Ar. 1.46(M. 26.108B); Const. App. 7.39.4; Cyr. thes. 13(51.139A); o de éauror a. δυνάμενος, καὶ μὴ παρ' ἐτέρου τοῦτο ζητῶν, κύριος τοῦ ά. ἐστίν... ἵνα ήμεις άγιασθώμεν εν αὐτῷ ib.20(197Ε–198Α); as ή σοφία sanctifying BMV, Dial. Ath.et Zacch.21(p.17); b. esp. H. Ghost δ Χριστός...τοῦ πνεύματος τῆ καθόδω ~εται Clem.paed.1.6(p.105.17; M.8.280D); this later denied κτίσματα ~εται παρά τοῦ άγίου πνεύματος· ὁ δὲ υίὸς οὐχ \sim όμενος παρὰ τοῦ πνεύματος Ath.Ar.2.18(M.26.184B); cf.id. ep. Serap. 1.23(M.26.584B); τοῦτ' αν είη έργον αὐτοῦ [sc. πνεύματος], τὸ πάντας à. Eus.e.th.3.6(p.163.32; M.24.1013B); ἡ κτίσις ~εται, τὸ πνεθμά ἐστι τὸ ~ον Bas.ep.159(3.248C; M.32.621A); Didym. Trin.2.1 (Μ.39.449Β); οὐσιωδώς διῆκον παρὰ πατρός τὸ πνεῦμα, δι' οδ πάντα... ~εται Cyr.thes.34(51.340A); ib.(352D); in creeds τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ...δι' οδ καὶ άγιασθήσονται Symb.Ant.(345)1(p.252.3; M.26.728C); Symb.Sirm.1(p.254.30; M.26.736C); Symb.Sel.(p.257.27; M.26.745B); c. sacraments: baptism άγιασθηναι δεί διὰ τοῦ λουτροῦ παλιγγενεolas Or. fr. 36 in Jo. (p.512.11); ib.79(p.547.10); Cyr. Is. 1.1(2.180); eucharist ἄρτους ἐσθίομεν, σῶμα γενομένους διὰ τὴν εὐχὴν ἄγιόν τι καὶ ~ον τούς μετὰ ύγιοῦς προθέσεως αὐτῷ χρωμένους Or.Cels.8.33(p.249.8; Μ.11.1565C); τυχών τῶν θείων μυστηρίων ἀπελθεῖν ἡγιασμένος Bas. Sel.v. Thecl. 2.18 (M.85.596C); blood of OT sacrifices foreshadowing sacraments, Chrys.hom.46.3 in Jo.(8.273c); oil with which dead are anointed, Dion. Ar.e.h.7.3.9(M.3.565B); d. virtues ή δικαιοσύνη... ~ovoa Clem.paed.3.11(p.278.19; M.8.653B); id.str.6.7(p.462.6; M.9. 281B); right doctrine, Chrys.hom.82.1 in Jo.(8.483E); 2. recipients of sanctification; a. angels θεϊκοῦ πνεύματος άγιάσαντος καὶ ὑμᾶς ' Didym. Trin. 2.7(M.39.588c); Cyr.inc.unigen. (51.700c); rational beings in gen., ‡Ath.disp.38(M.28.489A); b. human beings, in gen. κλητοις, ήγιασμένοις εν θελήματι θεοῦ IClem.proem.; Barn.15.7; Clem.paed.3.12(p.290.6; M.8.677c); id.str.3.6(p.217.25; M.8.1149c); τή σκιά [sc. των ἀποστόλων] γοῦν ἀγιασθήναι μόνη Gr.Naz.07.21.27 (M.35.1113B); c. of partic. persons, set aside for a vocation; of Christ in his humanity Ἰησοῦν...ἀνθρωποπρεπῶς ~όμενον Dion.Ar. e.h.4.3.10(M.3.484A,bis); ib.4.3.12(485A); of Jeremiah, Or.hom.1.11 in Jer.(p.10.2; M.13.268B); cf. (ref. Jer.1:5) ἐν πάση τῆ μήτρα γυναικός, ή σοφία...~ει τοὺς ἀνθρώπους Dial. Ath.et Zacch.22(p.18); ref. BMV, Ath.inc.17.5(M.25.1250); of S. Paul, Ign. Eph.12.2; of monks and virgins, Gr. Naz.ep.238(M.37.380c); d. of things ~ομένη σάρξ οὐράνιος Clem.paed.1.6(p.116.3; M.8.301B); ἀγάπην τὴν ἡγιασμένην ib.2.1(p.156.14; 384B); τὸ βρῶμα καὶ τὸ πόμα ἡγιασμένον Ath.virg.14 (p.49.4; M.28.268c); ήγίασε τὸ βάπτισμα ὁ Ἰησοῦς Cyr.H.catech. 3.11; ο τόπος απας ήγιαζετο δια της ύμνωδίας των αγίων Chrys. hom.in Rom.8: 28(3.153D).

B. consecrate, in technical sense; 1. set apart, for a certain office or use a. αὐτούς, οίονεὶ τὸ 'ἀφόρισον αὐτοὺς τῷ λόγῳ καὶ τῷ κηρύγματι' Chrys.hom.82.1 in Jo.(8.484A); λέγεται...~εσθαι, τὸ ἀνατιθέμενον τῷ θεῷ Cyr. Jo.7(4.671C); id. Is.1.6(2.178B); 2. persons τὸν èпіокопоv Serap.euch.11.1; ib.11.2,3; Dion.Ar.e.h.5.2(М.3.509В); 3. objects; a. most freq. of eucharist ὁ ἄρτος καὶ τὸ ἔλαιον ά. τη δυνάμει του ονόματος του θεου Clem.exc. Thdot.82(p.132.10; M.9. 696c); άγιάσας μετέδωκεν αὐτοῖς τῶν άγίων...μυστηρίων Α.Thom.Β 28(p.34.18); Lit.ap.Const.App.8.12.37; τὸν τῷ λόγῳ τοῦ θεοῦ \sim όμενον άρτον είς σώμα τοῦ θεοῦ λόγου μεταποιείσθαι Gr. Nyss.or.catech. 37(p.149.3; M.45.96D); Eus.Al.serm.5(M.86.349A); Leont.N.v.Jo. Eleem.39(p.77.22); Jo.D. fr. Mt. 26:27(M. 96.1409C); effected through H. Ghost, Lit. Jac. (p. 194.15); b. objects set apart for liturgical use: vestments of OT priests, Clem.str.5.6(p.353.8; M.9.65B); ib. (p.354.1; 68A); sacred vessels, Can. App.73; baptismal oil, Const. App.7.42.3; Dion.Ar.e.h.4.3.10(M.3.484A); and water, Const. App. 7.43.5; at Epiphany, Thdr.Stud.epp.2.203(M.99.1617C); oil burning before relics of saints, Sophr.H.mir.Cyr.et Jo.36(M.87.3553c); a sacred building τον ναον...έν τῷ ονόματι... Ίησοῦ Χριστοῦ ά, Α. Barth.6(p.143.24); site of church, Marc.Diac.v.Porph.66; church, ib.94; ib.103.

C. glorify, sc. God (cf. Mt.6:9), Clem.str.4.23(p.313.28; M.8. 1357B); Hom.Clem.13.4; of seraphim, Serap.euch.13.9; Sophr.H.or.

2.3(M.87.3220C); of virtuous men, Cyr. Am. 18(3.268D). D. exeg.; 1. of 'Our Father', Gr. Nyss. or. dom. 3(p. 56.7; M.44. 1156A); άγιασθήτω, τοῦτ' ἔστι, δοξασθήτω Chrys.hom.19.4 in Mt. (7.250c); Thdt. Is. 49:7(p.195.12; 2.349); ‡Germ. CP contempl. (M.98. 441C); 2. Jo.17: 19 τί έστιν, ~ω έμαυτόν; προσφέρω σοι θυσίαν Chrys. hom.82.x in Jo.(8.484B); Cyr.ador.10(1.350B); another interprn. ημών χάριν έαυτον ~ει, καὶ τοῦτο ποιεῖ, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος Ath. Ar. 1.47(M.26.108C); cf.ib.1.46(108B); 3. 1Cor.7:14 ἡγίασται ἐν τῆ γυναικί. τοῦτο δὲ εἶπεν, οὐχ ἵνα δείξη ἐκεῖνον ἄγιον, ἀλλ' ἴνα ἐκ περιουσίας τὸν φόβον έξέλη της γυναικός, κάκεινον είς έπιθυμίαν άγάγη της άληθείας Chrys.hom. 19.3 in ICor.(10.162E); Cyr. ICor.7:8ff.(M.74.876E).

E. regard as holy ~ων τὸν ἀριθμὸν... Ερμιππος Clem.str.6.16(p.506. 9; Μ.9.376Α); ~έσθω, τοῦτ' ἔστιν, ἄγιος ἡγείσθω, ἥτουν ὁμολογείσθω Cyr. Is.4.4(2.666A).

F. officiate as priest, Chr.sac.B(p.71).

άγίασμα, τό, 1. holy place, sanctuary (cf. Ex. 15:17); of Temple, Or. Cels. 2.78(p. 200. 20; M. 11.917c); id. hom. 18.5 in Jer. (p. 155.34; M. 13.472A); Eus.d.e.6.18(p.274.35; M.22.452C); ref. its met. interprn. in Is.8:12, id. Is.8:12(M.24.144D-145B); Lit.ap. Const. App. 8.5.4; of a church χάριν... ην έν αὐτῷ τῷ ά. λαβεῖν έζήτεις Eustrat.v. Eutych. 13(M.86.2289B); of altar in a church, Eus.h.e.7.15.4(M.20.677A); of heaven ἐκείνων [sc. martyrs] ἐστὶν τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ ά. Herm.vis. 3.2.1; Clem.str.4.4(p.255.28; M.8.1229A); ib.4.6(p.261.13; 1241A); 2. sacred object; of oil, at anointing of Israelite kings, Thdt.qu.38 in 4Reg.(1.535); burning in lamps at martyrs' tombs, believed to have healing powers ἀλειφομένη...ἐκ τοῦ ἀ. τῆς τοῦ...Εὐθυμίου θήκης Cyr.S.v. Euthym. 52(p.76.2); ib.54(p.76.20); of other holy oil, Eustrat. v.Eutych.54(M.86.2336B); cf.ib.53(2336A); Dor.doct.11.6(M.88.1741A); of holy water, †Jo.Jej.poenit.(M.88.1913A); ‡Jo.Jej.can.(p.440); Nomoc.400; ib.127; of relics of martyrs, Gr. Nyss. mart.2(M.46.784B); 3. sacrament, sacrifice; a. sacrifice; in OT, Const. App.2.28.7; eucharistic εάν τις πρεσβύτερος...ά. τῷ θεῷ προσενέγκη Cod. Afr. II; **b.** Holy Communion τοῦ ά. ἀξιούμενος Bas.ep.217 can.73(3.328B; M. 32.804A); ά. τοῦ κυριακοῦ σώματος καὶ αίματος Cod. Afr. 37; more freq. plur. μέθεξις των ά. Gr. Thaum.ep.can.11(M.10.1048B); Bas.

ep.217 can.56(3.326B; M.32.797A); Gr.Nyss.ep.can.1,2(M.45.225C); ib. 4(229A); Schol. in CTrull.can.26(Mon.2 p.651); Jo.D.haer.95(M.94. 760A); 4. a making sacred, consecration, holiness, of baptismal water οὐδὲν παρ' έαυτοῦ πρὸς τὸν άγιασμὸν εἰσφερόμενον, εἰ μὴ μεταποιηθείη διὰ τοῦ d. Gr. Nyss. Maced. 19(M. 45.1325A); Christ called ά. γνώσεως Clem. paed. 3.13(p.289.29; M.8.677A); of BMV στακτήν άγιάσματος Thdr. Stud. nativ. BMV 7(M.96.692D).

άγιασμός, ό, A. sanctity; 1. as divine quality; of Trin., Bas. Eun. 3.3(1.274D; M.29.660D); of Christ, Gr. Nyss. hom. 11 in Cant. (M.44.1008c); 2. as a human quality ά. δέ έστι τὸ ἀνακεῖσθαι τῷ άγίω θεῷ ἐξ ὁλοκλήρου Bas.reg.br.53(2.433B; M.31.1117C); without which no man can see God, id.ep.54(3.148C; M.32.400B); ά. ἐστιν ή θεοῦ συνουσία Gr.Naz.carm.1.2.34.171(M.37.956A); Chrys.hom.63.4 in Jo.(8.380A); Cyr.dial.Trin.6(51.595D); 3. divine name, Dion.Ar. d.n.1.6(M.3.596B); σὸ εἶ ὁ ἀ. ἡμῶν, θεός Lit. Jac. (p.234.25).

B. sanctification, def. ὁ ά., τουτέστιν, ἡ ἐν πνεύματι μέθεξις τοῦ vioù Cyr.dial.Trin.6(51.595A); 1. agents and means; a. God, Cyr. thes.13(51.138E); Lit. Jac. (p.176.8); Trin. ενα είναι τὸν ά. τὸν έκ πατρός δι' υίοῦ έν πνεύματι άγίω γινόμενον Ath.ep.Serap.1.20(M.26. 577C); Christ αὐτὸ μὲν γὰρ ά., ὅθεν οἱ ἄγιοι ἀγιάζονται, ἡμῖν ὁ Ἰησοῦς άγιάζεται Or. Jo.1.34(39; p.44.2; M.14.89D); id.hom. 8.2 in Jer. (p.57. 2; M.13.337c); Gr.Naz.or.30.20(p.141.6; M.36.129c); Mac.Aeg.ep. (Μ.34.409C); οὐχ ἐαυτῷ δεχομένου τὸν ά. (αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ ἀγιάζων), άλλ' ίνα τοῦτον τῆ φύσει δι' έαυτοῦ προξενίση Cyr.thes.20(51.1970); H. Ghost πηγή άγιασμοῦ Bas. Eun. 3.2(1.273E, 274C; M.29.660A,C); id. Spir. 22(3.19C; M.32.108B); τὸ στερεοῦν τὸ πνεῦμα· τί δ' αν άλλο είη στερέωσις η ή κατά τὸν ά. τελείωσις;...ά. δὲ οὐκ ἄνευ πνεύματος ib.38(32B; M.136c); Didym. Trin.2.1(M.39.449B); Cyr.thes.34(51. 349E); id. Jo. 1.3(4.22B); Son and H. Ghost together, Evagr. Pont. ep.2(M.32.249B); b. sacrifice, sacraments, and sacramentals; OT ο ά. ἦν ἐν τῷ προβάτῳ Chrys.hom.72.1 in Jo.(8.484B); baptism, Didym.(‡Bas.) Eun.5(1.317E; M.29.761B); τί δέ έστιν ὁ ά.; τὸ λουτρόν Chrys.hom.1.1 in 1Cor.(10.4B); Cyr.Is.2.4(2.283B); chrism used in baptism, A. Thom. A 121(p.230.23); eucharist, Lit. Jac. (p.240.13); sacraments in gen., Gr.Nyss. Eun. 11(2 p.272.2; M.45.881B); priestly blessing, CTrull.can.26; c. virtuous living, IClem.30.1; A.Phil.119 (p.48.13); contemplation, Max.ambig.(M.91.1065D); 2. recipients; a. angelic powers, Bas. Eun. 3.2(1.274A; M.29.660B); δ...ά., ἔξωθεν ων της οὐσίας, την τελείωσιν αὐτοῖς ἐπάγει διὰ της κοινωνίας τοῦ πνεύματος id. Spir. 38(3.32D; M.32.137A); b. men, Ath. Ar.1.47(M.26. 108C); both body and soul, Clem.str.4.26(p.320.27; M.8.1373A); Lit. Jac. (p.234.24); esp. inner man, Mac. Aeg. ep. (M.34.413B); soul, Gr. Nyss. hom. 11 in Cant. (M.44.1008c); c. objects: baptismal water, Clem.exc.Thdot.82(p.132.14; M.9.696c); baptismal rite, Gr.Nyss. or.catech.34(p.126.7; M.45.85A).

C. ascription or acclamation of holiness τον ήμέτερον ά. λεγόντων άγιος άγιος άγιος' κτλ. Serap.euch.13.10; οὐδαμοῦ τις...άπήγγειλεν ήμιν…τὸν πρῶτον ά. κυριολογοῦντα, τὸν δὲ δεύτερον ὑποτάσσοντα, καὶ τον τρίτον κατώτερον τιθέντα Ath.hom.in Mt.11:27(M.25.217D); Gr. Naz.or.38.8(M.36.320B); ‡Bas.h.myst.60(p.394.17); Sophr.H.or.2.3 (M.87.3220B); of Severus' addition to Trisagion σταυρον ἀσεβῶς τοις τρισίν ά. ἐπιφέρουσιν ib.2.5(3224A); Max.myst.19(M.91.696C).

D. consecration; 1. of eucharist τον μυστικόν της άμπέλου καρπόν μετά τὸν ά. αίμα δεσποτικόν ονομάζομεν Thdt.eran.1(4.25); ib.2(126); Anast.Ap. A. Max. I(M.90.117B); 2. of consecrated elements οὐκέτι μέχρι τοῦ νῦν τοῦ ά. τούτου τετύχηκα ‡Sophr.H.v.Mar. Aeg. 32(M.87. 3720C); 3. of baptismal water ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ά. τῶν ἀγίων θεοφανείων Euchol.(p.366); Const.Stud.37(M.99.1717D).

άγιαστεία (-ία), ή, 1. holiness, of Christ as God and man μιαs ovons à. Epiph.haer.69.64(p.213.12; M.42.305D); ib.26.15(p.295.18; M.41.356D); Ίησοῦς...πάσης ήμας ά. ἀποπληροί Dion.Ar.e.h.4.3. 12(M.3.485A); of ascetic life, Bas.Sel.v. Thecl.2.30(M.85.617B); of a church, Cyr.S.v.Euthym.8(p.15.22); hence ascription or proclamation of holiness; of threefold sanctus, Epiph.anc.10(p.18.6; M.43.36A); 2. = ayiotela sacred rite or office; of priestly office of sacrifice, Chrys.sac.3.4(p.53.3; 1.382E); id. Jud.6.5(1.656E); Ίησοῦς...ή πάσης ...ά. τε καὶ θεουργίας άρχή Dion.Ar.e.h.i.i(M.3.372A); Zach.Mit.opif. (M.85.1020A).

άγιαστήριον, τό, sanctuary, †Bas. Is. 7(1.383B; M.30.129C); Thphn. chron.p.98(M.108.289A).

*άγιάστης, ό, hallower, POxy.2068.3 [saec. iv].

*άγιαστικός, 1. sanctifying; a. special attribute of H. Ghost, called ή ά... ἐνέργεια Ath.ep.Serap.1.20(M.26.580A); ά. δύναμις Bas.ep.214.4(3.322Ε; M.32.789Β); id. Eun.3.2(1.273D; M.29.660A); τὸ πνεθμα...τό πάσης της κτίσεως...ά. Gr.Nyss. Eun. 2(2 p. 301.2; M. 45. 472B); Cyr.H.catech.4.16; Apoll.fid.sec.pt.27(p.176.22; M.10.1116B); Didym.(†Bas.) Eun.5(M.29.732B); Cyr.thes.34(51.352B); Jb.D.f.o.1. 13(M.94.856c); Eunomian view θεότητος μέν καὶ δημιουργικής δυνάμεως ἀπολειπόμενον, ά. δὲ καὶ διδασκαλικῆς πεπληρωμένον Eun. apol.25(M.30.861D); refuted δύο γὰρ λεγομένων πραγμάτων, θεότητός τε καὶ κτίσεως...καὶ ά. δυνάμεως, καὶ τῆς άγιαζομένης...έν ποία μερίδι τὸ πνεῦμα τάξομεν; ἐν τοῖς ἀγιαζομένοις; ἀλλ' αὐτό ἐστιν άγιασμός Bas. Eun. 3.2(1.273D; M.29.660A); τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον βλασφημοθοι...ά. αὐτὸ δύναμιν φάσκοντες είναι μόνον Epiph.anac.74 (p.231.8; M.42.337A); ά. είναι, φασί, τὸ πνεθμα...οὐκ αὐτὸ καθ' έαυτὸ φύσει τοιοῦτον ὑπάρχον Cyr.thes.34(51.349D); Agath.v.Gr.Ill.103; b. of other agents or means of sanctification: Trin., Gr.Nyss. Trin.7 (p.78.12; M.32.693B); Areth.ap.cat. Apoc.8:3ff.(p.300.26); baptism, Didym.(\sharp Bas.)Eun.5(M.29.737c); eucharist, \sharp Chrys.pasch.2(8.256A); 'oil of gladness', ref. Ps.45:8, Mac.Aeg.hom.17.1(M.34.624D); ascribing sanctity to, calling holy, liturg. ά, δοξολογία Max.myst. 24(M.91.704C); cf.ib.13(692C); Areth. Apoc.8(M.106.553B).

*άγιόβατος, trodden by saints, ‡ Jo.D.hom.5(M.96.66oc).

*ἀγιόβλαστος, with holy shoots; of Aaron's rod as type of BMV,

Ephr.3.529F; ‡Jo.D.hom.5(M.96.649B).

*àγιόγραφος, 1. written by inspiration, scriptural, Dion.Ar.e.h. 1.4(M.3.376B); ib.3.2(425C); 2. neut. plur. as subst., title of historical books of OT, Epiph.mens.4(M.43.244B); Jo.D. f.o.4.17(M.94.

*άγιοδρόμος, ό, runner in the holy race, Ant. Mon. hom. 1 (M.89. 1432B).

*aylokathyopos, o, accuser of saints, CNic. (787) act. 4(H.4.188E). *άγιολεκτέω, greet as άγιόλεκτος; salutation of abbot, Thdr. Stud.epp.2.219(M.99.1664D).

*ayionerros, elect in holiness, Thdr.Stud.cant.16.6(p.372);

#Sophr.H.triod.(M.87.388oD).

*άγιοπαράδοτος, handed down by the saints, Thdr.Stud.epp.1.8 (M.99.937A).

άγιοποιέω, sanctify, Leont.H.Nest.3.12(M.86.1648B); ib.4.48 (1720D).

*ayıonoios, sanctifying; of Godhead, ‡Ath.disp.38(M.28.489A); of H. Ghost, Cyr.H.catech.16.14; of baptism, ‡ Jo.D.hom.5(M.96.656D). *άγιόπρακτος, done as a holy act, Thdr. Stud.epp.1.34(M.99.

*άγιοπρεπής, 1. hallowed, sacred, 1Clem.13.3; Polyc.ep.1.1; Dion. Ar. ϵ .h.5(M.3.196D); ib.12.2(293A); **2.** befitting saints, holy, Or.adnot. in Dt.23:14(M.17.32C); Cyr.Ps.9:36(M.69.788B); id.ador.1(1.28A).

*άγιοπρεπῶς, 1. as befits saints, Cyr. Is. 3.4(2.507D); id. Lc.9: 52-54 (p.93.11); 2. as befits holy things, Dion.Ar.c.h.2.4(M.3.144B); id.e.h.

3.3.7(M.3.436c).
*ἀγιόριζος, of holy root or source μαζὸς ἀ, Tim.Ant.descr.ΒΜV 1 (M.28.044B).

ayios, separated, holy;

A. ref. God as essence and source of holiness, in sense of separation from created things and also of excellence, and ref. Christ in his twofold nature; 1. of God, gen. as subst. masc., Orac. Sib.3.709; α. έστι φύσει τὸ τοῦ θεοῦ ὄνομα Cyr.H.catech.5.12; Bas.ep. 11(3.92E; M.32.273C); ὁ θεὸς ἄ. λέγεται, ἀλλ' οὐχ ὡς ἡμεῖς Chrys.hom. 14.2 in Jo.(8.80C); Cyr.dial.Trin.6(5¹.595A); α. αγίων as divine name, Dion.Ar.d.n.1.6(M.3.596B); ib.12.1(969A); of Trin., Clem.str. 5.14(p.395.15; M.9.156B); Or. fr. 36 in Jo. 3: 5(p.512.23); ‡Chrys. Trin. I(1.832A,C); Leont.H. Nest. 2. I(M.86.1533D); Cosm. Ind. top. 5(M.88. 221B); of Father (cf. Jo.17:11), Did.10.2; ά. πατρός ἀγενήτου Or. Jo. 20.22(10; p.355.24; M.14.621C); of Son in his divinity α. θεός 'Inσοῦς, ὁ...λόγος Clem.paed.1.7(p.123.5; M.8.316B); id.str.7.2(p.5. 20; M.9.408B); α. ο τοῦ πατρὸς λόγος Ath.gent.42(M.25.84B); είς α. ...Χριστός. άληθῶς γὰρ είς ἄ., φύσει ἄ. Cyr.H.catech.23.19; Cyr. Is.4.4(2.666B); Lit.Jac.(p.180.7); of H. Ghost, 1Clem.13.1; Arist. apol. 15.1 et freq.; 2. ref. Christ, in his humanity, Just. dial. 116.1 (M.6.744B); Clem.paed.1.7(p.123.5; M.8.316A); \dot{o} \ddot{a} . $\tau \hat{\omega} \nu$ \dot{a} . $X \rho \iota \sigma \tau \dot{o} s$ παρεγένετο Ath.inc.40.1(M.25.165A); κρύψας γάρ τὸ ἄγκιστρον τῆς αὐτοῦ θεότητος ἔνδον τῆς ψυχῆς τοῦ ά. αὐτοῦ σώματος ‡Αcac.CP ep.(p.18.34; H.2.844C); of Inc. την ά. σάρκωσιν Leont. H. Nest. 2.1 (M.86.1533B); of hypostasis of Christ, ib.2.2(1536D).

B. ref. Church, and its worship and scriptures; 1. of Church; a. distinctive note, v. ἐκκλησία; b. of local churches, Ign. Trall. proem.; Ep.ap.CCP(536)act.1(p.131.18; H.2.1193C); cf. διακόνου της άγίας Χριστου...άναστάσεως ib.(p.156.9; 1229c); c. of a church building συναχθηναι εἰς τὴν ά. ἐκκλησίαν Marc.Diac.v.Porph. 20; 2. ref. sacraments; a. baptism, Ath.Ar.2.41(M.26.233B); Cyr. Is. 3.3(2.460B); Jo.D. Eph. 5: 26(M.95.849B); †Jo.D. B. J. 30(M. 96.1140D); baptismal water, Cosm.Ind.top.7(M.88.352A); Jo.D.

Eph.5:26(M.95.849B); oil, Dion.Ar.e.h.2.2.7(M.3.396c); robe τὸ α. σχημα Marc.Diac.v.Porph.101; b. eucharist της άγιωτάτης εύχαριστίας Dion.Ar.e.h.6.3.5(M.3.536C); της άγιωτάτης συνάξεως ib.4. 1.1(472D); Lit. Jac. (p.160.2); α. σύμβολα Dion. Ar.e.h.3.3.10(M.3. 437D; 440B); κοινωνίαν Ph.Carp.ap.Cosm.Ind.top.10(M.88.433C); of eucharistic wine τὸ άγιώτατον αίμα Pall.v.Chrys.2(p.13.11; M.47. 11); bread, Max.schol.e.h.3.10(M.4.148Β); as subst. τὰ α̃., τῆ μετοχῆ τῶν à, προσιέναι Dion. Al.ap. Eus. h.e. 7.9.4 (M. 20.656B); Ath. apol. sec. 14(p.98.12; M.25.272B); Bas.ep.217 can.57(3.326C; M.32.797B) cf. †CCP(381)can.2(p.164 τὸ ἀγίασμα); CLaod.can.14; Const. App.7.40. 1; Pall.v.Chrys.2(p.13.10; M.47.11); liturg. τὰ α. τοις ά. α. τὰ προκείμενα, επιφοίτησιν δεξάμενα άγίου πνεύματος Cyr.H.catech.23. 19; Lit. Jac. (p.228.4) etc.; 3. of sacramentals and other things connected with worship of Church; a. of liturg. objects and actions: kiss of peace ά. εἰρήνην Dion.Ar.e.h.3.2(M.3.4250); priestly vestments, id.c.h.8.2(M.3.241C); ά. τράπεζα ‡Germ.CP contempl.(M. 98.420C); hour of celebration of liturgy, Lit. Jac. (p.182.9); b. of feasts and seasons: Easter, Const.ap.Eus.v.C.3.19(p.87.5; M.20. 1077C); Gr.Naz.or.18.28(M.35.1017D); Pentecost, Lit. Jac. (p.206.3); Holy Week της έβδομάδος της ξηροφαγίας καὶ πάσχα καλουμένης Epiph.haer.70.12(p.245.25; M.42.365A); a Sunday, Cyr.S.v. Euthym.28(p.48.6); 4. threefold sanctus of liturgy, freq. cited, e.g. M.Perp.12(p.81.15); 1Apoc. Jo.17; used in liturgy, Serap.euch. 13.10; V. άγιασμός, τρισάγιον; Trin. interprn. α., α., α., δηλούσι γάρ διὰ τούτων μίαν καὶ ἴσην δοξολογίαν πατρὸς καὶ υἰοῦ καὶ ά. πνεύματος ‡Chrys. Trin. 1(1.833A); Sophr. H. or. 2.3 (M.87.3220Bf.); 5. of canonical scriptures of a. Lóyos IClem. 13.3; Or. 10.6.42(25; p. 151. 14; M.14.273A); Ath. gent. I(M.25.4A); δειξάτω τοιαύτην έκ τῶν ά. φωνήν Gr.Nyss.Eun.10(2 p.242.13; M.45.845A).

C. of worshippers of true God, def. αγίους...δια της του πνεύματος δόσεως καὶ τῶν ὀρθῶν δογμάτων Chrys.hom.82.1 in Jo.(8.483D); 1. in heaven; a. angels, etym. def. ά. αὐτούς ὀνομάζομεν, ώς γήινον οὐδὲν ἔχοντας, ἀλλὰ τῶν περιγείων παθημάτων ἀπηλλαγμένους Thdt. affect.3(p.94.15; 4.786); Herm.vis.3.4.1; Dion.Ar.c.h.6.2(M.3.200D) et freq.; holy by participation in grace of H. Ghost, Bas. Spir. 38(3.31C; M.32.136A); Chrys.hom.14.2 in Jo.(8.80D); b. faithful departed, Or.or.11.1(p.321.18; M.11.448B); γενομένους δὲ ά. οὐ διαδέξεται νύξ Ath.exp.Ps.118:97(M.27.497D); freq. o ev ayious Gr. Nyss.anim.et res.(M.46.12A); Eustrat.v. Eutych.19(M.86,2297A); Max. Pyrr.(M.91. 329A); for whom it is salutary to offer prayers, Cyr.II.catech.23.9; 2. on earth; a. in gen., of the faithful, Ign. Smyrn. 1.2; Just. dial. 139.4(M.6.796C); Didym.(‡Bas.) Eun.5(1.317D; M.29.761A); of a., ev οίς οίκει...άγιότης...διά τὸν ένα τοῦ βαπτίσματος άγιασμόν ib.(317Ε; M.761B); id. Trin.3.24(M.39.937B); πᾶς γὰρ πιστὸς ἄ., καθὸ πιστός έστι· κᾶν κοσμικός ή τις, ἄ. ἐστιν Chrys.hom.10.4 in Heb.(12.108B); holiness a prerequisite of reception of eucharist, Did. 10.6; so also of Manicheans Marixacos...καὶ οἱ σὸν ἐμοὶ πάντες α. Hegem. Arch.5 (p.5.23; M.10.1433A); b. of presbyters, Ign. Magn. 3.1; bishops, freq., superl., Eugen.exp.fid.(M.18.1301A); Synes.ep.9(M.66.1345C); Thdt.ep.113(4.1189); Eustrat.v. Eutych.19(M.86.2296D); c. of councils, CNic.(325)can.8; Eus. Marcell.2.4(p.58.7; M.24.821D); Anast.S.

hod.7(M.89.116B); Bas.ep.51.2(3.144B; M.32.389C).

D. of men of outstanding virtue; 1. def. and characteristics: comprehensive picture of saints traced by Or.: submission to will of God παντός μέν ά. ὑπό θεοῦ βασιλευομένου καὶ πνευματικοῖς νόμοις τοῦ θεοῦ πειθομένου Or.or.25.1(p.357.3; M.11.496C); charity, *ib.*20.1(p.344.1; 480A); prayer, *ib.*2.5(p.303.4; 421D); its efficacy δυνάμεως πεπληρωμένους νομίζω τοὺς λόγους τῆς τῶν ά, εὐχῆς ib.12.1 (p.324.14ff.; 452A); their power to give spiritual food not only to men but even to angels, ib.27.11(p.370.15; 513C); sanctity crowned by desire for martyrdom, id. mart. 28(p.24.9; M.11.596c); a. ... δ... τον έσω τέλεον διακαθαρθείς ανθρωπον Mac. Aeg. elev. 20(M. 34.905C); οί α.... της οίκουμένης άπάσης ύπεριδόντες...πρός την έν τοις ούρανοις πόλιν ξβλεπον Chrys. Anna 4.4(4.735Ε); τοὺς ά. ... τοὺς τὰ τοῦ θεοῦ προστάγματα πληρούντας, τούς άβάτους άμαρτήμασι id.exp.in Ps. 144(5.472A); nurtured by Church, Cyr. Is. 5.2(2.757E); τοὺς ἀληθῶς ά. ἀπὸ τῶν ἔργων διάκρινε Nil.paraen.84(M.79.1256C); 2. ref. means of sanctity; a. asceticism a. ... οὐ φύσει, άλλὰ μετοχŷ, καὶ ἀσκήσει, καὶ εὐχή Cyr.H.catech.23.19; Cyr.ador.16(1.5610); οἶμαι μὴ λέγεσθαί τινα τὸ παράπαν α. φερωνύμως, εἰ μὴ πρότερον τὴν γῆν ταύτην [sc. the body] είς άγιασμὸν μεταποιήση είπερ καὶ ένεστι μεταμορφώσαι Jo.Clim.scal.15(M.88.889c); hence ascetics called saints, Thdt. h.rel.16(3.1222); Bas.Sel.v.Thecl.2.21(M.85.605A); poverty, Nil. Magn.29(M.79.1004D); b. suffering κακοπαθούσι καὶ ά. ... els κάθαρσιν καὶ τῆς μικρᾶς ἰλύος Gr.Naz.or.18.28(M.35.1017C); εἰς τὸ μετριάζειν καὶ ταπεινοφρονείν, καὶ τὸ μὴ φυσασθαι ἐκ τῶν σημείων... συμβάλλεται τοις ά. ή κάκωσις Chrys.stat.1.6(2.90); Cyr.Is.3.3(21 452B); 3. their relation to God οὐδενὶ γὰρ οὕτως ὡς τοῖς ά. τὸ θεῖον ἐναναπαύεται Gr.Naz.or.31.22(p.172.19; M.36.156B); Dor.doct.1.9 (Μ.88.16280); ὁ θεὸς...ἐν ά. ἀναπαυόμενος, ώς τῆ ά. θεοτόκω, καὶ πασι τοις α. Jo.D.imag.3.33(M.94.1352A); 4. their relation to men; a. on earth, for man's imitation, Bas. moral. 27(2.257B; M.31.745C); id.ep.2.3(3.73C; M.32.229B); esp. in their humility, Chrys.hom.in 2Cor.11:1(3.294E); and for man's salvation, id.stat.16.4(2.164E); id. Is. interp. proem. (6.1B); Cyr. glaph. Gen. 5(1.157C); because God is manifested through them, Nil. paraen. 83(M.79.1256C); id. exerc. 43(M.79.772D); b. in heaven, concerned with men's needs πείθομαι τὰς τῶν ά. ψυχὰς τῶν ἡμετέρων αἰσθάνεσθαι Gr.Naz.ep.223(M.37. 368A); Chrys.hom.in Ps. 145: 2(5.527c); cf. Thdt.affect.8(p.212; 4. 916); assisting by their prayers, Bas. hom. 19.8(2.156B; M.31.524C); Dion.Ar.e.h.7.3.6(M.3.561B) ; πιστεύοντες...τοῖς ά. ... ώς οὖσι καὶ ζῶσι παρά τῷ θεῷ, καὶ τῶν πνευμάτων αὐτῶν ά. ὄντων καὶ δυνάμει θεοῦ βοηθούντων τοις άξίοις ώς δεομένοις αὐτῶν Sym.Styl. J.imag.(M.86. 3220A); Dor.doct.15.4(M.88.1793C); Max.ep.12(M.91.509B); c. power of saints τοσαύτη ή των ά. ἰσχύς· ουτως ἄμαχος καὶ φοβερά, καὶ βασιλεύσι, καὶ δαίμοσι, καὶ αὐτῷ τῷ τῶν δαιμόνων ἀρχηγῷ †Chrys. pan.Bab.2.23(2.577D); even of their bodies, Const. App.6.30.5; physical features τῶν γὰρ ά. οὐχὶ τὰ ρήματα μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ πρόσωπα πνευματικής γέμει χάριτος Chrys.stat.3.1(2.36B); id.pan. Melet.2(2.521C); and relics έγκειταί τις δύναμις τῷ τῶν ά, σώματι, διὰ τὴν ἐν τοσούτοις ἔτεσιν ἐνοικήσασαν ἐν αὐτῷ δικαίαν ψυχήν Cyr.H. catech.18.16; πηγάς ήμεν σωτηρίους...τὰ τῶν ἀγίων...λείψανα, πολυτρόπως τὰς εὐεργεσίας πηγάζοντα Jo.D.f.o.4.15(M.94.1165A); V. λείψανον; 5. men's relations to saints; a. prayers for their intercession την των ά. πρεσβείαν ἐπεκαλέσατο Gr.Nyss.mart.3(M.46. 7840); όταν ίδης τὸν θεόν σε κολάζοντα...καταφύγης...πρὸς τοὺς φίλους αὐτοῦ, τοὺς μάρτυρας, τοὺς ά. Chrys. Jud. 8.6(1.683B); id. hom. 44.2 in Gen.(4.449C); τοὺς ά. προσκυνῶ καὶ σέβομαι, καὶ δέομαι αὐτῶν τῆς πρεσβείας, καὶ ἰκεσίας. διὰ γὰρ τῶν πρεσβειῶν αὐτῶν σωζόμεθα πάντες ‡Jo.D.Const.3(M.95.312C); b. forms of devotion άλλοι μεν άλλως τους ά. τιμάτωσαν...οί μεν ναῶν ὑψηλῶν ἀναστήμασιν, οί δὲ ποικίλων μαρμάρων κοσμήσεσιν, ἄλλοι δὲ χρυσαυγῶν ψηφίδων συνθέσεσιν, έτεροι φαιδροίς ζωγράφων τεχνάσμασιν Sophr.H.v.Cyr. et Jo.7(M.87.3388B); Jo.D. f.o.4.15(M.94.1168A); liturg. commemoration, Bas.ep.93(3.186E; M.32.484B); feast of all saints, sc. first Sunday after Pentecost, Thdr.Stud.catech.parv.10(p.24); 6. prominent individual saints and categories of saints; a. BMV, Epiph. ep. Arab.(p.471.28; Μ.42.733A); θεοτόκου, τῶν χερουβὶμ καὶ σεραφὶμ άγιωτέρας Mod. dorm. I (M. 86.3280A) et freq.; b. scriptural personages: prophets, Ign. Philad. 5.2; David, Just. dial. 55.2 (M.6.596B) et freq.; apostles, Chrys.hom.38.5 in Jo.(8.224B); S. Paul, †Nil.mal. cog.6(M.79.1208B) et freq.; c. martyrs, Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.16 (M.20.413C); Or. Jo.6.54(36; p.163.13; M.14.293D); Cyr.H. catech. 18.27; d. ascetics, hermits, etc., Thdt. h. rel. 16(3.1222D).

Ε. ἄγια άγίων, τά, lit., inner shrine of Temple, Holy of Holies, Or. Jo.19.6(1; p.305.18; M.14.536C); Gr.Nyss.beat.7(M.44.1277B); myst. interprn. δικαιώματα πνεύματος, ώς...τὰ ἄ. τῶν ἀ. ρυθμίζουσα ἐν εὐαγγελικοῖς Epiph.anc.73(p.92.13; M.43.153C); εἰς τὰ ἄ. τῶν ἀ., τουτέστιν, εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν Cosm.Ind.top.1ο(M.88. 417B); εἰς τὰ ἄ. τῶν ά. γενόμενον τουτέστι, τὴν ἄπασαν τῶν αἰσθητῶν τε καὶ νοητῶν παρελθόντα φύσιν, καὶ πάσης τῆς κατὰ γένεσιν ἰδιότητος γενόμενον καθαρόν, ἀνείμονι καὶ γυμνῆ τῆ διανοία προσβάλλειν ταῖς περὶ θεοῦ φαντασίαις Μαχ.cap.theol.1.83(M.90.1117μ); met. ὁ ἀρχιερεὺς [sc. Christ] ὁ πεπιστευμένος τὰ ἄ. τῶν ἀ. ἰgn.Philad.9.1; ὅρα ὅπως οὐκ ἐξορχήση τὰ ἄ. τῶν ά... καὶ τὰ τοῦ κρυφίου θεοῦ...τιμήσεις Dion.Ar.e.h.1.1(M.3.372A); applied to holy sepulchre, Eus.ν.C.3.28 (p.91.2; M.20.1088D); Valent. τὰ μὲν τῆς πρώτης τετράδος ὀνόματα

άγια άγίων νοούμενα Iren.haer.1.15.1(M.7.613A). άγιότης, ἡ, holiness, sanctity; 1. of God;

άγιότης, ἡ, holiness, sanctity; 1. of God; a. in gen. ὑπεράνω πάσης ά. T.Lev.3.4; living in ἀπροσίτω ά. Clem.str.6.7(p.461.2; M.9. 280B); Or. Jo.28.22(17; p.416.29; M.14.728A); Dion.Ar.d.n.12.3(M.3.96gC); Cyr.thes.13(5.138E); ib.32(284A); b. of three Persons of Trin., Didym.(‡Bas.)Ευπ.5(1.317Ε; Μ.20.761Β); as expressed in Is.6:3 συναγόντων τὰς τρεῖς ἀ. εἰς. μίαν κυριότητα Gr.Naz.or.34.13 (Μ.36.253A); therefore one, Didym.Trin.2.6(M.39.540C); c. but esp. ascribed to H. Ghost τῷ δὲ πνεύματι συμπληρωτική τῆς ψύσεως ἐστιν ἡ ἀ. Bas.Spir.48(3.40D; Μ.32.156Β); id.ep.150(3.248C; Μ.32.621Β); οῦ καὶ πῶσα νοητή ψύσις χρείαν ἔχει τῆς ά. Cyr.H. catech.4.16; Didym.(‡Bas.)Ευπ.5(1.303A; Μ.29.725C); 2. of Church εἰς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν ἔλθετε καὶ τῆ ταύτης ά. κοινωνεῖτε Const.ap.Eus.ν.C.3.65(p.112.18; Μ.20.1141Β); 3. of creatures: a. in gen., their sanctity accidental, Evagr.Pont.ep.2(Μ.32.249Β); ib.

10(2610); **b.** of saints; joy and stability signs of sanctity, Ath.v. Anton. 36(M. 26.896c); sanctity extends to relics τούτων [sc. martyrs] οὐ τὰ ῥήματα μόνον καὶ τὰ ἔργα, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ αἴματα καὶ τὰ ἀστᾶ πάσης ά. πλήρη ὑπάρχουσι † Jo.D. B. J. 12(M. 96.964B); **4.** of holy places and objects: shrine at Mamre, Const. ap. Eus. v. C. 3.53(p. 100.5; p. 101.8; M. 20.1116A, C); Holy of Holies, Gr. Nyss. hom. 1 in Cant. (M. 44.773B); id. beat. 7(M. 44.1277B); of a church, Soct. h.e. 4.18.1 (M. 67.504A); of feasts; ref. Easter controversy οὐδὲ γὰρ πρέπει ἐν τοσαύτη ἀ. [sc. of Easter] εἰναί τινα διαφοράν Const. ap. Eus. v. C. 3.19(p. 87.6; M. 20.1077c); **5.** as complimentary address, PLond. 1925. 20; as title of bishops, CEph. (431) act. 7(ACO 1.1.3 p. 27. 23; H. 1.1621D); Thdt. ep. 11(4.1069); Sophr. H. ep. syn. (M. 87.3196B).

*αγιοτρισσολογέω, acclaim with the thrice holy, Didym. Trin.2.7

M.39.593A).

*άγιότροπος, living a holy life, Agath.v.Gr.Ill.62(p.32).

*άγιοφανήs, saintly, Eust.engast.4(p.21.26; M.18.621A).
 *άγιοφόροs, bearing holy things; met., of Christians, Ign. Eph.

9.2; ἐκκλησία...ά. id.Smyrn.proem.

*άγιοχορεία, ἡ, choir of saints, Thdr.Stud.epp.1.2(M.99.912B). άγιστεία (-ία), ἡ, 1. ritual, cult; pagan, Or.Cels.7.48(p.199.22; M.11.1492A); Jewish, ib.4.22(p.291.28; 1056B); Eus.d.e.8.2(p.373.4; M.22.605B); Chrys.hom.8.1 in 1Tim.(11.589E); Christian, Isid.Pel. epp.3.245(M.78.924B); identified with ordination ἀ. ἤτοι χειροτονίαν Max.schol.e.h.5.5(M.4.164c) but cf. Dion.Ar.e.h.5.3.5(M.3.512B), άγιαστεία; 2. glory, holiness τὴν ἱερωσύνης ἀ. Isid.Pel.epp.3.326 (M.78.985D); of God τριφεγγèς τῆς ἀ. σέβας Geo.Pis.hex.181(M.92.1447A); ib.1769(1571A); τριτταῖς παμφαῶς ἀ. Jo.D.carm.theoph.107 (p.212; M.96.832A); human piety, ‡Jo.D.Artem.18(p.157.13; M.96.1268C); of BMV, ‡Meth.Sym.et Ann.14(M.18.381A); of God as δοτήρ πάσης ἀ. Lit.Jac.(NBP p.106); as title of respect, of a deacon, Max.opusc.(M.91.89A).

*ἀγιώνυμος, of holy name; of BMV, Andr.Cr.or.13(M.97.1073A). ἀγίως, holily, piously, Clem.paed.3.11(p.267.1; M.8.628A); id. paed.hymn.7(p.291; M.8.681B); ἐποπτεύει τὸν θεὸν ἄγιον ά. id.str. 4.23(p.316.2; M.8.1361A); Or.Jo.19.4(1; p.302.31; M.14.532B).

άγιωσύνη, ή, holiness (v. ἄγιος, άγιότης), def. κυρίως...ά. λέγεται ή σωφροσύνη κατ' έξοχήν Chrys.hom.4.3 in I Thess.(11.456A); 1. degrees: Jewish, Christian, angelic, and divine της ά. τον τρόπον εἴ τις καταμάθοι, τίς μὲν οὖτος, τίς δὲ ἐκεῖνος, πολλὴν ὄψεται πάλιν κάνταῦθα τὴν διαφοράν. ἐκεῖνοι [sc. the Jews] μὲν γὰρ ἡνίκα μὴ είδωλολάτρουν...τοῦτο ἐκαλοῦντο τὸ ὅνομα: ἡμεῖς δέ, οὐκ ἐν τἢ τούτων ἀποχή μόνον, άλλὰ καὶ ἐν τή τῶν μειζόνων κτήσει γινόμεθα ἄγιοι... άλλα πρός την ά. ημείς την άνω κρινόμενοι, ακάθαρτοί έσμεν, άγιοι καὶ οἱ ἄγγελοι...άλλὰ καὶ ταύτης τῆς ά. έτέρα πάλιν διαφορά καὶ πρὸς ήμας και πρός τας υπερεχούσας δυνάμεις Chrys.hom.14.2 in Jo. (8.80A-D); 2. divine της α. αὐτοῦ οὐκ ἔστι πέρας Gr.Nyss.hom.6 in Cant. (M.44.893A); special characteristic of H. Ghost το της a. ονομα...ή τοῦ πνεύματος προσηγορία Bas. Eun. 3.3(1.274D; M.29. 661A); πνεθμα άγιωσύνης Τ.Ι.ev.18.11; Chrys.hom.1.2 in Jo.(8.4A); 3. angelic; received from II. Ghost, Bas.ep.159(3.248C; M.32.621B); id. Eun. 3.2(1.274B; M.29.660B); 4. human; given by God, Lit. Jac. (p.200.8); may be lost but recovered by repentance, M.Ner.et Ach.5(p.4.14); obtained through struggle, A. Thom. A 85(p.201.14) and simplicity of life, Clem.paed.2.12(p.233.18; M.8.552B); perfected in love of Christ, +Bas.bapt.2.7(2.660E; M.31.1600A); leading to eternal life, A. Thom. A 85(p.201.5); την ά. ἀσκοθντας ίδεῖν τὸν Χριστόν Chrys.hom.63.4 in Jo.(8.381C); ή ά. ναός ἐστιν τοῦ Χριστοῦ A. Thom. A 86(p.202.8); Nil. Eulog. 33(M.79.1137c); 5. chastity; as a particular form of holiness, A. Thom. A 97(p.210.10); coupled with άγνεία, ib.104(p.217.15); 6. as title of bishop, Thdt.ep.82(4.1142); Petr.Full.ep. Acac.ap. Evagr.h.e.3.17(p.115.14; M.86.2629B); Max.ep. 7 (M.91.433A); of monk, Philox.ep.42(p.187); 7. = άγίασμα, sanctuary τὸ καταπέτασμα τῆς à. Cyr.H.catech.2.17.

άγκάζομαι, enfold in an embrace, Paul.Sil.Soph.375(M.86.

2134A).

άγκάλη, ή, 1. bent arm, hence met. ἀγκάλαις...ἀσμενίζομεν we receive cordially, Sophr.H.ep.syn.(M.87.3188B); met., of domestic seclusion ή παρθένος...ἐξ ἀ. γε, οὐκ ἐκ παλαίστρας ἐξῆλθε Chrys. hom.12.4 in Col.(11.418F); 2. woman's breast, Synes.ep.4(M.66. 1340D); 3. what is held in the arms, bundle, sheaf, met., of Christ ή ἀ. ἡ ἐναγκαλισθεῖσα ἐν θεῷ Epiph.haer.51.31(p.305.5).

άγκαλίζομαι, hold in one's arms, embrace, Philost.h.e.11.6(M.65. 600B); met., embrace, cherish, Const. App. 2.20.2; Epiph.haer. 51.31 (p.305.5; M.41.945A); εὐθέως ἀ. αὐτὸν [sc. an excommunicated person]

ο σατανάς Eus. Al. serm. 5(M. 86.348B).

аукіотрей-ю, angle for, hook; 1. lit., Didym. Trin.2.10(M.39.645C);

2. met.; a. ensnare, Meth. Porph. 1(p.503.17; M.18.397D); Nil. epp. 2. 62(M.79.228D); of heretics ~οντες πρός την έαυτων νόσον Adam.dial. 5.28(p.236.13; M.11.1881C); Isid.Pel.epp.1.102(M.78.252C); of evil women ~ουσιν τοὺς ἀθλίους Clem.paed.3.5(p.254.26; M.8.601A); Nil. exerc.67(M.79.801A); of sinful pleasures, id.epp.2.140(M.79.260C); id. praest.22(M.79.1088A); of Christ ensnaring Devil by assuming human nature, ‡Chrys.hom.in Mt.26:39(10.808E); Pamph.H.panopl.3.2 (p.608); b. attract ~ει γάρ σε Ἰησοῦς,...ενα θανατώσας ζωοποιήση Cyr.H. procatech.5; ‡Chrys.transfig.(Savile 7 p.340.23).

άγκιστροειδής, hook-shaped, barbed, met. τὰ ά. τῶν ὀδόντων αὐτῆς [sc. αἰρέσεως] φάρμακα Epiph.haer.48.15(p.241.6; M.41.880A). *άγκιστροθηρευτής, ό, angler, Thdt. Is. 19:8(p.84.16; 2.282).

άγκιστρον, τό, fish-hook, hook; met. 1. in bad sense; snare, Sophr.H.v. Anast. (M.92.1709D); of heresy τὰ ἄ. τῆς κενοδοξίας Ign. Magn.11; Thdt.h.e.5.13.2(3.1041); of deceitful pleasures, riches, etc., Bas.hom.21.1(2.164B; M.31.54ID); χρυσός...τὸ τοῦ θανάτου ã. ib.7.7(59B; M.297B); Gr.Nyss.or.dom.3(p.114.21; M.44.1192C); Nil. epp.2.167(M.79.284A); of temptation of Eve δελέατος δίκην τῶ τῆς κακίας ά. της του καλού φαντασίας περιπλασθείσης Gr. Nyss.or.catech. 21(p.84.5; M.45.600); 2. in good sense; of a lower motive, used as a hook to draw man to a higher purpose δέχομαι τὸ δέλεαρ τοῦ ά., καὶ καταδέχομαί σε, κακῆ προαιρέσει μὲν ἐλθόντα, ἐλπίδι δὲ ἀγαθῆ σωθησόμενον Cyr.H.procatech.5; of S. Paul's words on matrimony, designed to attract souls to virginity, Chrys.virg.28(1.288C); of the vision on road to Damascus as the hook by which Christ drew S. Paul, ‡Chrys.ascens. Ac.3(3.101Aff.); of the hook by which Christ drew Devil (cf. Job 40:20), Ath.v. Anton. 24(M. 26.880A); interpreted as his humanity, which deceived Satan ἐπειδη...φύσιν οὐκ είχεν ή έναντία δύναμις άκράτω προσμίξαι τἢ τοῦ θεοῦ παρουσία...τῷ προκαλύμματι τῆς φύσεως ἡμῶν ἐνεκρύφθη τὸ θεῖον, ἵνα τῷ δελέατι τῆς σαρκὸς συγκατασπασθή τὸ ἄ. τῆς θεότητος Gr.Nyss.or.catech.24(p.93.3; M.45. 65Α); τὸν διάβολον, ἐν ἀνθρωπίνω ἀ. περιήγαγες ἐν τῷ τροπαίω τοῦ σταυροῦ ‡Ath.pass.31(M.28.240B); metaphor elaborated ωσπερ γάρ ό άλιεὺς...οὐ γυμνόν τὸ ἄ. βάλλει εἰς τὴν θάλασσαν, άλλ' ἐνδύει ἔξωθεν σκώληκα δόλφ τὸ ἄ. ... οὖτω καὶ ὁ Χριστὸς...οὖ γυμνῆ τῆ θεότητι αὐτοῦ τῷ διαβόλῳ προσέφερε, άλλὰ δόλῳ τὸν σκώληκα τὴν παναγίαν αὐτοῦ σάρκα...ἐκάλυψε τὸ ἰερώτατον ἄ, τὸν κοσμοσωτήριον αὐτοῦ σταυρόν. ... ή μεν θεότης είς τύπον τοῦ ά. εστίν, ή δε άνθρωπότης είς τύπον τοῦ σκώληκος. θεωρήσας οὖν ὁ διάβολος ἔξωθεν τὸ ἀνθρώπινον ... ἐπλανήθη, καὶ προσελθών τῆ ἀνθρωπότητι, ἐκρατήθη ὑπὸ τοῦ...ά. της θεότητος ‡Ath.qu.al.20(M.28.793 ε); περιέθηκα τ $\hat{\omega}$ ά. μου της θεότητος τον σκώληκα τοῦ σώματος † Chrys.hom.in Mt.26:39(10. 808E); ‡Acac, CP ep.(p.18.34; H.2.844C); Olymp. Job 40: 20(M.93. 432D); Jo.D. f.o.3.27(M.94.1096C); id. hom.1.10(M.96.561C).

[*] ἄγκιστρος, ή, = foreg., \ddagger Gr.Nyss.or.1 in Gen.1:26(M.44.265C). άγκτικός, 1. of or connected with hanging τοῦ 'loύδα τὰ å. άργύρια Thdr. Stud.epp.2.153(M.99.1477B); 2. able to raise, uplifting τὸ ἀ. τε καὶ πρὸς τὸ κρεῖττον ρυθμιστικόν Areth. Αρος. 27(M. 106.632C).

*ἀγκυλογνώμων, of crooked mind, Olymp. Job 5:13(M.93.84B). άγκυλοκοπέω, hamstring, Thphn.chron.p.136(M.108.373B).

*άγκυλόρινος, hook-nosed, Jo.Mal.chron.5 p.106(M.97.196B).

[*]ἀγκυλόχειλος, = ἀγκυλοχείλης, with curved beak, Gr.Naz.carm.

1.2.2.625(M.37.627A); Dion.Ar.c.h.2.1(M.3.137A).

ἄγκυρα, ή, anchor; met. of reason and time as anchors of human life, Clem. paed.2.2(p.169.21; M.8.413C); of God καθάπερ οδν οἱ ἐν θαλάττη ἀπὸ ἀ. τονούμενοι ἔλκουσι μὲν τὴν ἄ., οὐκ ἐκείνην δὲ ἐπισπῶνται, ἀλλ' ἐαυτοὺς ἐπὶ τὴν ἄ., οὕτως οἱ κατὰ τὸν γνωστικόν βίον ἐπισπώμενοι τὸν θεὸν ἐαυτοὺς ἔλαθον προσαγόμενοι πρὸς τὸν θεόν id.str.4.23(p.315.27ff.; M.8.1361A); of faith, Ath. Ar.3.58(M.26. 445A); Epiph.haer.69.27(p.177.8; M.42.245C); of hope ταύτην κατέχομεν τὴν ἐλπίδα, καθάπερ ἄ. ἱεράν. καὶ γὰρ ἄ. ἐν τῷ βυθῷ κεκρυμμένη, οὐκ ἐᾳ κλονεῖσθαι τὰς ἡμετέρας ψυχάς Thdt. Heb. 6:19(3.582); cf.Chrys.hom.11.2 in Heb.(12.113D); of words of Christ, id.hom. 33.7 in Mt.(7.388A); of conscience, id.Laz.4.5(1.759A); of prayer, Antip.Bost. Jo. Bapt. 3(M.85.1765C).

άγκυρωτός, anchored, like an anchor (i.e. holding fast), title of a book εν τῷ μεγάλω περὶ πίστεως λόγω,...ῷ...ἐπεθέμεθα ὅνομα Αγκυρωτόν Epiph.haer.69.27(p.177.6; M.42.245B); cf.id.anc.proem.

(p.1.5; M.43.12A); Chron.Pasch.p.25(M.92.116A).

άγκωνίσκος, ό,? strengthening band on a door of δε d. είσιν δύο ξύλα χρυσέμπαστα, καὶ καθηλωμένα εἰς έκάστην σανίδα, στρεφόμενα καὶ ἀντιπίπτοντα ἀλλήλοις, ἵνα συνδεσμεύωσιν πάσας τὰς σανίδας Cosm.Ind.top.5(M.88.504B).

άγλαϊστός, splendid, glorious, ‡Chrys.hom.in Ps.76:4(10.7450). ἀγλαόπαις, having splendid children, met., splendid ἀ. ... ἀοιδήν Paul, Sil, ambo, 112 (M.86.2256A).

* ayla oteurtos, splendidly built, Orac, Sib. 14.130.

*ἀγλαοφανής, shining, Gr.Nyss.v.Ephr.(M.46.833C).

*àylaoquv@s, brilliantly, Gr. Nyss.v. Ephr. (M.46.829C).

*ἀγλαοφαρής, in splendid robes, Orac.Sib.3.454.

ἀγλαοφεγγής, shining gloriously, splendid, Orac.Sib.13.65; Euthal. Diac. Ac. (M. 85.628A).

άγλαόφωνος, with a glorious voice, Orac. Sib. 12.173; Gr. Naz. carm.2.2.7(poem.)64(M.37.1556A).

*άγλάτια, τά, garlic, Cosm.Ind.top.tab.(M.88.469).

*ayanvos, without eye-balls, blind, Nonn.par. 10.9:6(M.43.824C). *αγλωσσοχαρίτως, without flattering, sincerely, Germ.CP or.7 (M.98.357C).

*àyvankós, (Lat. agnaticius) pertaining to a kinsman on the father's side only; rà à. the rights of kinsmen on the father's side,

Ath.Scholast.coll. 3.4(p.49).

άγνεια, ή, A. (moral) purity, in gen. έδει γάρ τον ειληφότα άφεσιν άμαρτιῶν μηκέτι άμαρτάνειν, ἀλλ' ἐν ά. κατοικεῖν Herm.mand.4.3.2; id.sim.9.16.7; def., positive à. γὰρ...τελεία ή τοῦ νοῦ καὶ τῶν ἔργων καὶ τῶν διανοημάτων, πρὸς δὲ καὶ τῶν λόγων εἰλικρίνεια καὶ τελευταία ή κατά τὰ ἐνύπνια ἀναμαρτησία Clem.str.4.22(p.311.10; M.8.1352C); negative ή ά. οὐκ ἄλλη τίς ἐστιν πλὴν ή τῶν άμαρτημάτων ἀποχή ib. 7.4(p.20.8; M.9.436A); obtained by obedience to law of God, ib. 4.25(p.318.27; M.8.1368B); and fear of the Lord, Didym.2Cor.6:3 (p.30.17; M.39.1708D); as complimentary form of address, CIG 8662.1(Pamphylia, saec. vi-vii).

B. chastity; 1. three kinds τρείς γάρ τρόπους είσηγησάμενος [sc. Polyc.] άγνείας πιστοῖς, ἐφυγάδευσε...πορνείαν. ... ὁ δὲ δεύτερος τρόπος της ά. ἐστὶν ὁ της χηρείας ἐπαναβεβηκώς τὸν προειρημένον... ὁ δὲ τρίτος της πανάθλου άγνείας ασκητικός τρόπος τίνας οὐκ έχει ὑπερβολάς; ‡Pion.v.Polyc.15,16; a. in gen. τὸ ἀξιαγάπητον τῆς ά. ἡθος ένδειξάσθωσαν [sc. αί γυναϊκες] IClem.21.7; Polyc.ep.4.2; of Susanna as martyr of chastity, Clem.str.4.19(p.301.4; M.8.1329A); in men, Ign. Eph. 10.3; νεώτεροι...πρό παντός προνοοῦντες ά. Polyc. ep.5.3; b. conjugal, Herm.mand.4.1.1; abstinence of married people from legitimate intercourse τοσαύτης γάρ ά. μετὰ τὴν κλησιν ο νομοθέτης εφρόντισεν, ότι και την Σεπφώραν κατέλιπεν είς Αϊγυπτον εἰσιών Thdt.qu.22 in Num.(1.235); of a bishop την å. ἔπεισε τῆς κοινωνίας προτιμῆσαι τὴν νύμφην id.h.e.4.13.2(3.969); ἔν τε ταις ήμέραις του πάσχα, ότε παρ' ήμιν χαμευνίαι, ά., κακοπάθειαι, ктд. Epiph.haer.75.3(p.335.18; M.42.508B); c. of consecrated virgins and widows a. δε και παντελή παρθενίαν γυναϊκες ιερωσύνη θεοῦ καθιερωμέναι μετήλθον Eus.v.C.4.26(p.127.9; M.20.1173C); id.l.C. 17(p.255.16; M.20.1432C); Lit.ap. Const. App. 8.12.44; ib. 8.15.5; d. of BMV ἀρδεύουσα...τῆς ά. ἀρώματα Thdr.Stud.nativ.BMV 7(M.96. 691D); 2. chastity as a state of life; a. dist. from marriage Tives... άσκοθοι την ά. καὶ την καθαρότητα, καὶ ἄλλοι...την μονογαμίαν Or. hom.20.4 in Jer.(p.182.21ff.; M.13.508c); Eus.h.e.4.23.6(M.20.385B); preferable to marriage, Thdt.haer.5.25(4.467); but marriage not to be despised καὶ σὺ ὁ τὴν ά. ἔχων, ἄρα οὖκ ἐκ τῶν γεγαμηκότων έγεννήθης; μὴ γὰρ ὅτι χρυσίου κτῆσιν ἔχεις, τὸ ἀργύριον ἀποδοκίμαζε Cyr.H.catech.4.25; b. concerning both soul and body, Clem.str. 4.25(p.319.15; M.8.1369A); ib.4.6(p.260.3; 1240A); Bas.Sel.v.Thecl.1 (M.85.484D); c. reason for it: Inc. εν ά. μένειν είς τιμήν της σαρκός τοῦ κυρίου Ign. Polyc. 5.2; hence it is made possible by Christ, Clem.str.3.8(p.224.25; M.8.1165A); through custody of the eyes δοκεί δὲ ὑπὲρ πάντα τῆς τῶν γυναικῶν ὄψεως ἀπεστράφθαι...πρὸς συγκεφαλαίωσιν άγνείας id. paed. 3.11(p. 382.6; M. 8.661B); but rare and hard to practise, Meth.symp.1.1(p.7.16; M.18.37A); ib.3.13 (p.43.3; 84A); best guarded by love towards God, ib.4.6(p.52.6; 96B); and other virtues αὐτάς ὥσπερ τὰς ἀρετάς πυλωροὺς ἔχων τοῦ τῆς d. πολίσματος Diad.perf.57(p.64.6); d. effects: frees from corruption, ib.52(p.58.5); ήγνίσθη γὰρ [sc. τὸ σῶμα] καὶ τρόπον τινὰ ήφθαρτοποιήθη διὰ φλογὸς άγνείας διακοψάσης φλόγα Jo.Clim. scal.30(M.88.1157B); unites to God (cf.Mt.5:8); $a\vec{v}\tau\hat{\eta}$ $\tau\hat{\eta}$ \hat{a} . \hat{o} $\theta\epsilon\hat{o}s$ όμιλεῖ A.Phil.3(p.2.30); ἡ ά. ὁρᾶ τὸν θεόν ib.37(p.18.16); ib.46(p.21. 1); ά. ... τὴν σάρκα πρὸς ὕψος αἴρουσα Meth.symp.8.4(p.85.5; 144B); ά. θεοῦ οἰκείωσις καὶ ὁμοίωσις κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώποις...μήτηρ δὲ άγνείας ήσυχία σὺν ὑπακοῆ Jo.Clim.scal.15(888B); enlightens the mind ά. μαθητήν θεολόγον είργάσατο δι' έαυτοῦ κρατύναντα τῆς τριάδος τῶν τριῶν τὰ δόγματα ib.30(1157C); and introduces into the incorruptible kingdom, Meth.symp.4.2(p.47.12; 89A); ἔλεγεν [sc. Polyc.] την ά. πρόδρομον είναι της μελλούσης άφθάρτου βασιλείας ‡Pion.v.Polyc.14; e. its praises τῶν χαρισμάτων τὸ καλλιφεγγές ἄστρον καὶ τιμαλφέστατον τοῦ Χριστοῦ, τὴν à. Meth.symp.4.1(p.46.6; M.18.88B); ib.4.6(p.52.11; 96B); Bas.ep.45(3.134C; M.32.368B); gold as its symbol, Meth.symp.5.8(p.63.6; 112B).

C. (ritual) purification, pagan Αλγύπτιοι έν ταις κατ' αὐτοὺς ά. Clem.str.7.6(p.26.8; M.9.448B); Jewish 'έλεγον, ότι δεί περιτέμνεσθαι καί' τὰς ἄλλας άγνείας 'παραφυλάττειν' Const. App.6.12.3; βαπτίσματα, ράντισμούς, άγνείας τοιάσδε ib.6.20.9.

άγνευτήριον, τό, place of purification, of a monastery ά. τε καὶ παρθενώνας Gr. Naz. or. 4.111 (M. 35.648c); of a church, id. carm. 1.2. 34.224(M.37.961A); of inner court of Temple, POxy.v.840.8,13

[saec. iv-v].

άγνεύ-ω, be pure, in baptismal formula of Elchezaites βαπτισάσθω ...καθαρισάτω καὶ ~σάτω Hipp.haer.9.15(p.253.16; M.16.3391A); esp. live in chastity, Clem.q.d.s.40(p.187.1; M.9.645B); A.Phil.3 (p.2.32); Meth.symp.9.4(p.119.17; M.18.188B); ib.7.2(p.73.8; 128B); ~ω σοι καὶ λάμπαδας φαεσφόρους κρατούσα, νυμφίε, ὑπαντάνω σοι 1b.11(p.131.17; 208C); Ath.inc.48.2(M.25.181B).

άγνίζ-ω, 1. cleanse, purify; by remission of sins through blood of Christ, Barn.5.1; in baptism, Just.dial.86.6(M.6.681C); A. Thom. A 98(p.210.20); hence baptize, Meth.symp.8.9(p.91.20; M.18.152B); of moral and spiritual purification ήγνισμένος καὶ λόγω καὶ βίω Clem.str.5.6(p.353.19; M.9.65C); διά...της ἐνεργείας τοῦ φόβου ~ομένη... ωσπερ ή ψυχή είς αγάπην ένεργουμένην έρχεται Diad.perf. 16(p.18.18); 2. med., offer oneself as expiatory sacrifice for ~ομαι ύμῶν Ἐφεσίων ἐκκλησίας Ign. Ερh. 8.1; id. Trall. 13.3.

*ayvikūs, reverently, Jo.D.virt.(M.95.96A); cf.Ephr.3.430D, nvev-

ayvivos, of the branches of the chaste-tree, Meth.symp.9.4(p.119.4; M.18.185D).

άγνισμός, ό, purification; 1. closely connected with baptism οί εὐαγγελισάμενοι ἡμῖν τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τὸν ά. τῆς καρδίας Barn.8.3; Epiph.haer.17.2(p.214.19; M.41.256B); almost = baptism τῷ Χριστῷ ἐπὶ τὸν ά, ηκοντι τοῦ ὕδατος Meth.symp.8.9(p.91.6; M.18. 152A); of Christians ἐπὶ τὸ ὕδωρ ἐλθεῖν τοῦ ἀ. id.res.1.41(p.287.2; M.18.269B ἀγιασμοῦ); 2. by chastisement, exeg. Jer.12: 3 τὰς κολάσεις ά. λέγει τῶν κολαζομένων Or.hom.10.5 in Jer.(p.76.4; M.13.364C); by blood of Christ ὁ δὲ ἀληθης ά, οὐ πρὸ τοῦ πάσχα ην ἀλλ' ἐν τῷ πάσχα, ότε 'Ιησούς ἀπέθανεν ὑπερ των άγνιζομένων ώς άμνος θεοῦ id. Jo.28.25(20; p.423.8; M.14.737A); iron., of external purifications of Pharisees, Chrys.hom.65.2 in Jo.(8.390D); 3. purity, sanctity a. έστιν ή θεοῦ συνουσία Gr.Naz.carm.1.2.34.171(M.37.937A); ib.227 (962A); chastity, Diad.perf.35(p.40.15).

*ἀγνοηταί, *ἀγνοῖται, ol, members of monophysite sect, followers of Themistius, who denied that human soul of Christ knew all things οἱ δὲ ἀ. ... λέγουσιν...τὸ ἀνθρώπινον τοῦ Χριστοῦ ... ἀγνοεῖν †Leont.B.sect.10.3(M.86.1261D); ib.5.6(1232D); d. oi λέγοντες ἄλλα τέ τινα τὸν κύριον ἀγνοῆσαι κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, καὶ την ημέραν της συντελείας Tim.CP haer.(M.86.41B); ib.(57B); Jo.D. haer.8.5(M.94.756A); also said to have denied omniscience to Christ in his divinity, cf. Isid. H. etym. 8.5.68; inconsistency of their being monophysites and at same time distinguishing between Christ's divine knowledge and human ignorance pointed out, cf. quisquis Nestorianus non est, Agnoïta esse nullatenus potest, Gr.

Mag.epp.10.39(M.PL.77.1098A).

*άγνοήτως, ignorantly, foolishly, Thdt. Trin.23(M.75.1181B).

ἄγνοια, ή, ignorance;

A. as a state of man; 1. esp. of fallen man (cf. Eph.4:18) $\mu \dot{\eta}$... τέκνα...αγνοίας μένωμεν Just. ταροί.61.10(Μ.6.421A); αρχαία προς οδρανον ανθρώποις κοινωνία, αγνοία μεν εσκοτισμένη Clem.prot.2 (p.19.1; M.8.93B); id.str.7.16(p.71.3ff.; M.9.540A); ib.5.3(p.377.5; 33C-36A); Hom.Clem.13.11; yet never complete οὐδέ ἐστιν ὅλως ἄ. περί θεοῦ ‡ Just.qu.Chr.1(M.6.1404A); and of men living in the flesh, Gr. Nyss. infant. (M.46.177c); which obscures truth of Christ, Or. fr. 10 in Jo. (p.493.8); 2. healed by Christ, Clem. str. 1.28(p.109. 23; M.8.924c); Const. App. 7.30.1 al.; esp. by baptism, Gr. Nyss. hom. 11 in Cant. (M.44.1001B); id. laud. Bas. (M.46.793C); 3. state of soul opp. γνώσις: φωτισμός...ή γνώσις έστιν, ὁ έξαφανίζων την α.... ά γὰρ ή ἄ. συνέδησεν κακῶς, ταῦτα διὰ τῆς ἐπιγνώσεως ἀναλύεται καλῶς Clem.paed.1.6(p.107.31f.; M.8.285B); id.str.7.12(p.52.9; M.9. 5000); τὸν καθειργμένον μὲν τῷ ζόφῳ τῆς ἀ. ἰδεῖν δὲ τὸ φῶς τῆς ἀπλανοῦς γνώσεως κωλυόμενον,...τὰ τῆς ἀ. διαρρήξας δεσμά, ἐπὶ τὸ φως προαγάγοι αν της κατά Χριστον έλευθερίας Andr.Cr.or.7(M.97. 944B).

B. ignorance and sin; 1. ignorance a form of sin (cf. Lev.5:18) linked with παράβασις, Tat.orat.7(p.7.34; M.6.821A); and κακία, Or. fr.13 in Jo.(p.495.10); id.Jo.6.30(15; p.140.16; M.14.253A); Const. App.7.18.1; esp. an intellectual sin νοῦς ἐστι καθαρός, ὁ ἀγνοίας χωρισθείς Max.carit.1.33(M.90.968A); may lead to eternal damnation, Hom.Clem.2.40; ib.3.5; τῆς δὲ ἀ. πρὸς τὴν θείαν κατανόησιν έμποδιζούσης έκπεσείν της ζωής την ψυχην την τοῦ θεοῦ μη μετέχουσαν Gr. Nyss.infant. (Μ.46.176A); έστι καὶ άγνοίας δοῦναι δίκην, δταν ή ã. ἀσύγγνωστος ή Chrys.hom.26.3 in Rom.(9.715C); of culpable ignorance of scripture, id. Laz. 3.3(1.740Ε); α. γάρ κακόν μέν, άλλ' ήσσον κακόν Gr. Naz.carm.2.1.12.331(M.37.1190A); 2. a cause of sin δύο είσιν άρχαι πάσης άμαρτίας, α. και άσθένεια Clem.str.7.16(p.71.24; М.9.540С); id. paed.1.6(p.107.28; М.8.285В); Hom.Clem.11.20; d. autòv άναπεπλησμένον εἰσάγων, οὐχὶ καὶ ἄμαρτίας; έξ ἐκείνης γὰρ αὖτη, ὡς άπὸ πηγῆς ποταμὸς προχέςται Leont.B. Nest.et Eut.3(M.86.1373B); 3. but usu. the consequence of sin, Ign. Eph. 19.3; Const. App. 8. 2.2; Dion.Ar.d.n.7.4(M.3.872D); Stoic notion refuted ἀργία δέ, κακουργίας άρχή. μηδεὶς ἄ, προφασιζέσθω Bas.hex.7.5(1.67D; M.29. 157D); 4. ref. sins committed in ignorance; a. fully culpable, hence needing forgiveness, Herm.sim.5.7.3; Hom.Clem.3.6; and not without punishment, Bas. jud.6(2.219B; M.31.665C); hence ovre... τό κατά α. αμαρτάνειν ακίνδυνον id.moral.9.4(2.243B; M.31.717C); b. but freq. ignorance excuses sin, Herm.mand.4.1.5; συγγνώμην της πλάνης έχει την ä. Clem. prot.10(p.72.21; M.8.213C); Or. Jo.2.15 (9; p.71.33; M.14.14οC); A. Thom. A 38(p.156.7, v.l. άγνωσία).

C. in Christ; denied a. ... οὐχ ἄπτεται τοῦ νίοῦ Clem.str.7.2(p.7.8; M.9.412A); included in humiliation of Inc., Didym. Ps.68:6(M.39. 1453A); to be attributed to his humanity, not to his divinity, Gr.

Naz.or.30.15(p.133.3; M.36.124B).

D. Gnost., attributed to God by Basilides and Valentinus θεον... έν ά. γενόμενον Clem.str.2.8(p.133.2; M.8.973A); cf. γενομένης ούν έντὸς πληρώματος ά. κατά την Σοφίαν Hipp.haer.6.31(p.158.15; Μ.16.3239B); a feature of last days ἐπάξει...ό θεὸς ἐπὶ τὸν κόσμον όλον την μεγάλην α., ενα μένη πάντα κατά φύσιν και μηδέν μηδενος των παρὰ φύσιν ἐπιθυμήση ib.7.27(p.206.3; 3318B); which ignorance will fall also upon the higher aeons, ib.(p.206.17; 3318c).

*άγνοποιός, cleansing, making pure or holy τον τοῦ θεοῦ φόβον...ά. Cyr. Is.5.2(2.776B); id. Soph.35(3.612D); id. ador.16(1.584D); Proc. G.

Is.55: iff.(M.87.2553B); Olymp. Job 37: 15f.(M.93.389C).

άγνός, A. chaste, def. ά. έστιν ό έρωτι έρωτα διακρουσάμενος, καὶ πῦρ πυρὶ ἀΰλφ ἀποσβέσας Jo.Clim.scal.15(M.88.88oD); 1. in gen.; a. of Christ, Clem. prot. 12(p.84.9; M.8.240B); δ λόγος κυρίου δ έκ κυρίου à. διαμένων είς αίωνα αίωνος Jo.Clim.scal.30(M.88.1157C); b. of Christians in gen. τηρήσατε την σάρκα ά. 2Clem.8.6; esp. martyrs, A. Andr. fr.7(p.41.15); ά. ... μείνατε, καὶ ζήσεσθε A. Phil.71(p.28. 29); 2. necessity of being chaste for union with God ev ayvais ξενοδοχοῦμεν ταις ψυχαις τον θεόν Clem.prot.9(p.63.32; M.8.196C); id.paed.3.11(p.280.6; M.8.657A); id.paed.hymn.26(M.8.681C) cit. s. λχθύς; εάν...τηρήσητε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ά. τῷ θεῷ...εσεσθε ἀμέριμνοι... προσδοκώντες απολήψεσθαι έκείνον του γάμον του άφθορον A. Thom. A 12(p.118.4); cf. 2Cor.11:2; Gr. Nyss. hom. r in Cant. (M.44.772A); ref. danger of pride ὁ ά. ἐν τῆ σαρκί...μὴ ἀλαζονευέσθω, γινώσκων, ότι έτερός έστιν ο έπιχορηγών αὐτῷ τὴν έγκράτειαν IClem.38.2; 3. ref. life of consecrated chastity τὰς παρθένους ἐν...ά. συνειδήσει περιπατείν Polyc.ep.5.3; γυναίκες...ά. καὶ παναγίω βίω ψυχής καὶ σώματος σφάς αυτάς καθιερώσασαι Eus.v.C.4.26(p.127.10; M.20. 1173c); Ath.ep. Amun. (M.26.1173c); ref. consecrated widow όφθαλμός αὐτῆς ά. Const. App. 3.7.6; 4. of Church whose purity = orthodoxy εκκλησίαν, ην ά. είναι δεί των τε ενδον εννοιών των έναντίων τῆ ἀληθεία τῶν τε ἔξωθεν πειραζόντων, τουτέστι τῶν τὰς αίρέσεις μετιόντων καὶ πορνεύειν ἀπὸ τοῦ ένὸς ἀνδρὸς ἀναπειθόντων, τοῦ παντοκράτορος θεοῦ Clem.str.3.12(p.232.12; M.8.1180B); νύμφην λέγων την όλην εκκλησίαν, τυγχάνουσαν ά. παρθένον διά την τών δογμάτων καὶ ἡθῶν ὀρθότητα Or.fr.45 in Jo.(p.520.16); 5. of abstracts; a. fear, Lit.ap.Const.App.8.6.5; δ φόβος κυρίου ά. ων Didym. 2Cor.6: 2-6(p.30.17; M.39.1708D); διττός έστιν ό φόβος· ό μὲν ά.· ό δὲ ούχ ά. ό μεν γάρ έπὶ πλημμελήμασι κατ' έκδοχην κολάσεως συνιστάμενος φόβος, αιτίαν έχων...την άμαρτίαν, ούχ ά. ... ὁ δὲ δίχα της ἐπὶ πλημμελήμασι λύπης ἀεὶ συνεστώς, οὖτος φόβος ά. Μαχ.cap.t.69(Μ. 90.1208Af.); b. love μαθέτωσαν...τί ἀγάπη ά. παρὰ τῷ θεῷ δύναται IClem.21.8; ib.48.1; ό δι' ἀγάπην τὴν ά. προσβλέπων τὸ κάλλος οὐ τὴν σάρκα ἡγεῖται, ἀλλὰ τὴν ψυχὴν καλήν Clem.str.4.18(p.299.15; M.8.1324B); c. faith, truth, etc. πίστις Clem.str.5.1(p.334.13; M. 9.28B); doctrine of the Lord, Or. Jo. 19.9(2; p.309.10; M.14.544A); βούλομαι δή πρότερον ά. πόματι ώσπερ άλμυρον άποκλύσασθαι στόμα. τὸ δ' ά, πόμα χείται διὰ πηγής ἀενάου τῶν ἀρετῶν τοῦ ὑμνουμένου πρὸς ἡμῶν θεοῦ Const.or.s.c.5(p.158.11f.; M.20.1244A); θεωρία Dion. Ar.c.h.2.4(M.3.144A).

Β. pure τηρήσωμεν τὸ βάπτισμα ά. καὶ ἀμίαντον 2Clem.6.9; of good works, Herm.vis.3.8.7; δεί...ά. είδώλων τον τοῦ ζώντος οίκον είναι θεοῦ Clem.paed.2.10(p.210.29; M.8.504A); μεταλάμβανε τὸν ἄρτον σου εν λαχάνω άναπεποιημένω ελαίω πάντα ά. οσα άψυχα Ath.virg.8 (p.43.4; M.28.261B); of eucharist εὐχαριστίας θυσία...ά. μὲν, αἵματος ά. δὲ πάσης βίας Const.or.s.c.12(p.171.21; M.20.1272B).

ἄγνος, ἡ, chaste-tree, vitex agnus-castus; associated with chastity on account of its name, hence virgins assemble under it, Meth. symp.proem.(p.6.10; M.18.33B); as symbol of chastity, ib.9.4 (p.119.25; 188B); ib.10.3(p.124.18ff.; 1960ff.); supposed not to be burnt by fire, cf. τί οὖν βούλεται τὸ παράδοξον;...ἴνα γινώσκωμεν ἐνδηλότερον ὅτι πάντων πυρὶ καταβασίω κατομβρουμένων τὰ ἐν ἀγνεία σώματα διατρίψαντα καὶ δικαιοσύνη καθάπερ ψυχρῷ ὕδατι τῷ πυρί, οὐδὲν ἀλγυνόμενα πρὸς αὐτοῦ ἐπιβήσονται id.res.2.23(p.377.13; M.18.285D).

άγνότης, ή, purity, gen. moral, of pagans θέλοντες βαπτισθῆναι... εἶτα ὅταν αὐτοῖς ἔλθη εἰς μνείαν ἡ ά. τῆς ἀληθείας, μετανοοῦσιν Herm. vis.3.7.3; ib.4.4.4; baptism entailing purity, A. Thom.(consumm.) (p.291.6); Or.mart.43(p.40.13; M.II.620B); of monks ἡ...τάξις ἡ τῶν μοναχῶν...τῶν οἰκείων ἐνεργειῶν ἀ. Dion.Ar.e.h.6.1.3(M.3.532D); of angels, as participating in divine purity, id.e.h.13.4(M.3.305B); ib. 3.3(168A); exeg. 2Cor.6:6 ἀ. δὲ ἐνταῦθα ἢ σωφροσύνην πάλιν, ἢ τὴν ἐν ἄπασι καθαρότητα, ἢ τὸ ἀδωροδόκητον, ἢ καὶ τὸ δωρεὰν τὸ εὐαγγέλιον κηρύττειν Chrys.hom.12.2 in 2Cor.(10.523A); ά. δὲ καλεῖ τὴν τῶν χρημάτων ὑπεροψίαν οὐδὲ γὰρ τὰς ἀναγκαίας χρείας παρὰ Κορινθίων ἐδέξατο Thdt.2Cor.6:6(3.319).

*άγνοτόκος, producing purification, of waters of baptism ροθίων ά. κάρτος ἀείδω Sophr.H.carm.5.98(M.87.3760A).

ἀγνωμόνωs, ungratefully, Gr.Nyss.v.Macr.(p.394.4; M.46.981A); ‡Bas.inc.12(p.235.10).

*äyvwµos, inconsiderate, Mir.Geo.6(p.65.21).

ἀγνωμοσύνη, ἡ, want of sense or feeling; hence 1. ingratitude, in gen. τὴν Ακακίου πρὸς τοὺς...διδασκάλους ἀ. Ath.decr.3(p.3.23; M.25.'429'(421)A); of men towards God ἐν οἰς ὁ θεὸς...ἀνηγορεύετο, μεγάλως πρὸς τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀ. ἐξίσταμαι Cyr.H.catech.7.12; ṭNil.fr.ascens.3(M.79.1501C); of Jewish and heret. wilful lack of understanding ἄπερ [sc. Messianic texts] ἐπ' ἄνθρωπον ἀναφέρευν, πάσης ἀ. ... μεστόν Cyr.H.catech.7.2; of Jewish rejection of Christ διὰ τὴν ἔντυφον ἀ. Ast.Am.hom.7(M.40.257D); Chrys.hom.6.4 in Rom. (9.478A); id.hom.69.1 in Mt.(7.678C); id.dimiss.Chan.8(3.439E); 2. sinfulness in gen., Hom.Clem.18.12; Cyr.Ps.50.7(M.69.1089D); 3. wilful misunderstanding, ref. Arian exegesis τὰ τῆς ἀ. ῥήματα, τὸ 'θεός μου κτλ.' Gr.Naz.or.29.18(p.100.10; M.36.97A).

ἀγνώμων, ungrateful, esp. of men towards God, gen. οὐδέποτε γὰρ ἄν ἀ. περὶ τὴν ὁφειλομένην γενοίμην χάριν Const.ap.Eus.v.C.2.29 (p.53.15; Μ.20.1005C); of sinners, Hom.Clem.10.4; ib.19.23; of Adam, Chrys.hom.61.1 in Mt.(7.612C); of Jews ἀ. καὶ...ἀχάριστοι Arist. apol.14(p.110.1); ‡Ath.Αr.4.34(p.83.9; Μ.26.520C); Chrys.hom.43.1 in Mt.(7.458E); ἀ. λαὸς τῆς τοῦ δεσπότου καταφρονῶν ἀγαθότητος Bas.Sel.or.11.1(M.85.149B); Jo.D.hom.1.15(M.96.568D).

*άγνώρισμα, τό, ignorance, Areth.ap.cat. Apoc. 8: 3(p.299.25). άγνωσία, ή, ignorance (cf. άγνοια); 1. ordinary state of man in this life έν νυκτί γάρ έσμεν παρά τον καιρόν της ά. οι ἄνθρωποι Bas. hom.in Ps.45(1.174A; M.29.424C); Jo.Clim.scal.29(M.88.1148B); but ούκ ἀφηκε...ήμας ὁ θεὸς ἐν παντελεῖ ἀ. Jo.D.f.o.1.1(M.94.789B); 2. special feature of paganism δι' οῦ [sc. Christ] ἐκάλεσεν ἡμᾶς... άπο ά. είς επίγνωσιν δόξης ονόματος αὐτοῦ 1Clem.59.2; = paganism ταύτην την δύναμιν ή ά. ἐκάλεσε Κρόνον Hipp.haer.5.14(p.108.23; M.16.3167A); Eus.d.e.1.1(p.5.3; M.22.17D); and heresy, denial of Christ's divinity being της άληθείας ά., Ath. decr. 17(p. 14.7; M.25. '452'(444)Β); 3. as moral evil εἰ ἡ ζωὴ τὴν γνῶσιν σημαίνει...ἡ ὀργὴ την a. δηλοί Or. sel. in Ps. 29:6(M. 12.1293C); caused by sin, Gel. Cyz.h.e.2.7.35(M.85.1240D); liable to punishment, Hom.Clem.18.18; healed by Christ, Arsen.tent.(M.66.1624C); destroyed by H. Ghost, Cyr.H.catech.16.17; 4. ignorance and contemplation διὰ γνώσεως ό θεὸς γινώσκεται, καὶ διὰ ά. ... καί έστιν αὖθις ή θειοτάτη τοῦ θεοῦ γνωσις ή δι' ά. γινωσκομένη Dion.Ar.d.n.7.3(M.3.872A); suprarational, mystical, knowledge of God, if compared with rational knowledge, being an 'unknowing' ή κατά το κρείττον παντελής ά. γνωσίς έστι του ύπερ πάντα τὰ γινωσκόμενα id.ep.1(M.3.1065A); δι' άβλεψίας καὶ ά. ίδεῖν id.myst.2(M.3.1025A); Max.schol.myst.2(M.4. 421D); id. schol.d.n.7.3(M.4.352D); 5. Gnost., of men's ignorance of supreme God την τοῦ ἀοράτου Βυθοῦ ἀ. Iren.haer.1.19.1(M.7.652A); as punishment of Devil ὁ δὲ βουληθείς αἴων τὸ ὑπὲρ τὴν γνῶσιν λαβεῖν ἐν ἀ. ... ἐγένετο Clem.exc.Thdot.31(p.117.10; M.9.676A); attributed to demiurge (cf. Mt.11:27); Hom.Clem.18.13.

*ἀγνωστέον, one must ignore, Didym.Ps.4:7(M.39.1168B). ἄγνωστος, A. unknown; 1. of God εἰ μὴ κόσμου γένεσιν ἐποίησεν ὁ θεὸς...ἄ. ἦν Meth.arbitr.22(p.205.5); in degree; to higher angels he manifests himself more clearly than to lower ὡς αὐτῆς ἐκάστη κατά τὸ θεοειδές διέστηκεν, ουτω την φανήν αὐτης ελλαμψιν συνάγει προς το της οικείας κρυφιότητος ένιαίον α. Dion. Ar.c.h.13.4(M.3.305B); 2. of Christ in his divinity Χριστόν...κατά τὴν...γένεσιν...τὴν έξ αὐτοῦ τοῦ θεοῦ...πρὸ πάντων αἰώνων ἄ. τοῖς πᾶσιν Eus.e.th.1.2(p.63. 21; M.24.832B); ref. signification of his name Χριστός μέν κατά τό κεχρίσθαι καὶ κοσμήσαι τὰ πάντα δι' αὐτοῦ τὸν θεὸν λέγεται, ὅνομα καὶ αὐτὸ περιέχον ἄ. σημασίαν Just. 2apol. 6.3(M. 6.453B); 3. Gnost.; of supreme God, called α. θεός in all Gnost, systems; a. dist, from demiurge άναγκαῖον ἡγησάμην προσθεῖναι τούτοις καὶ ὅσα περὶ τοῦ προπάτορος αὐτῶν, δς ἄ. ἦν τοῖς πᾶσι πρὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ παρουσίας, έκλέγοντες έκ των γραφών πείθειν επιχειρούσιν, ϊν' επιδείξωσι τον κύριον ήμῶν ἄλλον καταγγέλλοντα πατέρα, παρὰ τὸν ποιητήν τοῦδε τοῦ παντός Iren.haer.1.19.1(M.7.649B); ib.1.20.2(653B); arguing from Mt.11:271 έν τούτοις διαρρήδην φασί [sc. Gnostics] δεδειχέναι αὐτόν, ώς τον ύπ' αὐτὸν παρεξευρημένον πατέρα ἀληθείας, πρὸ τῆς παρουσίας αὐτοῦ μηδενὸς πώποτε εγνωκότος καὶ κατασκευάζειν θέλουσιν, ώς τοῦ ποιητοῦ καὶ κτίστου ἀεὶ ὑπὸ πάντων ἐγνωσμένου καὶ ταῦτα τὸν κύριον είρηκέναι περί τοῦ ά. τοῖς πᾶσι πατρός, δν αὐτοὶ καταγγέλλουσι ib.1.20.3(657A); cf.Chrys.hom.38.2 in Mt.(7.427D); refutation, cf. debent autem in semetipsos audire: quemadmodum enim incognitus, qui ab ipsis cognoscitur? quodcunque enim vel a paucis cognoscitur, non est incognitum, dominus autem non in totum non posse cognosci et patrem et filium dixit: caeterum supervacuus fuisset adventus ejus. quid enim huc veniebat? an uti diceret nobis: nolite quaerere deum, incognitus est enim? Iren.haer.4.6.4(988Bf.); Σατορνείλος...λέγει δὲ ένα πατέρα ἄ, τοῖς πᾶσιν ὑπάρχειν Hipp.haer. 7.28(p.208.10; M.16.1322A); Σίμων... ἔτοιμός ἐστιν... ἀποδεικνύειν, μὴ τοῦτον είναι θεὸν ἀνώτατον, δς οὐρανὸν ἔκτισε καὶ γῆν, ἀλλὰ ἄλλον τινὰ ä. καὶ ἀνώτατον Hom.Clem.3.2; ib.18.1; Epiph.haer.23.1(p.248.2; M.41.297c); ib.27.2(p.301.6; 364c); Thdt.haer.1.2(4.289); in Gnost. baptismal formula είς ὄνομα ἀγνώστου πατρός Iren.haer.1.21.3(661A); **b.** as father of Christ, Clem.exc. Thdot.7(p.108.1; M.9.657A) cit. s. αλών; τὸν δὲ τοῦ Χριστοῦ πατέρα είναι ἄ. Hipp.haer.7.37(p.223.15; M.16.3343c); Adam.dial.1.22(p.42.31; M.11.1749c); and preached by Christ, Hipp.haer.7.33(p.221.4; 3342A); ib.10.21(p.281.13; 3438D); τὸν μὲν ἐκάλεσεν ἀγαθόν τε καὶ ἄ., δν καὶ πατέρα προσηγόρευσεν ὁ κύριος Thdt.haer.1.24(4.315); c. of Christ in Gnost, teaching φάσκει ... ὁ δὲ Χριστὸς... ὁ πᾶσιν ἄ. Adam.dial.2.14(p.84.22; M.11.1781B); 4. of substance of soul, ‡Gr.Nyss.imag.(M.44.1332B); τὸ γὰρ τῆς οὐσίας αὐτῆς [sc. ψυχῆς] παρ' ἡμῖν ἄ. Melet.nat.hom.31(M.64. 128qB).

B. unknowable (not always clearly distinguishable from A supra), ineffable; 1. of God ἄ. τὸ θεῖον Philost.h.e.1.2(M.65.461B); πάτερ ἄ. ... ἄγνωστε νόω Synes.hymn.4.227,229(p.32; M.66.1607); cf.ib.6.7 (p.40; 1609); τὸ ἔν, τὸ ἄ. Dion.Ar.d.m.1.5(M.3.593B); of divine substance ἄρρητον...καὶ ἄ. ib.5.1(816B) ἄ. γάρ ἐστιν ὁ θεὸς οὐ διὰ ποικιλίαν συλλογισμῶν ἀγνοουμένην ἡμῖν, ἀλλὰ κατὰ ἐνιαίαν τινὰ πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς, καθ' ἐν καὶ καθάπαξ ἀκατάληπτον ἀθανασίαν (Pachymeres emends to ἀγνωσίαν) Max.schol.c.h.13.4(M.4.101A); v. ἄλεκτος; 2. of divine mysteries: generation of Son, Eus.d.e.5.1(p.214.32; M.22.356D); Inc. Ἰησοῦ θεοπλαστία...ἄ. νῷ παντί Dion.Ar.d.n. 2.9(M.3.648A); id.ep.3(M.3.1069B); union of soul with God δι' ἐνώσεως ἀ. id.d.n.4.11(708D); ib.11.1(949B).

C. unintelligible, of Apoc. τινές...ήθέτησαν...τὸ βιβλίον,...ἄ. τε καὶ ἀσυλλόγιστον ἀποφαίνοντες Dion.Al.ap.Eus.h.e.7.25.1(M.20.697A); of terms expressing essence of Trin., Thal.cent.4.90(M.91.1468C); superl. τὴν ἐν Άριμήνω δὲ σύνοδον καὶ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει τὰ αὐτὰ δοξάζειν, ἤτις τὴν τοῦ μονογενοῦς γέννησιν ἀγνωστοτάτην πᾶσιν ἀπέφηνεν Philost.h.e.10.2(M.65.585A).

D. ignorant τὴν πρὸς τὴν θείαν διδασκαλίαν ἄ. ψυχήν Or.fr.x7 in Jo.1:23(p.497.2); τὸ τῆς συνέσεως ἄ. Procl.CP annunt.2(M.85.429C).

άγνώστως, 1. without the knowledge of others, secretly τοις δεομένοις ὁ γνωστικὸς...διὰ τῆς εὐχῆς ά... παρέχεται Clem.str.7.13 (p.58.13; M.9.513A); 2. in a marvellous manner τοὺς θεῷ προσοικειωθέντας ταῦτα πάντα [sc. the demons] ἀ. προτιμῷ Hom.Clem. 9.20; 3. myst., without using the normal means to knowledge, i.e. without discursive reasoning ἀπόλειπε...πάντα αἰσθητὰ καὶ νοητὰ... καὶ πρὸς τὴν ἔνωσιν...ἀ. ἀνατάθητι Dion.Ar.myst.1.1(M.3.998B); id. d.n.1.1(M.3.585B); ‡Proc.G.Pr.2:3(M.87.1236A).

*ἀγνώτης, ignorant, Max.opusc.(M.91.57B).

*àyoyyuoia, n, absence of complaining, endurance, Jo.Clim. scal.2(M.88.675A).

άγόγγυστος, not complaining, †Cyr.hom.div.14(5².415C); Eus. Al.serm.8(M.86,361D); Ant.Mon.hom.28(M.89,1528A).

άγογγύστως, without complaining, Nil.epp.2.157(M.79.273D); ib.4.46(572C); Jo.Clim.past.14(M.88.1200D).

άγρεύω

ἀγοήτευτος, 1. not subject to magic, Synes.insomn.3(p.148.11; M.66.1285c); **2.** not to be beguiled τῆs ἀ. πενίας Cyr. Jo.6.1(4.604E).

*ἀγόμφωτος, not fitted together, ‡Chrys.Marth.(10.757Ε). ἀγόνατος, not bending the knee, inflexible, Socr.h.e.6.15.9(M.67. 709A) = Geo.Al.v.Chrys.45(p.220.22); ib.6.19.4(724A) = ib.71(p.253.

28).
*άγονοποιός, making barren or unfruitful, Didym.Trin.2.14
(Μ.39.700A).

αγονος, 1. without issue, asserted by Paul. Sam. of Father, denied by orthodox ἀεὶ τὸν Χριστῶν εἶναι...οὐ γὰρ δὴ τούτων ἄ. τὸν ὁ θεός, εἶτα ἐπαιδοποιήσατο Dion.Al.ap.Ath.Dion.15(p.57.2; M.25.501C); ὁ πατὴρ οὐκ ἡν ποτε ἄ. ib.19(p.60.15; 508B); εἰ ἄ., καὶ ἀνενέργητος ὁ θεός ‡Αth.Ar.4.4(p.49.2; M.26.473B); ἔχων [sc. Paul. Sam.] δὲ αὐτὸν τὸν πατέρα ἔνα θεὸν ἄ. νίοῦ Epiph.haer.65.3(p.5.13ff.; M.42.16A); 2. met., sterile, barren εὐνοῦχος...ό ἄ. ἀληθείας Clem.str. 3.15(p.241.21; M.8.1200A); ib.(p.241.31; 1200A); id.q.d.s.37(p.184.18; M.9.644A); Or.schol.in Cant.6:4f.(M.17.277B); ἄ. ... ψυχαί id.or. 18.3(p.327.6; M.11.456A); ἄ. ... τῶν...παθῶν Meth.symp.4.5(p.50.22; M.18.93A); ἄ. ... ψθορᾶς ib.8.11(p.93.14; 153D); Chrys.oppugn.3.6 (1.85A); τὸ ἄ. τῆς ψυχῆς... αἰνίττεται. ἀλλοτρία γὰρ θεοῦ ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀκαρπία Thdt.qu.25 in Dt.(1.277); οὐκ ἄ. ... τὴν εὐχήν Niceph.Ur. v.Sym.130(M.86.3108A); of numbers τὸν ἐπτὰ ἀριθμὸν ἀμήτορα καὶ ἄ. λογίζονται Clem.str.6.16(p.503.3; M.9.365B).

*ayovukliths, o, member of a sect whose members refused to

pray kneeling, Jo.D.haer.91(M.94.757B).

ἀγορά, ή, market-place; δικαστική ά. law-court, Chrysipp.enc.in

Thdr.(p.66.6).

ἀγοράζ-ω, buy, purchase; 1. redeem, ransom à. δὲ ἡμᾶς κύριος τιμίω αἴματι Clem.ecl.20(p.142.10; M.9.708A); δ...σωτὴρ...τῷ...τιμίω αὐτοῦ αἴματι ἀγοράσας αὐτήν [sc. ἐκκλησίαν] Const.ap.Gel.Cyz.h.e.3.18.13; δοῦλος τοῦ Χριστοῦ ἠγορασμένος Gt.Nyss.instit.(p.67.14; M.46.297C); 2. purchase ἀντὶ ἀγρῶν οὖν ~ετε ψυχὰς θλιβομένας Herm.sim.1.8; μἡ φείση κινδύνων...ἴνα ἐνταῦθα βασιλείαν οὐράνιον ἀγοράσης Clem. q.d.s.32(p.181.10; M.9.637C); Chrys.hom.6.4 in 2 Tim.(11.698C); of Devil ὁ ἀμνὸς...ἀνούμενος τῷ ἐαυτοῦ αἴματι ἀπό τοῦ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμᾶς πιπρασκομένους ἀγοράσαντος Or. Jo.6.53(35; p.162.8; M.14.292D).

άγορασμός, ό, 1. purchase, Orac. Sib. 2.328; 2. redemption χρήματα διατάσσετε διακονοῦντες εἰς τοὺς ἀ. τῶν ἀγίων Const. App. 4.9.2; ἀ. τῶν πενήτων Anast. S. qu. et resp. 12(M. 89. 452A); 3. day appointed

for purchasing, Epiph.haer.70.12(p.245.18; M.42.364C).

*ἀγόρευμα, τό, saying, Thdr.Stud.epp.2.193(M.99.1585C). ἀγόρευσις, ἡ, speech, pronouncement, Ast.Am.hom.8(M.40.297C); Sophr.H.or.7.20(M.87.3353B); ‡Caes.Naz.dial.30(M.38.892). *ἀγορευτός, utterable, explicable, Just.dial.4.1(M.6.484A).

ἄγος, τό, pollution, guilt, crime; 1. gen., of fornication, murder, etc., Just. ταροί. 27.1 (Μ.6.372Α); Athenag. leg. 35.2 (Μ.6.969Α); Gr. Nyss. v. Mos. (Μ.44.321Β); id. fat. (Μ.45.169Β); ἢ τε κενοδοξία καὶ ἡ ἀπόνοια, παντὸς ἄ. ... τὰς τῶν ἀνθρώπων μολύνουσι ψυχάς Chrys. vid. 1.6(1.346Β); 2. of the crimes of the Jews: against Christ ἄ. γὰρ ἔπραξαν τὸ πάντων ἀνοσιώτατον, τῷ σωτῆρι... ἐπιβουλεύσαντες ΟΤ. Cels. 4.22 (p. 292.6; Μ.11.1056C); ib. 8.42 (p. 257.17; 158οC); Eus. theoph. 12(7; p. 26*.25; Μ.24.644Α); against S. James the Just, id. h. e. 2.23. 19 (Μ.20.204Α); 3. of heresy, Thdt. h. e. 4.15.3 (3.972).

άγράμματος, unlettered, unlearned; ref. apostles and evangelists, Or.Cels.8.47(p.262.17; M.11.1588a); Ammon. Ac.23:7f.(M.85.1589B); Pope Zephyrinus, Hipp.haer.9.11(p.245.14; M.16.3378C); being unlearned does not necessarily disqualify for bishop's office, Const. App.2.1.2; εἰ δὲ ἀ., πραθς ὑπάρχων...μή ποτε περί τινος ἐλεγχθείς ἐπίσκοπος ἀπὸ τῶν πολλῶν γενηθείη Sent. App.2(p.82); in gen. ἀγράμματοι κρατοθοί ἡητόρων Isid.Pel.epp.1.428(M.78.420A).

ἄγραπτος, 1. unwritten, unscriptural, of description of Father as ἀγένητος: τοῦτο...ἄ. καὶ ὕποπτον Ath. Ar. 1.34(M.26.81B); cf. ἄγραφος, ἔγγραφος; 2. not able to be depicted, of Christ εἰπὲ κατὰ ποίαν [sc. φύσιν] ἄ.; τὴν λαβοῦσαν, ἢ τὴν ληφθεῦσαν; καὶ εἰ κατὰ τὴν πρώτην, ἔσται κατὰ τὴν δευτέραν γραπτός Thdr. Stud. probl. 1(M.99.477B); ib.6 (48οC); τῶν ἄ. σῶμα λεγόντων ἔχοντα τὸν κύριον id. ref. 4(M.99.445C).

*аура́реа, ή, ? market-place, Thphn.chron.p.249(М.108.625A

vv.ll. ἀγοράν, ἀγραραΐαν).

*άγράριον, τό, a kind of boat, Thphn.chron.p.333(M.108.801A).
[*]άγραυλίζομαι, camp out, Thphyl.exc.gent.5(p.481.13; M.113.

*áypaфía, ή, impossibility of being depicted, Thdr.Stud.epp.2.33

(M.99.1205C).

αγραφος, A. unwritten; 1. in gen.; of a thought, Nil.epp.3.283 (M.79.524C); τὸν ἄ. τοῦ θεοῦ νόμον ἐν ταῖς ἀκταῖς θεωρουμένη [sc. ἡ θάλασσα] Thdt.affect.4(p.116.22; 4.810); 2. of religious traditions;

a. Jewish ἄ. παράδοσις Eus.h.e.4.22.8(M.20.384A); Thdt.2 Tim.3:8 (3.689); b. of oral teaching of Christ, Nonn.par. Jo.5:47(M.43.793A); and apostles ἡ ἄ. τοῦ θείου κηρύγματος διδασκαλία Eus.h.e.2.15.1 (Μ.20.172Β); id.d.e.1.8(p.39.10; Μ.22.76Β); c. of oral tradition of Church καθολικῆς τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας τὰς ἀπὸ τῶν θείων γραφῶν μαρτυρίας ἐξ ά. παραδόσεως ἐπισφραγιζομένης Eus.Marcell.1.1(p.8. 24; Μ.24.728C); λόγος...κατὰ τὴν ἄ. μνήμην ἐν τῆ ἐκκλησία διασωζόμενος †Bas.Is.141(1.478Β; Μ.30.348C) ∞ Nil.epp.1.2(Μ.79.84A); ά. δέ ἐστιν ἡ παράδοσις αὕτη τῶν ἀποστόλων Jo.Ď.f.σ.4.12(Μ.94.1136Β); ἔστι δὲ ἄ. ἡ παράδοσις, ἄσπερ...τὸ προσκυνεῖν τὸν σταυρόν, καὶ ἔτερα ...ὅμοια ib.4.16(1172C).

B. unscriptural, not in scripture; 1. of heret. doctrines drawn from non-scriptural sources: Gnost. της ὑποθέσεως αὐτῶν...ην οὕτε προφήται ἐκήρυξαν, οὔτε ὁ κύριος ἐδίδαξεν...ἐξ ἀγράφων ἀναγινώσκοντες Iren.haer.1.8.1(M.7.520B); acc. Simon Magus εὶ ἄ. ἐστι τὸ ζητούμενον...είσι τινες όδοι ίκαναί, δυνάμεναι ούχ ήττον γραφών δείξαι τὰ ζητούμενα Hom.Clem.19.3; ref. Pneumatomachoi μὴ ά. διαστροφή τὰς...περὶ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ ἐγγράφους...ἀποδείξεις ...βιαζέσθωσαν Didym. Trin. 2.19(M.39.736B); use of unscriptural terms rejected τον αναθεματισμόν [sc. of Nicaea]... άλυπον είναι ήγησάμεθα, διά τὸ ἀπείργειν ἀ. χρῆσθαι φωναίς Eus.ep.Caes.8(p.46. 11; Μ.20.1544Α); οὐδὲ τὸ 'ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν' ἐξ ἀγράφων ἐπισφαλῶς λέγοντας Symb. Ant. (345)3(p.252.14; M.26.729A); 2. orthodox use of non-scriptural phrases; a. rejected by Arians έφασκον δέ μή χρηναι δυοίν ἔνεκα λέξεων [sc. οὐσία et όμοούσιος], καὶ τούτων ά., διασπασθήναι της εκκλησίας το σώμα Thdt.h.e.2.18.2(15; 3.872); ib.2.3.7(2; 3. 827); who also opposed orthodox teaching on H. Ghost τί δ' αν είποις, φασί, περί τοῦ άγίου πνεύματος; πόθεν ἡμῖν ἐπεισάγεις ξένον θεὸν καὶ ά.; Gr.Naz.or.31.1(p.145.6; M.36.133B); objecting to Basil's teaching on H. Ghost, Bas. Spir.25(3.21C; M.32.112C) cit. s. ἔγγραφος; b. vindicated by orthodox ἄλλοτε ἄλλαις [sc. φωναίς], ώς ἂν χρεία τῶν νοσούντων κατηνάγκασε, καὶ ταύταις πολλάκις ἀ. μέν, ὅμως δ' οὖν οὖκ ἀπεξενωμέναις τῆς κατὰ τὴν γραφὴν εὐσεβοῦς διανοίας id. fid.1(2.224B; M.31.677B); εἰ γὰρ ἐπιχειρήσαιμεν τὰ ἄ. τῶν ἐθῶν... παραιτείσθαι, λάθοιμεν ἂν είς αὐτὰ τὰ καίρια ζημιοῦντες τὸ εὐαγγέλιον id. Spir. 66(3.54D; M.32.188A); 3. orthodox and heretics blaming each other for use of unscriptural terms: Arian δια τί οἱ ἐν Νικαία συνελθόντες εγραψαν ά. λέξεις, τὸ 'ἐκ τῆς οὐσίας' καὶ τὸ 'ὁμοούσιον'; Ath.decr.1(p.1.11; M.25.416A); Athanasius' counter-accusation διά τί τοίνυν, ά. αὐτοὶ λέξεις πρός ἀσέβειαν ἐφευρόντες, αἰτιῶνται τοὺς ἀ. λέξεσιν εὐσεβοῦντας; ib.18(p.15.26; '456'(448)B); ό γογγυσμός αὐτῶν [sc. Arians], ὅτι ἄ. εἰσιν αἱ λέξεις, ἐλέγχεται παρ' αὐτῶν μάταιος, έξ άγράφων ἀσεβήσαντες id.ep. Afr.6(M.26.1040B); id.syn.36(p.263.13; M.26.757Af.); id.tom.5(M.26.801A); επειδη κακουργήσαντες το της οὐσίας ὄνομα εν χρήσει τοῖς πατράοιν ὑπάρχον ώς ἄ. ον δεξόμεθα Geo. Laod.ep.dogm.ap.Epiph.haer.73.19(p.291.28f.; M.42.437B); 4. liturg. use of non-scriptural terms adduced to prove authenticity of unwritten tradition τὰ τῆς ἐπικλήσεως ῥήματα...τίς τῶν ἀγίων ἐγγράφως ήμιν καταλέλοιπεν;...άλλά και προλέγομεν και έπιλέγομεν έτερα ...έκ τῆς ἀ. διδασκαλίας παραλαβόντες Bas. Spir.66(3.55A; M.32.188B).

C. not written on, blank, Evagr.h.e.2.4(p.44.22; M.86.2500D).

D. unsupported by (OT) scripture, of a passage in S. Paul α. τίθησιν Chrys.hom.8.2 in Rom.(9.499D); α. έγγράφω συνάπτει id.hom. 29.1 in 2Cor.(10.639E).

E. not to be painted, i.e. surpassing art, of Christ εἰκὼν ἄ. ἀγράφου μορφώματος ‡Gr. Naz. Chr. pat. 923(M. 38.211A).

F. not committed to writing, unspecified δωρεά τινι d. Men.exc.

Rom.3(p.179.19; M.113.864c).

ἀγράφως, 1. without writing, orally; in gen., Clem.str.1.1(p.10. 25; M.8.704A); δ...νόμος διὰ Μωυσέως έβδομήκοντα σοφοῖς ἀνδράσιν ἀ. ἐδόθη παραδεδόσθαι Hom.Clem.3.47; ref. legacy without written will, Eus.v.C.4.26(p.127.25; M.20.1176A); 2. orally, i.e. not in scripture, ref. tradition of Church ἦν γάρ τινα ἀ. παραδιδόμενα Clem. str.5.10(p.368.2; M.9.96B); ib.6.7(p.462.29; 284A); Eus.h.e.1.1.1(M.20. 48B); ἐγγράφως τε καὶ ἀ. ἐδίδασκεν...ό θεός Epiph.haer.75.8(p.340.5; M.42.516A); ref. S. Paul's teaching ἀ. πολλὰ παρεδίδου Chrys.hom. 26.1 in ICor.(10.228D); id.hom.4.2 in 2Thess.(11.532B); Chron. Pasch.p.9(M.92.85A); τινὰς παραδόσεις καὶ ἀ. παρελαβεν ἡ ἐκκλησία Anast.S.hod.1(M.89.40C); Jo.D.f.ο.4.12(M.94.1136B); 3. unscripturally, Hom.Clem.3.38 (perh. read ἄγραφος); ἀ. καὶ ἐγγράφως ἀποδεῖξαι δύναμαι ib.17.15; ib.17.16.

*ἀγρευτήριον, τό, snare, ‡Proc.G.Pr.6:5(M.87.1269Ε); Thdr.Stud.

ерр.1.19(М.99.968в).

άγρεύ-ω, take by hunting or fishing, catch; met., snatch, ensnare; 1. for evil τον ἄνθρωπον ὁ διάβολος ήγρευσε Meth.symp.10.5(p.126.25; M.18.200B); Chrys.subintr.7(1.238E); of heretics τοῖς ὑπ' αὐτοῦ

[sc. Simon Magus] $\sim \theta \epsilon \hat{\imath} \sigma i \nu$ eis την...πλάνην Epiph.haer.21.2(p.239.17; M.41.288A); of pagan tribes ensnaring Israelites in idolatry, Thdt.qu.26 in Dt.(1.277); of emperor Julian πρὸς τὸν τῆς ἀσεβείας δλεθρον τοὺς ἐξαπατωμένους \sim οντα Thdt.h.e.3.15.1(3.929); 2. for good, exeg. Lc.5:10 οἱ δὲ...ἐκ σκότους ἀγνοίας μεταβαλόντες ἐπὶ ζωήν ἔνθεον $\sim \theta \gamma$ σονται Eus.theoph.fr.6(p.19*.29; M.24.628B); τοὺς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων \sim ομένους ἀνθρώπωνς ‡Just.qu.et resp.20(M.6.1265C); of God τοὺς μὲν γὰρ δι' ἀνθρώπων \sim ει Thdt.qu.50 in IReg.(1.386); προσηλύτους καλεξ...ἐκ τῶν ἐθνῶν \sim ομένους id.Is.54:15(p.217.3; 2.362); id.h.e.5.8.1(3.1025).

άγριέλαιος, of a wild olive, fem. as subst., met. of paganism or heresy (cf. Rom.11:17,24) ή ά. ἐγκεντρισθεῖσα τῷ ὅντως καλῷ καὶ ἐλεήμονι λόγω...καλλιέλαιος γίνεται Clem.str.6.15(p.491.15; M.9. 341B); Cyr.H.catech.20.3; Gr.Naz.or.7.3(M.35.757C); ib.18.11(997B); Thdt.Trin.1(M.75.1149A).

*áypinvás, wild, Orac.Sib.7.79.

*ἀγριόβουs, ὁ, wild ox, yak or bos grunniens, Cosm.Ind.top.11 (M.88.444A).

*άγριογνώμων, wild of disposition, Agath.v.Gr.Ill.151(p.77).

*aypioeions, of savage appearance, Apoc. Dan. C 45(p.117).

άγριολάχανον, τό, wild vegetable, Pall.h.Laus.26(p.81.15, v.l. άγρια λάχανα Μ.34.10910).

*άγριόμωρος, savage and foolish; of Jews likened to savage bear and foolish dove, Cyr. Is. 5.4(2.834c).

*aypioqayirns, o, eater of the flesh of wild beasts, Isid.H.etym. 11.3.16.

*άγριόφρων, of savage mind, Cyr. Juln.9(62.297D).

άγριώδης, wild, ferocious, Cyr.H.catech.2.17.

* а уры wu µos, of savage name, M. Seb. 3(p. 173.19).

άγροδίαιτος, living in the country, rustic, Synes.regn.24(p.53.14; M.66.1100D).

ἀγροικίζ-ω, be rude, boorish ~οντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας Gr. Nyss. Eun.12(1 p.217.16; M.45,999C); οἰ ῥήτορες ~ουσι Sophr.H. v.Cyr.et Jo.12(M.87.3393B).

ἀγροικικός, rustic, dist. from ἐγχώριος: ἀ, ... τὰς ἐπὶ τῶν ἐσχατιῶν ἰδρυμένας [sc. παροικίας]... ἐγχωρίους δὲ τὰς ἐν μέσοις ἀγροίς ἡ κωμαῖς Schol. in CChalc.can.17(Mon.2 p.645).

*aypoikis, 1. uncouth, Chrys.hom. 15.3 in Heb. (12.1540); 2. subst.,

peasant woman, Thphn.chron.p.44(M.108.168A).

*άγροικιστί, in rustic or rude fashion, Jo.VI H.v. Jo.D.3(M.94. 433B).

* aypoikonpenas, in rustic fashion, Cyr.glaph.Gen.1(1.15A).

*άγροικοστομέω, speak rudely, Gr.Naz.carm.2.1.12.295(M.37. 1187A).

ἀγρολέτειρα, ἡ, waster of land; of the locust, Cyr.ador.1(1.42C). ἀγρός, ὁ, 1. field, farm; landed property, Herm.sim.1.1; ib.1.4; κατ' ἀγροὺς μὲν Σατύρους καὶ Πᾶνας Clem.prot.4(p.45.28; M.8.158A); id.paed.2.12(p.229.25; M.8.544B); Or.hom.12.8 in Jer.(p.14.26; M.13.389B); ἀ. ἐκκλησιαστικός Thdt.ep.10(4.1068); Philost.h.e.9.4(M.65.569B); ib.9.8(573C); symbolizing Church, exeg. Lam.4:9 ἀ. δὲ ὁ εὐλογημένος ἀπὸ κυρίον...δηλοῖ Χριστοῦ τὴν ἐκκλησίαν Or. fr.104 in Lam.(p.273.1; M.13.653D); 2. country; esp. opp. town, Herm.vis. 2.1.4; ib.3.1.2; κατὰ πόλεις ἡ ἀ. Just.1apol.67.3(M.6.429B); Clem. paed.3.11(p.269.22; M.8.632C); 3. eccl. district τὸν ἀ. ἐκεῖνον ὑποκείμενον τῆ Μηστεία...κέλευσον Οὐασόδοις ὑποτελεῖν Bas.ep.188 can. 10(3.274D; M.32.680A).

άγρυπν-έω, A. be awake, pass sleepless nights; keep vigil; 1. as ascetical practice of individuals: of a spiritual guide οδτος δπέρ σοῦ πολλὰς νύκτας ~ησάτω Clem.q.d.s.41(p.187.18; M.9.648); of a widow καθημένη εν τη οἰκία αὐτης ψάλλουσα...~οῦσα Const.App. 3.7.7; Pall.v.Chrys.9(p.56.16; M.47.33); discussion of practice of keeping vigil $\pi \epsilon \rho \iota \tau \tau \delta v \delta \epsilon \dot{\eta} \gamma o \bar{v} \mu a \iota \tau \delta \sim \epsilon \hat{v} \text{Nil.epp.1.26}(M.79.92C);$ its spiritual usefulness pointed out πολλών ἀγαθών αἰωνίων πρόξενος τοις ~ουσι καθίσταται ib.(93B); ib.1.29(97A); Jo.D.spir.neq.10 (M.95.84A); description of true watching πῶς δὲ ὁ φίλος ἐπέμενεν άωρί των νυκτών παραμένων, έως ότου έγερθηναι παρεσκεύασε;... τοῦτό ἐστιν ~εῖν Chrys.hom.24.3 in Eph.(11.183E); exeg. Ps.127:1 ~εῖν εἰς τὸ φρουρεῖν ἡμῶν τὴν ἐν τῆ ψυχῆ πόλιν Or.princ.3.1.18(p.231. 4; M.11.289A); Cant.5:2 ο βαπτισθείς τῷ ὕπνω, ~οῦσαν ἔχειν τὴν καρδίαν οὐ δύναται Nil.ap.Proc.G.Cant.5:2(M.87.1673B); of Christ ~εῖ δὲ ἡ καρδία, καθὸ ώς θεὸς τὸν ἄδην ἐσκύλευσεν Cyr.ib.(M.87. 1673C); 2. ref. a Friday vigil ~ούντων ήμῶν ἐν κυριακῷ...σύναξις γαρ εμελλε τῆ παρασκευῆ γίνεσθαι Ath.h.Ar.81(M.25.793B); paschal vigil, Const. App.5.19.3 cit. 5. γρηγορέω; ἐσόμεθα γὰρ ~οῦντες ημέρας τρεῖς καὶ νύκτας τρεῖς V.Zos.12(p.104.27); ἔν τισι δὲ τόποις την μετά την πέμπτην ~ουσιν επιφώσκουσαν είς το προσάββατον καί

τὴν κυριακὴν μόνας Epiph.exp.fid.22(p.523.25; M.42.828C); Jo.D. hom.3.10(M.96.600D).

B. be watchful, vigilant, Did.5.2; Barn.20.2; Const. App.7.18.2. άγρυπνητέον, one must watch, needful to watch ἐν τῷ βίφ τούτφ å. ἐστίν Or. fr.62 in Lc.(p.263.1); Eus.fr.Lc.12:39(M.24.564A); Isid.

Pel.epp.2.164(M.78.617B).

άγρυπνία, ή, A. watching, vigil; 1. as ascetical exercise of individuals τŷ à. καὶ ἐγκρατεία Α. Xanthipp.2(p.59.20); ib.16(p.69.20); Mac.Aeg.cust.cor.12(M.34.832C); ά. καὶ προσευχαί Bas.ep.207.3(3.311D; M.32.764B); Gr.Naz.or.18.9(M.35.996B); Marc.Diac.v.Porph.10; Isid. Pel.epp.1.283(M.78.349A); to be modified for children ei ooi kal παιδία έστί...αν δε άπαλα ή, και μή φέρη την ά., μέχρι μιας εύχης και δευτέρας, καὶ κατάπαυσον Chrys.hom. 26.4 in Ac. (9.213D); 2. spiritual advantages ψυχή...καν άγρυπνίαις τὸ σῶμα καταδαπανήση Mac.Aeg. hom.10.4(M.34.544A); εί βούλη τὸ ωφέλιμον γνωναι τῆς ά. ... πρώτον μέν γὰρ τὰ...ἡμῖν συμβεβηκότα πταίσματα...τῷ θεῷ ἐκκαλύπτοντες, κουφιζόμεθα της άχθηδόνος αὐτῶν...καὶ τῷ πυρὶ της ά. τεφροῦμεν... διόπερ δυσφορεί λοιπον ο διάβολος, καὶ καθ' ήμῶν βρυχᾶται, όταν βλέπει ήμας τῆ α. σχολάζοντας,... ἔπειτα δὲ καὶ ἡμεῖς ἀκνηρότεροι τοῦ λοιποῦ περὶ τὸ πταίειν γινόμεθα, τῆς ά. ἡμῖν λογισμοὺς φιλοθείας έναπαλασσομένης... ή γάρ κατά θεόν ά, έρήμους ήμας νύκτωρ παραλαβούσα... ώς μήτηρ φιλόστοργος... ἀνοίγνυσι τοὺς ἐαυτῆς θησαυροὺς τῆς σοφίας Nil.epp.1.26(M.79.93Aff.); ά. πυρώσεων θραθσις Jo.Clim.scal. 20(M.88.940D); α. δε μνήμην εκκαθαίρει ib.(941A); α. μέγα οπλον καὶ καλόν ήμεν παρά θεου δεδώρηται κατά του διαβόλου Ant.Mon.hom. 104(M.89.1748B); but vigil of a sinner is ἀνόνητος ά., Pall.v.Chrys. 20(p.133.21; M.47.74); 3. of Sunday vigil αναστώμεν είς την α. της άγίας κυριακής Marc.Diac.v.Porph.7; ib.15; of Easter vigil τας έξ ήμέρας τὰς πρό τοῦ πάσχα...έν ά. διατελοῦσι Epiph.exp. fid.22(p.523. 23; Μ.42.8280); ή δὲ ἐορτὴ τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου ἐν πολλῆ ἀ. έκτελείται· εσόμεθα γάρ άγρυπνοῦντες ήμέρας τρείς καὶ νύκτας τρείς V.Zos.12(p.104.26); εν τε ταις ήμεραις του πάσχα, ότε παρ' ήμιν... εὐχαί, ἀ. τε καὶ νηστεῖαι Epiph.haer.75.3(p.335.18; M.42.508B); εἴχοντο της ά. ... ως είκος διὰ τὸ πάσχα Pall.v.Chrys.9(p.56.21; M.47.33); of Audians φάσκουσι γάρ την ά. φέρειν μεσαζόντων τῶν ἀζύμων Epiph. haer.70.10(p.243.21; M.42.357B); 4. name of monastic night office, Dor.doct.9.2(M.88.1720A); ib.9.3(1720C); ib.11.5(1740C).

B. watchfulness, vigilance ή ά. είς τι άγαθόν Barn.21.7; χρεία ήμιν πολλής της ά., ἐπειδή καὶ διηνεκής ήμιν ἐστιν ὁ πόλεμος Chrys. hom.3.5 in Gen.(4.19E); ή ά. καὶ τὰ δύσκολα εὔκολα ήμιν ἀπεργάζεται

ib.14.3(110A).

ἄγρυπνος, sleepless, wakeful, keeping vigil, Nonn.par.Jo.1:19 (Μ.43.752C); esp. in prayer τὸν...παμπόνηρον θῆρα [sc. Devil]...ἡ ἄ. χαλινοί...εὐχή Nil.epp.1.26(Μ.79.93C); ἄ. ὅμμα ῆγνισεν νοῦν Jo.Clim. scal.20(Μ.88.940D); μοναχὸς ἄ., ἀλιευτὴς λογισμῶν ib.

άγρύπνως, sleeplessly, Or.princ.1.6.2(p.80.15; M.11.166C); cat.Lc.

12:37(p.103.21)

άγύμναστος, 1. untrained, unexercised, unprepared; of men in pre-Christian state α. πρὸς τὴν τελείαν ἀγωγήν Iren.haer.4.38.1(M.7. 1105B); of gentiles typified by the ass on which Christ entered Jerusalem ὁ νεὸς καὶ ἀ. τῶν ἐθνῶν λαός ‡Epiph.hom.6(M.43.504C); of those unprepared for martyrdom and other sufferings, Ep.Lugd. ap.Eus.h.e.5.1.11(M.20.413A); Chrys.res.mort.3(2.427B); of Jacob, Cyr.Os.137(3.169B); of those untrained in virtue, Bas.ep.261.3 (3.402E; M.32.972B); Cyr. Jo.3.6(4.314A); untrained in spiritual matters, ref. 1Cor.3:2; Iren.haer.4.38.2(M.7.1107A) cit. s. alσθητήριον; δ...σάρκινος ἄνθρωπος, ά. έχων πρός θεωρίαν τον νοῦν Bas. Spir. 53(3.46A; M.32.168A); id.hex.6.1(1.50A; M.29.117B); Synes.ep.154(M. 66.1556B); τὰ αἰοθητήρια πρὸς τὰ θεῖα λόγια έχόντων ά. Flav.CP ep. Leon.1(p.36.24; M.PL.54.724B); 2. c. genit., unaccustomed to, of Israel leaving Egypt των τοιούτων θαυμάτων ά. Gr.Nyss.v.Mos.31 (M.44.309B); 3. unexamined, undiscussed οὐκ ά. ἐατέον καὶ τὸν περὶ τῆς κακίας λόγον Or. Jo. 2.15(9; p.71.12; M.14.140B); α. ... ή ὑπόθεσις Bas.ep.129.3(3.221C; M.32.561A); Gr. Nyss.hom.6 in Cant. (M. 44.901B); Jo.Clim.scal.27(M.88.1097A).

άγύναιος, without a wife, of candidate for episcopal office καλον μέν είναι ά., εί δὲ μή, ἀπὸ μιᾶς γυναικός Ordo Éccl. App. 16.

άγύρτης, beggarly, false ά. λόγος Epiph.haer.44.6(p.198.5; M.41. 832A).

*ἀγυρτώδης, characteristic of a beggar or impostor, false, Epiph. haer.26.3(p.279.17; M.41.336C); ib.30.21(p.361.18; 440D); Cyr. Juln. 2(6³.52C).

*àyuptwôûs, in the manner of an impostor, falsely, Epiph.haer. 73.1(p.268.9; M.42.401A).

*ἀγχιθανής, near to death, Nonn.par.Jo.19:30(M.43.904C). ἀγχίθεος, near to God, of an angel νεανίας...ὢν ά. Sophr.H. v. Anast. (M.92.1708c); α. καὶ θεοφίλους άθανασίας Euthal. Diac. Αε. (M.85.628A); of persons and objects near to Christ μαθηταί Nonn. par. Jo.1:40(M.43.756C); ib.2:12(761D); ἀγχιθέου στόμα πηγῆς ib.4:30 (780A).

*άγχίθρονος, sitting near, Nonn.par. Jo.7:39(M.43.812B); met.,

near at hand, of time, Cyr.hom.pasch.24(52.287E).

άγχίθυρος, at the door, Nonn.par. Jo. 18: 33(M.43.896B); met., very near à. ... φασί...τὰς κακίας είναι ταῖς ἀρεταῖς †Bas.Anc.virg. (M.30.741C); Gr.Naz.carm.1.1.27.14(M.37.499A); Isid.Pel.epp.2.241 (Μ.78.684Α); μετὰ βραχὺ παρεσόμενον, μᾶλλον δὲ καὶ α΄.... τὸν λυτρωτήν διαδείκνυσιν Cyr. Is.3.4(2.508E); ά. ό παρά θεοῦ λόγος id. Os.49(3.192C); τὰ...τῆς κτίσεως...ά. ἔχοντα τὴν παραφθοράν id.inc. unigen.(51.683D); of fellowers of heretics τῶν τούτοις [sc. Valentinus and Bardesanes] à. Thdt.eran.proem.(4.3); ib.2(81); $\tau \dot{o}$ à. neighbourhood, Men.exc.Rom.19(p.218.15; M.113.921D).

άγχιμαχητής, ό, one who grapples at close quarters, fierce fighter,

Orac.Sib.11.22; ib.14.27; ib.14.164.

*ayxivoéw, apply the mind, be attentive, Isid.Pel.epp.1.60(M.78. 22IC).

*ἀγχίπαλος, fighting hand to hand, Orac.Sib.12.119.

άγχιστεία, ή, kinship; 1. lit. ή γειτνίασις άγχιστείας των υίων 'Ιωσήφ πρὸς τὸν σωτήρα ἐν ἀδελφῶν τάξει κέκληται, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλογίοθη Epiph.ep. Arab.ap.haer. 78.7 (p.458.7; M.42.709B); of S. James πως τοίνυν αὐτὸν νοήσομεν ἀδελφόν; πότερον τῆ τῆς θεότητος, ἢ τῆ τῆς ἀνθρωπότητος ἀ.; Thdt.eran.3(4.224); between Father and incarnate Son της μεν θείας δυνάμεως την πρός τον υψιστον ά. ... οἰκειουμένης Gr.Nyss. Apoll. 6(M.45.1136C); 2. met., affinity, relationship, between Christ and soul συνάπτει τῶν ὀνομάτων τούτων [sc. ἀδελφή et νύμφη] έκάτερον την ψυχην τῷ νυμφίω...της δὲ [sc. άδελφης] περὶ τὰ θελήματα σπουδής είς άδελφικήν ά. προαγούσης id.hom.9 in Cant.(M. 44.968A); between God and man, id.or.dom.2(p.36.10; M.44.1141D); of things offered in sacrifice πάντα, ὄσα διὰ πυρὸς είχε τὴν ἀ. id. hom.9 in Cant. (957A); between the just and sinners, exeg. Lc. 16:26 διεστήκασιν...δικαίων ἀνδρῶν πολλῷ μέτρῳ οἱ οὐ δίκαιοι, οὐδὲν ἐκ φιλανθρωπίας ώφελεῖσθαι δυνάμενοι τῷ μακρὰν κεχωρίσθαι τοῖς τρόποις της πρός τὸ φιλάνθρωπον ά. ‡Nil. perist.12.10(M.79.960B); between Abraham and the faithful ο Παῦλος, δεικνύς ὅτι τὴν πρός έκεινον [sc. Abraham] ά, μάλιστα ή πίστις έργάζεται Chrys.comm. in Gal.3:6(10.698B).

* dyxiotepos, neighbouring, Cyr. Mal. 25(3.842B).

άγχιστευτής, ό, companion, friend πανάγιε σταυρέ...Χριστιανῶν d. †Chrys.ador.2(11.826C).

*ἀγχιστής, ό, kinsman, Ath.Scholast.coll.2.2(p.31).

*άγχιτέλεστος, almost fulfilled; of time, Nonn.par. Jo. 16:4(M.43. 877C); ib.16:25(881B).

άγχόνη, ή, 1. means of strangling, halter ποιήσαι ά. διά σχοινίου τοῦ κρεμασθήναι A.Pil.B 1.4(p.290); met. χρυσός, τῶν ψυχῶν ἡ ά. Bas.hom.7.7(2.59A; M.31.297B); Chrys.virg.76(1.329A); ή...σώζουσα ήμας γνώμη γίνεται ά. τοῦ ἀντικειμένου Cyr. Ps.7:1(M.69.748D); 2. choking (= death), ref. bread from heathen alters ἄρτον ἀγχόνης opp. άρτον εὐλογημένον ζωης Asen.8(p.49.7).

άγχονιμαῖος, due to strangling à. μόρω Bardesanes ap. Eus. p.e. 6.10(277D; M.21.472D).

äγχ-ω, squeeze, strangle; hence met. 1. distress, trouble μή μου \dot{r} ην ψυχήν $\sim \epsilon$ A. Thom. A 115(p.225.16); Chrys. hom. 11.4 in Mt. (7. 153C); ib.66.4(658E); 2. constrain, compel είς πάντα τὰ τῆς ἀρετῆς έπιτηδεύματα βιάζεται έαυτον καὶ α. Mac.Aeg.hom.19.7(M.34.648C); ~ωμεν έαυτους είς την ταπεινοφροσύνην ib.19.8(648D); φήμη μαθητοῦ τοῦ σωτήρος...~ει καὶ λέξεων καὶ νοῦ κορεσθήναι Acac.et Paul.ep. (p.153.19; M.41.156B); ib.(p.154.12; 156D); Chrys.hom.28.3 in 2Cor. (10.638B); id.hom.31.3 in Heb.(12.289C); Call.v.Hyp.(p.65); 3. restrain, Gr.Naz.or.27.5(p.8.1; M.36.17A); την βολην τοῦ ὅμματος... ~ων έφ' έτερον μέρος προνοία πολλη ‡Nil.perist.4.14(M.79.841B).

*ayxwpalew, fight a doubtful battle, Gr. Naz. carm. 1.2.10.459 (M.37.

713A).

ἄγω, lead; hence theol., move, affect, in Nestorian controversy (cf. έργάζομαι, ένεργέω) ref. incarnate Word: Nestorian argument παν ότιουν έτέρω συντιθέμενον η άγει το ώ συντίθεται ώσπερ ή ψυχή τό σώμα: ἢ ἄγεται ὑπ' αὐτοῦ ὥσπερ τὸ σώμα ὑπὸ τῆς ψυχῆς: ἢ οὕτε άγει οὕτε ἄγεται ὤσπερ τὰ μέρη τῆς οἰκίας...εὶ τοίνυν συνετέθη ὁ θεὸς λόγος τῷ ἐξ ἡμῶν ἀνθρώπῳ, ἢ ἄγει ἢ ἄγεται ἢ οὐδὲ τοῦτο οὐδὲ ἐκεῖνο, καὶ εἰ μὲν ἄγει...εἰ δὲ ἄγεται...εἰ δὲ οὐδὲ ἄγει...μηδὲ πάλιν ἄγεται... reply: πῶν ότιοῦν μὴ συντιθέμενον ἐτέρω ἢ ἄγει τὸ ῷ οὐ σύγκειται ωσπερ ο κύβερνος την ναθν η άγεται ύπ' αὐτοθ ωσπερ ή ναθς ὑπὸ τοθ κυβέρνου η ούτε άγει ούτε άγεται ώσπερ το Σινά όρος ύπο της θαλάσσης ...εί τοίνυν οὐ συνετέθη ὁ λόγος τῷ ἐξ ἡμῶν ἀνθρώπω, ἢ ἄγει ἢ ἄγεται η οὐδὲ τοῦτο οὐδὲ ἐκεῖνο, καὶ εἰ μὲν ἄγει...εἰ δὲ ἄγεται...δεδώκατε γὰρ τοῦτο ὤσπερ τεκμήριον λογικοῦ τὸ μὴ ἄγεσθαι ἀπλῶς, μὴ προσθέντες δεόντως τὸ μὴ κατὰ πάντα ἀνεξουσίως ἄγεσθαι Leont.H.Nest.1.16 (M.86.1460-4).

άγωγή, ή, carrying away, movement; hence 1. conduct, way of life; a. in gen., of Christian life της εν Χριστώ à. 1Clem.47.6; επί την σεμνήν της φιλαδελφίας ήμων άγνην ά. ib.48.1; of the Christian as the perfect mode of life, Iren.haer.4.38.1(M.7.1105B); ref. catechumens τοὺς βίους καὶ τὰς ἀ. τῶν προσιόντων Or. Cels. 3.51 (p. 247. 14; M.11.988B); compared with Jewish mode of life έπὶ τοιᾶδε βίου α. δικαιοῦσθαι... ἄλλον μὲν τὸν νομικόν, ἄλλον δὲ τὸν εὐαγγελικόν id. Jo. 13.49(47; p. 276. 14; M. 14.488A); ἐπίπονος δι' ἐγκρατείας πρὸς τὸ ἀγαθὸν à. ‡Proc.G.Pr.6:24(M.87,1276D); b. partic. of the persecuted, Ath. fug.11(p.76.14; M.25.660A); ib.17(p.80.15; 665C); λαμβάνουσιν ά., ην έχουσιν άγγελοι Mac.Mgn.apocr.4.27(p.214.8); είς πιευματικήν a. Nil. Magn. 48(M.79.1032B); of saints and ascetics βλέποντες αὐτοῦ τὴν ἀ., πολλοὶ τῆς πολιτείας αὐτοῦ ἐσπουδάζοντο ζηλωταί γενέσθαι Ath.v. Anton.46(M.26.912B); κατ' ίχνος ιέναι της čκείνων [sc. των άγίων] ά. Cyr.Ps.10:1(M.69.789c); Niceph.Ur. v.Sym.249(M.86.3213c); leading to union with God, Dor.dod.1.9 (M.88.1628C); c. of Christ's human mode of life τί οὖν ἄτοπον τὸν απαξ ένανθρωπήσαντα καὶ κατ' άνθρωπίνην α, οἰκονομεῖαθαι πρὸς τὸ ἐκκλίνειν κινδύνους; Or.Cels.1.66(p.120.9; M.11.784C); d. discipline τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀ. Eus.h.e.2.17.14(M.20.180B); Ph.Carp.Cant.238(M.40.148D); 2. condition ψυχῶν Eus.m.P.1(p.931. 25; M.20.1441A); of the condition of minds acc. Origenist teaching εί τις λέγει, ότι ή ά. των νόων ή αὐτή ἔσται τῆ προτέρα, ὅτε οὕπω ύποβεβήκεσαν...ά. ε. CCP(543)anath.15.

*ἀγώγημα, τό, burden, †Gregent.leg.Hom.51(M.86.608B).

άγωγός, ό, aqueduct τὸν ἀ. τοῦ ὕδατος Α. Thom. A 18(p.127.10); Thdt.ep.81(4.1141); Chron.Pasch.p.327(M.92.869B).

άγωγός, leading on, attractive, enticing à. ... τὸ έραστὸν πρὸς τὴν έαυτοῦ θεωρίαν Clem.str.7.2(p.9.9; M.9.413C); πλάσαι...πράγματα δυνάμενα ἀφ' ἐαυτῶν ἔχειν τὸ πρὸς πίστιν...ά. Or.Cels.3.39(p.236.t;

M.11.972A); id. princ.4.2.9(15; p.321.8; M.11.373B).

ἀγών, ὁ, contest, struggle; 1. of martyrdom οὶ καὶ μετὰ πάσης προθυμίας άνεπλήρουν τὴν όμολογίαν τῆς μαρτυρίας, ἐφαίνοντο δὲ καὶ οί ἀνέτοιμοι...ά, μεγάλου τόνον ἐνέγκειν μὴ δυνάμενοι Ep.Lugd.ap. Eus.h.e.5.1.11(M.20.413A); παρ' όλον τον ένεστηκότα ά. μεμνημένους τοῦ ἀποκειμένου πολλοῦ ἐν οὐρανοῖς μισθοῦ τοῖς διωχθεῖσι Or.mart.4 (p.5.12; M.11.568A); ib.18(p.17.1; 585B); ib.(p.17.6; 588A); τοὺς ὑπὲρ εὐσεβείας α. οί θεοφιλεῖς διηλθον μάρτυρες Eus.v.C.1.15(p.15.18; M.20. 929C); ὑποστάντες ἀ. τοῦ μαρτυρίου ib.2.35(p.56.12; 1012B); ὁ τελευταίος ά. τοῦ μαρτυρίου M. Thdot. 1 (p.62.1); M. Eupl. 2.2; Hier. v. Paul.B(p.5.7); 2. of spiritual struggle; a. of Christian life in gen. ό αὐτὸς ἡμιν ἀ. ἐπίκειται IClem.7.1; ἀ. τὸν ἄφθαρτον 2Clem.7.3; ib. 7.5; Hipp.haer.9.17(p.255.26; M.16.3394C); Or.mart.5(p.6.15; M.11. 568D); εἰσῆλθες εἰς ἀ. Cyr.H.procatech.6; ἡ τοῦ έλαίου χρίσις ἐπὶ τοὺς ίερους α. εκάλει τον τελούμενον Dion.Ar.e.h.7.3.8(M.3.565A); πρός το τοῦ θανάτου πέρας ΐασιν, ώς ἐπὶ τέλος ໂερῶν α. ib.7.1.1(553A); ib. (553B); οἱ ἀ. τῶν πιστῶν ἐντολαί εἰσιν Marc.Er.opusc.4(M.65.989D); b. of struggle for salvation of others: of intercession α, ην ύμιν ήμέρας τε καὶ νυκτὸς ὑπὲρ πάσης τῆς ἀδελφότητος, εἰς τὸ σώζεσθαι μετ' ελέους καὶ συνειδήσεως τον αριθμόν των εκλεκτών αὐτοῦ IClem. 2.4; Just.dial.142.2(M.6.800C); οἱ δὲ ἰερεῖς ὑπ' αὐτῷ [sc. ἰεράρχη] τελούσι την της χρίσεως Ιερουργίαν, έπι τους Ιερούς εν τύπω τον τελούμενον ά. έκκαλούμενοι Dion.Ar.c.h.2.6(M.3.401D); ib.(404A); c. of struggle for perfection τὸ χάρισμα τοῦ πνεύματος τοῦ ἀγίου, όπερ ή πιοτή ψυχή λαμβάνειν καταξιούται, μετά πολλού ά. Mac.Aeg. hom.9.7(M.34.536B); o β ov λ óμενος εὐαρεστ $\hat{\eta}$ σαι θ ε $\hat{\omega}$ έξ $\hat{\alpha}$ λη θ είας... πρός δύο ά, έχει την πάλην: έν τε τοις φαινομένοις του βίου τούτου πράγμασι...καὶ ἐν τοῖς κρυπτοῖς, πρὸς αὐτὰ τὰ τῆς πονηρίας ἀπομαχόμενος πνεύματα ib.21.1(656B); Nil. Eulog.2(M.79.1096B); οι πνευματικοὶ d. Niceph.Ur.v.Sym.249(M.86.3213C); εζεύξαμεν τ $\hat{\eta}$ ὑπομον $\hat{\eta}$ τον ά. ότι κατά παντός πάθους διαβολικοῦ τὴν νίκην ἀποφέρονται Ant.Mon.hom.79(M.89.1669A); Jo.Clim.scal.1(M.88.636C); οὐκ ὀλίγος δέ ά. τὸν ἔσω ἄνθρωπον ποιησαι μοναχόν Max.carit.4.50(M.90.1060B); Thdr.Stud.or.12.6(M.99.853C); d. of Christ's temptations, Or. Jo. 10.1(p.171.15; M.14.308A); agony, ib.32.23(15; p.466.13; 805C); fight with death, Eus. 1.C. 15(p. 245.9; M. 20. 1416A).

ayωνιάω, be anxious or in agony; c. infin. a. ... είπειν Or.dial.

15(p.152.17).

aγωνίζ-oμαι, contend for a prize; fight, struggle, strive; 1. ref. persecution; a. of those persecuted, esp. martyrs ~ομένοις καὶ έπὶ τὸ μαρτύριον καλουμένοις Or.mart.18(p.16.24; M.11.585A); τὸν μέγαν άγῶνα 1b.(p.17.26; 588B); id. Cels.1.62(p.115.2; M.11.777A); Ath.v. Anton.46(M.26.909c); M. Thdot. 1 36(p.84.25); and others, Or. mart.2(p.4.14; 565B); τον ύπερ των αποστολικών ήγωνισμένον δογμά- $\tau \omega \nu$ Thdt.h.e.5.4.6(3.1020); **b.** of persecutors $\dot{\nu}\mu \hat{\omega}\nu$ [sc. Jews] ... άρνεισθαι ήμας το όνομα τοῦ Χριστοῦ ~ομένων Just.dial.96.2(M.6. 704B); and adversaries of Christ, ib.104.1(720B); of Caiaphas κατά τοῦ Ἰησοῦ Or. Jo. 28. 14(12; p. 408. 2; M. 14. 712B); ib. 28. 18(14; p. 412. 10; 720A); of Devil ~όμενος καταβαλείν διά τοῦ άξιοῦν προσκυνήσαι αὐτόν Just.dial.125.4(M.6.768A); δαίμονες...~ονται γάρ έχειν ύμᾶς δούλους id. ιαροί. 14. I(M.6.348B); παντί δε τρόπω προς πάντας ~ονται, ΐνα ἀπὸ τοῦ θεοῦ οἱ δείλαιοι τοὺς ἀνθρώπους χωρίσωσι Max.carit.2.90 (M.90.1013B); 2. of spiritual struggle ~εται γάρ ή σοφία τοῦ θεοῦ προς την σοφίαν του κόσμου Or.hom.8.9 in Jer.(p.62.23; M.13.345C); in Christian life gen., 1Clem.35.4; ήμεις οὐν ἀγωνισώμεθα, ἵνα πάντες στεφανωθώμεν 2Clem.7.2; Barn.4.11; ποίος καιρός έστιν, έν ῷ ὡς μὴ ~όμενος περί τοῦ μὴ ἀμαρτήσεσθαι καταπεφρόνηκε; Or.or.29.5 (p.383.31; M.11.533B); οἱ ἐν βίω ~όμενοι id.or.11.2(p.322.16; M.11. 449A); όφείλουσιν ούν οί Χριστιανοί είς πάντα ~εσθαι Mac.Aeg. hom.15.8(M.34.580D); ib.5.12(516D); Marc.Er.opuse.4(M.65.989C); in ascetic life γένοιτο δέ, ΐνα ουτω τις ~όμενος...έν υπακοή...το σκότος τῶν πονηρῶν δαιμόνων ἀποφυγεῖν δυνηθη Mac.Aeg.hom.9.11(537D); τοις ~ομένοις ύπερ της άφθαρσίας καὶ πνευματικώς άθλουσιν Nil.epp. 3.222(M.79.485B); id.Magn.59(M.79.1048B); Thdt.h.rel.11(3.1200); Diad. perf.26(p.28.7); ib.48(p.50.5); ἐπὰν γὰρ ἀγωνίσηταί τις πρὸς την κατ' ενέργειαν άμαρτίαν...~εται, και διά της θλίψεως των άγώνων ...καθαίρεται καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὸ κατὰ φύσιν...ἐὰν γὰρ μὴ πειρασθ $\hat{\eta}$ τις,...οὕτε \sim εταί ποτε καθαρθήναι Dor.doct.13.7(M.88.1768C,D); εὶ δὲ έν ήσυχαστικωτέροις τρόποις ~η, μή σου κυριεύση το τής κενοδοξίας γέννημα Jo.Clim.scal.21(M.88.945B); Max.carit.2.90(M.90.1013B); οί μέν τῶν ~ομένων ἀποκρούονται μόνον τοὺς ἐμπαθεῖς λογισμούς οἱ δὲ καὶ αὐτὰ τὰ πάθη περικόπτουσι ib.4.48(1057C); ἔμεινεν ~όμενος ἐν κυρίω Thdr.Stud.or.12.6(M.99.853c); esp. in prayer, Or.Cels.8.73 (p.291.4; M.11.1628B); Evagr.Pont.or.11(M.79.1169C); v. ἀγωνοθέτης.

άγώνισμα, τό, contest, conflict (cf. ἀγών); 1. of martyrdom, Ep. Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.55(M.20.429B); 2. gen. of Christian life κέκληται μέν οὖν ἐπὶ τὸ ἀ. τὸ θέατρον Clem.str.7.3(p.15.4; M.9.425A); ἐστὶν ήμεν τὰ ά., τοῦ πειράζεσθαι οὐκ ἀπηλλάγμεθα Οτ.οτ.29.2(p.382.22; M.11.532C); ἀγώνων καιρός, οὐ τῶν ἀ. ἀντίδοσις Bas.Sel.or.28.2(M.85. 321B); 3. of ascetic life, Ath.v. Anton. 10(M.26.860A); of novices ἐπιπόνοις ά. πειραν...λαμβάνοντας Bas.reg. fus.10.2(2.352E; M.31. 945B); Nil. Eulog. 2(M.79.1096B); id. Alb. (M.79.701C); 4. in Origenist teaching ταθτα δέ ὑπὸ τῶν ψυχῶν εἴρηται τῶν εἰς παγίδα τὸ σῶμα, ώς είς ά., κατενεχθεισών εκ τοῦ τρίτου οὐρανοῦ Meth.res.1.54(p.312. 17; M.41.1148A).

άγωνιστήριον, τό, 1. place of contest, palaestra ό των ανθρώπων βίος ἀρετῆς ἀ, πρόκειται Bas.Sel.or.1.1(M.85.28A); 2. proving-ground τὸ πρώτον à. τῆς ἐν τοῖς λόγοις ἀνδραγαθίας τοῦ μάρτυρος Chrysipp. enc.in Thdr.(p.52.23).

άγωνιστής, δ, one who struggles, combatant, champion; esp. 1. of Christ ὁ μέγας ἀ. Ἰησοῦς Clem.exc. Thdot. 58(p. 126.11; M.9. 688A); Or. Cels. 1.69(p.123.14; M.11.789A); 2. of martyrs Μάτουρον, νεοφώτιστον μέν, άλλὰ γενναΐον ά. Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.17(M.20. 416Α); ώς εί τὸ τοιοῦτον ελέγομεν γίνεσθαι επί τινων νομιζομένων παραδόξων d. Or.mart.18(p.16.26; M.11.585B); M.Thdot.1 27(p.77. 32); ib.1 3(p.63.7); Thdt.h.e.1.2.8(3.725); ib.2.17.1(870); 3. of defenders of true faith against heretics of της αληθείας α. ib.2.22.1 (881); Αθανάσιος...ό πένταθλος της άληθείας ά. ib.3.9.1(921); iron., of heretics δρᾶτε τὸν σφοδρὸν τῆς ἀληθείας ἀ. Gr.Nyss. Eun. I(I p.41.24; M.45.269A); ib.12(1 p.255.9; 957B); 4. in gen., of Christians struggling in this life, Or. Cels. 6.72(p.142.8; M.11.1408B); 5. of ascetics τῶν τῆς εὐσεβείας ά. Diad. perf. 32(p. 36.8); ib. 47(p. 52.21); έν ἀσκητική γὰρ παλαίστρα... ὤφθη γενναίος ἀ. Thdt.h.e.5.35.2(3. 1076); ὁ τῆς εὐσεβείας ἀ. Σάβας Cyr.S.v.Sab.47(p.137.22); monks called μοναχικής φιλοσοφίας ά. Justn.nov.5.3(p.31.24); ήν τις έγκλειστος είς τὸ όρος τῶν Ἐλαιῶν, ά. πάνυ Jo. Mosch. prat. 45(M.87. 2900Β); χρή δὲ τὸν ἀ. καὶ ἐκτήκειν τὸν ἀντίπαλον ἐν τῆ ἐαυτοῦ σαρκί Ant.Mon.hom.79(M.89.1669C).

άγωνιστικώς, 1. contentiously, controversially, Meth.symp.8.17 (p.111.15; M.18.173C); τοῦτο...οὐ δογματικῶς εἴρηται ἀλλ' ἀ. Bas.ep. 210.5(3.316D; M.32.776A); Gr. Nyss.or.catech.38(p.153.7; M.45.97C); comp. τοις καθ' ήμας δόγμασιν ά. πρεσβεύσασιν Eus. p.e. 1.3(7A; M. 21.32B); Bas. fid.2(2.225C; M.31.68oD); Chrys.exp.in Ps.8: 10(5.90E); 2. valiantly μέχρι θανάτου ἀντικαθίστασθαι πρὸς τὴν άμαρτίαν ἀ. Evagr.Pont.or.136(M.79.1196C).

*ἀγωνίστρια, ή, combatant; of a woman martyr, Ep.Lugd.ap. Eus.h.e.5.1.18(M.20.416A).

άγωνοθετ-έω, act as president or as judge in a contest, M. Ariadn.

5(p.127.4); met., of God presiding over the Christian warfare αγωνιζόμεθα...~οῦντος...τοῦ δεσπότου τῶν ὅλων Clem.prol.10(p.70. 22; M.S.209B); of Satan presiding over strife between drunkards, Bas.hom.14.6(2.128A; M.31.457A); τίς ~ήσει...αγωνιζομένω τω Απολιναρίω πρός τον Εὐνόμιον; Gr. Nyss. Apoll.44(M.45.1229A); of peace controlling inner strife, Thdt. Col. 3:15(3.495).

άγωνοθέτης, δ, president or judge in a contest; met. 1. of God or Christ, as influencing spiritual warfare of Christians or bestowing rewards; a. in gen. ὅ τε γὰρ ἀ. ὁ παντοκράτωρ θεός Clem.str.7.3(p.14. 25; M.9.424C); ά. τῷ Χριστῷ id.q.d.s.3(p.162.1; 608B); Isid.Pel. epp.3.207(M.78.889c); Thdt. Phil.3:15(3.464); of God as d. of Abraham, Bas.Sel. or. 7.1(M.85.101B); ref. Mt. 18:1 τί με νῦν ἀ. πρὸ των αγώνων γενέσθαι βιάζεσθε; ib.28.2(321B); b. of martyrs Φίλιππος...έστεφάνωται τὸν τῆς ἀφθαρσίας στέφανον ὑπὸ τοῦ ἀ. Ἰησοῦ Χριστοῦ Α. Phil. 146(p.88.3); παρεκάλει αὐτοὺς ὁ ἀ. τῶν τῆς εὐσεβείας άθλητῶν Or.mart.23(p.21.20; M.11.593A); M.Thdot.3(p.136.27); δ γάρ α. τη φιλοτιμία των αντιδόσεων ύπερβαίνει τους άθλους That. h.rel.18(3.1229); ά ά. Χριστός εν τῷ πνευματικῷ σταδίω οὐ μόνον ἄνδρας ἀθλοῦντας, ἀλλά καὶ γυναῖκας ἀγωνιζομένας...στεφανοῖ Μ.Glyc. 7(p.13*F); exeg. Ac.7:56 ο μόνος μετά πάσης συναγωγής άγωνιζόμεvos, ό τὸν ά. πρὸς τὴν θέαν έξαναστήσας...πάσης γὰρ τῆς θείας γραφῆς καθήμενον λεγούσης, ούτος έστωτα είδεν ή γαρ σφοδρότης του άγωνος έπὶ τὴν θέαν τὸν ἀ. ἐξανέστησεν Cosm.Ind.top.5(M.88.297B); Jo.D. hom.12.3(M.96.785B); c. of ascetics νίκας...μόνω τω ά. θεω...γινωσκομένας Nil. praest. I(M.79.1061B); οὐράνιον ἐπανήρησαι πολιτείαν, άγωνίζου τον καλον άγωνα της πίστεως έν τῷ άγωνι όρωσα την νίκην, έν τη νίκη τὸν ατέφανον, τὸν ά. Ἰησοῦν Jo. Jej. poenit.cont.virg.(M.88. 1972C); 2. of the superior of a monastery μετά δὲ τὴν έν τῷ σταδίφ λοιπον της εὐσεβείας, καὶ ὑποταγης εἴσοδον, μηκέτι τὸν καλον ἡμῶν a. ... ἀνακρίνωμεν Jo. Clim. scal. 4(M.88.68oD); 3. of Christ and Satan presiding over a disputation ά. ἔνθεν μὲν Χριστός...ἐκείθεν δὲ δεινός τύραννος Gr.Naz.or.7.12(M.35.769B); of Devil ο της μοιχείας à. Bas. Sel.or.8.2(M.85.124A).

*άδαήπονος, ignorant of labour; of a horse, not broken in, Sophr.H.carm.7.25(M.87.3765C).

άδαής, ignorant, hence innocent; of Adam, Orac. Sib. 1.43; untamed; of foals, Clem. paed. 3.12(p.291.17; M.8.681A); virgin κόρην a. Jo.Mal.chron.2 p.37(M.97.108B); ib.8 p.203(317B).

[*]ἀδαιμονέω, = ἀδημονέω, be sad, Eus. Al. serm. 21.16 (M. 86.

άδαίτρευτος, uncarved, perh. = for which nothing has been killed λαθυόεν...δείπνον αδαιτρεύτοιο τραπέζης Nonn.par. Jo. 21: 15(M.43. 917B); cf. LS.

*άδάκνως, without bite or sting, hence without trouble à. καὶ απόνως ‡Caes.Naz.dial.109(M.38.981).

***Αδάμ**, δ, Adam;

A. derivations of name; 1. man καθ' Ελλάδα φωνήν δ Α. ἄνθρωπός έστι, καὶ ἐν τοῖς δοκοῦσι περὶ τοῦ Α. εἶναι φυσιολογεῖ Μωϋσῆς τὰ περὶ τη̂s τοῦ ἀνθρώπου φύσεως Or. Cels. 4.40(p.313.17; M.11.1093Λ); ib. 7.50(p.201.15; 1493C); cf.Mac.Aeg.hom.15.36(M.34.600D); A. μόνον κληθείς, τὸ έρμηνευόμενον ἄνθρωπος Epiph.haer.1(p.172.11; M.41. 180A); 2. earth, Barn.6.9 cit. s. ἄνθρωπος; ὁ πρῶτος οὖν ἄνθρωπος Α. ελέγετο ούτος εκ της γης επλάσθη. ή δε γη ή μήτηρ αὐτοῦ, εξ ής έγένετο, παρθένος ὑπῆρχεν, ὅτι οὔτε ἐξ αἵματος ἀνθρώπου ἢν μιανθεῖσα (comparison with Christ) A. Barth.5(p.137.21); τὸν Α. ... τὸν γηγενή δηλοῦν Eus.p.e.7.8(307C; M.21.521A); Gr.Nyss.hom.opif.22 (M.44.204D); cf.ib.16(185B); επειδή οὖν ἀπὸ τῆς Ἐδὲμ τῆς παρθένου γης επλάσθη ἄνθρωπος, εκλήθη Α. συνώνυμος τῆ μητρί... ὁ θεὸς τὸν πλασθέντα ἄνθρωπον ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ὄνομα τῆς μητρὸς ἐκάλεσεν Α. ἐκείνη Ἐδέμ, οὖτος Α. Chrys.hom.2.3 in Αε.9:1(3.1130); ib.(112E); id.serm.9.5 in Gen.(4.696c); Α. γὰρ ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τῆς μητρός, ΐνα μὴ μετζον φρονή της οίκείας δυνάμεως id.hom.2.4 in Ac. 9:1(114D); Proc.G.Gen.1:27(M.87,129C); 3. red; because of red earth of Eden, confused with Edom A. ἐκ τοῦ ἀπὸ τῆς γῆς ἐν Ἐδὲμ γεγενήσθαι προσηγορεύθη. Έδωμ γάρ τὸ πυρρόν Diod.Gen.2:8(M.33. 1566A); foreshadowing Passion, Thdt. Heb. 13: 12(3.634); 4. signifying fire and the four quarters of the earth, the term of comparison being their universality ὁ ἄνθρωπος τῆ Ἑβραΐδι διαλέκτω πῦρ λέγεται. τοῦτο τὸ ὄνομα οὐκ ἐδόθη τῷ Άδὰμ ἀργῶς ἀλλὰ τέσσαρά έστι στοιχεία εν τῷ κόσμῳ...γῆ, ὕδωρ, ἀήρ, πῦρ. τῶν ἄλλων στοιχείων εκαστον ώς εστι μένει...το δε πθρ οὐ μένει οδόν έστι. μικρός απτεται λύχνος, καὶ μυρίας έξ αὐτοῦ ἀνάπτεις λαμπάδας...ἐπεὶ οὖν προήδει θεός, ότι ἀπὸ ἐνὸς ἀνθρωπείου σώματος πληροῦται τῆς οἰκουμένης τὰ πέρατα... εθηκεν ὄνομα ἄξιον τοῦ πράγματος. διὰ τοῦτο καὶ αὐτό τοῦ Αδάμ τὸ ὄνομα ἀρραβών ήν τῆς οἰκουμένης. ἐπειδή γὰρ ἔμελλε τὰ τέσσαρα κλίματα έξ αὐτοῦ πληροῦσθαι, τίθησι τὸ ὄνομα τοῦ Ἀδάμ. άλφα ἀνατολή, δέλτα δύσις, ἄλφα ἄρκτος, μῦ μεσημβρία. καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὰ γράμματα μαρτυρεί τῷ ἀνθρώπῳ μέλλοντι πληροῦν τὴν οίκουμένην Sever.creat.5.3(M.56.473f.); cf. Hebraicum Adam in Latina interpretat 'terra caro facta', eo quod ex quattuor cardinibus orbis terrarum pugno comprehendit...oportuit illum ex his quattuor cardinibus orbis terrae nomen in se portare Adam: invenimus in scripturis, per singulos cardines orbis terrae esse a conditore mundi quattuor stellas constitutas in singulis cardinibus. prima stella orientalis dicitur anatole, secunda occidentalis dysis, tertia stella aquilonis arctos, quarta stella meridiana dicitur mesembrion. ex nominibus stellarum numero quattuor de singulis stellarum nominibus tolle singulas litteras principales, de stella anatole a, de stella dysis 8, de stella arctos a, de stella mesembrion u: in his quattuor litteris cardinalibus habes nomen àdau. nam et in numero certo per quattuor litteras Graecas nomen designatur άδαμ, ‡Cypr.de montibus Sina et Sion 4(M.PL.4.992Bf.).

B. his creation: reason; cf. initio non quasi indigens deus hominis, plasmavit A., sed ut haberet in quem collocaret sua beneficia, Iren.haer.4.14.1(M.7.1010A); difference of origin between Adam and his descendants does not imply a difference of nature A. μόνος ὑπὸ μόνου τοῦ θεοῦ διὰ τοῦ λόγου γέγονεν. ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ πάλιν τὸν Α. πλέον τι τῶν πάντων ἀνθρώπων ἔχειν ἢ διαφέρειν τῶν μετ' αὐτὸν ἀν τις ψήσειεν, εἰ μόνος μὲν αὐτὸς ὑπὸ μόνου τοῦ θεοῦ πεποίηται καὶ πέπλασται, ἡμεῖς δὲ πάντες ἐκ τοῦ Α. γεννώμεθα Ath. decr.8(p.8.10ff.; M.25.429C); Gr.Naz.or.39.12(M.36.348C); οὐδὲ γὰρ Άβελ, ὁ ἐκ συνδυασμοῦ γεννηθείς, ἔτερος παρὰ τὸν Α., τοῦ Άδαμ μὴ γεννηθέντος ἀλλὰ πλασθέντος Didym.(‡Bas.)Ευπ.4(1.282B; M.29.680A); Adam, not being generated, is type of God the Father, [Gr.Nyss.imag.(M.44.1329Cf.); created from virgin soil, Proc.G. Is.15:1ff.(M.87.2101B); ἀμητρογενὴς μόνος ὁ Α. Leont.H.Nest.4.36 (M.86.1708A); v. Ant. Ptol. Adam passim.

C. perfection before Fall; 1. nearness to God τὸ πλάσμα, δ ἔπλασεν ό θεός τον Α., οίκος εγένετο του εμφυσήματος του παρά του θεου Just.dial.40.1(M.6.5610); Α. ... λέγουσιν αί ίεραὶ γραφαὶ κατά τὴν άρχὴν ἀνεπαισχύντω παρρησία τὸν νοῦν ἐσχηκέναι πρὸς τὸν θεόν, καὶ συνδιαιτασθαι τοις άγίοις εν τή των νοητών θεωρία, ήν είχεν εν έκείνω τῷ τόπῳ [sc. παραδείσῳ] Ath.gent.2(M.25.8B); ἢν ποτε ὁ Ά. ἄνω, οὐ τόπω, άλλα τῆ προαιρέσει, ὅτε ἄρτι ψυχωθείς καὶ ἀναβλέψας προς οθρανόν, περιχαρής τοις δρωμένοις γενόμενος, ύπεραγαπών τον εθεργέτην, ζωής μεν αλωνίου απόλαυσιν χαρισάμενον, τρυφαίς δέ παραδείσου έναναπαύσαντα, άρχην δε δόντα κατά την των άγγελων, καὶ ἀρχαγγέλοις αὐτὸν ποιήσαντα ὁμοδίαιτον, καὶ φωνής θείας ἀκροατήν Bas.hom.9.7(2.79B; M.31.344C); είς τον Ά. ὅτε ήθελε το πνεῦμα σὺν αὐτῷ ἢν, καὶ ἐδίδασκε καὶ ὑπετίθετο...πάντα γὰρ ἦν ὁ λόγος αὐτῷ, καὶ ἔως ὅτε ἐνέμενε τῆ ἐντολῆ, φίλος ἢν θεοῦ Mac.Aeg.hom.12.8 (M.34.561A); being, as a prophet, a worshipper of Trin., Epiph. haer.2(p.174.21; M.41.181B); endowed with grace from the beginning, Ath.decr.6(p.6.18; M.25.436'(428)A); id. Ar.2.68(M.26.292C); his flesh being exempt from sin, ‡Ath. Apoll.1.7(M.26.1104C); 2. gifts of wisdom and knowledge δ δε Α. σοφίας πολλης επεπλήρωτο, καὶ διαγνωστικός έκατέρων τούτων ήν Chrys.serm.6.1 in Gen.(4.672A); ό προπάτωρ Ά. οὐκ ἐν χρόνω, καθάπερ ἡμεῖς, τὸ εἶναι σοφός αποκερδάνας όραται, άλλ' εκ πρώτων εὐθὺς τῶν τῆς γενέσεως χρόνων τέλειος εν συνέσει φαίνεται, τον δοθέντα τῆ φύσει παρά θεοῦ φωτισμόν Cyr. Jo. 1.9(4.75B); had knowledge of good, or of good and evil, even before Fall, ‡Ath. Apoll.1.15(M.26.1120B) cit. s. παρακοή; οὐ τὴν γνῶσιν ἐκώλυσεν ὁ θεὸς τοῦ καλοῦ· είχε γὰρ αὐτὴν ό Ά. καὶ πρὸ τοῦ φαγεῖν Sever.creat.6.3(M.56.487); καὶ πρὸ τῆς βρώσεως ταύτην είχε την διάγνωσιν. εί γαρ μη ήδει τί μεν καλόν, τί δὲ πονηρόν, καὶ αὐτῶν τῶν ἀλόγων ἀλογώτερος ἦν, καὶ τῶν δούλων ό δεοπότης άνοητότερος Chrys.serm.6.1 in Gen.(4.671D); ήδει μέν γάρ καὶ πρό τούτου ὁ Α., ὅτι καλὸν μὲν ἡ ὑπακοή, πονηρὸν δὲ ἡ παρακοή· έμαθε δὲ ὕστερον σαφέστερον δι' αὐτῆς τῶν πραγμάτων τῆς πείρας ib.7.2(677A); shown in naming the animals δ A. προ της παραβάσεως ἐπεπλήρωτο σοφίας καὶ συνέσεως καὶ προφητείας. εννόησον δσην είχε σοφίαν, ότι επήρκεσεν ανθρωπος είς, διδάσκαλον μή λαβών, παρά μηδενός ανθρώπου διδαχθείς, θείναι ονόματα όλοις τοις πετεινοις, και τοις ζώοις...και πάσιν άπλως Sever.creat.6.2 (M.56.486); Chrys.hom.14.5 in Gen.(4.1120); 3. gift of prophecy και είπεν Α., τούτο νύν οστούν έκ των οστέων μου, κτλ.' θέα μοι **ἐνταῦθα...π**ῶς...προφητικής ήξίωτο χάριτος, διὰ γὰρ τοῦτο...ἐδίδαξεν **ήμῶς ὁ** μακάριος προφήτης, ὅτι μετὰ τοῦ ὕπνου καὶ ἔκστασις αὐτὸν έλαβεν, ίνα...πεισθής άκριβώς, ότι προφητική χάριτι ταθτα φθέγγεται, καὶ ἐνηχούμενος ὑπὸ τῆς τοῦ ἀγίου πνεύματος διδασκαλίας Chrys. hom. 15.3 in Gen. (4.119C,D); οὐ γὰρ ἔρημον προφητικοῦ πνεύματος ευρήσομεν του Ά., ουπω την θείαν εντολήν παραβεβηκότα Cyr. Joel.35

(3.227E); v. προφήτης; 4. dominion over other creatures τον A. μηδέπω άμαρτή σαντα, καὶ τὰ θηρία... ὑπήκοα ἔχοντα, καὶώς δούλοις αὐτοῖς καλοῦντα ὀνόματα Chrys.exp.in Ps.3:1(5.3E); πᾶν γάρ, φησίν, δ εκάλεσεν αὐτὸ Α., τοῦτο ὄνομα αὐτῷ. είδες εξουσίαν ἀπηρτισμένην; είδες δεσποτείας αὐθεντίαν; λογίζου μετά τῶν ἄλλων καὶ τοῦτο, ὅτι καὶ λέοντες, καὶ παρδάλεις...καθάπερ πρὸς δεσπότην μετὰ πάσης ὑποταγῆς παραγεγονότα τὰς προσηγορίας ἐδέξαντο, καὶ οὐδὲν των θηρίων τούτων έδεδοίκει ό A. id.hom.14.5 in Gen.(4.112E-113A); Thdt.qu.18 in Gen.(1.20); Sophr.H.carm.1.23(M.87.3733B); 5. happiness πρό γὰρ τοῦ παραβῆναι τὸν Α. οὕτε λύπη, οὕτε δειλία, οὐ κόπος, οὐ λιμός, οὐ θάνατος ἢν ‡Ath.serm. fid.24(p.21 ; M.26.1277D) ; ό Α. ήν...έν παραδείσω, καὶ έν ταῖς ἀνωτάτω τρυφαῖς, πνευματικαις δηλονότι και δόξη τῆ παρὰ θεῷ Cyr. Jo.9(4.731Β); οὐκ ἦν ἐν τῷ Α. πρὸ τῆς παραβάσεως δάκρυον Jo.Clim.scal.7(M.88.809C); γυμνός ήν ποτε ό Α. καὶ ή Ευα, καὶ οὐκ ήσχύνοντο γυμνός τῆ άπλότητι, καὶ ἀτέχνω ζωῆ. οὐκ ήσαν αὐτοῖς τέχναι καὶ βιωτικαὶ μέριμναι Jo.D.hom.2.3(M.96.580D); id. f.o.2.11(M.94.913B); 6. perfection not absolute A. τέλειον μεν ώς πρός την πλάσιν γεγονέναι φαμέν· οὐδεν γὰρ τῶν χαρακτηριζόντων τὴν ἀνθρώπου ἰδέαν τε καὶ μορφὴν ἐνεδέησεν αὐτῷ Clem.str.4.23(p.315.6; M.8.1360B); τέλειος κατὰ τὴν κατασκευήν ούκ εγένετο, πρός δε τό αναδέξασθαι την αρετήν επιτήδειος ib.6.12(p.480.7; M.9.317B); 7. question whether state before Fall was state of childhood οὐ γὰρ ώς οἴονταί τινες, θάνατον εἶχε τὸ ξύλον, άλλ' ή παρακοή, οὐ γάρ τι ἔτερον ἦν ἐν τῷ καρπῷ ἢ μόνον γνῶσις ἡ δὲ γνῶσις καλή, ἐπὰν αὐτῆ οἰκείως τις χρήσηται. τῆ δὲ οὔση ἡλικία ὁ Α. έτι νήπιος ήν, διὸ οὔπω ήδύνατο τὴν γνῶσιν κατ' ἀξίαν χωρείν Thphl.Ant. Autol. 2.25 (M.6.1092A); cf. non intellectum habebant filiorum generationis; oportebat enim illos primo adolescere dehinc sic multiplicari, Iren.haer.3.22.4(M.7.359A); cf. ὁ θεὸς αὐτὸς μὲν οίός τε ήν παρασχείν ἀπ' ἀρχής τῷ ἀνθρώπῳ τὸ τέλειον, ὁ δὲ ἄνθρωπος άδύνατος λαβείν αὐτό· νήπιος γάρ ήν ib.4.38.1(1105C); cf.Clem.str. 3.17(p.243.19; M.8.1205B).

D. Fall; 1. gravity of his sin, more serious than that of Eve ο δε Α. ουδεν όλως μαχεσάμενος, η αντιλέξας, του καρπού μετειλήφει δοθέντος παρά της γυναικός όπερ ἀσθενείας παντελούς καὶ νοὸς ανάνδρου έστιν απόδειξις. ή μεν γαρ γυνή ύπο δαίμονος καταπαλαισθείσα, συγγνωστή υπάρχει ό δὲ Α., ώς υπό γυναικός ήττηθείς ἀσύγγνωστος ἔσται, ώς αὐτοπροσώπως τὴν ἐντολὴν αὐτὸς ὑπὸ θεοῦ κομισάμενος Iren. fr.14(M.7.1237B); έπει τί τὸν Ά. ὡφέλησεν ἡ τοσαύτη αὐτοῦ εὐγένεια;...τὰ μὲν αἰσχρὰ οὖτος προθύμως εἴλετο έπόμενος τη γυναικί, των δε άληθων και καλών ημέλησεν Clem.str. 2.19(p.166.20; M.S.1041A); though not so grave as that of Cain Or.hom.16.4 in Jer.(p.136.21; M.13.444c); 2. committed by his own free will; this stressed against Manicheans ὅτε τὸν Α. ἀρχῆθεν έπλασεν ό θεός, μήτιγε σύμφυτον αὐτῷ δέδωκε τὴν άμαρτίαν; τίς οὖν ἔτι χρεία ήν της έντολης; πως δὲ αὐτὸν κατεδίκασεν άμαρτήσαντα; πῶς δὲ καὶ πρὸ τῆς παρακοῆς οὐκ ἐγίνωσκε καλόν καὶ πονηρόν ὁ A.;ον ἔπλασεν ὁ θεὸς ἐπὶ ἀφθαρσία καὶ εἰκόνι τῆς ἰδίας ἀϊδιότητος, ἐποίησεν αὐτὸν φύσιν ἀναμάρτητον, καὶ θέλησιν αὐτεξούσιον: 'φθόνω δὲ διαβόλου θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον', εὐραμένου τῆς παραβάσεως τὴν έπίνοιαν. καὶ οὕτως ἐκ παρακοῆς ἐντολῆς θεοῦ γέγονεν ὁ ἄνθρωπος δεκτικός της ἐπισπορῶς τοῦ ἐχθροῦ ‡Ath. Apoll.1.15(M.26.1120B); cf.ib.2.6(1140D); Mac.Aeg.hom.12.8(M.34.561B); Αδάμ...οὐκ έξ ἀνάγκης κακός, άλλ' έξ άβουλίας γενόμενος Bas.hom.9.7(2.79Bf.; M.31. 344cf.); cf. Epiph. haer. 42.12(p. 158.2; M. 41.776D) cit. s. auapria; Chrys. serm. 8,2 in Gen. (4.686A); 3. occasioned by Eve τŵ μὲν Α. ή δοθεΐσα κατ' αὐτὸν βοηθὸς…ἀντὶ συνεργοῦ πολεμία κατέστη, καὶ οὐχ όμόζυγος, άλλ' ἀντίθετος Gr. Naz.or. 18.8(M. 35.993B); ib. 36.5(M. 36. 2690); πολλοί γὰρ ἐνόμισαν, ὅτι ἀγνοῶν ὁ Α. ἔλαβε παρὰ τῆς γυναικός, ούκ είδως πόθεν ήγαγε τον καρπόν. άλλ' ούκ έχει άπολογίαν ο γάρ θεός ελέγχει, λέγων αὐτῷ 'ὅτι ἤκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναικός σου... τὸ ἔγκλημα τοῦ ἀνδρός, οὐχ ὅτι ἡπατήθη, ἀλλ' ὅτι ἐδελεάοθη Sever. creat.6.5(M.56.490); and through her by Devil, ‡Ath.serm.fid.13 (p.9; M.26.1269B); Cyr. Jo.6(4.561D); 4. discussion whether God was responsible, Chrys. Stag. 1.5(1.166B); foreseen by God and remedied by Christ, Cyr. Is. 3.5(2.524D).

Ε. consequences; 1. loss of the 'image' and of grace έστι πρεσβύτερον ωσπερ έν τῷ Α. ἐκεῖνο δ οἱ πολλοὶ νοοῦσι τὸ κατ' εἰκόνα τοῦ προσειλημμένου αὐτῷ, ὅτε ἐφόρεσε διὰ τὴν ἀμαρτίαν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ Οτ.hom.2.I in Jer.(p.17.11; Μ.13.277C); ὁ Α. τὴν ἐντολὴν παραβάς, κατὰ δύο τρόπους ἀπώλετο· ἔνα μέν, ὅτι ἀπώλεσε τὸ κτῆμα τὸ καθαρὸν τῆς φύσεως αὐτοῦ, τὸ ώραῖον, τὸ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν θεοῦ· ἔτερον δέ, ὅτι ἀπώλεσεν αὐτὴν τὴν εἰκόνα, ἐν ἢ ἀπέκειτο αὐτῷ κατ' ἐπαγγελίαν ἡ ἐπουράνιος πᾶσα κληρονομία Mac. Aeg.hom.12.1 (Μ.34.557A); ὁ προπάτωρ Α. οὐ διέσωσε τὴν τοῦ πνεύματος χάριν παρατραπεὶς ἐξ ἀπάτης εἰς παρακοὴν καὶ ἀμαρτίαν, ὅλη τε οὕτως ἐν

αὐτῷ ἐζημιοῦτο λοιπὸν ἡ φύσις τὸ θεόσδοτον ἀγαθόν Cyr. Jo. 5.2(4. 472E); id. Joel. 35(3.228B); Thdt. Ps. 29:8(1.789); Devil becoming master of the soul (peculiar Messalian teaching), Mac.Aeg.hom. 15.35(600A); 2. death and loss of heaven είπερ οὖν ή πᾶσα γῆ αθτή επικατάρατος εν τοις εργοις εστί του Α. και των εν αθτώ άποθανόντων, δήλον ότι καὶ πάντα τὰ μόρια αὐτής μετέχει τής άρᾶς O1. Cels.7.29(p.180.5; Μ.11.1461B); δ θεδς...τούς δερματίνους χιτώνας διὰ τοῦτο κατεσκεύασεν, οἱονεὶ νεκρότητι (τινὶ) περιβαλών αὐτόν, όπως διὰ τῆς λύσεως τοῦ σώματος πᾶν τὸ ἐν αὐτῷ γεννηθὲν κακὸν άποθάνη Meth.res.1.38(p.281.11ff.; M.18.293B); έαυτῷ τὸν θάνατον ό Α. διὰ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ θεοῦ κατεσκεύασε...οῦτως οὐχὶ θεὸς εκτισε θάνατον, άλλ' ήμεῖς έαυτοῖς ἐκ πονηρᾶς γνώμης ἐπεσπασάμεθα Bas.hom.9.7(2.79C; M.31.345A); Cyr.H.catech.13.2; Thdt.eran.3(4. 198); cf. τους ουρανούς, ους ο Α. εκλεισεν έαυτώ τε και τοις μετ' αὐτόν Gr.Naz.or.39.16(M.36.353B); v. ἀθανασία; Pelagian view, that Adam would have been subject to physical death even if he had not sinned, condemned, Cod. Afr. 109; 3. partial loss of knowledge and dominion over creatures πρώτη τέχνη τοῦ Α. ραπτική. πρὸ πάσης τέχνης έλαβε τὰ φύλλα τῆς συκῆς, καὶ ἔρραψε. τίς ὁ διδάξας; τίς ο παιδεύσας; έλαβεν απαξ παρά θεοῦ σύνεσιν, εἰκών ήν θεού, καὶ ἀμφιβάλλεις περὶ τὴν γνῶσιν; Sever.creat.6.6(M.56.492); ό μέν γάρ Α. πασαν ανέτρεψε την έντολην, και παρέβη τον νόμον ο δε θεός οὐ πᾶσαν ἔλυσε τὴν τιμήν, οὐδὲ πάσης ἐξέβαλεν αὐτὸν τῆς έξουσίας· άλλ' έκεῖνα μόνα ἔξω τῆς ἀρχῆς ἀφῆκεν εἶναι τὰ ζῶα, ἃ μὴ σφόδρα αὐτῷ συντελεί πρὸς τὴν τῆς ζωῆς χρείαν. τὰ δὲ ἀναγκαία... είς την ζωήν την ήμετέραν, ταῦτα εἴασε μένειν ἐν τῆ δουλεία Chrys. serm.3.2 in Gen.(4.657D); 4. but punishment designed to lead Adam to repentance, cf.Iren.haer.3.23.5(M.7.963A); παρήκουσεν Α. ... άρ' οὐκ ἐδύνατο τὸν θάνατον εὐθὺς ἐπαγαγεῖν; ἀλλ' ὅρα τί ποιεῖ ό φιλανθρωπότατος κύριος. ἐκβάλλει μὲν αὐτὸν τοῦ παραδείσου (τῆς γαρ ἐκεί διατριβής ἀνάξιος ἢν διὰ τὴν άμαρτίαν), κατοικίζει δὲ τοῦ παραδείσου κατέναντι· "να βλέπων όθεν έξέπεσε...λοιπον έκ μετανοίας σωθη Cyr.H.catech.2.6; and to put an end to sin, Meth.res.1.40 (p.284.12ff.; M.41.1108c).

F. salvation; 1. denied by Tatian and Marcion, cf. Iren. haer. 1.28. 1(M.7.691A); τὸν δὲ Α. φάσκει [sc. Marcion] μὴ σώζεσθαι διὰ τὸ ἀρχηγον παρακοής γεγονέναι. καὶ ταῦτα μὲν Τατιανός Hipp.haer.8.16(p.236. 10; M.16.3363B); Epiph.haer.46.2(p.205.4; M.41.840B); 2. affirmed, cf. cum autem salvetur homo, oportet salvari eum qui prior formatus est homo, quoniam nimis irrationabile est, illum quidem, qui vehementer ab inimico laesus est, et prior captivitatem passus est, dicere non eripi ab eo qui vicerit inimicum, Iren.haer.3.23.2 (M.7.961A); ib.3.23.7(964C); cf. hi, qui contradicunt saluti Adae, nihil proficiunt, nisi hoc, quod semetipsos haereticos et apostatas faciunt veritatis, ib.3.23.8(965B); cf.Or.comm.ser.126 in Mt.(p.265. 7; Μ.13.17770); εί ο Ά. οὐ σώζεται, τὸ φύραμα, οὐδέ τι ⟨τῶν ἀπὸ⟩ τοῦ φυράματος σώζεται. εί γὰρ ὁ πρωτόπλαστος καὶ ἐξ ἀθίκτου γῆς γενόμενος σωτηρίας οὐ μεθέξει, πως τὰ ἐξ αὐτοῦ γεγεννημένα ἔξει σωτηρίαν; Epiph.haer.46.2(p.206.12; M.41.841A); ib.46.3(p.207.8; 841C); proved by parable of good Samaritan, man who fell among thieves signifying Adam, ib.46.4(p.208.10; 844B); 3. delivered by Christ in his descent to Hades, cf. extendens dominus manum suam fecit signum crucis super A. ... et tenens dexteram Adae ascendit ab inferis, A.Pil.B 2.8(p.403); cf.Hipp.cant.Mos.(p.83.8; M.10.612A)ap. Thdt.eran.2(4.131); †Gr.Thaum.sanct.(M.10.1201B); Mac.Aeg.hom. 11.10(M.34.552B); ὁ δὲ Ἐμμανουὴλ...τον είς τον άδην κείμενον A. είς τούς οὐρανούς ἀνεβίβασε Thdt. Is.7:14(p.38.8; 2.218); cf. ἄδης; 4. of Adam as signifying human race, Gr.Naz.carm.1.2.38.158ff.(M.37. 534A-535A); Proc.G.Is.7:10ff.(M.87.1965B); id.Gen.1:27(M.87.133B).

G. burial on Golgotha περὶ τοῦ κρανίου τόπου ἤλθεν εἰς ἐμέ, ὅτι Ἑβραῖοι παραδιδόασι τὸ σῶμα τοῦ Α. ἐκεῖ τετάφθαι, ἵν' ἐπεὶ ἐν τῷ Α. πάντες ἀποθνήσκομεν, ἀναστῆ μὲν ὁ Α., ἐν Χριστῷ δὲ πάντες ζωρποιηθῶμεν Οι.comm.ser.iεὁ in Μι.(p.265.5ff.; Μ.13.1777C); ὁ Χριστὸς...οὐδὲ εἰς ἄλλον τόπον σταυροῦται, ἢ εἰς τὸν κρανίου τόπον, ον Ἑβραίων οἱ διδάσκαλοί φασι τοῦ Α. εἶναι τάφον...ἔδει γὰρ τὸν κύριον, ἀνανεῶσαι θέλοντα τὸν πρῶτον Α., ἐν ἐκείνω τῷ τόπω παθεῖν, ἕνα, ἐκείνου λύων τὴν ἀμαρτίαν, ἀπὸ παντὸς αὐτὴν ἄρη τοῦ γένους ‡Αth.pass.12(M.28.288A); ‡Ath.qu.Ant.47(M.28.628B); †Bas./s.141 (1.478Bf.; M.30.348C); Ēpiph.haer.46.5(p.208.17; Μ.41.844C); Chrys. hom.85.1 in Jo.(8.504A); Nonn.par.Jo.19:17(M.43.901B); ‡Bas.Sel. or.38.3(M.85.409A); ‡Germ.CP contempl.(M.98.396C).

Η. comparison with other persons; 1. good thief είσοδον ἐν τῷ παραδείσῳ, ἐξ οῦ ἐκβέβληται Α., εἰς δν πάλιν εἰσῆλθε διὰ τοῦ ληστοῦ †Ath.exp. fid.1(M.25.201B); Cyr.H.catech.13.31; τὸν δὲ ληστήν, καὶ σὺν αὐτῷ τὸν Α. ... ὁ νἰὸς εἰσήγαγεν Didym. Trin.1.16(M.39.336C); ν. ληστής; 2. heretics Α. παραβὰς ῥάπτειν ἔμαθεν αἰρετικοὶ ἐκτραπέντες

σχίζειν ἔμαθον Sever.creat.6.6(M.56.493); 3. God, in comparison of Church with Eve, Anast.S.hex.12(M.89.1072B) cit. s. πλευρά.

I. first and second Adam; 1. in gen.; Christ the second Adam, cf. a Paulo 'typus futuri' dictus est ipse Adam; quoniam futuram circa filium dei humani generis dispositionem in semetipsum fabricator omnium verbum praeformaverat, praeformante deo primum animalem hominem, videlicet ut a spirituali salvaretur, Iren.haer.3.22.3(M.7.958A); οὐ μόνον πρωτότοκός ἐστιν [sc. Χριστός] πάσης κτίσεως, άλλα και Α. ... ότι δε Α. έστι φησίν ο Παύλος Or. Jo. 1.18(20; p.23.7; M.14.56A); which name proves his true humanity, ‡Ath.serm. fid.15(p.10; M.26.1269D); ib.25(p.21; 1277D); ο γαρ των όλων δημιουργός λόγος ἄφθη υίος ἀνθρώπου, οὺχ ἔτερός τις γενόμενος, άλλα δεύτερος Α. ΐνα και έκ τοῦ ονόματος γινώσκωμεν την αλήθειαν ‡Ath. Apoll. 1.8(M.26.1105B); ψυχήν καὶ σῶμα καὶ όλον τὸν πρῶτον μεμαθήκαμεν έχειν τον δεύτερον A. ib.2.10(1149A); Bas. Spir.14(3. 26A; M.32.121C); 2. Adam as type of Christ; a. in coming into existence without human father, cf. quemadmodum protoplastus ille Adam de rudi terra, et de adhuc virgine...habuit substantiam... ita recapitulans in se Adam, ipse verbum exsistens ex Maria, quae adhuc erat virgo, recte accipiebat generationem Adae recapitulationis, εί τοίνυν ό πρώτος Α. ἔσχε πατέρα ἄνθρωπον, καὶ έξ ἀνδρὸς σπέρματος εγεννήθη, είκὸς ην καὶ τον δεύτερον Α. λέγειν εξ 'Ιωσήφ γεγεννήσθαι Iren.haer.3.21.10(M.7.954C-955A); Proc.G.Is.7:10ff.(M. 87.1964D); Max.qu.Thal.21(M.90.312B); b. in sleep γεγράφηκάς μοι λέγων,...περιττόν...τό άγρυπνείν, ἐπειδή τὸν ὕπνον τῷ Α. ὁ θεὸς έπέβαλεν...τὸ μὲν τῷ Α. κατ' ἀρχὰς γενόμενον αἰσθητῶς, μυστήριον νοητον ύπηνίττετο, εσήμανε γάρ τον δεύτερον Α., τουτέστιν τον... Χριστόν, μέλλειν ύπνοῦν τον ἀνθρώπινον θάνατον ἐν τῷ σταυρῷ Nil. epp.1.26(M.79.92C); cf. ἔκστασις; c. in fatherhood πάσα γὰρ ἀρχὴ πατριών τών ώς πρός τὸν τών όλων θεόν κατωτέρω ἀπό Χριστοῦ ήρξατο του μετά τὸν τῶν ὅλων θεὸν καὶ πατέρα οὖτω πατρὸς ὄντος πάσης ψυχής, ώς ο A. πατήρ έστι πάντων των ανθρώπων Or. princ. 4.3.7(p.333.23; M.11.388A); d. Adam himself assumed by Christ φέρε γὰρ ἡμεῖς ἐπισκεψώμεθα, πῶς ὀρθοδόξως ἀνήγαγε τὸν Α. εἰς τον Χριστόν, ου μόνον αυτόν τύπον ήγουμενος είναι και είκονα, αλλά καὶ αὐτό τοῦτο Χριστόν καὶ αὐτόν γεγονέναι διὰ τὸ τὸν πρό αἰώνων εἰς αὐτὸν ἐγκατασκῆψαι λόγον. ἤρμοζε γὰρ τὸ πρωτόγονον τοῦ θεοῦ... την σοφίαν τῷ πρωτοπλάστω...ανθρώπω κερασθείσαν ένηνθρωπηκέναι. τοῦτο γάρ είναι τὸν Χριστόν... ήν γάρ πρεπωδέστατον τὸν πρεσβύτατον τών αἰώνων καὶ πρώτον τῆς ἀνθρωπότητος ἄνθρωπον εἰσοικισθῆναι τον A. Meth.symp.3.4(p.30.17ff.; M.18.65A-68A); similar view held by some Ebionites τινές γάρ έξ αὐτῶν καὶ Α. τὸν Χριστὸν είναι λέγουσιν, τὸν πρῶτόν τε πλασθέντα καὶ ἐμφυσηθέντα ἀπὸ τῆς τοῦ θεοῦ ἐπιπνοίας...ἔρχεσθαι δὲ ἐνταῦθα ὅτε βούλεται, ώς καὶ ἐν τῷ Α. ήλθε...ό αὐτὸς ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ήλθεν καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα τοῦ Α. ένεδύσατο καὶ ώφθη άνθρώποις καὶ έσταυρώθη καὶ ἀνέστη καὶ ἀνῆλθεν Epiph.haer.30.3(p.336.5~337.5; M.41.409A,B); e. time Adam spent in paradise compared with Christ's temptation in wilderness ‡Caes.Naz.dial.122(M.38.1009); 3. Adam as type of Christ by contrast; a. difference of origin; ‡Ath.serm.fid.25(p.22; M.26.1280A,B); γένηται δεύτερος Α., οὐκ ἀπὸ γῆς, ἀλλ' έξ οὐρανοῦ, καὶ ἀρχή γένηται τῆ ἀνθρώπου φύσει παντὸς ἀγαθοῦ Cyr. Jo.2(4.114B); b. different outcome of temptation, A. Barth. 5(12; p.139.22); πείραν προσάγει [sc. Devil] τῷ ἀπειράστῳ (ἐπειδή δεύτερον Α. είδε τοῦ θεοῦ φαινόμενον) Gr.Naz.or.24.9(M.35.1180B); ib.39.2(M.36.336B); ib.41.4 (433A); c. obedience and disobedience, cf. in illa die mortem sustinuit dominus, obediens patri, in qua mortuus est Adam inobediens deo, Iren.haer.5.23.2(M.7.1185C); Cyr.Jo.11.10(4.991D,E); ib.10.1(854A); ib.12(1045A); d. Adam bringing death and damnation, Christ life and salvation, ‡Ath. Apoll.1.7(M.26.1105A); τύπος έστὶ τοῦ Χριστοῦ ὁ Ά.... ὅτι, ὥσπερ ἐκεῖνος τοῖς ἐξ αὐτοῦ, καίτοιγε μὴ φαγούσιν ἀπὸ τοῦ ξύλου, γέγοιεν αἴτιος θανάτου τοῦ διὰ τὴν βρῶσιν είσαχθέντος, ούτω καὶ ὁ Χριστὸς τοῖς έξ αὐτοῦ, καίτοιγε οὐ δικαιοπραγήσασι, γέγονε πρόξενος δικαιοσύνης, ην δια του σταυρου πασιν ήμιν έχαρίσατο Chrys.hom.10.1 in Rom.(9.520C); Cyr.dogm.6(p.560. 10ff.; 62.375D-376B); id. Jo.5.2(4.473C); ώς γὰρ τοῦ Α. ἡ καθ' ἡδονὴν ζωή, θανάτου καὶ φθορᾶς γέγονε μήτηρ οῦτω καὶ ὁ διὰ τὸν Α. τοῦ κυρίου θάνατος, υπάρχων της έκ του Α. έλευθερος ήδονης, αιδίου γεννήτωρ γίνεται ζωής Max.qu.Thal.61(M.90.632D); e. detailed descriptions comparing Fall of first with Passion of second Adam ξύλον κατά του ξύλου, καὶ κατά τῆς χειρός χείρες, τῆς ἀκρατῶς έκταθείσης αἱ γενναίως ταθείσαι· τῆς ἀνειμένης αἱ τοῖς ἥλοις δεθεῖσαι· της εκβαλούσης Α. αί τὰ πέρατα οἰκειούμεναι. διὰ τοῦτο ὕψος κατὰ τοῦ πτώματος...ταῦτα πάντα παιδαγωγία τις ήν περὶ ήμᾶς τοῦ θεοῦ, καὶ τῆς ἀσθενείας ἰατρεία τῆς ἡμετέρας, τὸν παλαιὸν Α. ὅθεν ἐξέπεσεν ἐπανάγουσα, καὶ τῷ ξύλῳ τῆς ζωῆς προσάγουσα, οῦ τὸ ξύλον ἡμᾶς τῆς

γνώσεως... ήλλοτρίωσε Gr.Naz.or.2.25(M.35.433C-436A); δ δεύτερος Ά. τὸν πρῶτον... ἀπεκάθηρε. παρήκουσε τοῦ θεοῦ ὁ πρῶτος καὶ πᾶσι θάνατον προεξένησεν. ὑπήκουσεν ὁ Χριστὸς τῷ ἰδίψ πατρί... καὶ τὴν παρακοὴν... ἐθεράπευσεν... διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς ἀκάνθαις ἐστεφανώθη, ἔνα συντρίψη ἐκείνας τὰς ἀκάνθας τῆς ἀμαρτίας... ἐκείνος τῆ ἔκτη ἄρα ἐν τῷ παραδείσῳ ἐπὶ τὸ ξύλον ἐξέτεινε τὴν χείρα κακῶς. ὁ Χριστὸς τῆ ἔκτης ὧρα τῆς ἔκτης ἡμέρας ἐν τῷ κήπψ τοῦ Γολγοθα ἐξέτεινεν ἐν τῷ ξύλψ τὰς χείρας καλῶς Eulog. fr. Trin. 3.5ff. (pp. 367ff.).

J. Gnost.; 1. created by demiurge τον A. δ δημιουργός 'Evvola προσχών επί τέλει της δημιουργίας αὐτον προήγαγεν Clem.exc. Thdot. 41(p.119.30; M.9.680A); acc. Manicheans by ἄρχοντες, Hegem. Arch. 12(p.19.13ff.; M.10.1445Cf.); causing fear to his creators, Val.Gn. ap.Clem.str.2.8(p.132.14; M.8.972B); created with four natures τοιs τρισίν ἀσωμάτοις [SC. ή ἄλογος, ή λογική καὶ δικαία, ή πνευματική] έπὶ τοῦ Α. τέταρτον ἐπενδύεται ὁ χοϊκὸς τοὺς δερματίνους χιτώνας. ουτ' ουν ἀπὸ τοῦ πνεύματος ουτ' ουν ἀπὸ τοῦ ἐμφυσήματος σπείρει ό Α. θεία γὰρ ἄμφω, καὶ δι' αὐτοῦ μέν, οὐχ ὑπ' αὐτοῦ δέ, προβάλλεται αμφω· τὸ δὲ ὑλικὸν αὐτοῦ ἐνεργὸν εἰς σπέρμα καὶ γένεσιν,...κατὰ τοῦτο πατὴρ ἡμῶν ὁ A. Clem.exc. Thdot.55f.(p.125.8ff.; M.9.685B); receiving spiritual seed from Sophia, ib.53(p.124.26; 685A); 2. alleged blindness, acc. 'Simon Magus' ὁ καθ' ὁμοίωσιν αὐτοῦ [sc. δημιουργού] γεγονώς Α. καὶ τυφλός κτίζεται καὶ γνώσιν ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ οὐκ ἔχων παραδέδοται, καὶ παραβάτης εὐρίσκεται Hom.Clem.3. 39; 'Peter's' reply οὐκ ἦν. οὐ γάρ ἄν τυφλῷ ἐντελλόμενος έδείκνυε λέγων 'ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου...μὴ γεύσεσθε.' καὶ ὁ Σίμων τυφλὸν ἔλεγε τον νοθν αὐτοθ. καὶ ὁ Πέτρος πῶς καὶ τὸν νοθν τυφλὸς είναι εδύνατο, ό πρό τοῦ γεύσασθαι τοῦ φυτοῦ συμφώνως τῷ κτίσαντι αὐτὸν οἰκεῖα πασι τοις ζώοις επιθείς δνόματα; ib.3.42; τυφλοί δε οὐκ ήσαν εβλεπον γάρι εί μὴ γὰρ ἔβλεπον, πῶς είδον τὸ ξύλον, ὅτι καλὸν εἰς βρῶσιν καὶ ώραῖον τοῦ κατανοῆσαι'; Epiph.anc.20(p.28.26; M.43.53A); 3. grovelling on all fours, cf. A. Phil. 140(p.74.5); A. Petr. et Sim. 9(p.9.4.6); 4. in Gnost. astrology τον εν γόνασί φασιν είναι τον Α., κατά πρόσταγμα, φησίν, τοῦ θεοῦ, καθώς εἶπε Μωσῆς, φυλάσσοντα τὴν κεφαλὴν τοῦ Δράκοντος Hipp.haer.4.47(p.70.7; Μ.16.3111D); εἰ οὖν, φηοίν [sc. ό Άρατος], εξομολογούμενος ό Α. και την κεφαλην φυλάσσων τοῦ θηρίου κατά τὸ πρόσταγμα τοῦ θεοῦ ἐκμιμήσεται τὴν λύραν, τουτέστι κατακολουθήσει τῷ ⟨λόγῳ⟩ τοῦ θεοῦ, τοῦτ' ἔστι πειθόμενος τῷ νόμῳ, παρακείμενον αὐτῷ τὸν στέφανον λήψεται. ἐὰν δὲ ἀμελήση, συγκατενεχθήσεται τῷ ὑποκειμένῳ θηρίφ...πρώτη γάρ, φησίν, κτίσις ή κατὰ τὸν Ά. ἐν πόνοις, ζό ἐστιν> ὁ ἐν γόνασιν ὁρώμενος δευτέρα δὲ κτίσις έστιν ή κατά Χριστόν, δι' ής αναγεννώμεθα ib.4.48(p.71.3ff.; 3114Bff.); *ib.*4.49(p.73.16; 3118A); **5.** identified with first man in Samothracian mysteries, Hipp.haer.5.8(p.90.25; 3142B).

**Αδαμά, ή, (Hebr. πρηκ) earth, †Bas. Is. 300(1.606E; M. 30.644C). άδάμας (A), ό, adamant; hard metal, met. of strength: of Christ, exeg. Am. 7:8, Cyr. Am. 68(3.326B); id. Jo. 4.7(4.435E); of strength men receive from him λόγος... ἄνθρωπον... εἰς ἀ. τρέψας Hipp. cant. Mos. (p.83.13; M. 10.612A) ap. Thdt. eran. 2(4.132); Or. sel. in Jer. 50:23 (M. 13.597B); of strong souls, Eus. l. C. 17(p. 257.5; M. 20.1436A); of S. Paul ἀ πνευματικός ἀ. Chrys. hom. 2.4 in Rom. (9.441D); id. hom. 28.4 in Heb. (12.261A); of Job, id. hom. 15.5 in Mt. (7.192C); of a hard

nature, Bas.ep.5.1(3.77C; M.32.237C).

άδάμαστος, 1. not broken to the yoke, untamed; met., of novices, Isid.Pel.epp.1.258(M.78.337B); hence 2. innocent τοὺς ἀ. πονηρία Clem.paed.1.5(p.98.26; M.8.265B); 3. untameable, hence indestructible, immortal, eternal; of angels and souls, Meth.res.1.47(p.297.9; M.41.1117C); of time, Nonn.par.Jo.10:18(M.43.836A); of Lazarus ἀ. ... νεκρόν ib.11:44(845C).

**Aδαμιαι̃os, belonging to Adam, hence human, ‡Sophr.H.liturg. 16(M.87.3996D); † Jo.D.B. J.12(M.96.976C); oi A. the race of Adam, ‡Meth.Sym.et Ann.8(M.18.368C).

**Aδαμιανοί, oi, Adamites; sect claiming primitive innocence and discarding clothes in religious assemblies, Epiph.haer.52 tit. (p.311.9; M.41.953cff.); Jo.D.haer.52(M.94.709A).

*Άδαμῖται, oi, = foreg., Thdt.haer.1.6(4.295f.), where origin ascribed to Prodicus; cf.Clem.str.3.4(p.209.30; M.8.1136A).

*å8aπανήτωs, without being exhausted, Niceph.Ur.v.Sym.243 (M.86.3200A).

*ἀδβοκάτος, ὁ, (Lat. advocatus) advocate, Gr.Mag.dial.(tr.Zach.) 4.26(M.PL.77.359A).

[*]àδδηφαγία, ή, = ἀδηφαγία, gluttony, Nil.epp.3.106(M.79.433C); Thdt.h.rel.13(3.1210).

[*]48δηφάγος, == άδηφάγος, gluttonous, Synes.ep.132(M.66.1517Β; άδηφάγος EG).

αδεια, ή, absence of fear; hence 1. freedom α. τοῦ εἰσιέναι Thdr. Mops. Joel 1:13ff. (M.66.217A); Thdt. provid. 2(4.502); Philost. h.e. 7.1 (M.65.537A); 2. licentiousness, Just. dial. 1.5 (M.6.476A); Athenag. leg. 3.1 (M.6.896C); ψευδοπροφήτης... φ ἔπεται α. Anon. ap. Eus. h.e. 5.17.2 (M.20.473A).

*ἀδείλανδρος, without fear of man, undaunted, A.(Pass.) Andr. 7(p.17.20; M.2.1229B); Ephr.1.204A.

*ἀδείλαντος, fearless, Thdr.Stud.epp.2.100(M.99.1353c).

*ἀδειλία, ή, freedom from fear, courage; of martyrs, Pall.v.Chrys. 18(p.118.19; M.47.66); id.ep.Laus.(p.7.12; M.34.1002); Jo.Clim.past. 13(M.88.1192D).

*ἀδειλίατος, free from fear, ref. Mt.26:38 ἀπαθές...τὸ θεῖον καί... ἀ. Sever.ap.Max.opusc.(M.91.165B).

αδειλος, fearless πέπειρον τε καί α. Clem.ep.13(GCS p.16.1); α. τῆ παρρησία Pall.v.Chrys.9(p.56.12; M.47.33).

αρρησιώ Γαιιο. Ο 1175.9(p. 50.12; m. 47.33).
αδεισιδαίμων, not superstitious γνωστικός...καὶ à. Clem.str.7.4

Naz.dial.71(M.38.940).
ἄδεκτος, not received, unacceptable ἡ κακία...ἄ. τῷ θεῷ Or.exp. in Pr.4(M.17.172B); of Cain's offering, Bas.Sel.or.4.3(M.85.69A); hence excommunicate, Bas.ep.217 can.81(3.329D; M.32.805B); πίστιν τὴν ὀρθὴν...ἡς ἐκτὸς λέγειν ἄδεκτον Rom.Mel.(AS 1 p.198).

άδελφή, ή, sister; 1. in gen., of Christian women (cf. άδελφός), Ign. Polyc.5.1; Const. App.2.58.1; 2. of nuns, Bas.reg.br.104(2.452A; M.31.1153C); ib.108(453A; 1156C); Max.ep.11(M.91.457A); 3. of BMV; in proof of reality of Inc. της θεοτόκου, α. τε ήμων ούσης κατά τήν φύσιν Leont.B.Nest.et Eut.2(M.86.1325C); χαίρε, ά., ή τοῦ καλοῦ άδελφοῦ παρώνυμος Thdr.Stud.nativ.BMV 7(M.96.693A); 4. ref. chaste relations of a woman with a man; a. of a wife τŷ συμβίω σου τῆ μελλούση σου à. Herm.vis.2.2.3; Clem.str.6.12(p.482.7; M.9. 321A); of wives of apostles, ib.3.6(p.220.21; M.8.1157A); exeg. 1Cor. 9:5 α. μέν είπεν, ίνα την άγνείαν έμφανίση Isid.Pel.epp.3.176(M.78. 863B); λέγει ὁ ἀνὴρ τῆ γυναικί· 'ά.' Jo.Mosch.prat.185(M.87.3060B); **b.** of any woman, Herm. vis.1.1.1; ib.1.1.7; **c.** of virgines subintroductae τàs...συνερχομένας παρθένους τισίν ώς ά, ἐκωλύσαμεν CAnc.(314)can.19; d. of 'sisters' falsely so called, living together with men, Iren.haer.1.6.3(M.7.509A); 5. met. εἰρήνη καὶ ἀγάπη... άδελφαί Clem. paed.1.12(p.149.17; M.8.369A); of Wisdom (Pr.7:4) å. ήμων σοφία έστί, διότι ο ποιήσας την ασώματον φύσιν πατήρ, καὶ ταύτην πεποίηκεν Or.exp.in Pr.7:4(M.17.18oD); of prayer and fasting την ά. της νηστείας...την ευχήν Chrys.poenit.5.1(2.309E); Σιών είναι φαμεν την νοητην έπι γης έκκλησιαν, ή και ά. της άνω νοείται Cyr.Ps.9:12(M.69.768c); myst., of the soul προς την επί τὰ μείζω τε καὶ ὑψηλότερα τῆς καρδίας ἀνάβασω, οἶον ἀ. καὶ νύμφη τοῦ λόγου κατονομάζεται Gr.Nyss.hom.9 in Cant.(M.44.968A); ά. μèν ήμετέρα [sc. ἀγγέλων] διὰ τὴν τῆς ἀπαθείας συγγένειαν ib.8(948B); which must become Christ's sister, in order to be united to him εἰ γὰρ βούλει ... ἐπαρθῆναι τῆς ψυχῆς σου τὰς πύλας, ἵνα εἰσέλθη ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης, χρή σε ά. μου γενέσθαι ib.11(1∞1D); ref. question why 'bride' is called à.: à. καὶ νύμφην αὐτὴν ὀνομάζει, ἵνα δείξη, ὅτι οὐκ έστιν ὁ θάλαμος ἐπαδόμενος σαρκός. ὅταν μὲν γὰρ ὀνομάζει αὐτὴν νύμφην, διὰ τὸν λόγον, τὸν μνηστευθέντα τὴν ψυχήν...ὅταν δὲ καὶ ά. αὐτὴν ὀνομάζει, διὰ τὴν σάρκα ἢν ἐφόρεσε Ath. fr.6 in Cant. (M.27.

1357C).
**Αδελφιανοί, οἱ, Adelphians; sect identical with Messalians (Euchites) called after one of its leaders, Adelphius, Tim.CP haer. (M.86.48A); cf.Thdt.h.e.4.11.2(3.965).

ἀδελφιδέσς (-οῦς, -ός), ὁ, 1. lit., nephew, of Christ ὅς ἐστιν ἡμῶν καὶ ἀ. ὡς ἐξ ἀδελφῆς...δεσποίνης γεγεννημένος Cyr. Joel.7(3.205A); ἐπειδή...ἀδελφαὶ...ἢ τε Ἰουδαίων πληθύς, καὶ ἡ ἐξ ἐθνῶν ἐκκλησία, ἐκείνης δὲ νίὸς ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα: εἰκότως αὐτὸν ὰ. ἡ νύμφη καλεῖ Thdt.Canl.1:12(2.49); 2. met., = beloved one, friend ἡ γὰρ πρότερον δούλη ψυχὴ νῦν [sc. in baptism] ἀ. ... τὸν δεσπότην ἐπεγράψατο Cyr. H. catech. 3.16; Χριστὸς... ἀ. τῆς ποθούσης κατωνομάσθη Gr. Nyss.hom.4 in Canl. (Μ.44.836B).

άδελφικώς, in brotherly manner, Gr.Naz.or.6.11(M.35.736A); Chrys.hom.44.4 in 1Cor.(10.413C); Isid.Pel.epp.1.10(M.78.185B).

ἀδέσποτος

άδελφίς, ή, sister; of Christian women, A. Thom. A 88(p.203.6); of nuns, Ephr.2.394E.

*ἀδελφογαμέω, marry one's sister; of Zeus, Clem.epit.A 51.

*άδελφογαμία, ή, 1. marriage of brother and sister; ref. first generations of men, Diod.Gen.5:4ff.(M.33.1569C); 2. incest of brother and sister, Gr. Nyss. fat. (M.45.169B).

*ἀδελφοζωΐα, ή, living together as brother and sister; ref. sub-

introductae, Pall.v.Chrys.5(p.31.18; M.47.20).

*άδελφοθεΐα, ή, fraternal relationship in the Godhead, ref. futile questionings about Trin. άρα αν ά. ... έν τῆ τριάδι; ‡Gr.Nyss.imag. (M.44.1340D); ά. ἔχουσιν ὁ υίὸς καὶ τὸ πνεῦμα Anast.S.hod.22(M.89.

*ἀδελφόθεος, ὁ, brother of God (i.e. of Christ); esp. of S. James, ‡Hipp.disc.1(M.10.953c); Cyr.Ps.68:28(M.69.1173c); Dion.Ar.d.n. 3.2(M.3.681D); τὸ τοῦ ἀ. δι' ἐννόμου διαδοχῆς ἐπέχοντες [sc. patriarchs of Jerusalem] πρόσωπον Thdr.Stud.epp.2.121(M.99.1396C); of other brethren of Christ, Sophr.H.or.9(M.87.3364c); Hipp.Th. fr.6.6(0.32.7).

*ἀδελφοκοιτία, ή, incest of brother and sister; ref. Zeus, Thphl. Ant. Autol. 1.9(M.6.1037B); said to have been advocated by

Epicurus and Stoics, ib.3.6(1129A).

άδελφοκτονέω, murder a brother or sister; of Cain, Thphl.Ant. Autol.2.30(M.6.1100B); of Devil inciting to fratricide, Pall.h.Laus.6 (p.22.15; M.34.1018B).

άδελφοκτονία, ή, murder of a brother or sister; esp. ref. Cain, xClem.4.7; Epiph.haer.1(p.172.19; M.41.180A); ib.38.5(p.68.15; 661A). άδελφοκτόνος, murdering a brother or sister; esp. of Cain, Lit.ap.Const. App. 8.12.21; Chrys.hom. 7.6 in Rom. (9.491E).

*άδελφομητρότεκνον, τό, daughter who is a spiritual sister and

mother (as an abbess), Thdr.Stud.epp.2.113(M.99.1380C).

*άδελφόμιξ, incestuous with brother or sister, ‡Caes.Naz.dial.177 (M.38.1145).

άδελφομιξία, ή, marriage of brother and sister; ref. first generations of mankind, Meth.symp.1.2(p.10.19; M.18.41A); Diod.Gen.5:4 (M.33.1569c); severely punished by Church α. τον τοῦ φονέως χρόνον έξομολογηθήσεται Bas.ep.217 can.67(3.327C; M.32.8∞B).

* $\delta \epsilon \lambda \phi \circ \pi \circ \tau \eta \rho$, δ , = sq., Thdr.Stud.epp.2.61(M.99.1277C).

*άδελφοπάτωρ, ό, both brother and priest; met., of an archbishop, Thdr.Stud.epp.1.37(M.99.1040A).

*άδελφοποι-έω, adopt as a brother or sister, ‡Chrys.Zacch.1.4 (8.126C); met. χρη \sim ησαι τον Χριστόν ib.(126E); \sim είν άλληλοις ήμας είδως την αγάπησιν Sophr. II. or. 8.4(M. 87.3360C).

*άδελφοποίησις, ή, adoption as brother or sister; met., of men by Christ, Ath. Ar. 2.62 (M. 26.280A).

*άδελφοποιία, ή, concluding of spiritual brotherhood; forbidden to monks, Thdr.Stud.test.(M.99.1820B).

άδελφοποιός, producing brothers, Melet.nat.hom.synops.(M.64. 1085A).

άδελφός, δ, brother; 1. of one's fellow Christian; a. in address, 1Clem.1.1; Clem.paed.3.12(p.287.19; M.8.673A); et freq.; so used by Const. when addressing Christians, Const.ap.Eus.v.C.2.46(p.60.26; M.20.1024A); Eus.v.C.3.24(p.89.8; 1085A); b. normal designation of baptized members of Church μετὰ τὸ οὖτως λοῦσαι [i.e. being baptized] τον πεπεισμένον...έπὶ τοὺς λεγομένους α. άγομεν Just. 1apol.65.1(M.6.428A); Clem. str. 2.9(p. 134.22; M.8.976C); and only of these ὁ μὲν κατηχούμενος, κᾶν μοναχὸς ή, οὐκ ά. ὁ δὲ πιστός, καν κοσμικός ή, ά. ἐστιν Chrys.hom.25.3 in Heb.(12.233B); ά. γάρ τὸ βάπτισμα ἐργάζεται, καὶ ἡ τῶν θείων μυστηρίων κοινωνία id.hom. 79.1 in Mt.(7.759c); of Christians as Christ's spiritual brethren through baptism μάθετε οὖν...διὰ τῆς ἐν ἐμοὶ ἀναγεννήσεως....ἵνα χρηματίσητε νίοι θεοῦ, α. δὲ ἐμοῦ Or.or.15.4(p.335.27; M.11.467B); Gr.Nyss.Eun.2(2 p.327.24; M.45.501C); c. also applied to those fallen into heresy, Chron. Pasch. p.272 (M.92.673A); 2. in wider sense, including all men ὑπὲρ τῶν ἄλλων δὲ ἀνθρώπων...προσεύχεσθε ...α. αὐτῶν εὐρεθῶμεν τῆ ἐπιεικεία Ign. Eph. 10.3; both Jews and gentiles, Just. dial. 96.2(M.6.704A); as being possible future converts, Clem.str.7.14(p.61.19; M.9.520B); and believers in one God, ib.5.14(p.390.19; 145A); 3. partic. of members of a religious community, PLond.1914.4; Bas.reg.br.104(2.452A; M.31.1153c); Thdt. h.rel.25(3.1264); οἱ ἀ. ὀφείλουσιν ἐν ἀγάπη πολλή συνείναι ἀλλήλοις Mac.Aeg.hom.3.1(M.34.468c); 4. of Christ; a. as men's brother through Inc. ο ύπο ανθρώπων αμαρτωλών φωνούμενος ώς α. A. Xanthipp.3(p.59.31); διὰ τὴν πρός τὰ κτίσματα συγκατάβασιν τοῦ λόγου, καθ' ην καὶ πολλών γέγονεν ά. ό γάρ τοι μονογενής, οὐκ ὅντων άλλων ά., μονογενής έστιν ό δὲ πρωτότοκος διὰ τούς άλλους ά. πρωτότοκος λέγεται Ath. Ar. 2.62 (M. 26.277C); Chrys. hom. 46.3 in Jo. (8. 373A); id. hom. 3.2 in Col.(11.344A); Chrys. Zaech. 1.4(8.126C); Mac. Aeg. hom. 16.8(M. 34.620A); b. as brother of Father (Arian reductio ad absurdum of homoousion) εί... άτδιός έστιν ο υίος, καὶ συνυπάρχει τῷ πατρί, οὐκέτι υίόν, ἀλλ' ἀ. είναι τοῦ πατρὸς λέγετε αὐτόν Ath. Ār. 1.14(M.26.40C); ib.(41A), et passim; 5. the 'brethren of the Lord' (Mt.12:46f.; Ac.1:14; Gal.1:19, etc.), gen. interpreted as sons of Joseph from a former marriage à. μέν οὐκ είχεν φύσει οὕτε τῆς παρθένου τεκούσης έτερον, οὐδ' αὐτὸς ἐκ τοῦ Ἰωσήφ τυγχάνων. νόμω τοιγαρούν έχρημάτισαν αὐτού ά. υίοὶ Ἰωσήφ ὄντες έκ προτεθνηκυίας γυναικός Or.fr.31 in Jo.2:11(p.506.21); id.Cels.1.47(p.97.11; M.11. 748A); Epiph.ep. Arab.ap.haer. 78.9(p.459.29; M.42.712C); of S. James α. δὲ τοῦ κυρίου οὖτος καλείται διὰ τὸ ὁμότροφου, οὐχὶ κατὰ φύσιν, άλλα κατά χάριν ib.78.7(p.458.4; 709A); Chrys.hom.5.3 in Mt.(7.77C); Cyr.glaph.Gen.7(1.221E); Sev.Ant.res.(p.846.8ff.; M.46. 648A); Hipp.Th. fr.1.6(p.7.5; M.117.1040B); 6. of a brother-sister (i.e. chaste) relationship μεθ' ήμῶν...κοιμηθήση ώς ά. καὶ οὐχ ώς άνήρ Herm.sim.9.11.3; of men in their relations to consecrated virgins à. ἐν Χριστῷ παρόντων, ἐαυτὴν [sc. παρθένος] καὶ χιτῶνι... κοσμήσει †Bas.Anc.virg.35(M.30.740B); of men having virgines subintroductae à. οἱ συνοικοῦντες Chrys.subintr.9(1.241D); 7. colleague, associate Παῦλε...ά. Πέτρου A.Petr.et Paul.5(p.180.14); ib.21(p.188. 2); A. Barth.2(p.132.27); used by kings when addressing each other, Const.ap.Eus.v.C.4.11(p.122.11; M.20.1160B); Chron.Pasch.p.333(M. 92.864c); Heracl.ep.(M.92.1025B).

άδελφός, adj. 1. as a brother or sister, of Christ's relations to creation πρωτότοκος...έστι της κτίσεως ούχ ώς ά. έχων την κτίσιν άλλ' ώς πρό πάσης κτίσεως γεννηθείς πῶς γὰρ οἰον...ά. είναι τῆς κτίσεως καὶ δημιουργόν; εὶ γὰρ...κτίσμα ἐστίν, ἀ. ἔχει τὴν κτίσιν οὐχ οίον...ά. είναι καὶ δημιουργόν...εὶ δὲ δημιουργός, οὐκ ἄρα καὶ ά.. εί δὲ οὖκ ά., οὖ κτίσμα Thdt. Col. 1: 15(3.477); to men by virtue of his humanity, Gr.Nyss. Eun. 12(2 p. 275.2; M. 45.885B); 2. cognate, Serap. Man. 50(p.71; M.18.1245B); Chrys. hom. 3.2 in Col. (11.344B).

άδελφοσύνη, ή, adoption as brother or sister, Nomoc.512.

*άδελφότεκνον, τό, cousin, Hipp.Th. fr.2.6(p.14.12).

άδελφότης, ή, A. brotherhood; 1. fraternal relationship, brotherly feeling or love a. συντηρείν Herm.mand.8.10; Gr.Naz.carm.1.1.32. 24(M.37.513A); ἀγάπης καὶ ἀ. χάριτι Cod. Afr. 85; Nil. exerc. 43(M.79. 772D); 2. the Christian brotherhood, Church (cf. 1Pet.2:17,5:9); a. in gen., 1Clem.2.4; Iren.haer.2.31.2(M.7.825A); Serap.Ant.ap.Eus. h.e.5.19.2(M.20.481A); τοὺς ένὶ τῷ τῆς υίοθεσίας πνεύματι κεκλημένους είς ά. Cyr.Os.10(3.31B); esp. as community of baptized τί...τὸ ποιοῦν τὴν ά.; τὸ λουτρὸν τῆς παλιγγενεσίας Chrys.hom.25.3 in Heb.(12.233B); b. local church την 'Pωμαίων d. Eus.h.e.6.45.1 (v.l. ἐκκλησίαν Μ.20.633B); Ath.ep.encycl.7(p.177.11; Μ.25.240A); Thphl.Al. fr.5(p.121.15; M.65.62C); 3. of religious communities, Bas.ascet.3(2.320Ε; Μ.31.876Α); τῆ εὐλαβεστάτη...έν Χριστῷ à. Gr. Naz.ep.238(M.37.38oc); Pall.h.Laus.43.2(p.130.10; M.34.1210c); Marc. Er. opusc. 5.2(M.65.1032B); τους έξηγουμένους της d. Mac. Aeg. perf.9 (M.34.848B), etc.; of communities of men and women living together, Gr.Nyss.virg.23(p.338.6; M.46.409B) cit. s. συμβίωσις; 4. of Christians with Christ, in Church ὅπου...ἐκκλησία Χριστοῦ, ἐκεῖ ἀ. Χριστοῦ Tit.Bost.fr.Lc.8: 19ff.(pp.174.9,175.1); through his humanity τὸ διὰ τῆς ἀφῆς γνωριζόμενον καὶ...τοῖς ἀνθρώποις διὰ τῆς d. οlκειούμενον Gr.Nyss.Eun.12(1 p.274.20; Μ.45.885Β); Aniph.hom. 1.5(M.39.41Bf.); established by faith, Chrys.hom.1.2 in Tit.(11. 733D); given to the poor and ignorant, id. hom. 79.1 in Mt. (7.759B); men being Christ's brethren by adoption, Cyr.thes.32(51.331A); 5. Trin., in Arian reductio ad absurdum of orthodox position el els πατέρα καὶ υίον ήμῶν ἐστιν ή πίστις, ποία ά. ἐν τούτοις ἐστίν; Ath. Ar. 1.14(M.26.41A); 6. as form of address, collectively of members of Councils πιστεύω, ὅτι πάση τῆ ἀ. ἤρεσεν Cod. Afr.85; of the hierarchy πάσαν την σύν σοι έν Χριστώ ά. προσαγορεύω Gennad.encycl.(p.81.20; M.85.1618D); of other groups of bishops and clergy, Synes.ep.72 (M.66.1436A); Nest.ep.Cyr.1(p.25.16; M.77.44B); ib.2(p.32.22; 57B); Cyr.ep.4(p.28.26; 52.25B); secular, Men.exc.Rom.1(p.176.24; M.113. 860B); τὴν à. ὑμῶν τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων Heracl.ep.ap.Chron. Pasch.p.402(M.92.1028A).

B. kinship, affinity a. παθών Cyr.glaph.Num.(1.391D).

*άδελφοτρόπως, in brotherly fashion, El.H.cant.1.5(p.290).

*ἀδελφοφθορέω, corrupt a sister; of Zeus, Hom.Clem.4.16; ‡Caes. Naz.dial.109(M.38.980).

άδέσποτος, without a master, hence free, self-determined, of God άγέννητος καὶ à. Const. App.7.44.2; ‡ Just.qu.Chr.3.3(M.6.1436C); Gr. Nyss.fat.(M.45.149B); of nature of Father only, Eun.apol.20(M.30. 856A); of nature of Christ, Bas.Sel.or.32(M.85.353B); of human nature, Gr.Nyss.or.catech.5(p.28.9; M.45.25A); of Jews Άβραάμ...

alμα φέροντες το ά. Nonn.par. Jo.8: 33(M.43.817B); neut. as subst., freedom τὸ α. καὶ αὐτεξούσιον χάριτος Gr. Nyss.or.catech.5(p.26.8;

άδετος, 1. unbound, loose; of hair, Gr. Naz.carm. 1.2.29.7 (M.37. 884A); of a ship, ib.1.2.17.54(785A); 2. free; of God, ib.1.2.1.413 (553A); of BMV, ib.1.2.1.198(537A); of original life, ib.1.2.1.726 (577A); of eremitical life, Jo.Clim.scal.27(M.88.1116B).

*ἀδεφένδευτος, undefended, Ath.Scholast.coll.4.13(p.57); ib.

paratit.6(p.78).

άδεως, freely, without restraint, M.Polyc.7.2; Ep.Lugd.ap.Eus.

h.e.5.1.5(M.20.409A).

άδηλία, ή, 1. obscurity, Clem. prot.4(p.43.12; M.8.152B); ἀναχωρεῖ έν σπηλαίφ μόνος, γλιχόμενος d. Pall.v.Chrys.5(p.28.21; M.47.18); of the mysteries of nature τὰ μακρὰ τῆς ἀ. βάθη Geo.Pis.hex.130 (M.92.1442A); 2. uncertainty; esp. of time of death, Gr. Nyss. virg. 3(p.258.24; M.46.328c); id.bapt.diff.(M.46.420A); Chrys.hom.9.1 in IThess.(11.486E); Max.ep.5(M.91.424A); of future in gen., Chrys. hom.19.3 in 1Cor.(10.163c); ib.39.2(365B); in matters of faith, Vict.Mc.1:23(p.275.16).

*ἀδήλωτος, invisible, Mir. Artem. 38(p.63.23).

άδημιούργητος, uncreated; of Trin., Epiph.haer.76.50(p.405.9; M.42.621D); in refutation of pagan arguments το λέγειν δημιουργόν μὲν τὸν θεόν, ά. δὲ τὸν κόσμον τὸ γὰρ ά. ἴσον δύναται τῷ ἀγεννήτω... καὶ τὸ λέγειν, ὁ ἀ. θεὸς ἀ. ποιεῖ, δ ἴσον ἐστὶ τῷ τὸν ἀγέννητον θεὸν άγεννήτως άγεννητα ποιείν ‡ Just.qu.Chr.5(M.6.1456B); ib.4(1449C); Proc.G.Gen.proem.(M.87.32B).

*άδημιουργήτως, without being created εί μη προήν ά. ο ποιητής. καὶ προνοητής, οὐκ ἂν ὑπῆν δημιουργικῶς τὰ ποιητὰ καὶ προνοούμενα

Didym. Trin. 3.5(M.39.841B).

*ἀδημόνως, in trouble, distressfully, Rom.Mel.(SBBAW 1901

p.742; AS 1 p.95).

*aonmodieuros, 1. not made public, kept secret, of oral tradition of Church έκ της ά... διδασκαλίας, ην έν απολυπραγμονήτω...σιγή οί πατέρες ήμων έφύλαξαν Bas. Spir.66(3.55B; M.32.188C άδαημοσιεύτου); ά. ποιήσαι τὸ δικαστήριου Chrys.hom.60.I in Mt.(7.606C); of private examination of conscience, id.hom, 28.1 in ICor.(10. 250E); 2. hidden, withdrawn from the world το ά. ... της άρετης Nil.ap.Proc.G.Cant.3:9f.(M.87.1632D); δ μοναχός...ά. Ant. Mon. hom. 102(M.89.1741B); of religious life, Jo.Clim.scal.3(M.88.664B).

*ἀδημοσιεύτως, secretly, Jo.Clim.scal.10(M.88.848C).

ἄδης, ὁ, Hades, underworld, etym. ἄ. ... παρὰ τὸ ἀειδές, διὰ τὸ μὴ ορασθαι, καθάπερ ελέχθη καὶ 'Ωριγένει Meth.res.2.28(p.385.21; M.18.

A. pagan, Arist.apol.11.3; Hipp.haer.1.19(p.21.13; M.16.3044B); Or. Cels. 2.16(p.145.19; M.11.828B).

B. Jewish, Sheol; 1Clem.4.12; βυθός (Ps.68:1), τουτέστιν, ὁ α. Hipp. Jud.3(p.20.7; M.10.789B); Or. Jo.19.21(5; p.323.10; M.14.565D); sts. identified with the 'abyss', id.engast.7(p.291.24; M.12.1024D); Eus.e.th.3.3(p.148.22; M.24.988A); as freq. in apocryphal Acts, A. Andr.et Mt.31(p.113.4); A. Phil.133(p.64.3); cf. ἄβυσσος.

C. Christian conceptions; 1. intermediate state and dwellingplace of souls of pre-Christian people (cf. Ps.15:10); a. all the souls οὐκ οίδας ὅτι οἱ ἀπὸ Αδὰμ καὶ Εὔας πάντες ἀπέθανον;... πάντες έν τῷ ἄ. κατηλλάξαντο Τ. Abr. A 8(p.85.30); ἡμεῖς οὖν ἡμεν ἐν τῷ ἄ. μετά πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων A.Pil.B 18(p.324); Ath. Ατ.Ι.43(Μ.26.101Β); κατελθόντι τῷ Άδὰμ εἰς τὸν ἄ. ἡκολούθησαν οί μετασχόντες της φύσεως Thdt.eran.3(4.199); b. only souls of wicked οί εν η. καταταγέντες καὶ εἰς ἀπώλειαν ε΄αυτοὺς ἐκδεδωκότες... τίς ἄν εὖ φρονῶν ἐν μιᾳ καταδίκη καὶ τὰς τῶν δικαίων καὶ τὰς τῶν άμαρτωλών ὑπολάβοι είναι ψυχάς; Clem.str.6.6(p.454.9; M.9.268A); Or.hom.18.2 in Jer.(p.152.30; M.13.465c) cit. s. καταχθόνιος; cf.id. engast.3(p.285.7ff.; M.12.1016Bff.); this view attacked εδεινοποίει δὲ δημαγωγῶν ὅτι φάσκουσι [sc. the orthodox]...ώς είη φρικῶδες ύπολαβεῖν ἐν ἄ. γεγονέναι τὸν εὐκλεῆ Σαμουήλ Eust.engast.17(p.43. 29; M.18.649B); 2. ref. descent of Christ (cf. 1Pet.3: 19f.); a. Christol. implications ο μονογενής είσηλθεν ώς ψυχή μετά ψυχών, θεός λόγος ἔμψυχος τὸ γὰρ σῶμα ἔκειτο ἐν μνημείω, οὐχὶ κενωθὲν τῆς θεότητος άλλ' ὤσπερ ἐν τῷ ἄ. ὤν, τῆ οὐσία ἦν πρὸς τὸν πατέρα, ούτως ήν καὶ ἐν τῷ σώματι καὶ ἐν τῷ ἄ....θέλων ἐχωρήθη ἐν σώματι ἐμψύχω, ΐνα μετὰ τῆς ἰδίας ψυχῆς πορευθῆ εἰς τὸν ἄ., καὶ μη γυμνη τη θεότητι Hipp. fr. pasch. 3(p. 268.23 ff.; Μ. 10.70 IΛf.); ωσπερ το σώμα ουχ οιόν τε ήν είς φ. καταβήναι καν τούτο λέγωσιν οί πνευματικόν λέγοντες τὸ σώμα τοῦ Ἰησοῦ, οὕτως οὐδὲ τὸ πνεῦμα οἶόν τε ήν καταβήναι είς ζ., διό παρακαταθήκην έδωκεν έως ανέστη έκ νεκρῶν τὸ πνεῦμα τῷ πατρί Or.dial.8(p.138.13); his Godhead not separated from his soul even in Hades, ‡Ath. Apoll. 2.14(M.26.

1156c); typified by Jonah's sojourn in the fish, Cyr. H. catech. 14. 20; b. preaching in Hades ο κύριος δι' οὐδεν ετερον είς α. κατήλθεν η διὰ τὸ εὐαγγελίσασθαι Clem.str.6.6(p.454.31; M.9.268C); δεχόμενοι κατά τὸν ἄ. ὄντες τῆς θεογνωσίας τὸ κήρυγμα...κατελθόντος εἰς ἄ. σωτήρος Max.qu. Thal.7(M.90.284B,C); c. other aspects: being preceded by Jo. Bapt., Hipp.antichr.45(p.29.5; M.10.764B); 'Ιωάννης...είς α. καταβέβηκε προκηρύσσων μου τον κύριον, ΐνα προείπη αὐτὸν κατελευσόμενον Or.engast.7(p.290.20; M.12.1024A); A.Pil.B 18 (pp.324f.); Gr.Naz.or.43.75(M.36.597A); and the OT prophets, Or. engast.6(p.289,27; 1021C); ‡Chrys.hom.11(13.247A); and followed by apostles, Clem.str.6.6(p.454.18; M.9.268A); bringing up the dead ὁ κατελθών εἰς ᾳς. μετὰ πολλής δυνάμεως...καὶ ἀνήλθες μετὰ πολλής δόξης, καὶ συναγαγών πάντας τοὺς εἰς σὲ καταφεύγοντας A.Thom. Λ 156(p.265.3); κατέβη είς τον ἄ., καὶ διέσχισε φραγμον τον έξ αίωνος μή σχισθέντα, και ανήγειρεν νεκρούς και κατέβη μόνος, ανέβη δὲ μετὰ πολλοῦ ὅχλου πρός τὸν πατέρα αὐτοῦ Ep.Chr.suppl. ap.Eus.h.e.1.13.20(M.20.128C); Ath.Ar.3.56(M.26.441A); ‡Ath.Apoll. 1.5(M.26.1101A); Bas.hom.in Ps.48(1.186A; M.29.453A); ‡Epiph. hom.2(M.43.440A); commanding their release κελεύω σοι, α. καὶ σκότος,... ἔκβαλε τὰς ἐγκεκλεισμένας ψυχὰς τοῦ Ἀδάμ Mac. Acg. hom. 11.10(M.34.552C); Cyr. Nest. 5.5(p.102.13; 61.136D); σκυλεύσας τον ζ. τὰς αὐτόθι καθειργμένας ἐλευθερώση ψυχάς id.ep.45(p.155.27; 52.139C); frightening death, Cyr.H.catech.14.19; in gen. κάτεισιν είς ἄ. ψυχή τεθεωμένη, ἵνα ὥσπερ τοῖς ἐν γῆ ὁ τῆς δικαιοσύνης ανέτειλεν ήλιος, ούτω και τοις ύπο γην...καθημένοις επιλάμψη το φως. εν' ωσπερ τοις εν γή εθηγγελίσατο ειρήνην...ουτω και τοις έν α. ... καὶ οῦτω τοὺς ἀπ' αἰώνων λύσας πεπεδημένους, αὐθις ἐκ νεκρῶν ἀνεφοίτησεν Jo.D. f.o.3.29(M.94.1101A); A.Pil.B 24-27(pp.330-2);condemnation of opinion that sole reason for Christ's death was his descent and preaching, Chrys.hom.36.3 in Mt.(7.410D); d. descent in rel. to baptism πως οὖν κατορθοῦμεν τὴν εἰς ᾳ. κάθοδον; μιμούμενοι την ταφήν του Χριστου διά του βαπτίσματος Bas. Spir.35 (3.29A; M.32.129B); Chrys.hom.40.1 in 1Cor.(10.379C) cit. s. κατάβaσιs; cf.Cyr.H.catech.9.9; e. in creeds, Symb.App.(p.32); cf. Symb.Sirm.3(p.236.1; M.26.693A); είς τὰ καταχθόνια κατελθόντα, ον αυτός ο ζ. ετρόμασε Symb.Nic.(359)ap.Thdt.h.e.2.21.4(3.880); Symb.CP(360)(p.259.6; M.26.748A); 3. intermediate place for all souls until final judgement, cf.lren.haer.5.31.2(M.7.1209B); δ περί ἄ. λόγος, ἐν ῷ αἱ ψυχαὶ πάντων κατέχονται, ἄχρι καιροῦ ὃν ὁ θεὸς ώρισεν, ανάστασιν τότε πάντων ποιησόμενος Hipp. Graec. 2(M.10. 800A); \$Proc.G.Pr.15: II(M.87.1373B); regarded not as local habitation but as spiritual state, Gr. Nyss. anim.et res. (M.46.68Af.); α. μη τόπον τινα ούτως ονομαζόμενον οἵεσθαι, άλλά τινα κατάστασιν ζωῆς αειδή και ασώματον, ή την ψυχην εμβιοτεύειν παρά της γραφής εκδιδασκόμεθα ib.(85B); BMV exempt from it οὐ κατελήλυθε γαρ ή ψυχή σου είς τὸν ζ. Jo.D.hom.8.12(M.96.720A); $\mathbf{4}_{\bullet} = \mathbf{y} \epsilon \epsilon \mathbf{v} \mathbf{v} \mathbf{a}_{\bullet}$, hell; a. place of punishment for wicked, where impenitent remain after the preaching of Christ, Clem.str.6.6(p.456.12; M.9.272A); ωσπερ τῷ ἀνθρώπῳ ἡ ἀρχὴ μὲν τοῦ είναι ἐν τῷ παραδείσῳ ἦν, τὸ τέλος (δὲ) διὰ τὴν παράβασιν τάχα ἐν ζί. κάτω Or. Jo. 13.37(p. 263.4; M. 14.464D); φ. των άμαρτωλών κολαστήριον id. sel. in Ps.9:18(M.12.1189D); including various degrees of punishment and applied also to this world which, acc. Origen, is a place of punishment for fallen spirits, id. princ.4.3.10(23; p.337.3ff.; M.11.393A); degrees of punishment admitted, Bas. reg. br. 267(2.507D; M.31.1265B); ev q. vuvi ekπρόθεσμον μετάνοιαν μετανοούντας [prob. ref. Lc.16:23] οδύρεσθαι ‡ [ust.coh.Gr.35(M.6.304B); ο μεν κακός, εν ζί. γενόμενος, ώς ενταῦθα [sc. in this world] τὰ ἀγαθὰ ἀπολαβών, ἐκεῖ περὶ ὧν ἥμαρτε κολασθείς Hom.Clem.2.13; without rest, ib.11.10; ‡Ath.qu.Ant.19(M.28.609A); b. no possibility of repentance and love of God, ref. Ps.6:6 ουκ έστιν εν α. τοις απελθούσιν εξομολόγησις και διόρθωσις Gr.Naz. or.16.7(M.35.944C); Chrys.hom.18.6 in Rom.(9.639C); id.prod.Jud. 1.1(2.377B); ποίος γάρ έτι των νεκρών ο καρπός, ή πως έτι μεμνήσεταί τις θεοῦ διὰ τοῦ πληροῦν ἐντολὴν τῶν ἐν ἄ. καταβεβηκότων; Cyr. Jo. 3.4(4.285A); c. descent thither is separation from God, caused by grave sin, †Bas. Is. 166(1.497E; M.30.302D); involving various classes of men διαφοράς δέ ταγμάτων καταβαινόντων είς τον α. δ λόγος άπηριθμήσατο. πρώτον τους ενδόξους...είτα οι μεγάλοι, οι έν δυνάμει τινὶ καὶ ἀρχή τῶν πολλῶν ὑπερέχοντες καὶ οἱ πλούσιοι, οἰ πολύ πλήθος χρημάτων ἄδικον περιβεβλημένοι, ἢ οἱ ἀκόρεστον τὴν έπιθυμίαν του πλείονος έχοντες: καὶ οί λοιμοὶ αὐτής, ὅσοι δίκην νόσου φθοροποιού κατά διάδοσιν έπινεμομένης, τούς προσιόντας αὐτοῖς διαφθείροντες, ήτοι έκ μοχθηρας διδασκαλίας, ή έκ τοῦ κατά τὴν άμαρτίαν έρεθισμοῦ, λοιμοὶ δικαίως προσαγορεύονται σίτινες καταβαίνουσιν είς τον ἄ. ib.(1.498Α,Β; 393Α); πᾶσα γὰρ ἡ κατ' ἐνέργειαν άμαρτία ὑπὸ τὸν ἄ. ἐστίν Dor.doct.10.5(M.88.1729D); d. description

άδιαίρετος

οἰκεῖ μὲν ἐν τῷ ᾳ, κατεσκεύασται δὲ αὐτῷ πῦρ ἄσβεστον, γέεννα ἀτελεύτητος, βόρβορος κοχλάζων, σκώληξ ἀκοίμητος Α.Μι.3(p.219. 17); κοινόν τινα τόπον ἐν τῷ ἐσωτάτῳ τῆς γῆς, ἐπίσκιον πανταχόθεν, καὶ ἀλαμπῆ, τὸ τοῦ ᾳ. χωρίον εἶναι στόμιον δέ τι ἐπὶ τὰ κοῖλα καθῆκον, δι' οὖ τὴν κάθοδον εἶναι ταῖς πρὸς τὸ χεῖρον κατεγνωσμέναις ψυχαῖς †Bas. Is. 166(1.497C,D; M.30.392B); Cyr. Is. 1.3(2.89A); partic. features: darkness, A.Pil.B 21(p.328); A.Thom. A 10(p.115.5); Chrys. coemet. 2 (2.399B); joylessness, ib.; cf. ἀειδής.

D. personification, and equation with death, A.Pil.B 20.1(p.326); cf.Mel.pass.22 p.4.9; ib.55 p.9.18; ib.102 p.17.16; οὐχὶ θάνατος δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἄ. ἐκαλεῖτο Chrys.coemet.1(2.398A); ἄ. δὲ ἀπὸ τῆς κατεχούσης δόξης ἀνόμασε, τῷ θανάτω καὶ ταύτην ἐπιθεὶς τὴν προσηγορίαν Thdt.Cant.8:6(2.157); οὐδὲ ἔστιν ἄ. βασίλειον ἐπὶ γῆς, ἔκτισε

γὰρ εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα Cyr.hom.pasch.14(5².196Ε).

E. met. ποῖος ἄ, ἢρεύξατο ὁμοούσιον εἰπεῖν τὸ ἐκ Maplas σῶμα τῆ τοῦ λόγου θεότητι; Ath.ep.Epicl.2(p.4.10; M.26.1052C); ref. Job ὁ ἄ. οδτος Olymp. Job 19: 18(M.93.208B).

άδήωτος, unravaged, unharmed, Const.or.s.c.17(p.178.11; M.20.

1284B); Bas.Sel.v. Thecl.2.11(M.85.584A).

άδιάβατος, not to be passed; met., of division between the impenitent and the good, Gr. Nyss. anim.et res. (M.46.84B); τὸ ἀ. τῆς ἀνυμφεύτου λοχείας πέλαγος Procl. CP annunt. 5(M.85.445B).

άδιάβλητος, not to be blamed, unexceptionable, innocent; 1. in gen., of philosophical teaching α. δόγματα Clem.str.6.7(p.459.26; M.9.277B); of the varying evidence for the Resurrection ο λόγος άκριβής μένει καὶ ά. ἐπὶ καιροῖς διαφόροις καὶ τόποις ἐναλλαττούσας τὰς ὀπτασίας εἰσάγων Eus.qu.Marin.suppl.1.7(M.22.996B); ἀ. ποιεῖσθαι την κρίσιν Cyr. Απ. 15(3.266D); τον της ορθης και ά. πίστεως όρου έκτιθέμενοι id.expl.xii cap.1(p.17.3; 61.147B); id.Ps.45:6(M.69.1049A); τῆς εἰς θεὸν ἀγάπης, τὸ ἀ. κάλλος id.ador.6(1.183A); μονὰς...ἀδιαίρε-Tos, a. Anat.Laod.decad.(p.29); 2. of human affections of Christ τοις φυσικοις των ανθρώπων και α. ύπηρετήσατο πάθεσι ‡Dion.Al. fr. in Lc. 22: 43f. (p. 242.13; M. 10.1592D); Cyr. ep. 45(p. 155.22; 52.139B); ‡Chrys.hom.9(13.236B); οὐ γὰρ ἢρνήσατο τὰ τῆς φύσεως ἡμῶν α. πάθη σαρκωθεὶς ὁ θεὸς λόγος Eulog. palm.8(M.86.2925C); Max.opusc. (M.91.60B); Jo.D. f.o.3.20(M.94.1081A); of the will of Christ αμωμον καὶ ά. θέλησιν Anast.S. serm.imag.3(M.89.1160A); δύο τοῦ Χριστοῦ... ένεργειῶν καὶ θελημάτων à. ib.(1160D); 3. of God ὥσπερ à. δ θεὸς ἐπὶ τῆ ἀσθενεία τῆς δυνάμεως, ὅτι μὴ ποιήσας πλείους κόσμους, ἀλλὰ ποιήσας ένα κόσμον έπαυσε την ποίησιν ουτως ά, ό θεός επί τῷ ἀτελεῖ της δυνάμεως, ότι μη άμα τῷ είναι αὐτον τον κόσμον ἐποίησεν, ἀλλ' ότε εβούλετο ‡Just.qu.Chr.3.5(M.6.1441B).

άδιαβλήτως, blamelessly, faultlessly, Clem.str.3.6(p.220.23; M.8.

1157A); Cyr.ador.5(1.16oc); id.Ps.36:30(M.69.945B).

*άδιαγώγητος, = άδιάγωγος, impossible to live with, Ast.Am.

hom.1(M.40.176B).

*àôiàôektos, not to be succeeded to, perpetual; of Christ's priesthood, Ath. Ar. 2.9 (M. 26.165B); of endless course of day not succeeded by night, Tit. Bost. Man. 2.18 (M. 18.1169B); of day of the Lord, †Bas. Is. 87 (1.439B; M. 30.260B).

*àôiàôoros, not to be distributed; of the divine gift of light, unable to penetrate the mind on account of its resistance, Dion.Ar. c.h.g.3(M.3.260D); neut. as subst., of sunlight, inability to penetrate certain substances, ib.13.3(301B).

*àdiadórws, without being able to penetrate, Max.schol.c.h.9.3

(M.4.85B).

άδιάδοχος, A. lit., without successor, sterile, not followed; of plants, Bas.hex.5.7(1.46Ε; M.29.109C); ά. τὰ τῆς βασιλείας παρειλήφατε σκῆπτρα Jo.Ant.relat.imp.3(p.130.25; M.83.1453A); ἀδιάδοχου

νυκτὶ το...φως [Caes.Naz.dial.129(M.38.1029).

B. met., perpetual, everlasting, eternal; 1. of God τῷ πάντων ἀ. βασιλεῖ Cyr.H.catech.18.4; φῶς...ἀ. ὁ θεός Gr.Naz.or.44.3(M.36.609B); ἀ. ἡ μοναρχία Const.App.7.35.9; θεότητα...ἀ. †Meth.palm.5 (M.18.393A); Χριστὸς ὁ...ἀ.... βασιλεύς Tim.Ant.cruc.(M.86.256B); τὰ φυσικὰ τῆς τριάδος ἰδιώματα, τοῦτ ἔστιν τὸ ἄναρχον...τὸ ἀ. Anast.S.hod.17(M.89.264c); 2. of spiritual things; a. kingdom of God, Ephr.3.391D; Didym.Trin.1.31(M.39.424A); Thdt.eran.1(4.33); Pers.(p.31.5); Gennad.fr.Rom.5:21(p.365.8; M.85.1673A); †Jo.D. B. J.16(M.96.1001B); b. grace, Bas.Sel.or.14.2(M.85.185A); Sophr.H. or.4(M.87.3304A); c. joy, †Hipp.consumm.45(p.307.20; M.10.945D); Thdr.Stud.nativ.BMV 7(M.96.696D); d. eternal life, Dorm.BMV 3 (p.96); Areth.Apoc.67(M.106.772B); e. in gen. κράτος Isid.Pel. epp.1.251(M.78.336A); ἀρχή †Bas.struct.hom.7(1.327E; M.30.17D); Jo. Mon.hymn.Blas.1(M.96.1401A); φῶς (of the pillar of fire) Gr.Nyss. Pss.titt.A 7(M.44.456D).

C. without successor, i.e. final, of NT εὐαγγέλιον... ά. ἐστιν Or.

fr. 56 in Jo. 4: 13(p. 529.17); à. καινη διαθήκη id. Apoc. 14(p. 27.13); Ammon. Jo. 4: 13f. (M. 85.1421A).

D. interminable στρατείαι ά. Anast.mort.27(p.248).

32

*&8.086xws, perpetually, eternally, Ant.Mon.hom.130(M.89.1841B);
Max.comput.34(M.19.1252B); Areth.Apoc.1(M.106.512D).

άδιάδραστος, 1. act., not escaping, secured τὴν μακαρίαν παράδοσιν d. φυλάττειν Clem.str.1.1(p.9.11; M.8.700B); 2. pass.; inescapable, of God's judgement, Eus.h.e.6.9.8(M.20.541A); neut. as subst., Areth. Αρος.18(Μ.106.604B).

άδιάθετος, not set in order; 1. disorderly, unruly, A. Andr.et Mt. 20(p.92.4); of false joy, Diad. perf.33(p.38.4); neut. as subst. δεικνύς τῶν εὐχομένων τὸ ἀ. †Bas. Is. 35(1.408Ε; Μ.30.189Β); ἀλλήλοις ἐνεκάλουν [sc. children in market place] τὸ ἀσυμπαθὲς ῆγουν τὸ ἀ. Cyr. Lc. 7:32(Μ.72.620C); 2. uncanonical, opp. ἐνδιάθετος: λέγουσι [sc. οί Αλογοι] τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον ἀ. εἶναι Ερiph. haer. 51.18(p.275. 23; Μ.41.924A); 3. intestate, Cod. Afr. 81; ἐξ ἀ. Ath. Scholast. coll. 9.10 (p.104).

*àδιαθέτως, without making a will, Ath.Scholast.coll.7.7(pp.87f.).

άδιαίρετος, undivided, indivisible; undifferentiated;

A. in gen., Hipp.haer.1.15(p.18.7; M.16.3040B); ἀ. ... ἄτομα προσηγόρευσεν Thdt.affect.4(p.102.20; 4.795); met. τὸ τῆς φιλίας ἔργον ἔν ἀ. Hipp.haer.7.30(p.216.12; 3334B); Docetic ἄνθρωπος οῦτος μία μονάς ἐστιν...ἀ. ib.8.12(p.232.16; 3358C); of the number three (ref. Trin.) τριὰς...ἀ., καὶ πρώτη τῶν ἐξ ἀρτίων καὶ περιττῶν ἀριθμῶν συνεσταμένων Ευικ.l.C.6(p.210.10; M.20.1348B); μονὰς...ἀ., αδιάβλητος Anat.Laod.decad.(p.29); of elements of the world ἀσύγχυτον καὶ ἀ. ἀποσώζει [sc. divine power] Dion.Ar.d.n.8.5(M.3.893A); also = inseparable ἀσεβείας αὐτοῦ κοινωνὸς ἀ. Petr.II Al.encycl.4(M.33.1281B) ap.Thdt.h.e.4.22.13.

B. of unity of Godhead; 1. in gen., from point of view of philosophy à δè θεòs...à. Athenag.leg.8.2(M.6.905A); à. γàρ τὸ εν Clem.str. 5.12(p.380.22; M.9.121B); Hipp.haer.4.43(p.65.15; M.16.3106B); την φυσικήν τοῦ θεοῦ ἔννοιαν ώς...ἀσυνθέτου καὶ ά. Or. Cels. 4.14(p. 284. 28; M.11.1045B); Bas. hom. 15.1(2.131D; M.31.465C); 2. of the divine nature opp. three Persons ἐκκλησία...τὴν μονάδα τὴν ἀ. γνωρίζει,... τον ενα...θεόν· καὶ τον έξ αὐτοῦ...υίόν Eus.e.th.2.6(p.103.9; M.24. 905C); ib.(p.103.23; 908A); δύο μέν είναι πατέρα και υίον, μονάδα δέ θεότητος ά. ‡Αth. Ατ.4.1(p.44.3; M.26.468B); τὰς τρεῖς ὑποστάσεις περιλαμβάνειν, καὶ ένα θεον λέγειν, διὰ τὸ τῆς φύσεως...ά. Gr.Nyss. tres dii(M.45.124D); †Gr.Thaum.ep.Philagr.(M.46.1105A); 3. Sabellian, without distinction of Persons λέγων [sc. Sabellius] τον λόγον αὐτὸν είναι υίόν, αὐτὸν καὶ πατέρα ὀνόματι μέν καλούμενον, εν δὲ ον τὸ πνεῦμα à. Hipp.haer.9.12(p.248.27; M.16.3383C); εἰ δὲ λέγοι Μάρκελλος του λόγου είναι του θεου του σαρκωθέντα...μονάδα δους ά., καί μίαν ὑπόστασιν τοῦ θεοῦ...εὶ δὲ μονάς ἐστιν ά. ... τίνα ἄν είποι τις πατέρα, τίνα δὲ υίόν, ένὸς ὅντος τοῦ ὑποκειμένου; Eus.e.th.2.5(p.103. 3ff.; M.24.905B); ib.2.19(p.123.34; 944C); Χριστός, d. δύναμις τοῦ θεοῦ Marcell.ep.ap.Epiph.haer.72.2(p.257.28; M.42.385C); v. μονάς. C. Trin.; 1. of Trin. as undivided ήμεις είς τε την τριάδα την

μονάδα πλατύνομεν ά. Dion.Al.ap.Ath.Dion.17(p.58.24; M.25.505A); τριάς...ά. Ath. hom. in Mt. 11: 27 (M. 25.220A); id. Ar. 1.18 (M. 26.49B); id. ep. Epict.9(p.14.12; M.26.1065A); Chrys.hom.30.2 in 2Cor.(10.652B); ‡Chrys. Trin. 1(1.833B); της τριάδος... βασιλείαν ά. Thdt. Trin. 28(M.75. 1188C); Gel.Cyz.h.e.2.22.6(M.85.1292B); τριας...αδιαίρετον έχει διαίреог Sophr. H.ep. syn. (М.87.3153A); Lit. Jac. (р.226.15); Jo. V II. icon.4(M.96.1352C); 2. of the Persons as inseparable from each other; a. of Father and Son à. ων και αμέριστος υίου γίνεται πατήρ Or.princ.4.4.1(28; p.348.7; M.11.401A); Διονύσιος άληθινον καὶ φύσει λόγον τοῦ θεοῦ...ίδιον καὶ ἀ, τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας αὐτὸν είναι διδάσκει Ath. Dion. 24(p.64.16; M.25.516B); ή έκ τοῦ πατρὸς δὲ ἐν υἰῷ ἰδιότης καὶ θεότης δείκνυσι τὸν υίὸν ἐν τῷ πατρί, καὶ τὸ ἀεὶ ἀ. αὐτοῦ id. Ar.3.6 (M.26.333A); id.decr.20(p.17.16; M.25.452C); ib.23(p.19.14; 456D); ούχ ως έτεροφυής...χωριζόμενός έστι τοῦ πατρός, άλλ' ως έξ αὐτοῦ υίὸς ά. ὑπάρχει ώς ἔστι τὸ ἀπαύγασμα πρὸς τὸ φῶς id.syn.45(p.270.10; M. 26.773A); \ddagger Ath. Ar.4.9(p.53.21; M.26.480B); ib.4.10(p.54.10; 480C); \$\text{Chrys.hom.7(13.218E)}; \text{Procl.CP or.15.1(M.65.800C)}; \text{Chron.Pasch.} p.282(M.92.704B); b. of Son and H. Ghost ά. γάρ τοῦ υίοῦ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ Cyr. Jo.4.3(4.378B); c. of Father, Son, and H. Ghost τῶν ὑπ' έμοῦ λεχθέντων ὀνομάτων ἔκαστον ἀχώριστόν ἐστι καὶ ἀ. τοῦ πλησίον. πατέρα είπον, και πριν έπαγάγω τον υίον, εσήμανα και τουτον έν τῶ πατρί· υίον επήγαγον, εὶ καὶ μὴ προειρήκειν τον πατέρα, πάντως αν εν τῷ υἰῷ προείληπτο. ἄγιον πνεῦμα προσέθηκα, ἀλλ' ἄμα καὶ πόθεν καὶ διὰ τίνος ἡκεν ἐφήρμοσα Dion.Al.ap.Ath.Dion.17(p.58.15; M.25.504C); άγιον πνεθμα...ά. της οὐσίας τοθ υίοθ καὶ τοθ πατρός Ath.tom.5(M. 26.80IB); ‡ Just.qu.et resp.17(M.6.1264C); cf.ib.139(1393A); οὐδὲ τοῦ άγίου πνεύματος, καὶ τοῦ σωτῆρος, καὶ τοῦ πατρός, εν μέσω τομὴν η

διαίρεσιν ἐπινοηθῆναί ποτε· διότι τῶν νοητῶν...καὶ θείων ἀ. ἡ φύσις †Gr.Thaum.ep.Philagr.(M.46.1105C); Epiph.haer.76.8(p.348.23; M. 42.529A); ‡Chrys.hom.11(13.247C); διὰ μεν τῶν τριῶν ὑποστάσεων, τὸ ἀσύνθετον...διὰ δὲ τοῦ ὁμοουσίου καὶ τοῦ ἐν ἀλλήλαις εἶναι τὰς ὑποστάσεων...τὸ ἀ. ‡Cyr.Trin.9(6³.14Ε; Μ.77.1144Β); d. ref. moral union of

Christ with Father, ‡Paul.Sam. fr.3(p.339.15).

D. Christol., of union of two natures; 1. pre-CChalc.; a. of Melchizedekians ο κύριος το ημέτερον ανέλαβε σώμα...ου γαρ προϋπέστησεν αὐτό, καὶ τότε ἡνώθη, ἀλλ' ά. ἐκ μήτρας ἐποιήσατο τὴν ἔνωσιν Marc. Er. opusc. 10.5 (M.65.1124A); b. in Apollinarian controversy κατά φύσιν ή τὸ σῶμα, καὶ ά. ... κατὰ φύσιν τῆς τοῦ λόγου θεότητος ‡Ath. Apoll. 1.6(M.26.1104B); οί...της όμοουσιότητος την όμολογίαν προϋπισχνούμενοι πως είς πάθος καθέλκετε τὸ ά. ὅνομα; ib.2.12(1152B); εί γαρ διττή ή φύσις, αλλ' οῦν α. ... ή ἔνωσις † Chrys.ep.Caes.(3.746A); c. in Nestorian controversy φαμέν οὖν έκατέραις κεχρημένοι ταῖς γραφικαίς φωναίς, ὅτι καὶ ἐγένετο σάρξ, καὶ ἔλαβε τὴν τοῦ δούλου μόρφην...διὰ μὲν γὰρ τοῦ, 'ἐγένετο', τὸ ά. τῆς ἄκρας ἐνώσεως ὁ εὐαγγελιστής ὑπαινίττεται...διὰ τοῦτο δι' ἐκατέρων καὶ τὸ ἄτρεπτον της θεότητος, καὶ τὸ ἀ. τοῦ μυστηρίου, ἡ θεία ὑπεμφαίνουσα γραφή τὸ 'ἐγένετο' εἶπε Procl.CP Arm.6(p.190.6ff.; M.65.861Bf.); in Cyril's dispute with Nestorius; Nest.'s assertion ο Χριστός κατά το Χριστός ά. οὐ γὰρ ἔχομεν δύο Χριστοὺς οὐδὲ δύο υίούς. οὐ γάρ ἐστι παρ' ἡμῖν πρώτος (Χριστός) και δεύτερος...άλλ' αὐτός δ υίδς έστι διπλούς οὐ τῆ ἀξία, ἀλλὰ τῆ φύσει Cyr.Nest.2.6(p.42.3; 61.44D); Cyril's refutation φράζε...τί δη άρα την ά. συνάφειαν είναι φής; άρα την ένωσιν, δηλον δὲ ὅτι την καθ' ὑπόστασιν, ην ήμεῖς πρεσβεύομεν τοῖς τῆς άληθείας συναθλοῦντες δόγμασιν, ἢ ταυτηνὶ τὴν κατὰ παράθεσιν καὶ την πρός τόδε τι τοῦ δείνος εγγύτητα νοουμένην;...οὐκοῦν τῆς παρ' αὐτοῦ λεγομένης συναφείας ή δύναμις εἰ τὴν καθ' ήμᾶς νοουμένην ένότητα δηλοί, φημί δή την καθ' ύπόστασιν, έφη αν είκότως μηδεμίαν είναι Χριστού την διαίρεσιν κατά το είναι Χριστόν ου γάρ έστιν έτερος καὶ έτερος...έσται γὰρ οὖτω κατά γε τὴν ἀξίαν, ὡς σὰ φής, καὶ μέντοι την δυναστείαν ά. μάλλον δε ό αὐτός. είτα πῶς τὸν ενα καὶ ά. διπλοῦν είναι φής καὶ οὐχὶ τῆ ἀξία μᾶλλον, ἀλλὰ τῆ φύσει; ib.(p.42. 7ff.; 44Eff.); ib.2.8(p.45.11; 49B); το γάρ α. παρ' αὐτοῖς κατά τὰς Νεστορίου κενοφωνίας καθ' έτερον λαμβάνεται τρόπον φασί γὰρ ὅτι τῆ ἰσοτιμία, τῆ ταυτοβουλία, τῆ αὐθεντία, ά. ἐστι τοῦ λόγου ὁ ἐν ὧ κατώκηκεν, ἄνθρωπος, ὥστε οὐχ ἀπλῶς τὰς λέξεις προσφέρουσιν, ἀλλὰ μετά τινος δόλου id.ep.46.4(p.162.19; 52.145E); είς δὲ λοιπὸν ἐξ άμφοῖν ὁ Χριστός, ἀ. εἰς υἱότητα καὶ εἰς δόξαν θεοπρεπή id. [0.2.1 (4.151A); for further discussion of term as used in a Nestorian and in an orthodox sense v. Cyr.apol.orient.4(pp.41ff.; 61.168ff.); 2. post-CChalc., orthodox terminology dist. from monophysite meaning εἰ τὴν ἐν δυάδι φύσεων ἀ. ὁμολογίαν ἐπὶ τοῦ κυρίου σέβοντες, περί την έτέραν διαφωνούμεν ύμιν έξαγγελίαν του δόγματος, ήγουν την λέγουσαν μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην, καὶ μὴ μᾶλλον ύμων καὶ τήνδε ἀσμενιζόμεθα, ὄντως ἄν καλώς διεστέλλεσθε παρ' ήμων Leont.H.monoph.(M.86.1805A); μη διέλητε την ανθρωπότητα αὐτοῦ άπὸ τῆς θεότητος αὐτοῦ· ἀ. γὰρ αὕτη...μετὰ τὴν ἔνωσιν Gr.Ant.bapt. 2.6(M.88.1877A) = ‡Chrys.hom.9(13.235A); ά.... λόγου καὶ σαρκὸς δοξάζομεν ενωσιν, à. ὑπερ ενωσιν ψυχης καὶ σώματος Eulog. fr. Trin. 4.8(p.371); ά. τὴν μίαν Χριστοθ ὑπόστασιν δοξάζομεν Thal.cent. 2.97(M.91.1448A); in paraphrase of Symb. Chalc. (v. ἀδιαιρέτως) σύνοδον Χαλκηδόνος...όρίσασαν δύο φύσεις ά. τον ένα, καὶ μόνον Χριστον τον θεόν Schol, in Anast.S.hod.6(M.89.108c); \$Jo.D.icon.7 (M.96.1356A); 3. of unity of nature (Apollinarian) δμολογῶ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν...πρόσωπον εν ά. Job.Ep.symb.(p.286.22; M.86.3320B).

Ε. other theol. and spiritual applications; 1. of union of Church and its members with Christ and with one another, exeg. Jo.15:5 τὰ δὲ κλήματα ὁμοούσια...καὶ ἀ. τῆς ἀμπέλου Ath. Dion. 10 (p. 53.13; M. 25.494C); Jo.17:21 ἀ. δὲ ἐστιν ἡ ἐν ἡμῖν ἐνότης· οὕτως ἴνα καὶ αὐτοὶ μαθόντες ἐξ ἡμῶν τὴν ἀ. φύσιν, οὕτω καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους συμφωνίαν διαφυλάττωσιν id. Ar. 3.20 (M. 26.365B); Mt. 13:31 κόκκω σινάπεως τὴν οὐράνιον βασιλείαν ἀπεικάζει ὁ κύριος...διλ...τὴν ἀ. σώζειν ὑπόστασιν Isid. Pel. epp. 1. 199 (M. 78. 309C); εἰρήνην δὲ δὸς ἡμῖν τὴν πρὸς σὲ ἀ. ἔνωσιν ‡Bas.h.myst. 37 (p. 266.26); τὴν ἐνοειδῆ καὶ ἀ. ζωὴν ἡ τῆς εἰρήνης ἱερουργία νομοθετεί Dion. Ar. e. h. 3.3.8 (M. 3.437A); ἀ. ἡ ἐκκλησία Soct. h. e. 1. 18. 15 (M. 67. 124D); typified by undivided paschal victim τὴν οὖν ἔνωσιν τοῦ ἰερείου τὴν ἀ. ὁ νόμος εἰς Χριστὸν προετύπου ‡Chrys. pasch. 1 (8.252D); 2. myst. ἐὰν γὰρ μὴ ἡ αὐτοῦ [sc. ἀγίου πνεύματος] θεότης... τὰ τῆς καρδίας ἡμῶν ταμιεῖα καταυγάση, οὐκ ἄν δυνησώμεθα ἐν ἀ. τῆ αἰσθήσει... γεύσασθαι τοῦ ἀγαθοῦ Diad.

perf.29(p.32.21).

άδιαιρέτως, undividedly, indivisibly, inseparably;

A. in gen. θεον...ά. ... σέβων Or. Cels. 8.4(p.224.1; M.11.1525A);

Dion.Ar.d.n.11.2(M.3.949C); ib.(952A); id.e.h.3.3.9(M.3.437C) cit. s. evocas.

B. Trin. ή ἐκ τοῦ πατρὸς εἰς τὸν νίὸν θεότης...ἀ. τυγχάνει † Ath. exp. fid.2(M.25.204Β); διαιρεῖται γὰρ ἀ., ἵν' οὕτως εἰπω, καὶ συνάπτεται διηρημένως. ἐν γὰρ ἐν τρισὶν ἡ θεότης, καὶ τὰ τρία ἔν Gr.Naz.or.39. 11(M.36.345D) cit. ap. Just.Imp.edict.ap.Evagr.h.e.5.4(p.198.22; M. 86.2796Β) ∞ Sophr.H.ep.syn.(M.87.3156C); Lit. Jac. (p.162.1); of the Persons ἀ. χωριζόμενοι ταῖς ὑποστάσεσιν ‡Caes. Naz.dial. (M.38.860); Jo.D.hom.1.1(M.96.545A).

C. Christol.; 1. δ...της κατ' εὐδοκίαν ένώσεως τρόπος άσυγχύτους φυλάττων τὰς φύσεις, καὶ ά. εν ἀμφοτέρων τὸ πρόσωπον δείκνυσιν Thdr.Mops.ep.Domn.(p.339.3; cf.M.66.1013A); in Nestorian controversy: used by Nestorians, but, according to Cyril, inconsistently with their teaching το δέ, α., προστεθέν παρ' αὐτοῖς δοκεῖ μέν πως παρ' ήμιν δρθης είναι δόξης σημαντικόν Cyr.ep.46.4(p.162.18; 52.145E); v. ἀσυγχύτως; 2. at CChalc. and after πάντα γὰρ ἄνθρωπον ανεθεμάτισαν...μή τὰ θεοπρεπή καὶ τὰ ανθρωποπρεπή αὐτοῦ [sc. Χριστοῦ] είναι λέγοντα...ά. CChalc.act.4(ACO 2.1.2 p.102.39; Η.2. 401B); Symb.Chalc.(p.129.31; H.2.456c); difference between orthodox and heret, use όσοι κατά τινα έννοιαν δυσσεβή φασι δυάδα φύσεων των Χριστοῦ ήνωμένων ά., καταπτυστέον: ἀποδεκτέον...πάντας δέ τους όμολογοῦντας δυάδα φύσεων Χριστοῦ ήνωμένων ά. οὐ κατά τε των περί την οὐσίαν θεωρουμένων, άλλά κατά την ὑπόστασιν αὐτην τῶν φύσεων Leont.H.monoph.(M.86.1812D); Jo.D.f.o.3.3(M.94.993B); ib.3.5(1000D); ήνωνται...αί τοῦ κυρίου φύσεις ἀσυγχύτως καθ' ὑπόστασιν, διήρηνται δὲ ά. λόγω...της διαφοράς...ῷ δὲ τρόπω ά. διήρηνται, αριθμοῦνται· δύο γάρ είσιν αἱ φύσεις τοῦ Χριστοῦ ib.3.8(1013B); of union of two wills, Symb.CP(681) (Hahn p.173; H.3.1400C); 3. less technical Christol. uses, of union between divinity and humanity in heaven την μετά σαρκός...τοῦ κυρίου ἀνάληψιν έν οὐρανῷ....ώς ά. λοιπὸν τῷ θεῷ λόγῳ ἡνωμένης Isid.Pel.epp.1.478(M.78.444B); ὁ καὶ έν τοῖς οὐρανοῖς ὑπάρχων ἀ., καὶ ἐν τῆ παρθενικῆ μήτρα διαιτώμενος άμολύντως Gr.Ant.bapt.2.5(M.88.1876B); v. άσυγχύτως, άτρέπτως.

*ἀδιακάθαρτος, uncleansed; met., impure, of a musical chord,

Chrys.hom.27.3 in Ac.(9.219E).

άδιακρισία, ή, lack of discernment, Ephr.3.346A; Gr.Nyss.Eun.

9(2 p.217.15; M.45.816C); Nil.epp.2.140(M.79.261B).

άδιάκριτος, A. indistinguishable, incapable of being distinguished, ref. resurrection of dead παρ' ἀνθρώποις άδιάκριτον είναι δοκή τὸ τῷ παιτὶ πάλιν προσφυῶς ἡνωμένον Athenag.res.2(p.50.28; M.6.980A); μίξις ἀ. [sc. of elements in primeval chaos] Hom.Clem. 6.3; Cyr.Jon.29(3.389B); Trin. εἰ δὲ εἴποιτε μήτε τὴν φύσιν μήτε τὴν ὑπόστασιν τὰς ἰδιότητας χωρίζειν...οῦτε τοῦ πατρὸς ὁ υἰὸς κατά τι διακρίνεται, τῆ μὲν φύσει ὅντες ταυτοί, ταῖς δὲ ἰδιότησιν ἀδιάκριτοι καὶ ἀδιάγνωστοι Leont.H.monoph.27(M.86.1788A).

B. undifferentiated, uniform ἀ. πνεῦμα, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός Ign.Magn.15; τὸ ἀ. ἡμῶν ζῆν id.Eph.3.2; of faith, Clem.paed.2.3

(p.180.13; M.8.437A).

C. undiscriminating; 1. undiscerning; a. met. d. ... μάστιξ Gr. Nyss.v.Mos.(M.44.393C); πυρὸς ἀδιακρίτοις... όρμαῖς Cyr. Jo.3.4(4.270D); b. in bad sense d. ... λογισμόν Hegem. Arch.5(p.6.9; M.10.1433B); Diad. perf. 96(p.140.28); d. ... ἐντεύξεις Nil. epp.3.114(M.79.436D); of persons d. πλήθος τῶν διδασκάλων Chrys. hom.9.2 in 2 Tim. (11.716A); neut. as subst., Hom. Clem.3.5; 2. not making distinctions dyamn...d. Clem.str.2.18(p.159.18; M.8.1028A); d. ... ἔλεον ‡Nil. perist.9.6(M.79.876B); neut. as subst., Bas. reg. br.155(2.467C; M.31.1184C).

D. unhesitating, unwavering διάνοιαν...ά. Ign.Trall.1.1; πίστιν Heracl.ap.Or. Jo.13.10(p.235.1; Μ.14.413C); συγκατάθεσις Bas.fid.1 (2.224C; Μ.31.677D); ἐλπίς Jo.D.f.ο.4.10(Μ.94.1128A); of obedience, V.Pach.Φ 36(p.22.9); Dor.doct.1.17(M.88.1640C); Jo.Clim.scal.1(M. 88.632C); of a servant, V.Pach.Φ 107(p.71.9).

E. indissoluble evwow a. [sc. with God] Clem.str.7.3(p.10.30;

и.9.417В)

αδιακρίτως, 1. without distinction, indiscriminately; a. in gen., explained το παιδίον...πάντα ά. ποιεί...τοιοῦτοί εἰσιν οἱ πᾶσιν ἀπλῶς προσέχοντες καὶ ά. τὰς ἀκοὰς ἐκδιδόντες ἀδοκίμοις Chrys.hom.8.3 in Heb.(12.88C); ἴνα μὴ ά. ἐπελθοῦσα ἡ ὀργή Eus.fr.Lc.17:34(M.24.585c); Ephr.3.431D; νίπτων μοναχὸς πόδας ἀμαρτωλῶν ά. Hyper. mon.82(M.79.1481B); Disp.Phot.(M.88.556λ); b. ref. Christian duty ἀ. πάντας σπλαγχνιζόμενοι ἐλεᾶτε Τ.Ζαb.7.2; δεῖ κατὰ τὸ δυνατὸν μιμεῖσθαι θεὸν ἐν τῷ ἀ. εὐεργετεῖν Thdr.Heracl.fr.Mt.5:44 (p.41.32); c. ref. Church and election σαγήνη ἐστὶν ἡ ἀποστολικὴ διδασκαλία, ἡ ἀ. συλλαμβανομένη Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας...πονηρούς καὶ ἀγαθούς Or.fr.in.Mt.13:44(M.17.297A); μἡ ἀ. πατὰ τῷ Ἰουδαίων ἔθνει τὴν τοῦ Χριστοῦ παρουσίαν σωτήριον ἔσεσθαι ὑπέσχετο ὁ θεὸς

άλλ' όλίγοις...τοῖς εἰς τὸν σωτῆρα...πεπιστευκόσιν Eus.d.e.2.3(p.69. 22; M.22.125C); ib.(p.83.21; 149A); ib.(p.91.18; 161B); 2. unhesitatingly, unquestioningly ἡ ἀδελφότης τὰ παραγγέλματα τῆς προκαθηγουμένης ἀ. δεχέσθω Bas.ascet.2.2(2.326D; M.31.888C); ἀγίοις ὑπακούων ἀ. V. Pach. Φ 135(p.85.21); Dor.doct.1.17(M.88.1640B).

άδιάλειπτος, unintermittent, unceasing; of prayer and contemplation, Ign. Polyc. 1.3; Clem. str. 5.3(p. 336.18; M.9.33A); ib.6.9(p.470.24; 297C); ib.6.12(p.481.16; 320B); Or. Jo. 2.2(p.55.7; M.14.109B); Lit. ap. Const. App. 8.10.5; μνήμην α. ήμῶν ποιοῦ...θεοτόκε ‡ Meth. Sym. et Ann. 14(M.18.381B); of virtue α. ἀγάπην Clem. str. 7.1(p.4.14; M.9.405A); of eternal life, Const. or. s. c. 7(p.162.5; M.20.1252B); ref. God

έν à. εὐποιίαις Clem.str.6.12(p.484.26; M.9.325B).

άδιαλείπτως, ceaselessly; in gen., T. Jos. 3.6; Polyc.ep.8.1; Herm. sim.9.27.2; Just.dial.133.6(M.6.785B); Clem.str.1.17(p.53.14; M.8.797A); Hipp.haer.5.26(p.128.31; M.16.3198A); ἀνθρώποις...μὴ δυνηθείσιν ἀ. φέρεω αὐτοῦ [sc. H. Ghost] τὴν δόξαν Οτ. Jo.2.11(p.67.6; M.14.132B); of prayer and contemplation ἀ. προσεύχεσθε Ign.Eph. 10.1; Polyc.ep.4.3; Herm.sim.9.11.7; συμπαρών...διὰ τῆς γνώσεως καὶ τοῦ βίον καὶ τῆς εὐχαριστίας ἀ. τῷ θεῷ Clem.str.7.7(p.27.22; M.9.452A); Or.or.25(p.358.18; M.11.497c); ref. life of solitary prayer, Serap.euch.11.5; Ath.v.Anton.3(M.26.845A); Thal.cent.1.50(M.91.1432D); Jo.D.f.o.4.13(M.94.1137A); ref. divine activity, Clem.str. 5.14(p.392.5; M.9.149A); ib.7.7(p.30.18; 456B); Thdr.Heracl.Is.46:1 (M.18.1344A).

*ἀδιαλήκτως, unceasingly, without relaxation, Jo.Clim.scal.14

(M.88.865c).

[*]ἀδιάληπτος, for ἀδιάλειπτος; ἀδιάληπτον ἔχοντας [sc. apostles and evangelists] παρ' αὐτῷ [sc. τῷ θεῷ] τὴν γνώμην Cyr. Is. 4.4(2.676B); εὐχάς Philox.ep.37(p. 185).

[*]ἀδιαλόβητος, ν. ἀδιαλώβητος.

ἀδιαλόγιστος, unreasoning, Marc. Er. opusc. 8.2 (M. 65.1104B); Anast. S. hod. 1 (M. 89.44B).

*ἀδιαλύπως, f.l. for ἀδιαλύτως Ευ. Barth. (Vassiliev p. 11); cf. not.

ib.1.31(RB 10 p.189).

ἀδιαλώβητος (-λόβητος), unspoiled, uninjured; in gen., Cyr.Is. 1.3(2.79C); of burning bush, id.glaph.Ex.1(1.262F); τῆς ἐαυτῶν ψυχῆς ἀδιαλόβητον...τηροῦμεν τὸ κάλλος id.Is.3.1(385D); Jo.VI H. v.Jo.D.1(M.94.429A); ref. Inc. ὁ λόγος...τῆς ἰδιας φύσεως τὴν κατὰ πάντων ὑπεροχὴν ἀδιαλώβητον ἔχων Cyr.Nest.2.4(p.40.3; 6¹.41D); ib. 4.3(p.83.21; 107D); id.inc.unigen.(5¹.703C) = id.Thds.33(p.64.23; 5².30E).

*άδιαμάσητος, unchewed; crude, met. ο δργιζόμενος άδιαμάσητα

ταῦτα φθέγγεται Chrys.hom.31.4 in Ac.(9.246C).

άδιαμόρφωτος, not fully formed, †Marc.Er.temp.24(M.65.1c64B). άδιανέμητος, undivided; of Christ's robe, Cyr. fo.10(4.1063D).

άδιανόητος, unintelligible, Dion.Al.ap.Eus. p.e.14.27(783C; M.21. 1288C); Gr.Nyss. Eun. 2(2 p.309.13; M.45.481A); Leont. II. monoph.61 (M.86.1804A).

άδιανοήτως, unintelligibly, Gr. Nyss. Apoll. 29 (M. 45.1185C).

*άδιάνοικτος, unopened, ‡Εριρh.hom.2(M.43.444c,452B); ή τŷ παρθενία ά. εὐκαρπία Thdr.Stud.nativ.BMV 7(M.96.692c).

άδιάπεπτος, undigested, Melet.nat.hom.synops.(M.64.1133C).

άδιάπνευστος, not blown through; 1. not ventilated μη σκαφείσα ἄμπελος ἀ. ἐστι †Bas. Is. 21(1.3948; M.30.1560); 2. not escaping, abiding ἄνθος Α. Jo. 108(p. 206.8); of air in a box, Gr. Nyss. anim. et res. (M.46.805B); of strength in the body, id. laud. Bas. 16(M.46.805B); of the quality in scent, id. hom. 3 in Cant. (M.44.828C).

ἀδιάπτωτος, 1. infallible, unerring; of authors of scripture, Eus. p.e.1.3(7C; M.21.32C); of doctrine inspired by H. Ghost, id.d.e.5 proem.(p.209.8; M.22.348A); τὸ διδασκάλιον τῆς ἀληθείσς...ἀδιάπτωτον...κατὰ τῆν γνῶσιν Bas.hex.3.6(1.28C; M.29.68B); Isid.Pel.epp. 2.63(M.78.508A); 2. firm, unshakeable, met. τῆν...ἔνοτασιν...ἀδιάπτωτον τῆς ψυχῆς Meth.symp.11.3(p.139.27; M.18.217D); ὀρθὰ βαδίζειν καὶ ἀ, εἰ τῆς τοῦ πνεύματος ἐπιλάβοιο βοηθείσς Chrys.hom.13.6 in Rom.(9.567B); of Christ as ἔλπις τῶν ἀγίων...ἀ. Didym.Ps.60:3(M. 39.1421A); of God's mercy and truth, Hadr.introd.69(M.98.1288B).

*άδιάριστος, without a διάριον, without subsistence μήτε...ἐξείναι ά. τινὰς χειροτονείν ἢ καταπάσσειν Jo.Scholast.coll.cap.20(p.395).

*åδίαρος, = foreg., Ath.Scholast.coll.1.9(p.18).

*ἀδιάρπακτος, not carried off, Bas.hom.23.4(2.189B; M.31.600A). ἀδιάρρευστος, not wasting away, everlasting τρυφής ά. χωρίον Germ.CP or.1(M.98.225D).

άδιάρρηκτος, untorn, unbroken; of unity of human body, Arist. apol.13.5; of threefold cord of faith, hope, and love, Sophr.H.ep.syn. (M.87.3149D); of Christ's robe, Jo.D.hom.3.9(M.96.600B); of BMV, Ephr.2.266B.

άδιασκέπτως, without deliberation, Didym. Trin. 2.7(M. 39.585D).

άδιάσπαστος, unbroken, inseparable; 1. in gen., LS; neut. as subst., Chrys.hom.62.1 in Mt.(7.621A); Cyr.Ps.62:9(M.69.1121D); 2. Christol. ἀσεβές...τὸ διορίζειν εἰς δύο νίοὺς...μετὰ τὴν ἀ. ἔνωσιν Cyr. Pulch.59(p.61.23; 5².180B); id.hom.pasch.17(5².233A); γέγονε σὰρξ ὁ λόγος...εἰς ἔνωσιν ἀ. id.ep.40(p.26.3; 5².115C); ib.45(p.153.18; 137C); id.apol.orient.(p.44.17; 6¹.172C); δύο φύσεων ἀ. ἐνώσεως † Jo.D.creat. 4.29(M.96.632B).

άδιασπάστως, 1. inseparably α. είχεν αὐτοῦ Chrys.hom.10.1 in 2Tim.(11.720E); id.hom.11.1 in Eph.(11.80C); id.hom.5.3 in Col. (11.361D); of sacramental union between Christ and believers, Didym.Trin.2.13(M.39.692B); Trin. α. γὰρ έχει [sc. ή τριάς] πρὸς ε΄αυτήν Chrys.hom.13.8 in Rom.(9.569D); 2. continuously, Gr.Nyss.

hom.opif.13.2(M.44.165B); id.fat.(M.45.153A).

*ἀδιάστακτος, not merely trickling, abundant πίστεως à. Leont. N.v.Sym.proem.3(M.93.1672c).

*àδιαστάκτως, abundantly; hence met., whole-heartedly, Schol.28 in Jo.Clim.scal.15(M.88.913C).

άδιάσταλτος, not making a distinction, Proc.G.Gen.1:26(M.87.

*άδιαστάλτως, without distinction τὰ αὐτὰ [sc. λεγόμενα]...ἀ. καὶ καθ' ἐκάστης ἐναρμόττειν τῶν ὑποστάσεων Areth. Αρος.1(Μ.106.512C).

άδιάστατος, 1. without intermission, continuous, LS; hence of unperturbed life της άταράχου καὶ ά. ζωής Or.exp.in Pr.2(M.17. 168A); 2. inseparable, undivided; a. in gen. ἀδιάστατος [sc. man] τη̂s τοῦ θεοῦ...ἀγάπης Clem.str.7.12(p.51.8; M.9.497C); ἐν τη̂ μελλούση διαγωγή άδιαστάτους ήμας είναι † Jo.D.B. J. 18(Μ.96.1024Α); b. Trin. τὴν ἀ. τριάδα Cyr.hom.div.4(p.104.28; 5².358c); Jo.D.f.o. I.14(M.94.860B); of relationship between Father and Son os [sc. λόγος] είς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς είναι λέγεται ά. Clem.exc. Thdot.8 (p.108.21; M.9.657c); Gr.Nyss. Eun. 8(2 p.181.18; M.45.773D); ένότης ά. ... έν αὐτοῖς Cyr, thes. 12(51.115B); συμπαρείναι γάρ πεπιστεύκαμεν τῷ δι' ἡμᾶς ἐνανθρωπήσαντι υίῷ κατὰ τὴν εὐδοκίαν, καὶ τὸν ἀδιάστατον αὐτοῦ πατέρα κατὰ τὴν θεότητα ‡Meth.Sym.et Ann.2(M.18.352C); of relationship between Son and H. Ghost a. ... συνάφεια Gr. Nyss. Maced.16(M.45.1321A); c. Christol. σάρξ...φέρουσα τον θεον λόγον καθ' ένωσιν ά. Max.schol.c.h.7.1(M.4.68A); 3. without extension or dimension; a. of the soul, Gr. Nyss. anim. et res. (M.46.45B,C); neut. as subst., Nemes.nat.hom.2(M.40.540C); b. of divine nature α. καί άποσος και άπερίγραπτος δύναμις Gr. Nyss. Eun. 8(2 p. 199.6; M. 45. 796Α); το δε άποσον και ά., πως άν τις η μετρήσειεν η διαστήσειεν; ποίον ἐπὶ τοῦ ἀπόσου μέτρον εύρων ἢ ποίον ἐπὶ τοῦ ἀδιαστάτου διάστημα; πῶς δέ τις τὸ ἀόριστον τέλει καὶ ἀρχῆ διαλήψεται; ἀρχὴ γὰρ και τέλος των διαστηματικών περάτων έστιν ονόματα. διαστάσεως δὲ μὴ οῦσης οὐδὲ τὸ πέρας ἔστιν. ἀλλὰ μὴν ά. ἡ θεία φύσις α. δὲ οῦσα, πέρας οὐκ ἔχει ib.9(2 p.215.4ff.; 813bf.); ib.(p.206.8; 804A); 4. not measured by time, eternal; of generation of Son, ib.(p.214.2; 812C).

άδιαστάτως, 1. continuously ἀνακεῖσθαι τῷ ἀγίῳ θεῷ...ά. Bas. reg.br.53(2.433Β; M.31.1117C); \dot{a} . $\epsilon \dot{v} \chi \dot{\eta} v ... \dot{a} v a \pi \dot{\epsilon} \mu \pi \omega v$ Diod.Ps.71:15(M.33.1612C); ref. incarnate Son who as God is present κάτω καὶ åνω å. \(\frac{1}{2}\)Meth.Sym.et Ann.6(M.18.36oc); 2. without interval, immediately ή κτίσις...ά. δυναμωθείσα τῷ προστάγματι Gr.Nyss. hom.8 in Cant.(M.44.948A); ά. τη άρχη συναπηρτίσθη το πέρας... ἐπὶ μέν οθν τής πρώτης κτίσεως, ά. τή άρχη συνανεφάνη το πέρας, καὶ ἀπὸ της τελειότητος ή φύσις τοῦ είναι ήρξατο id.hom.15 in Cant. (M.44. 1109Αf.); πῶν ἀγαθὸν πρῶγμα καὶ ὅνομα...διὰ τοῦ μονογενοῦς θεοῦ...ά. els τελείωσιν ἄγεται id.tres dii(M.45.129B); ref. generation of Son μόνον τον πατέρα ο εὐσεβης λόγος της ὑποστάσεως τοῦ υίου προθεωρεί å. id.Eun.1(1 p.201.9; M.45.448c); ib.(p.127.24; 364c); ib.(p.131.22; 369A); ib.12(1 p.276.1; 984A); Didym. Trin.1.32(M.39.429C); Jo.D. hom.4.4(M.96.605A); 3. inseparably, indivisibly, Trin. αδιαίρετον δεχώμεθα συνουσίαν συνόντων άλλήλοις à. ‡Ath.Sabell.12(M.28.116C); ‡Cyr. Trin.7(63.8E; Μ.77.1132C) cit. s. διαιρέω; ένούμενοι...διαστάσει d. ‡Caes.Naz.dial.3(M.38.860); ref. relationship between Father and Son, Symb. Ant. (345)9(p.253.37; M.26.733B) cit. s. άμεσιτεύτως; Bas. Eun. 2.12(1.247D; M.29.593C); συνηπται...ό υίδς τῷ πατρὶ à. id. hom.24.4(2.193Ε; M.31.609Β); ά. τε άμα καὶ κεχωρισμένως Cy1. Jo.3.5 (4.306E); between Father and H. Ghost έξ αὐτοῦ προϊόντος ἀμερίστως τε καὶ ἀ. ib.11(9310); Jo.D. f.o.1.13(M.94.857A).

ἀδιαστίκτως, without distinction συνόντος...άδιαστίκτως τοῦ τεκόντος αὐτῷ [sc. τῷ νίῷ] Cyr.glaph.Num.(1.383A).

άδιαστόλως, without discrimination, Meth.symp.9.4(p.119.22; M. 18.188B); Eus.p.e.13.19(708D; M.21.1172A).

άδιαστρέπτως, without wavering, Eus.d.e.3.4(p.120.8; ἀδιατρέπτως M.22,204D).

άδιαστρόφως, without distortion; ref. interpretations, Eus.e.th.

άδικος

1 proem.(p.62.16, conj. for διαστρόφως M.24.828D); Didym. Trin.

3.38(M.39.972C); Cyr.ador.14(1.497A).

*άδιατίμητος, not subject to valuation, Phot. nomoc. 2.1(M. 104.5650). άδιάτμητος, undivided, unbroken; 1. in gen. ά. ... ἀγκύλας Α. Andr.B 1(p.58.14); met. ά. τὴν εἰρήνην Cyr.Is.5.3(2.811B); of consistency in teaching τον...α. της διδασκαλίας αὐτοῦ λόγον Eustrat. v.Eutych.81(M.86.2365c); neut. as subst., Jo.VI CP ep.(M.96.1432D); 2. ref. unity of Christ prefigured by undivided birds in Gen. 15:10, Cyr.glaph.Gen.3(1.77D); by unity of man, id.ep.50(p.92.20; 52.160E); of unity of Christ in two natures, id. Chr.un. (51.735D); Sophr.H. ep.syn.(M.87.3168B); ά. εν δυσίν άδιαιρέτως γνωριζόμενος φύσεσι ib. (3177B); 3. of divine nature ή...φύσις μία ἐστίν...καὶ ἀ. ἀκριβῶς μονάς Gr.Nyss.tres dii(M.45.120B).

*ἀδιατράνωτος, not made clear, obscure τὸ ά. τῆς γλώττης Ath.

ep.mort. Ar.5(p.180.20; M.25.689C).

άδιάτρεπτος, not to be turned aside, obstinate, immovable, Eus. h.e.8.6.3(M.20.752C); neut. as subst., Clem.pacd.3.2(p.240.15; M.8. 565A); Eus.d.e.3.4(p.120.11; M.22.205A).

άδιατρέπτως, obstinately, without wavering, Eus.e.th.3.7(p.165.8;

M.24.1016C).

άδιατύπωτος, unshapen, Bas.hex.2.2(1.13C; M.29.32A); met., unregulated ή...τῶν παθῶν...ά. κίνησις Max.cap.5.23(M.90.1357A).

*άδιαφθορία, ή, incorruptibility της ά. προϋπεχάραττεν sc. the sabbath] εἰκονίσματα Germ.CP οτ.2(Μ.98.2040); ἐν τῷ διδασκαλία ἀ. Ant.Mon.hom.102(M.89.1744B).

άδιάφθορος, 1. uncorrupted; of Christ's flesh, Didym. Ac. 2:31 (M.39.166oc); 2. met., pure, undefiled; of Church, Heges.ap.Eus. h.e.3.32.7(M.20.284B); of its teaching, Eus.e.th.1 proem.(p.62.20;

άδιαφθόρως, without corruption ἐκ παρθένου ἀ. σεσάρκωται $\sharp Jo.D.$ fid.dorm.20(M.95.265C).

*άδιαφόρησις, ή, Pall.h.Laus.25(M.34.1091A) for άδιαφορία (p.80. 13).

άδιαφορία, ή, A. indifference; 1. philos., as the end of life άδύνατον...κυνικώ άδιάφορον τὸ τέλος προεμένω τὸ άγαθὸν εἰδέναι πλήν ά. Just. 2apol. 3.7 (M.6.449B); τέλος οδτος [sc. Ariston] είναι την ά. ἔφη Clem.str.2.21(p.183.15; M.8.1076B); 2. concerning food, etc. τῆς τῶν βρωμάτων ἀ. Eus.d.e.4.16(p.194.16; M.22.324B); Chrys. hom. 25.2 in Mt. (7.308D); Dor. doct. 15.2 (M. 88.1789B); 3. of culpable indifference about conduct of [sc. Gnost. heretics] την ά. είσάγοντες Clem.str.3.8(p.224.10; M.8.1164C); Νικόλαος...εδίδασκεν ά. βίου τε καὶ βρώσεως οδ τοὺς μαθητάς... Ιωάννης ήλεγχε πορνεύοντας καὶ είδωλόθυτα ἐσθίοντας Hipp.haer.7.36(p.223.9; M.16.3343B); Bas. reg. fus.10.1(2.352D; M.31.945A); ib.28.1(372C; 989A); Gr.Nyss.ep.2 (M.46.1012B); CEph.(431)can.5(p.28.12).

B. carelessness εἴ τε κατὰ ἀ. ἐν τῷ λαϊκῷ βίῳ ἀπαρατηρήτως

ëγραψε Bas.ep.224(3.343B; M.32.837A).

C. promiscuity, Jo.D.haer.21(M.94.689B); v. ἀδιάφορος.

άδιάφορος, A. not different, Trin. τῶν φύσεων οὐσῶν d., al ύποστάσεις είσιν ά. πῶς οὖν μίαν μὲν καὶ ά. τῆς άγίας τριάδος τὴν φύσιν, διαφόρους δὲ τὰς ὑποστάσεις πιστεύομεν; ἀκόλουθον γὰρ ἔσται, ώσπερ ών αι φύσεις διάφοροι, τούτων και αι υποστάσεις λέγονται καθ' ύμᾶς διάφοροι οὕτως καὶ ὧν αἱ φύσεις ά., τούτων καὶ τὰς ὑποστάσεις ά. λέγεσθαι...έπεὶ οὖν οὐ μόνον ά. ἀλλὰ καὶ μία τῆς ἀγίας τριάδος ή φύσις, έστω καὶ ή ὑπόστασις μία τε καὶ ά. Leont.H.Nest.2. 13(M.86.1564A).

B. indifferent, neither good nor bad, of food τόδε φάγε, τόδε μή φάγης, ἄπερ ἐστὶν à. Chrys.hom.15.2 in Heb.(12.151B); of celibacy

and marriage, Or.comm.in ICor.7:19(JTS 9 p.507).

C. unimportant à. πράγματι Or.hom.12.8 in Jer.(p.94.19; M.13. 389A); δ...τοῦ θανάτου φόβος ἀ. ἢν αὐτοῖς εat.Gal.2:11f.(p.35.13), cf. οὐδὲν ἦν αὐτοῖς ἀ. Chrys.comm.in Gal.2:11f.(10.688c); ref. the Elchezaites φησίν...ὅτι τὸ ἀρνήσασθαι ἀ. ἐστιν Or.ap.Eus.h.e.6.38

D. unrestricted; 1. in gen. ἐν τῆ ἀ. συνηθεία ζῶντα (opp. solitary life) Bas.reg. fus.6.1(2.344D; M.31.925C); of communion ά. τοίνυν ἔτι τυγχανούσης της μεταξύ των δυτικών τε καὶ άνατολικών κοινωνίας Socr.h.e.2.18.7(M,67.224B); ib.2.22.2(245A); ib.5.4.1(569B); 2. in bad sense; of use of words, Gr. Nyss. tres dir(M.45.132C); id. Eun. 4(2 p.83. 17; M.45.657D); of persons ref. sexual intercourse, promiscuous, Athenag.leg.32.1(M.6.964B); cf.Epiph.anac.21(p.234.6; M.41.281 ἀδιαφορίαν).

E. undifferentiated; plur., applied to group of Manicheans dist.

from ἐκλεκτοί, Leont.B.Nest.et Eut.3(M.86.1364A).

F. not making a difference or distinction Σαββάτιος... ήξίου αμα τοις 'Ιουδαίοις την του πάσχα έορτην επιτελείν...λογιζόμενοι [sc.] Novatianists]... ἔκαστον... ή ἄν αὐτῷ δοκῆ, ταύτην τὴν ἐορτὴν ἐπιτελείν, και κανόνα έθεντο δν αδιάφορον επωνόμασαν Soz.h.e.7.18.4(Μ.67.

άδιαφόρως, without making a distinction, indifferently; 1. in gen., Clem.str.2.20(p.173.3; M.8.1053B); Chrys.hom.10.2 in 2 Tim. (11.723A); ἔτεροι ἀ. καὶ βασιλέα καλοῦσιν [i.e. Herod the tetrarch] Vict.Mc.6: 14(p.324.27); 2. morally οὐκ ά. βιωτέον Clem.str.3.5 (p.215.2; M.8.1145A); Bas.reg.br.293(2.518B; M.31.1288c); Dor.doct. 4.5(M.88.1665A); 3. ref. sexual intercourse, promiscuously, Athenag. leg.32.1(M.6.964A); Clem.str.3.10(p.228.5; M.8.1172B).

*áδιάфиктоs, inescapable, Cyr. Ps. 44:5(M.69.1036C); id.inc.unigen. $(5^{1}.689c) = id.Thds.(p.53.8; 5^{2}.15D); id.Le.13:32(M.72.781c).$

*ἀδιαφύλακτος, for ἀδιάφυκτος q.v., cat.Lc.13:33(p.110.31) cf.

Cyr.Lc.13:32(M.72.781C).

άδιάχυτος, 1. not diffused, Gr.Nyss.hex.27(M.44.89A); Dion.Ar. ep.4(M.3.1072B); Thdr.Stud.antirr.2.46(M.99.385A); 2. met., not enervated, stable, settled; of character, Gr. Nyss. virg. 7(p. 280.24; M.46. 352B); Chrys. Stag. 1.10(1.178A); id. hom. 8.1 in Phil. (11.257B).

άδιάψευστος, not deceitful, Eus.l.C.2(p.200.10; M.20.1328A);

Const. App. 7.35.10.

άδίδακτος, 1. untaught; a. of persons περί τούτων...οὐκ ά. μεμενήκαμεν Alex.Al.ep.encycl.6(p.10.1; M.18.577A); Nonn.par. Jo. 1:31(M.43.756A); ib.7:15(808A); **b.** of instincts and virtues, natural, instinctive à. καὶ φυσική τῆς ἐαυτῶν [sc. τῶν ἀλόγων] ζωῆς ἐπιμέλεια Bas.hex.9.3(1.82C; M.29.193A); τῆ ψυχῆ ἔστι τις α. ἔκκλισις τοῦ κακοῦ ib.9.4(83Ε; Μ.196C); ά. ... ή πρὸς τὸν θεὸν ἀγάπη id.reg. fus. 2.1(2.336B; M.31.908B); c. of God as \$\dagge a\$. oopia Lit.ap. Const. App. 8.12.7; ά. ... μόνος... ό τῶν ὅλων θεός Pall.ep.Laus.(p.6.3; Μ.34.1001); that cannot be taught or learned οὐδὲν ἀκατάληπτον τῷ υίῷ τοῦ θεοῦ, ὅθεν οὐδὲ ἀ. Clem.str.6.8(p.466.32; M.9.292A).

άδιεξίτητος, having no way out, impassable à. ... ή όδός Socr.h.e. 1.20.10(M.67.132C); met. τον του βίου τούτου λαβύρινθον ά. Gr.Nyss. or.catech.35(p.132.5; M.45.88B); ά. ... τὰ κακά Olymp. Job 19:8(M.93. 205A); neut. as subst., Gr. Nyss. Eun. 1(1 p.129.14; M.45.365C).

άδιεξόδευτος, 1. having no outlet, inescapable πονηρία...ά. Chrys. exp.in Ps.124(5.351A); την ά. αὐτοῦ [sc. θανάτου] φρουράν Cyr.Ps. 67:21(M.69.1153B); Nil. Magn. 26(M.79.1001D); 2. unable to escape λόγοι...ά. κατεχόμενοι Olymp. Job 32:17(M.93.345B); 3. unlimited, infinite, †Dion.Al. fr.2 in Job(p.204.7).

άδιερεύνητος, uninvestigated, Clem.str.1.5(p.21.4; M.8.725A).

***åбікаїюµа, то́, unrighteous act, iniquity, Ephr.3.99C.** άδίκαστος, uncondemned, Nonn.par.Jo.19:12(M.43.900Β).

άδικ-έω, 1. do wrong, ref. persecution of Christians εἰ μηδέν διά τε την προσηγορίαν του ονόματος και διά την πολιτείαν εύρισκόμεθα ~οῦντες, ὑμέτερον ἀγωνιᾶσαί ἐστι, μή, ἀδίκως κολάζοντες τοὺς μή έλεγχομένους τη δίκη, κόλασιν όφλησετε Just. Iapol.4.2(M.6.332C); 2. harm, injure; a. c. dat. pers., T.Sym.5.4; b. pass. δ θεός καὶ δεσπότης...εἰσέρχεται...εἰς τοὺς οἴκους, ὅπου κατεσκήνωσεν ὁ θάνατος ...κάκειθεν ρυόμενος τον Άδαμ οὐκ ~είται ύπο τοῦ θανάτου Mac. Aeg. hom.11.13(M.34.556A).

άδικητής, ό, wronger, injurer, ‡Chrys.hom.2.2 in Ps. 118(5.702A). άδικητικώς, in the manner of one disposed to do wrong, Or.Cels.

5.40(p.44.12; M.11.1245A).

άδικία, ή, injustice, unrighteousness, wrongdoing; 1. in gen. άφες ήμιν...τας d. IClem.60.1; μη...αγανακτώμεν...όταν τις ήμας... έπιστρέφη από της ά. είς την δικαιοσύνην 2Clent.19.2; Barn.3.3; Just. 1apol.37.8(M.6.385C); id. dial.15.4(M.6.508B); διὰ τὰς ἀ, ὑμῶν... είς σημείον...καὶ τὸ σάββατον ἐντέταλται ὁ θεὸς φυλάσσειν ὑμᾶς ib.21.1 (520B); Clem.str.1.27(p.106.23; Μ.8.920A); ἀτύχημα μὲν οὖν παράλογός έστιν άμαρτία, ή δὲ άμαρτία ἀκούσιος ά., ά. δὲ ἐκούσιος κακία ib.2.15(p.147.19; 1004A); Or. hom.8.7 in Jer.(p.61.25; M.13.344D); angel of a., id. hom. 12 in Lc. (p.86.21); Ath. inc. 5.3f. (M.25.105B); 2. ref. Christian resistance to and abstention from d_{ij} IClem.35.5; $\eta\mu\hat{a}s$ έγερεῖ, ἐὰν ποιῶμεν αὐτοῦ τὸ θέλημα...ἀπεχόμενοι πάσης ἀ. Polyc.ep. 2.2; Just.dial.70.2(M.6.640C); Meth.symp.8.16(p.105.19; M.18.169A); 3. ref. persecutions, Just. dial. 17.1 (M.6.512B); εὐχόμενοι ἵνα ἀδίκως διώκωνται καὶ μὴ δικαίως, μὴ δι' ά., μὴ δι' άμαρτίαν Or.hom.I.13 in Jer.(p.11.22; M.13.2690); 4. God has no d. (cf. Jo.7:18), Just. dial.92.5(M.6.696C); nor cause of it, ib.94.1(700B); Meth.symp.8.16 (p.106.1; M.18.169A); hating it, Just. *tapol*.68.2(M.6.432A); Ath. Ar. 1.51(M.26.120A); Cross as trophy of victory over d., Meth. Porph. 1 (p.504.12; M.18.400B); God removing d., Chrys.grat.5(2.667B).

ἀδικοδοξέω, seek fame by unworthy means, Schol.Clem.paed.

(p.336.25; M.9.792C).

αδικος, unjust, unrighteous, wicked; 1. of things, qualities, etc.; denial that anything a. is contained in scripture, 1Clem.45.3; ref.

Christ's death την α. ψηφον της άμαρτίας Thdt.Rom.8:3(3.81); έδει δέ προς αναίρεσιν της αδικωτάτης ήδονης... επινοηθηναι... θάνατον ά. ... ά. δέ, ως οὐδεμίας έμπαθοῦς το παράπαν ζωής ὅντα διάδοχον. ΐνα μέσος διαληφθείς ήδονης ά. και πόνου και θανάτου δικαιοτάτου, πόνος καὶ θάνατος ἀδικώτατος, ἀνέλη διόλου τὴν έξ ήδονῆς ἀδικωτάτην άρχήν, και το δι' αὐτὴν διὰ θανάτου δικαιότατον τέλος τῆς φύσεως Max.qu. Thal.61(M.90.628D); id.cap.4.44(M.90.1324D); 2. personal els μετάνοιαν εκάλεσεν ο Χριστός...τούς... d. Just. Lapol. 15.7 (M.6. 349C); of sinful Israel, id. dial. 19.5(M.6.517A); θεον επικαλείται ο δίκαιος, την σοφίαν έπικαλείται και ό α. Or.hom.20.7 in Jer.(p.186. 35; M.13.513D); ref. prayers of the unrighteous τὸ γὰρ λέγειν 'δός μοι μερίδα μετά των προφητων', μη παθόντα τα των προφητών...α. έστι. το λέγειν 'δός μοι μερίδα μετά των αποστόλων', μη θέλοντα... είπειν 'εν κόποις περισσοτέρως, κτλ.'...πάντων εστιν αδικώτατον ib.14.14(p.119.19; 421B); ή τοῦ ἀ. προσευχή θυμίαμα μέν, τοιοῦτον δε θυμίαμα ώστ' αν λεχθήναι περί αὐτοῦ καὶ τοῦ εὐχομένου ά., είς κενὸν εθυμίασαν ib.18.10(p.164.20; 484A); of heretics as α., Clem.str.7.8(p.38.1; Μ.9.472B); πλέον τῶν ἀδικούντων ἀδικώτεροι Ath. apol.sec.82(p.161.26; M.25.3960); future punishment of the wicked, Just. 1apol. 20.4(357C); with demons, ib. 52.3(405A); κολάζονται έν alωνίω πυρὶ οἱ ἄ. id. 2apol.9.1(460A); id.dial.5.3(488B); of Christians in rel. to Roman law τας πράξεις κρίνεσθαι αξιοθμεν, ΐνα ο έλεγχθείς ώς ἄ. κολάζηται, ἀλλὰ μὴ ώς Χριστιανός id. 1apol.7.4(337B); ἀλλὰ δόξας μεν είναι α., κολάζεται [sc. έπὶ τῷ ὀνόματι] Athenag.leg.2.4 (M.6.896A); of Devil, M.Polyc.19.2; of Zeus, Clem.prot.2(p.27.25; M.8.116A); ref. God θεος γάρ οὐδαμή οὐδαμῶς ἄ. ib.10(p.71.5; 212A).

άδικως, unjustly, ref. persecution of Christians των μισούντων ήμᾶς ἀ. 1Clem.60.3; Just.1apol.1.1(M.6.329A); ib.45.6(397B); v. άδικέω; ref. Christ's suffering ίνα πάσχων α. ανέλη την εξ ήδονης αδίκου τυραννοῦσαν την φύσιν άρχην της γενέσεως Max.qu. Thal.61(M.90.629B). άδιόδευτος, impassable τὸ ἀ. χάσμα [i.e. in hell] Gr. Nyss. engast.

(p.64.19; Μ.45.109Α); ή διὰ τῆς δικαισσύνης όδος...ά. παντελώς τοις παροργίζουσιν αὐτόν [sc. τὸν κύριον] Cyr. Jo.3.4(4.272B).

άδιοικησία, ή, lack of arrangement, Meth.res.2.10(p.350.4).

άδιόρθωτος, 1. incorrigible ελάττωμα... à. Bas.reg.br.57(2.434D; M. 31.1121A); έκων ἔμεινεν [sc. Judas] à. Chrys. prod. Jud. 1.3(2.381c); id.hom.72.1 in Jo.(8.424A); of sinners, id.hom.25.3 in Mt.(7.310B); id.hom.4.1 in 2Cor.(10.454E); id.hom.5.2 in 1Tim.(11.577A); Nil.epp. 3.21(M.79.380c); 2. irremediable, of baptism received unworthily ά. τὸ πράγμα Cyr.H. procatech.7; συντριβήν αὐτοῖς ἀπειλεῖ ά. Cyr.Ps. 2:9(M.69.724C); of Jewish hostility to Rome, Thdr. Mops. Mich. 4:6 (M.66.368B); 3. uncorrected οὐ μὴν ἀφηκεν ή θεία προμήθεια τὴν άβουλίαν ήμῶν à . Gr. Nyss. anim.et res. (Μ.46.81Β); οὕτε ἀ. εἰασε τὸ τραχὺ τοῦ λόγου Chrys.hom.14.1 in 2Cor.(10.538A); βίβλία Syncs.ep.154(M. 66.1556A); of persons, unreformed, Chrys.hom.4.2 in 2Cor.(457A).

άδιορθώτως, incorrigibly, ‡ Just.qu.et resp. 36(M.6.1281D); Chrys. hom.51.2 in Mt.(7.522E); id.hom.17.1 in 1Tim.(11.648D).

άδιόριστος, undefined, indefinite, Clem.str.5.1(p.327.24; M.9.12B); έπειδη d. έστιν ο περί του άγίου πνεύματος λόγος, ούπω τότε των πνευματομάχων αναφανέντων Bas.ep.140.2(3.233D; M.32.589A); ουχί τέσσαρες ποταμοί άλλά ά. από της πηγης έκείνης [sc. Christ] έκχέοντες Chrys.hom.3.1 in Ac. princ. (3.72A); Cyr. Juln. 8(62.274B).

άδιορίστως, without distinction or qualification, Or. Jo. 20.9(p. 337.4; M.14.592A); id. Cels. 4.58(p. 330.25; M.11.1125A); Eus. e.th. 3.2(p. 139. 16; M.24.972C); ἀπλώς καὶ ἀ. εἰπεῖν ὅτι θεὸς ἦν ὁ λόγος Gr. Nyss. Eun. 10(2 p.241.5; M.45.844B); οὐδὲ ἀ. ἄπασι...ἐπετίμα Chrys.hom.23.1 in Mt.(7.285B); id.hom.38.4 in ICor.(10.355B); of answer to prayer ou μην πασιν α., αλλά τοις αγαπωσι τον νόμον Epiph.haer.73.29(p.303.27; M.42.457D); ref. Christ σημεία...α. πεποιηκέναι Isid.Pel.epp.2.99(M. 78.541D); ref. Jo.1:1 το γάρ, ήν, α. ἐκφωνηθέν Cyr. Jo.1.1(4.14B); έθεσπισε [sc. Gratian] μετὰ άδείας έκάστην τῶν θρησκειῶν ά. ἐν τοις ευκτηρίοις συνάγεσθαι Socr.h.e.5.2.1(M.67.568A).

*ἀδιούτωρ, ò, (Lat. adjutor) helper, secretary, Nil.epp.2.287(M.79.

341D). *ἀδιόχλητος, not troublesome, A.Jo.60(p.180.24).

άδίστακτος, 1. undoubting, unwavering πίστιν... a. Nil.epp.1.104 (M.79.128C); πίστεως μήτηρ μόχθος καὶ εὐθης καρδία η μεν γαρ άδίστακτου ποιεί Jo.Clim.scal.27(M.88.1113B); Leont.N.v. Jo. Eleem. 46(p.97.18); ib.(p.95.19); 2. not drawn in two directions το γαρ ανθρώπινον τοῦ θεοῦ...ἀδίστακτον, μάλλον δὲ στάσιμον την κατ' ὅρεξιν φυσικήν ήτοι θέλησιν, κίνησιν έσχεν Max.opusc. (Μ.91.32A); 3. indubitable a. vvwav Hipp.haer.10.30(p.286.8; M.16.3443B).

άδιστάκτως, without separation ὑποστάσεσι...ἀσυγχύτως ἡνω-

μέναις καὶ ἀ. διαιρουμέναις Ĵo.D.f.o.1.8(M.94.809A).

*ἀδίστρατος, for carrying baggage; ιππων à. pack-horses, Heracl. ep.(M.92.1021B).

*άδιτεύω, enter upon an inheritance, Ath. Scholast. coll. 9. x(p. 96). *άδιτίων, ή, (Lat. aditio) entry upon an inheritance, Ath. Scholast.coll.9.1(p.97).

*ἀδιύπνιστος, not to be aroused ή φύσις, ά. πρὸς ὅρεξιν μένει Tim. Ant.nativ. Jo. Bapt.2(M.28.909B).

*ἀδιχοτόμητος, not cut in two, continuous à. ... ἀνάπαυσιν Val.

Gn.ap.Epiph.haer.31.6(p.394.1; M.41.485A). *ἀδίψητος, unthirsting, not lacking moisture, Orac, Sib.1.132; ib.

1.185; ib.3.403. άδίωκτος, unpersecuted, Thdr.Stud.epp.2.143(M.99.1449B); ib.2.

154(1480A); ib.2.179(1553D). *ἀδνατικά, τά, rights of agnates, Ath.Scholast.coll.9.10(p.104).

*àδνῶτος, ò, (Lat. agnatus) kinsman on the father's side, Ath. Scholast.coll.9.10(p.104).

*ἀδνούμιον, τό, (Lat. adnumium) muster, levy, Ath. Scholast.

coll.4.11(p.56). *ἀδογμάτιστος, undogmatic, holding no dogma αἵρεσις Thdr.Stud. ерр.1.36(М.99.1037С).

*àδογματίστωs, apart from ordinance, of one's own accord, Marc. Er.opusc.7.6(M.65.1077D); Schol.29 in Jo.Clim.scal.27(M.88.1124D). àбокірастов, untested, Bas.hom.in Ps.33(1.146D; M.29.360A).

*åбокінаты, without trial or testing, Mac.Aeg.hom.10.5(М.34.

544C); Isid.Pel.epp.1.44(M.78.209B); CChalc.can.21.

άδόκιμος, 1. spurious άργύριον Or. Jo. 10.29(18; p.203.10; M.14. 360c); 2. worthless a. ... ai διαιρέσεις Clem.str. 8.6(p.92.6; M.9.585A); 3. of persons, discredited, reprobate, Ign. Trall. 12.3; Or. mart. 35(p. 33-9; M.11.609C); comp., Meth.symp.11(p.139.33; M.18.217D).

άδολεσχ-έω, 1. talk, discuss, Or. Cels. 3.35(p.231.12; M.11.964C); Meth.symp.1.1(p.9.17; M.18.40B); Ammon. Ac.1:12(M.85.1525A); 2. meditate περί των θείων όμιλειν, όπερ ~ ησαι νθν ωνόμασεν Or. sel.in Gen.24:63(M.12.120B); ἐν τοῖς λόγοις ~εῖν Evagr.Pont.or. 56(M.79.1177D); είς τὸ ρητὸν ἡδολέσχουν Jo. Mosch. prat. 40(M.87. 2893C).

άδολεσχητέον, one must talk idly, Clem. paed.2.7(p.192.20; M.8.

άδολεσχία, ή, 1. prating, chattering, LS; song of birds χελιδόνος καὶ περιστερᾶς τὴν ἀ. μιμήσομαι ὅμνους ὑφαίνων σοι Thdt.Is.38:13 (p.151.26; 2.325); τῆς...περιστερᾶς τὴν ἀ. ἐν τοῖς θρήνοις δεικνύντες ib.59:11(p.231.30; 2.376); 2. meditation, Marc.Er.opusc.5.3(M.65. 1032C); ή α. τέρψιν έχει καὶ ωφέλειαν πολλήν Nil. Magn. 6.1 (Μ.79. 1052A); ά. γεννά συνέχειαν Jo.Clim.scal.7(M.88.816A).

άδολεσχος, prating, stupid a. ... δεισιδαιμονίας Eus.p.e.1.9(30C; M.21.70C); d. φλυαρίαν ib.3.13(119Β; M.213Β); d. ... γραφήν id.e.th.

proem.(p.60.3; M.24.824C).

*ἀδόλωτος, uncorrupted, Gr. Nyss.hom.9 in Cant. (M.44.976D). άδόνητος, unshaken, unfaltering, † Apoll.met.Ps.65:9(M.33.1401C); Cyr. Am. 56(3.311D); Nonn. par. Jo. 18:20(M.43.893A).

άδοξος, 1. without glory, obscure, ignoble; of Christ as man, Just. dial.32.1(M.6.544A); α. ή πρώτη παρουσία ib.49.7(585A); εἰσῆλθεν εἰς τον κόσμον α. Hipp.haer.8.10(p.230.11; M.16.3355A); Eus.d.e.9.17 (p.440.4; M.22.708D); 2. without divine glory άρ' οὖν πρῶτον αὐτὸν [sc. Son] γεννήσας ὕστερον τὴν δόξαν έδωκε πρότερον ἀφεὶς είναι ά.; καὶ πῶς ἀν ἔχοι λόγον; Chrys.hom.82.2 in Jo.(8.486A); οὐκ ἄ. μετὰ την ένανθρώπησιν Thdt.Ps.92:1(1.1271).

άδούλωτος, unenslaved; spiritually, Clem.str.7.9(p.40.4; M.9. 477A); ά. και απαρεμπόδιστον της ψυχης...κεκτησθαι πτερόν ‡Pion. υ. Polyc.9; α. τοις πάθεσι την ψυχην φυλάξωμεν Gr. Naz.ep.223(M.37. 365C); ή προαίρεσις ά. τι χρημα... έν τῆ έλευθερία τῆς διανοίας κείμενον Gr. Nyss.or.catech.30(p.112.12; M.45.77A); Bas.Sel.or.3.2(M.85.52A); neut. as subst., Clem.str.7.3(p.11.23; 420A).

άδούπητος, noiseless, Nonn.par.Jo.11:54(M.43.849A).

*ἄδουπος, noiseless, gentle διδασκαλίαν Epiph.haer.35.3(p.43.27; M.41.632D).

*ἄδρακτος, neut. as subst., unseen, private place (cf. τὰ ἴδια) Juln.Imp.ap.Cyr.Juln.9(62.305E).

άδρανέω, be enfeebled or weak; of persons, Nonn.par. Jo. 11:1,3 (M.43.840A).

*aδρανώς, weakly, feebly, Cyr.Soph.42(3.620B); Dion.Ar.c.h.8.1 M.3.240A).

*ἀδρεσπόνσον, τό, (Lat. ad responsum) machinery of torture ἔχειν δέ...πέλεκυν καὶ ράβδους καὶ ἀ. Ath.Scholast.coll.4.4(p.54).

*ãδρησις, ή, maturity, Bas.hex.6.8(1.57D; M.29.136B).

*Aδριανισταί, ol, members of heret. sect stemming from Simonians, Thdt.haer.1.1(4.288).

άδρομερής, consisting of large or coarse particles αέρι...τὸ ά. ύδωρ ύποκείται Areth. Αρος. 28(Μ. 106.637Β); met. d. διὰ τῆς ἀκοῆς προδεχθέντα λόγον Nil.ap.Proc.G.Cant.4:2(M.87.1641D); of the historical, moral, and prophetic types of writing in OT, disposed in large blocks, †Chrys.synops.(6.316D).

άδρομερως, in a general way, summarily οὐ κατά λεπτὸν ἐπιδείξαντες, άλλ' ά. ελέγξαντες Hipp.haer.proem.1(p.2.2; M.16.3017B);

ib.6.42(p.173.14; 3259D); Chrys.hom.1.3 in Ac.(9.5B).

άδροτής, ή, strength, vigour έν ήμιν ά. ... έν Χριστώ Ίησου Or. hom.6.3 in Jer.(p.51.10; M.13.329A); ref. Inc. ἐν ά. μελῶν ὁ ἀσώματος Cyr.Lc.2:40(M.72.508A).

*ἀδρυντικός, subject to growth ά. οὐσίαν (of Logos acc. Aët.)

Epiph.haer.76.26(p.373.26; M.42.568B).

άδρύν-ω, ripen; pass. met., grow to maturity, grow strong ήδρύνθη ...ή τῆς...βασιλείας ἰσχύς Cyr.Mich.39(3.428B); πικρίαν...πρὶν ~θῆναι id.Lc.11:46(M.72.66oC).

*ἄδρωπος, vox nihili (v.l. ἄνδρωπος) in suggested derivation of word ἄνθρωπος: παρὰ τὸ δρῶ τὸ βλέπω...ἄ. Melet.nat.hom.synops.

(M.64,1084B).

*ἀδσηκρήτις, V. ἀσηκρήτις.

*ἀδύναμαι, be weak οἱ ἀδυνάμενοι Jo.Clim.scal.1(M.88.636B).

άδύναμος, without strength, weak αν ἀπαρθη το φως ἀπό τοῦ σκότους, μένει τὸ σκότος...ά. [i.e. acc. Sethians] Hipp.haer.5.19 (p.117.15; M.16.3179C) = ib.10.11(p.271.6; 3423B); denied of God ovγάρ ἡν ποτε...ά. Didym.(‡Bas.)Eun.4.3(1.287A; M.29.689B).

*ἀδυνάστευτος, not under absolute rule, free δημον τὸν à. Synes.

regn.13(p.39.10; M.66.1085B).

άδύνατος, 1. powerless; of the infirm, Const. App. 3.19.1,5; of the dead, Mac.Mgn.apocr.3.9(p.72.26); denied of God, Hipp.Noēt.10 (p.251.17; M.10.817A) cit. s. ἀβούλευτος; Cyr.thes.21(5¹.210D); Zach. Mit.opif.(M.85.1033A); 2. impossible οὐδὲν γὰρ ἀ. παρὰ τῷ θεῷ εἰ μὴ το ψεύσασθαι IClem.27.2; cf.Ath. Ar.2.6(M.26.160A); δύναμις ἰσχυρά [sc. ὁ θεός]... η μηδέν ἀ. Clem.ecl.26(p.144.20; M.9.712A).

*άδυπληθής, full of sweetness, Meth.symp.11.2(p.133.30; M.18.

4; M.28.1428A).

209C).
*ἀδυσφημήτως, without blasphemy, Cyr.thes.15(5¹.155E).

Cyr.H.eatech.15.23 άδυσωπήτως, 1. without shrinking, Cyr.H.catech.15.23; 2. in-

exorably, Eulog. fr. dogm. (M. 86.2964A).

άδυτος, A. adj.; 1. not to be entered, inaccessible; a. of inner parts of shrines: pagan, Eus.v.C.3.57(p.104.23; M.20.1124B); of Holy of Holies in Temple, ‡Chrys.concept. Jo. Bapt. (2.793A); Thdt.qu.60 in Ex.(1.162) cit. s. ἀνάκτορον; Christian τὰ ἔνδον...μόνοις ἐστὶν ίερεθοι βατά, τοις δὲ ἄλλοις ἄπασιν ἄ. Thdt.h.e.5.18.21(3.1050); b. met., of secret recesses of the mind, Eus. I.C. proem. (p. 196.1; M. 20.1317B); myst., ref. Ex.20:21 ά. καὶ ἀειδεῖς περὶ τοῦ ὅντος ἐννοίας Clem.str.2.2(p.116.1; M.8.937A); c. of divine light δ νοητός ήλιος τὸ φως τὸ α. Or. fr.94 in Jo.12:46(p.558.2), or perh. in sense 2 infra; είς καθαράν οϊκησιν ά. φώτων Meth.symp.4.5(p.51.21; M.18.96A); ά. γέγονα λαμπαδηφόρος φώτων ib.6.5(p.69.22; 1200); πρός τὸ φῶς τὸ a. όδοιπορήσαντες Anast.S. defunct. (M. 89.1192A); 2. never setting, of Christ δ a. ηλιος †Sophr.H.orat.(M.87.4004A); of light of Resurrection, Germ.CP or. I(M.98.221D); 3. not sinking ή τῶν σωμάτων φύσις ...α. εν τοις ύδασι της Μαρμαρικης Πενταπόλεως ‡Ath.templ.(p.108.

B. neut. as subst.; 1. sanctuary (usu. plur.); a. pagan d. Alyvπτίων Clem.prot.2(p.11.5; M.8.69A); id.str.5.4(p.338.30; M.9.37C); Hipp.haer.9.17(p.255.11; M.16.3394B); Thdt.h.e.3.3.2(3.913); b. Holy of Holies ols [sc. the high priests]...τὸ ἄ. βάσιμον ἢν Clem.str. 5.6(p.348.18; M.9.60A); Eus.h.e.1.6.6(M.20.88B); Chrys.hom.46.3 in Jo.(8.273c); c. of sanctuary in Christian church, Gr. Nyss.ep. 1 (M.46.1004A); 2. met., anything hidden or sacred; a. hidden or inner place, esp. of realm of death (pagan) Άλκηστιν... ἀπὸ τῶν ἀ. άνηνεγμένην Epiph.anc.85(p.105.9; M.43.176A); from which Christ emerged at Resurrection ο Χριστός... ἀπὸ τῶν ἀ, προήει μετὰ πολλης λαμπρότητος Chrys.hom.24.4 in rCor.(10.217E); Mac.Mgn.apocr.2. 19(p.33.3); ib.3.14(p.93.11); b. centre, inmost part èν τῷ à. της άληθείας Clem.str.5.4(p.338.29; M.9.37C); είς τὰ ἄ. κατελθών τὴν μυστικήν παρ' Αίγυπτίων εκμάθοι φιλοσοφίαν ib.1.15(p.41.29; M.8. 768A); Procl.CP or.6.17(M.65.753B) cit. s. αναμαρτησία; of the divine secrets τίς ἰκανὸς κατατολμῆσαι τῶν ά.; Bas.hex.2.1(1.12B; M.29.28c); of Christian mysteries έντος των βασιλείων γινόμενοι, καὶ εἰς τὰ ἄ. διακύψαι καταξιωθέντες Chrys.hom.84.3 in Jo.(8.502C); id.hom.29.6 in 1Cor.(10.267E); Jo.D.hom.4.1(M.96.601C); of spiritual sense of scripture διανοίας...κατατολμώσης τῶν α. τοῦ πνεύματος Thdt.Cant.proem.(2.2); c. myst., that region of soul where dwells the divine image τὴν εἰκόνα τοῦ θεοῦ κατοικοῦσαν...τῆς ψυχῆς...τὸ ā. Clem. paed. 3.2(p.238.26; M.8.561A); θεον... εν τῶ à. ἡμῶν παρείναι Or. Jo.6.2(1; p.108.11; M.14.201A); id. or. 8.2(p.317.14; M.11.441C);

analogy between Holy of Holies and role of the a. of the soul in mystic union els τὸ ἄ. εἰσάγει προσευξόμενον τῷ θεῷ τὸν ἱερέα Gr. Nyss.or.dom.3(p.44.37; M.44.1148D); compared with sphere that soul enters in prayer το δε ά. τοῦτο οὐκ ἀψυχόν ἐστιν, οὕτε χειρόκμητον άλλὰ τὸ κρυπτὸν τῆς καρδίας ἡμῶν ταμεῖον, ἐὰν άληθῶς ἄ. ή τη κακία και τοις πονηροίς λογισμοίς ανεπίβατον ib.(p.48.5; 1149C); έντος των θείων ά, μυσταγωγεί [sc. Cant.] την διανοίαν id. hom. I in Cant. (M.44.772A); a. as sphere of contemplation \(\eta_{\cdots}\)... όδεύουσα πρός τὰ ἄνω ψυχή...έντὸς τῶν ἀ. τῆς θεογνωσίας γίνεται ib. II (1000D); id. v. Mos. (M.44.377D); in highest stages mystic enters ἐν τοῖς ὑπερουρανίοις ἀ. ib.(384A) ; ref. 2Cor.12:4 ἐν τοῖς ἀ. τῶν παραδείσου...δράν...τὰ ἀθέατα, καὶ τῶν ἀλαλήτων ἐπακροᾶσθαι ἡημάτων id.hom.1 in Cant. (785A); the region ruled by Christ the ἐπουρανίων ά. ποιμήν Nonn.par. Jo. 1:5(M.43.760A); 3. secret thing ἄ. τοίνυν ἄθεα μή πολυπραγμονείτε Clem. prot.2(p.10.20; M.8.68B); 4. hidden recess, ref. Pythagoras έν ά. καταγείοις έρημεῖν ἐποίει μανθάνοντας Hipp. haer.1.2(p.9.2; M.16.3028A); 5. secret place; of the inner enclosure of a monastery to which novices were not admitted: dubious expression in so-called 'Rule of the Angel' of Pachomian monasticism τον μέντοι είσελθόντα συμμείναι αὐτοίς ἐπὶ τριετίαν είσω τῶν ά. οὐ δέχονται Pall.h.Laus.32(p.91.10; M.34.1100B).

[*]ἄδω, please ἄδειν γὰρ τὸ ἀρέσκειν Oecum. Αρος.9: 17(p.118).

ἄδ-ω, 1. sing; met. ἐν ἐνότητι ~ητε ἐν φωνῆ μιῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ πατρί Ign. Eph. 4.2; 2. trans., celebrate in song, praise, id. Magn. 1.2; Diogn. 11.6; Thdt. h.e. 5.4.5(3.1020); 3. pass., be celebrated, famous, Or. Cels. 8.67 (p. 283.14; M. 11.1617B); Chrys. hom. 30.4 in Rom.(9.744D); id.hom.26.4 in Heb.(12.243A).

άδώμητος, unbuilt i.e. natural τύμβος άδωμήτοιο βαθυνομένης άπὸ

πέτρης γλυπτός Nonn.par.Jo.19:41(M.43.908A).

*ἀδωναί, (Hebr. אַדֹנְיֵי lord, master ὁ δὲ Ματθαῖος...ἐβόησεν· ά. έλωὶ σαβαώθ μαρμαρί μαρμοῦνθ Α.Μt.21(p.245.8); οἱ αἰπόλοι καὶ ποιμένες ένα ἐνόμισαν θεόν, είτε ΰψιστον, είτ' ά., είτ' οὐράνιον, είτε σαβαώθ, είτε καὶ ὅπη καὶ ὅπως χαίρουσιν ὀνομάζοντες τόνδε τὸν κόσμον καὶ πλεῖον οὐδὲν ἔγνωσαν Cels.ap.Or.Cels.1.24(p.74.5; M.11. 701Β); τοῦτο δὲ τὸ ἔγκλημα οὐδαμῶς ἄπτεται τῶν κατά τινα ἀπόρρητον λόγον τὸ σαβαώθ τασσόντων ἐπὶ τοῦ θεοῦ ἢ τὸ ἀ. ἤ τι τῶν λοιπῶν ονομάτων Or.ib.1.25(p.76.7; 705D); αὐτὴν τὴν έβραϊκὴν φωνὴν μετεκόμισαν· ώς τὸ σαβαώθ καὶ τὸ ἀ. Bas. Eun. 2.7(1.243C; M.29,585A).

άδωνάριος, neut. as subst., a kind of verse, Proc.G.ep.146(M.87.

άδωροδόκητος, incorruptible; of divine judgement, ‡Hipp.consumm.24(p.299.7; M.10.928B); Const. App. 7.35.10; of Christians 600 ...d. Chrys.hom.in 2Cor. 11:1(3.298c); neut. as subst., id.hom. 12.2 in 2Cor.(10.523A).

άδωρος, taking no gifts, incorruptible; superl., Bas.ep.96(3.190Β;

M.32.402B).

άεθλεύω, fight ά. ... πιστόν άγῶνα Nonn.par. Jo.5: 29(M.43.789B). del, 1. always, continually, LS; Θεοδοσίω del βασιλεί Licin.ep. (p.6.21; M.PL.54.862c); 2. elernally Αστέριος...λέγων, αγένητον είναι τὸ μὴ ποιηθέν, ἀλλ' ἀ. ὄν Ath. Ar. 1.30 (M. 26.76A); ref. God θεός...ήν...ά. τοιοῦτος Diogn.8.8; τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ώσαύτως ά. έχον...τοῦτο δή ἐστιν ὁ θέος Just.dial.3.5(M.6.481B); ἀ. οὕσης οὐσίας Ath. Ar. 2.2(M. 26.152B); d. wr ‡Cyr. Trin. 5(63.6B; M. 77.1128c); Trin. in gen., Gr. Thaum. symb. (p.3.13; M.10.988A) cit. s. ἄτρεπτος; εἰ γὰρ νῦν ἐν τριάδι ἡ θεολογία τελεία ἐστί...ἔδει τοῦτο οὕτως ἀ. είναι Ath. Ar. 1.18(M.49A); τριάς...ά. τελεία ἐστί id.ep. Epict. 9(p.15.12; M.26.1065B); ref. Father ὁ πατήρ ἀ, πατήρ id.ep.Serap.4.5(M.26. 645D); άλλ' ὤσπερ ἀγαθὸς ἀ. καὶ τῆ φύσει, οὔτως ἀ. γεννητικὸς τῆ φύσει ὁ πατήρ id. Ar. 3.66(464B); That. Heb. 1:2(3.547); and Son, of his very nature ὁ υίος ἀ. υίος Λth.ep. Serap. 4.5(645D); ἡν γὰρ ἀ. καὶ έστιν ίσα θεφ id. Ar.1.41(96C); Thdt. Heb. 1:2(547); ref. his titles and perfections as God ὁ κύριος ὁ ἀ. καὶ φύσει ἄτρεπτος Ath. Ar. 1.51(120A); πως έλάμβανεν ο είχεν ά., καὶ πρίν λαβείν νῦν αὐτό; ib. 1.41(96B); $\epsilon i \chi \epsilon \gamma \dot{a} \rho$ $a \dot{\nu} \tau \dot{a}$ \dot{a} . $\theta \dot{\epsilon} \dot{o} s$ $\ddot{\omega} \nu$ \dot{o} $\lambda \dot{o} \gamma o s$ $i \dot{b}$.3.40(409A); ref. relationship between Father and Son, denied by Arians our a. ην ό τοῦ θεοῦ λόγος ἀλλ' έξ οὐκ ὅντων γέγονεν Alex. Al. ep. encycl. 3 (p.7.19; M.18.573A); λέγουσα μηδόλως είναι τον λόγον, μηδέ τον πατέρα α. πατέρα είναι Ath.ep. Aeg. Lib. 17(M. 25.580A); ‡Ath. Ar. 4. 12(p.56.23; M.26.484B); asserted οὐ συμφωνοῦμεν αὐτῷ...λέγοντι, ά. θεὸς ἀ. νίος Ar.ep.Eus.(p.2.1; M.42.209Df.); τὸν θέον, ἀ. τοῦ νίοῦ πατέρα αὐτὸν είναι Ath. Ar.1.27(68B); ὁ υίὸς ἐκ τοῦ πατρὸς γεννᾶται... ά. ἐν αὐτῷ ὤν ‡Cyr. Trin.8(68.11B; M.77.1136B); ref. H. Ghost ἐκπόρευμα ον του πατρός α. έστιν έν ταις χερσί του πέμποντος πατρός καί τοῦ φέροντος υἰοῦ †Ath.exp.fid.4(M.25.208A); ἀναλλοίωτον καὶ τῆς τοῦ υίου ατρεψίας έστί, μένον α. σύν αυτώ ατρεπτον Ath.ep. Serap.1.26 (592B); α. τὸ αὐτό ἐστιν ib.1.27(593A); liturg., in doxologies νῦν καὶ α. καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων Lit.ap.Const.App.8.15.9; Lit.Bas. (p.411.31); Lit.Praesanct.(p.352.23); 3. translation of Selah παρὰ μὲν Ακύλα μετὰ τὸ 'θυρεὸν καὶ πόλεμον καὶ μάχαιραν' τὸ 'ἀ.' Or.sel.in Ps.3:3(Μ.12.1060Β).

*ἀείβλυστος, ever-bubbling, ever-exuberant; of abundance of water, Max.opusc.(M.91.92D); met. τ $\hat{\eta}$ s ά. . . . π ερὶ τὸ θεῖον ἐρωτικ $\hat{\eta}$ s

θέλξεως id.ambig.(M.91.1245C); ib.(1364D).

deιγενής, = sq.

*ἀειγεννής, ever-begotten, Alex.Al.ap.Ar.ep.Eus.(p.2.1; M.42. 212A) cit. s. ἀγεννήτως; σύνεστιν αὐτῷ τὸ ἀπαύγασμα ἄναρχον καὶ

dειγενή Dion.Al.ap.Ath. Dion. 15(p.57.11; M.25.501D).

ἀειδής, 1. obscure, insignificant τὰ παρὰ ἀνθρώποις εὐτελῆ καὶ ά. καὶ εὐκαταφρόνητα Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.7(M.20.416A); 2. obscure, dark ά. νυκτὸς τῆς δεισιδαίμονος πλάνης Eus. p.e.2.5(70A; M.21.136A); άδης δὲ τόπος ημιν α. ηγουν αφανής Andr. Caes. Αρος. 64(M. 106.421C); 3. unsightly, ugly, Clem.str.4.25(p.319.8; M.8.1368C); ά. καὶ φοβερόν Ath.v. Anton.66(M.26.937A); σώματα...χολερικά... ἐστιν ά. Chrys. hom.15.2 in Eph.(11.111B); of sin, id.hom.10.2 in Heb.(12.104D); of incarnate Christ πρώτην παρουσίαν... έν ή και άτιμος και ά. και θνητὸς φανήσεσθαι κεκηρυγμένος έστίν Just.dial.14.8(M.6.505C); ib. 49.2(584A); τὸν ἀ. καὶ ἄτιμον φανέντα, ώς 'Hσαίας ἔφη ib.85.1(676B); à. ώς al γραφαὶ ἐκήρυσσον ib.88.8(688B); ἄνθρωπος à. ib.100.2(709B); ref. Ascension οἱ ἐν οὐρανῷ ἄρχοντες ἐώρων ἀ. καὶ ἄτιμον τὸ είδος ib.36.6(556A); 4. unfathomable, Clem.str.2.2(p.116.2; M.8.937A) cit. s. ἄδυτος; 5. formless, ref. Gen.1:2 γῆν à. Clem.str.5.14(p.388.2; v.l. άγίαν M.9.137B); Meth.symp.8.3(p.84.2; M.18.141B); είδος έξ ά. άπεργαζόμενος ἐποίει Eus.l.C.6(p.207.10; M.20.1341C); 6. incorporeal, immaterial, Clem.str.3.17(p.244.2; M.8.1208A) cit. s. ἄμορφος; ib.5.11(p.374.23; M.9.109B) cit. s. ἀόρατος; ψυχαὶ...ἐν τῷ ἄδη...μέλη ίστοροθνται έχειν ούχ ως σώματος έτέρου συνυπάρχοντος αὐταῖς ά. Meth.res.3.18(p.415.18; M.18.328A); ἄδην...τινα κατάστασιν ζωῆς ά. кай аобратов Gr. Nyss.anim.et res.(M.46.85B); of the vovs, Eus.p.e. 3.10(106C; M.21.192D); neut. as subst.; of the soul, Gr. Nyss. anim. et res.(68A); invisibility, Meth.res.2.28(p.385.21; M.18.316B); 7. of God, without form, both as above form and as without visible form την...ά. [sc. φύσιν] τε καὶ ἀσχημάτιστον...της...ποσότητος κεχωρισμένην πως ἄν τις πολυειδή και σύνθετον υπολάβοι; Gr.Nyss. Eun.1(1 p.89.11; M.45.321A).

ἀείδιος, ν. ἀίδιος.

[*] ἀειδιότης, ή, v. ἀϊδιότης.

*delôpopos, ever-moving; of stars, Gr.Naz.carm.1.1.5.66(M.37. 429A).

*ἀειζάω, (better written divisim) in ptcpl. ever-living, Bas.Sel.

v. Thecl. 1(M.85.481A) cit. s. ἀειζώων.

ἀειζωτα, ἡ, eternal life οἱ ἐσθίοντες [of the tree of life, Christ] ἀ. λήψονται Hipp. fr.17 in Pr.11:30(p.163.2; M.10.620D); τῆς εὐθείας ἀ. Or.exp.in Pr.2:19(M.17.168A); θεός...πατήρ...ἡ τῆς ἀ. πηγή †Gr.

Thaum.ep.Philagr.(M.46.1108A).

ἀείζωος, ever-living, everlasting ΐνα...μὴ ἢ κακὸν ἀθάνατον ὁ ἄνθρωπος...ἢ ἀ. Meth.res.1.40(p.285.5; M.18.268c); of eternal life ἀ. ζωήν Or.exp.in Pr.4:10(M.17.172B); θνήσκοντες ἀ. τελέθουσι Gr. Naz.carm.1.2.2.529(M.37.620A); †Bas.Anc.virg.60(M.30.792c); Isid. Pel.epp.1.222(M.78.321C); θεοῦ...ἀ. Nonn.par. Jo.1:34(M.43.756B); of eucharist ἀ. τραπέζης ib.6:27(797C); of BMV ἀ. ὅρπηξ τῆς παρθενίας Jo.D.hom.2.5(M.96.685A).

*ἀειζωότης, ή, eternal life, Isid.Pel.epp.3.149(M.78.841A).

ἀειζώων, ever-living; of God, Nonn.par. Jo.1:12(M.43.752B); of Christ νεκρὸν ἀ. ib.19:38(906C); ib.19:42(908A); τὸ ἀ. ὕδωρ τῆ ἀειζώση πηγῆ Bas.Sel.v. Thecl.1(M.85.481A); of Christ's words, Paul.Sil.Soph.

777(M.86.2149A).

άειθαλής, 1. lit., evergreen; in gen., Or.adnot.in Lev.23:40(M.17. 20C); Dion.Al.ap.Eus.p.e.14.25(775Β; M.21.1276Β); ‡ Just.coh.Gr.28 (M.6.293Β); ref. crown of thorns τῆς ἀ. ἀκάνθης Clem.paed.2.8(p.203.1; M.8.485C); 2. met., unfading, everlasting σοφία ib.1.5(p.102.8; 273Β); of baptism τὸ ἀ. εὐφροσύνης...ἐπαλειφώμεθα χρίσμα ib.1.12 (p.149.5; 368Β); ἀ. μαρτυρίου...στέφανον Μας.Μgn.αροσ.4.14(p.181. 25); ἀ. ... εὕκλειαν Cyr.Os.138(3.171D); τὴν ἰερωσύνην πρὸς τὸ ἀ. ἐν Χριστὰ προβήσεσθαι Gennad.fr.in Ex.26:35(M.85.1665A); of God's word, Gr.Naz.or.6.9(M.35.733A); Nil.epp.2.41(M.79.216B); Cyr.Ps. 22:2(M.69.841A).

*ἀεικενός, ever-empty, insatiable τῆς ἀ. ἐπιθυμίας ‡Nil.perist.9.8

ἀεικινησία, ἡ, ceaseless motion, of seraphim τῆς προσεχοῦς καὶ ἀνενδότου καὶ ἀκλινοῦς ἀ. Dion.Ar.c.h.7.1(M.3.205C); ἀκαταλήκτου καὶ ὑψιπετοῦς ἀ. ib.13.4(305A); of angels τὸ ἀνώλεθρον αὐτὸ τῆς ἀγγελικῆς ἀ. id.d.n.6.1(M.3.856B); ib.6.2(856C); τὴν περὶ τὸ θεῖον

τῆς ψυχῆς ἀ. Max.ep.6(M.91.432B); τὴν περὶ τὸ γνωστὸν τὸ ὑπὲρ πᾶσαν τὴν γνῶσιν ἀκατάληκτον καὶ ἐκτικὴν ἀ. id.myst.5(M.91.677A).

άκικίνητος, ever-moving; 1. in gen.; of heavenly bodies and movement of time, ‡Just.confut.60(M.6.1561A); Cyr. Jo.7(4.678B); of fire, Eustrat.stat.anim.7(p.366); Melet.nat.hom.synops.(M.64.1121A); of living water τοῦ ποταμοῦ τὸ ἀ. Gr.Nyss.hom.9 in Cant. (Μ.44.977C); τὸ μἐν ἀ. ὡς ἀ. ἀφθαρτόν ἐστι Cosm.Ind.top.7(M.88.340B); τὸ δὲ αὐτοκίνητον ἀ. τὸ δὲ ἀ. ἀθάνατον Μαχ.ορυμς.(Μ.91.20B); Jo.D.Man.1.21(M.94.1525B); of seraphim τὸ ἀ. αὐτῶν περὶ τὰ θεῖα Dion.Ar.c.h.7.1(M.3.205B); id.e.h.4.3.7(M.3.481A) cit. s. πολύπορος; 2. partic.; of soul, Clem.paed.2.9(p.207.21; M.8.496C); νοῦς Bas.ep.233.1(3.355C; M.32.864D); Nil. praest.23(M.79.1088B); ἐνέργειά ἐστι ψυσικὴ καὶ πρώτη ἀ. δύναμις τῆς νοερᾶς ψυχῆς τουτέστιν ὁ ἀ. αὐτῆς λόγος Jo.D. f.o.2.23(M.94.949B); of emotional impulse, Melet.nat.hom.synops.(M.64.1108C).

*ἄεικτος, unyielding τὸ ἀτενèς καὶ ἄ. Bas.Sel.v.Thecl.1(M.85.

*ἀεικύμαντος, tempestuous τῆς...ἀ. νοητῆς θαλάσσης Thdr.Stud. epp.1.11(M.99.9440).

αείλαλος, ever-speaking αείλαλον αὐτῆς [sc. BMV] το πρεσβευτικον ὑπὲρ τοῦ παντός γένους έξανοίγει στόμα Thdr.Stud.or.5.2(M.99.721B).

ἀειλαμπής, ever-shining φῶς...δ θεός...d. Gr.Naz.or.44.3(M.36. 609B); of Christ ἢλιον...ά. ‡Epiph.hom.3(M.43.465C); of the sun, Thdr.Stud.or.2(M.99.693B).

*ἀειλιβής, ever-flowing, Nonn.par. Jo. 3: 34(M.43.772C).

ἀειλογέω, be always talking about, Cyr. Am. 82(3.3470); την τῶν πατέρων α. συνήθειαν id. Mal. 37(3.857D); id. hom. pasch. 28(5².333B).

*ἀειμακάριστος, ever-blessed; of Constantine, Epiph.haer.70.7 (p.242.3; ἀεὶ μακαριστοῦ Μ.42.353C); of BMV, cf.Lit.Chrys.ap. Euchol. (p.62).

ἀείμνηστος, had in everlasting remembrance; of persons, Leont. N.v. Jo. Eleem. 42(p.84.7); ἐν τῆ πίστει τοῦ ἀ. θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν PLond. 1919.19.

deivaos, v. dévaos.

*Activous, 6, name of Valent. acon, coupled with Σύνεσις, Iren. haer.1.1.3(M.7.449A); Hipp.haer.6.30(p.157.21; M.16.3239A); Epiph. haer.31.2(p.386.11; M.41.477A).

*ἀειπαγής, permanently established εἰρήνην à. Thphn.chron.p.272 (Μ.108.673A).

*&imus, perpetually virgin; in gen., of ascetics, Pall.v.Chrys.15 (p.91.6; M.47.51); of Pulcheria, Evagr.h.e.2.1(p.38.19; M.86.2489B); esp. of BMV, Bas.Sel.v.Thecl.1(M.85.481B); ‡Epiph.hom.5(M.43.493B); †Gregent.disp.(M.86.672A); ‡Jo.D.hom.5(M.96.648C); ‡Caes. Naz.dial.20(M.38.876).

*ἀειπαρθενεύω, remain ever a virgin, of BMV νῷ καὶ ψυχῆ καὶ σώματι ἀειπαρθενεύουσαν ‡ Jo.D.hom.6.5(M.96.668C).

*aeimap@evia, \$\hat{\eta}\$, perpetual virginity; a gift of II. Ghost, Cyr.H. catech 16.22.

ἀειπάρθενος, ever-virgin; 1. of persons vowed to perpetual virginity τόν...τῶν παναγίων ἀ. χορὸν τοῦ θεοῦ Eus.v.C.4.28(p.128.13; Μ.20.1177A); id.l.C.17(p.255.16; Μ.20.1432C); μονὴν τῶν ἀ. Pach.reg. Β(p.21.13; Μ.40.952D); διακόνισσαι...μονογάμοι ἐγκρατευσάμεναι ἢ χηρεύσασαι ἀπὸ μονογαμίας ἢ ἀ. οὖσαι Εριρh.exp. fid.21(p.522.21; Μ. 42.825A); οὐδὲ ἀειπαρθένοις, ἀλλὰ κοσμικαῖς Chrys.hom.4.5 in Heb. (12.46D); πρεσβυτέρους καὶ ἀ. Thphn.chron.p.4o(M.108.156B); 2. of ΒΜV, Petr.I Al. fr.(Μ.18.517B); σάρκα...ἐκ Μαρίας τῆς ἀ. Ath. Ar.2. το(Μ.26.296B); θεοτόκου καὶ ὰ. id.exp.P.s.84:11(Μ.27.373A); κυριστόκος...καὶ ὰ. id.fr.Lc.(Μ.27.1393C); Ερίρh.haer.39.1ο(p.79.23; Μ.41. 676C); ἀπὸ τῆς ἀ.... ἐτέχθη Didym. Trin.1.27(Μ.39.404C); Isid.Pel. ap.cat.Lc.2:1(p.19.29); Eus.Al.serm.21.20(Μ.86.448D); Proc.G.Ex. 24:1(Μ.87.633A); Μαχ.ep.15(Μ.91.553).

*ἀειπλανής, ever-wandering, Gr.Naz.carm.2.1.43.12(M.37.1347A). ἀειπόθητος, ever-desired, Thdr.Stud.epp.2.76(M.99.1313D).

[*]åeipputos, ever-flowing å. váµata ‡Chrys.hom.3.1 in Gen.(6. 541B); met χρόνον...å. Cyr.ador.6(1.205B); å. φόνων Geo.Pis.Sev.448 (M.92.1656A).

ἀείρ-ω (αἴρ-ω), lift up, raise; A. act; 1. in gen., LS; of lifting up hands in worship, IClem.29.1; of assumption of BMV ήρθη πρὸς κύριον τῆς δόξης ή ἐνεγκαμένη αὐτὸν παμφαής νεφέλη Mod.dorm.3 (Μ.86.3285A); met. ~ειν...πρὸς οὐρανὸν τὰς ψυχάς Meth.symp.8.1 (p.82.3; Μ.18.140B); ib.8.4(p.85.5; 144B) cit. s. ἀγνεία; ἄνω...~εται τὸ φρόνημα τῶν ἀνακαινισθέντων ib.8.1ο(p.92.12; 153A); Chrys.hom. 14.1 in Heb.(12.140A); id.hom.10.5 in Mt.(7.145E); of pride κωλύων γὰρ ἐπὶ πλέον ἀρθῆναι τὴν μεγαλαύχησιν αὐτῶν [sc. demons], ἄνθρωπος ἐγένετο Meth.Porph.1(p.503.18; Μ.18.397D); Chrys.hom.23.4 in Heb.(308D); 2. extol, magnify, Const.ap.Eus.ν.C.2.29(p.54.5; Μ.20.

1008Β); ἄρωμεν τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι καὶ ἐν τῷ πνεύματι ἡμῶν' Chrys.hom.4.3 in 1Tim.(11.571B); 3. take away, remove οὐκ ἀρεῖς έπὶ σεαυτον δόξον Barn.19.3; οὐ μὴ ἄρης τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τοῦ υίοῦ σου Did.4.9 = Barn.19.5; οὐ βούλει σου τὸ ξμάτιον ἀρθῆναι· μηδὲ σὺ τὸ τοῦ ἐτέρου ἄρης Const. App.1.1.9; in argument ἀρῶ σου πᾶσαν πρόφασιν Hom.Clem.18.7; ~ειν τὴν πρότασιν Or.Jo.6.13(7; p.122.7; M.14.224A); of removal of sin ἄρατε έξ ύμῶν πᾶσαν ὑπόκρισιν Barn. 21.4; δρον ἀπὸ σεαυτοῦ...ἐπιθυμίαν Herm.mand.12.1.1; οδ κόσμου την άμαρτίαν ήρεν 'Ιησούς Or. Jo. 1.4(6; p.7.32; 29B); 4. bear, endure οί...πρός τον στέφανον ορώντες μυρίας ~ουσι πληγάς Chrys.hom.17.2 in ITim.(11.650E); 5. hold, contain, Nonn.par. Jo.21:25(M.43.920C); 6. make away with, destroy alpe τους αθέους M. Polyc. 3.2; ib. 9.2; Eus. v. C. 2.19(p. 48.13; M. 20.996B); \$\delta\rho\rho\rangle Areior Thdt. h.e. 1.14.7(3.786); 7. take up a journey, set out, Eus.v.C.4.43(p.135.16; M.20.1193A); άρας ἐκ τῆς...πόλεως ‡ Jo.D. Artam.7(p.26.6; M.96.1257B).

B. med.; 1. take to oneself, receive σοφισταί, οἱ μισθὸν ~ονται τῶν λόγων Meth.res.1.27(p.255.15; M.41.1133B); καρπὸν ἤραντο [sc. pagans] τον προσήκοντα τῆ τοιαύτη θρησκεία Const.or.s.c.16(p.177.1; M.20.1281A); gain a victory, Eus.v.C.2.9(p.45.5; M.20.989A); тара σοῦ τὰς νίκας ἡράμεθα (prayer of Const.'s soldiers) ib.4.20(p.125.8; 1168B); id.l.C.5(p.204.17; M.20.1336c); 2. raise the hand against άθέους ήραντο [sc. the Jews] κατά Χριστοῦ χείρας Eus.d.e.1.1(p.4.25; M.22.17D); id.l.C.7(p.213.26; M.20.1353C); take up arms, id.v.C.1.4 (p.9.19; M.20.916c); ib.2.5(p.43.4; 984B); ib.4.6(p.119.30; 1153c); 3. extol, magnify δόξαν...ήραντο Const.or.s.c.17(p.178.10; M.20. 1284B).

αεισέβαστος, ever-Augustus; imperial title, Thds.ep.Cyr.1(p.73.3; H.I.1341A); Basilisc. encycl. (p.49; M.86.2600A); Sym. Styl. J.ep. Just. (M.86.3216c); Justn.cod.1.1.6 ap.Chron.Pasch.p.341(M.92.892A).

*ἀεισθενής, ever-mighty; of man, Gr.Naz.carm.2.1.17.18(M.37.

*áciooos, safe for ever, Nonn.par.Jo.10:9(M.43.833A).

*ἀειστρεφήs, ever-turning, restless ψυχῆς...ά. Gr.Naz.carm.1.2.31. 26(M.37.912A).

ἀείστροφος, ever-changing της ά. τύχης Geo.Pis.van.144(M.92. 1592A).

*ἀειούστατος, stable; of created world, Cyr. Jo. 1.6(4.50B).

*ἀεισφαλής, always in error, Geo.Pis.Heracl.1.60(M.92.1303A).

*ἀειτάραχος, ever-troubled ά. παριστών βίον Areth.ap.cat. Αρος. 13:1(p.369.27; ἀτάραχον Μ.106.672Λ).

*ἀειτέλειος, ever-perfect ά. ... τὴν ἀγίαν τριάδα Eugen.exp. fid.3 (M.18.1304D),

*deirpentos, ever-changing; of created world, Geo.Pis.hex.375 (M.92.1463A).

*àɛiфaτος, ever-famous, Orac.Sib.3.415.

άειφεγγής, ever-bright; of south wind as type of H. Ghost, Gr.Nyss.hom.10 in Cant.(M.44.984D).

*ἀειφεγγία, ή, eternal brightness, ‡Proc.G.Pr.27:11(M.87.1496A). *ἀείφθογγος, ever giving tongue; of men, ‡Caes.Naz.dial.1(M. 38.856); of the swallow, ib.140(1072).

*àeiфiλо́кооµos, ever loving ornaments, Cyr. Jo.12(4.1085В).

*ἀειφλεγής, ever-blazing, Gr.Naz.carm.1.2.29.122(M.37.893A).

άειφόρος, ever-bearing; of the widow's cruse, Hymn.(KlT p.22; AS 1 p.294).

*ἀειφρούρητος, ever on guard, ever-watchful, Nonn.par.Jo.3:24 (M.43.772A); Paul.Sil.Soph.300(M.86.2131A).

*ἀείφωτος, ever-shining; of the sun, Dion.Ar.d.n.4.4(M.3.697C); of Trin., ‡Caes.Naz.dial.3(M.38.860).

*ἀειχανής, ever-yawning; of depths of the abyss, Areth. Αρος.27 (M.106.621B).

*ἀειχαρής, ever-joyful, Thdr.Stud.nativ.BMV 5(M.96.688A).

*deixelµaoтos, ever-stormy, Jo.Clim.scal.25(M.88.996С).

*aciψευστος, ever-false, Ant.Mon.hom.42(M.89.1564B).

*àevaiso, cause to flow continually, Pers.(p.12.14; M.10.1000 åενναίζει).

dévaos (delvaos, dévvaos), 1. ever-flowing; a. lit.; of running water for baptism, Hom.Clem.11.35; fig. λόγος...έξ ἀγαθοῦ πατρώς ώς έξ ά. καὶ ἀπείρου πηγης Eus.l.C.12(230.3; M.20.1388A); of tears, Isid.Pel.epp.2.10(M.78.465A); ib.2.209(649C); b. met.; of living water, Or.fr.54 in Jo.4:12(p.528.23); Chrys.hom.32.1 in Jo. (8.185A); ἐκκλησία...ἐξ ἦς ἀ. πηγῆς ἀποστάζει σωτήριον πόμα Const. or.s.c.2(p.155.23; M.20.1237A); of God πηγή à. ib.5(p.158.13; 1244A); Adam.dial.4.12(p.168.12; M.11.1828c); of the elements πηγαί ά. Eus.l.C.6(p.207.14; M.20.1344A); 2. everlasting, eternal α. τοῦ κόσμου σύστασιν rClem.60.1; of Christ à. φω̂s Orac.Sib.fr.3.34(p.231); of light of heavenly bodies, Eus. l.C. 12(p.234.30; M.20.1396B); α. ζωήν Orac. Sib. fr.3.46(p.232); Const. or. s.c. 7(p. 162.5; M. 20.1252B); α. λίμνης γεέννης φλογός Hipp.haer.10.34(p.292.16; M.16.3454B); α. ελπίδος Nil.epp.3.40(M.79.408A); of H. Ghost, Hom.Clem.3.12; of Trin., Eulog. fr. Trin. 2.1(p. 364).

*ἀενναίζω, v. ἀεναίζω.

dévvaos, v. dévaos.

[*]ἀεννάως, eternally, continually ὁ ἥλιος ἀ. καθ' ἡμέραν τὸν αὐτοῦ δρόμον διατελεί ‡Chrys.hom.3.2 in Gen.(6.543C); ά. λέγων τὰ προφητικά Nil.epp.2.52(M.79.224A); χαρίσματα άτινα ά. είς τοὺς άγίους κέχυται Oecum. Αρος. 22:1(p. 248); ήσυχάζειν ά. τῆ διανοία Hesych. S.temp.2.2(M.93.1512C); ά. ... σύν τέκνοις καὶ γυναιξὶ σχολάσατε Geo. Al.v.Chrys.13(p.175.11); προσκαρτερών \dot{a} . τ $\ddot{\eta}$ έκκλησία ib.28(p.196.43); παρακαλών τον θεον α. δουναι αὐτῷ δύναμιν ib.30(p.197.28).

άεργής, not working, idle τί έστήκαμεν ά.; A. Thom. Λ 73(p. 188. 12); ib.78(p.193.1); Paul.Sil.Soph.216(M.86.2128A); ref. Christ calling on Father to act ταθτά φησιν οὐκ α. ων αὐτός Cyr.Ps.34:22

(M.69.909A).

*ἀέργητος, = foreg. οὐδ' ἂν εἰ ἐργάσαιτό τι τυχὸν ὁ υίος ἀ. ὁ

πατηρ είη αν Cyr.dial. Trin.6(51.621A).

ἀεργός, not working, in gen. μή ἀργὸν μήτε ά. Epiph.haer.80.4 (p.488.16; M.42.761B); of animals, Clem.str.7.6(p.25.9; M.9.445B); èv σαββάτω οὐ δεῖ ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ πάντας ἀ. είναι Amph.mesopent.(Μ. 39.121A); διαφεύγει [sc. δ θεός]...τους...ά. Marc.Er.σρυςc.1.47(M.65. 912Β); πίστις α. καὶ έργον απιστον τον αὐτον τρόπον αποδοκιμασθήσονται Diad. perf. 20(p. 22.25).

*ἀερικόs, like air, light, worthless φιλία ά. †Nil.vit.4(M.79.1144B). άέριος, 1. of the air, aerial, of a whirlwind έπαρω...τον κίονα τον ά. T.Sal.23.2(M.122.1356A ἀεριστήν); of the winds τῶν ἀ. πνευμάτωνEuthal. Diac. epp. Paul. (M.85.693A); τὰς ά, ἀρχάς Hipp. pasch. (p.270. 24; Μ.10.864A); τῶν ἀ. δρόμος Α. Jo.112(p.212.3); ὁ διάβολος...ἀ. τι πονηρον πνεθμα Sever. Eph.2:2f. (p.308.5); 2. light as air, airy ίνα...αί [sc. ἀράχναι]...διὰ...ά. σχεδόν τῶν νημάτων...τοὺς ἱστοὺς εξυφαίνωσι Gr.Naz.or.28.25(p.60.2; M.36.60c).

*ἀέριστος, in the air à. ... πηδήματι ‡Chrys.synax.(8.285B).

άεροβατ-έω, tread the air; 1. lit.; of Christ's Ascension, Cyr. Jo.4 (4.3750); 2. met., of spiritual ascent παράδεισον γεωργείν καὶ ουρανόν περιπολείν...κατ' ίχνος έκείνης της φωτεινής ~οῦντα νεφέλης Clem. prot. 10(p.68.6; M.8.205A); of proud gait ως πάντων κρατών ούτως ~εîs Chrys.hom.20.4 in Rom.(9.662D); ~εîν νομίζεις Isid.Pel. ерр.3.224(М.78.908в).

άεροβάτης, ό, one who walks the air, of Gabriel a. δρομέα ‡Chrys. Zach.(2.791B).

*ἀερόβατος, treading the air; of Gabriel, Tim. Ant. nativ. Jo. Bapt. 2(M, 28, 909B).

*ἀερόβιος, living in the air; of birds, ‡Caes.Naz.dial.140(M.38.

*ἀεροκοπία, ἡ, beating of the air, Eust.engast.1(p.17.6; M.18.616A έωροκοπίαις).

*ἀεροπόλος, coursing through the air νηκτά...καὶ ά. καὶ χερσαῖα ‡Eust. hex. (M. 18.737B); τàs à. ψυχάς Areth. Αρος. 50 (M. 106.748C, v.l. ουρανοπόλους).

άεροπορέω, move in the air; of birds, ‡Bas.struct.hom.1.14(1.330B; M.30.24B); Cosm.Ind.top.5(M.88.232C); of heavenly bodies, Proc.G. Gen.1:11(M.87.89B); met., of a preacher expounding heavenly matters, Antip.Bost. Jo. Bapt.3 (M.85.1765c).

*а̀єро́отпроs, woven of air, Geo.Pis.hex.268(М.92.1455А).

*ἀεροτηρία, ή, retention of air; etym. of ἀρτηρία, Melet.nat.hom. 10(M.64.1192B).

*ἀεροφανής, shining like the air, sky-blue φιάλας à, Pall.v.Chrys. 12(p.75.27; M.47.43); Cyr.ador.11(1.375c).

*åєро́фонтоs, roaming in air, Tat.oral.19(р.21.25; М.6.849в). *аєронкарпчос, high-pinnacled, lofty, Paul.Sil.Soph.814(M.86.

άεροίνοος, conceited, arrogant, Nonn.par. Jo.8:44(M.43.820Β). άερτάζω, lift up; met., of the voice, ? make reach γλώσσαν ά. όλης ύπερ άντυγα γαίης †Apoll.met.Ps.72:9(Μ.33.1416Β άρτάζοντες).

άερώδης, like air, airy; of the moon, Clem.str.5.6(p.351.12; M.9. 64A); of the paths of the stars, Hom. Clem. 3.35; neut. as subst., one constituent of a healthy body ἀπὸ...τοῦ ἀ. τὸ εὔπνουν καὶ ίσοστάσιον Clem. paed. 3.11 (p.272.16; M.8.640B); of resurrection body; denied by orthodox against Origenists (cf. 1Cor.15:44) σῶμα λέγεται πνευματικόν, οὐ τό...ά. καθώς λέγουσί τινες...ὧν έστιν εἶς καὶ 'Ωριγένης Meth.res.3.16(p.413.6; M.18.888A); μήτε...την σάρκα... άφανισθήσεσθαι λέγειν...ἀντανίστασθαι δὲ ὤσπερ ἔτερόν τι πνευματικόν, lσχνόν φημι καὶ ά. Cyr.Rom.8:23(p.218.9; M.74.824C); met., of womb of BMV, in twofold sense of 'light as air' and 'like the veil' (ano) which concealed eucharistic elements ή το γεωδες καὶ βρίθον σκήνος, κοθφόν πως ώς ά. έχουσα τὸν ἄρτον τῆς ζωῆς ώς ἐν θυσιαστηρίφ καλύπτουσα Thdr.Stud.nativ.BMV 7(M.96.693D).

*Άετιανοί, οί, followers of Aëtius A. οί ἀπὸ Αετίου τοῦ Κίλικος, οί και ανόμοιοι καλούμενοι, παρά τισι δε Εθνομιανοί, δι' Εθνόμιον τινα μαθητήν τοῦ Άετίου Epiph.anac.76(p.231.20; M.42.337B); οἱ τότε μέν Α. νῦν δὲ Εὐνομιανοὶ προσαγορευόμενοι Soct.h.e.2.35.14(M.67.300B); Thdt.haer.4.3(4.358).

[*]ἀετοειδής, ν. ἀετώδης.

ἀετός, ό, A. eagle, etyin. ά. ... κέκληται διά την πολυετίαν αὐτοῦ Phys.B 3(p.191.6; M.43.524A); 1. in gen.; as object of pagan worship, Arist.apol.12.7; cruelty to its young a warning to human parents άδικώτατος περί την των έκγόνων έκτροφην ὁ ά. ... τοιοῦτοι των γονέων οι έπι προφάσει πενίας έκτιθέμενοι τα νήπια Bas.hex.8.6(1. 76Bf.; M.29.177C); capacity for gazing at the sun compared with power of contemplation ἀετοῦ φυσικός νόμος, τὸ πρός τὴν ἡλιακὴν μαρμαρυγήν ίθυτενώς άτενίζειν. δ μιμήσεταί τις άπευθύνων τον νουν ϵ is τ ò θ ϵ îov ϕ $\hat{\omega}$ s †Cyr.coll. $VT(6^4.64D; M.77.1272B);$ **2.** as supernatural envoy καὶ ἄρας Βαρούχ τὴν ἐπιστολὴν...ἔδησεν εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ἀ. Αρος. Βατ. τεί. τ. Β.; καὶ ἔκραξεν ὁ ὰ. λέγων 'σοὶ λέγω 'Ιερεμία ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ θεοῦ' ib. τ. 15; καὶ κατῆλθεν ὁ ἀ. ἐπὶ τὸν τεθνηκότα καὶ ἀνέζησε ib.7.17; μὴ οὖτός ἐστιν ὁ θεὸς ὁ ὀφθεὶς τοῖς πατράσιν ήμῶν ἐν τῆ ἐρήμω διὰ Μωϋσέως, καὶ ἐποίησεν ἑαυτὸν ἐν σχήματι ά. καὶ ἐφάνη ἡμῖν διὰ τοῦ μεγάλου ά. τούτου ib.7.18; cf. Ex.19:4; in visions κατήλθον έκ των οθρανών ά., καὶ ήραν τὰς ψυχὰς ήμων καὶ ἀπήγαγον ἐν τῷ παραδείσω τῷ ἐν τῷ οὐρανῷ A. Andr.et Mt. 17(p.86.1); A. Thom. A 91(p.205.12ff.); 3. as a figure of Christ o d. ... έστιν ο κύριος Ίησοὺς Χριστός Α.Χanthipp.18(p.70.36); εὐθέως δὲ ανέστη έκ των ανατολικών μερών α. ib.17(p.70.12); όταν ύψιπετους α. δίκην γενώμεθα, μηκέτι τὰ τῆς γῆς, ἀλλὰ τὰ ἄνω φρονοθντες...ά. δὲ ποίου; άλλὰ ἢ πάντως τοῦ Χριστοῦ περὶ οδ Μωσῆς...ἡνίττετο ως ά. σκεπάζει νοσσιὰν έαυτοῦ Hesych.H.fr.Ps.102:5(M.93.1280D); διὰ δὲ τοῦ ά. ώς χορηγοῦ τοῦ ζωοποιοῦ πνεύματος τοῦ ἐπιπτάντος ἡμῖν power την δὲ τοῦ ά., τὸ βασιλικόν, καὶ ὑψίφορον, καὶ ταχυπετές, καὶ τὸ πρὸς τὴν δυναμοποιὸν τροφὴν ὀξύ, καὶ νῆφον, καὶ ἐντρεχές, καὶ εὐμήχανον, καὶ τὸ πρὸς τὴν ἄφθονον καὶ πολύφωτον ἀκτίνα τῆς θεαρχικής ήλιοβολίας, ἐν ταῖς τῶν ὀπτικῶν δυνάμεων εὐρώστοις ανατάσεσιν ανεμποδίστως κατ' εὐθύ καὶ ακλινώς θεωρητικόν Dion.Ar. c.h.15.8(M.3.337A); 5. exeg. Mt.24:28 οπου γάρ το κατά τὴν οἰκονομίαν του πάθους πτώμα πεσόντος του Ίησου, ΐνα τους πεσόντας στήση, συναχθήσονται...οί πτεροφυούντες μαθηταί καὶ κατά τόν Σολομῶνα 'κατασκευάσαντες πτέρυγας' ώς à. Or.comm.ser.47 in Mt. (p.98.15); cf.id.hom.16 in Lc.(p.111.4); d. γενομένους...πρός αὐτὸν ἵπτασθαι τὸν οὐρανόν…ά. δὲ καλεῖ, δεικνὺς ὅτι καὶ ὑψηλὸν εἶναι δεῖ τον προσιάντα τῷ σώματι τούτω, καὶ μηδέν πρός τὴν γῆν κοινόν ἔχειν, μηδε κάτω σύρεσθαι καὶ ἔρπειν, άλλ' ἄνω πέτεσθαι διηνεκώς, καὶ πρὸς τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης ἐνορᾶν, καὶ ὀξυδερκές τὸ ὅμμα τῆς διανοίας έχειν α. γάρ οὐ κολοιῶν αὖτη ή τράπεζα Chrys.hom.24.3 in ICor. (10.2160); 'οἱ ἀ.'· τὸ πληθος τῶν ἀγγέλων, τῶν μαρτύρων, τῶν ἀγίων ἀπάντων δηλῶν id.hom.76.3 in Mt.(7.735D); ἀ. ἡμᾶς ὁ Χριστὸς εκάλεσεν... ίνα οὐρανοβατῶμεν, ίνα ύψηλὰ πετώμεθα τοῖς πτεροῖς τοῦ πνεύματος κουφιζόμενοι id.bapt.4(2.374C); ά. ... τοὺς ὑψιπετεῖς, καὶ τῶν γηΐνων ἀπηλλαγμένους...καὶ τοῦ μυστικοῦ σώματος ἐφιεμένους, εν τοις...εὐαγγελίοις ωνόμασε Thdt. provid. 5(4.550); ὁ Χριστὸς δὲ τὸ πτῶμα, ἀ. ὑψηλοπετεῖς οἱ θεοσεβεὶς καὶ φιλόχριστοι ἄνθρωποι †Gr.II Papa ep.Leon.I(H.4.5B); **6.** as a figure of regeneration $\epsilon \pi \epsilon i$ δε ό α, των δρνέων έστι βασιλικώτατος...μόνος δε ζώων ήλίου φωτός μαρμαρυγαίς άντωπείν δυνατός, και άτενες άφοραν αὐτῷ, εἰκότως τὴν άνανέωσιν της ψυχης, καί...τον βίον αυτης τον εν άκρω φωτί γενησόμενον, ἀετοῦ φύσει παρέβαλε Eus. Ps. 102: 5(M.23.1265B); τοῦ θεοῦ διὰ της παλιγγενεσίας άνακαινίζοντος ήμων ως άετου την νεότητα, το της άναστάσεως ήμεν κατασημαίνει χάρισμα, άέτω δὲ τοὺς άνακαινουμένους παρείκασεν, δρνίθων απάντων όντι ύψηλοπετεστάτω καὶ βασιλικωτάτω καὶ ταῖς τοῦ ἡλίου μαρμαρυγαῖς μόνω λαμπρῶς ἐνατενίζειν δυναμένω Ath.exp.Ps.102:5(M.27.432D); φασὶ γὰρ γηράσαντα τὸν ἀ. ἀμαυροῦσθαι τὰς ὄψεις, καὶ βαρεῖσθαι αὐτοῦ τὰς πτέρυγας καὶ εἰς πηγὴν ἀφικνείσθαι καὶ εἰς τὸν αἴθερα ἀνιπταμένου ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὰς πτέρυγας καταφλέγεσθαι καὶ ἀναβλέπειν, εἶτ' εὐθὺς ἐπὶ τὴν πηγὴν καταβάντα τρίτον βαπτίζεσθαι καὶ ἀνανεοῦσθαι διὸ καὶ τὸν ψαλμὸν φάσκειν φασίν· 'άνακαινισθήσεται ώς άετοῦ ή νεότης σου' † Eust.hex.(M.18.732B); Phys. A 6(p.22.4ff.); 7. other fig. uses τον ά. την συνείδησιν... δ έστι πνεῦμα παρά Παύλου λεγόμενον τοῦ ἀνθρώπου ‡Gr.Naz.sign.in Ezech. (M.36.665A); cf.Or.hom.1.16 in Ezech.(p.340.23; M.13.681D); ἀκτήμων μοναχός ά. ύψιπετής Nil.spir.mal.7(M.79.1152C); διά δὲ τοῦ ά. την προφητείαν ύψιπετές γάρ το ζώον και λίαν οξυδερκές τοιαύτη δέ ή προφητεία ύψηλην έχουσα την θεωρίαν καὶ πόρρωθεν τὰ ἐσόμενα προορώσα Thdt. Ezech. 1:10(2.685); of S. Mark's gospel, Iren. haer. 3.11.8(Μ.7.888Α); τοῦ δὲ ά. τὴν σωφροσύνην...καὶ τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον ώς σύντομον καὶ ἀπὸ τοῦ προφητικοῦ πνεύματος ἀρξάμενον Andr. Caes. Apoc. 10(M. 106.257A); of S. John's gospel, ‡Ath. synops. 76(M.28.432D).

B. a carpet, on which the bishop stands, so called because on it is represented an eagle in flight above a city προσφέρεται...ό ὑποψήφιος ἄχρις οὐρᾶς τοῦ ἀ. εἶτα προσφέρεται...ἄχρι καὶ μέσου τοῦ ἀ.... είτα προσφέρεται... ἄχρι καὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ à. Euchol.(pp.252-5).

άετοφόρος, ό, standard-bearer, as adj. ά. λεγεώνων Orac. Sib. 8.78. άετώδης (άετοειδής), in the form of or like an eagle; met., of one soaring in contemplation, Gr. Nyss. Pss.titt. A 8(M.44.465D); in form αετοειδήs, of Gabriel, one of seven δαίμονες of Ophites, Or. Cels. 6.30(p.100.15; M.11.1341A).

*ašalos, not stormy, calm, ‡Chrys.nat.Chr.2(10.819E).

§άζανίτης, ὁ, (Hebr. אָדָן) attendant, minister, in Jewish synagogue ά. τῶν παρ' αὐτοῖς διακόνων έρμηνευομένων ἢ ὑπηρετῶν Epiph.haer. 30.11(p.346.16; M.41.424B).

άζηλία, ή, 1. lack of aggressiveness, forbearance, Clem.str.2.18 (p.159.17; M.8.1028A) cit. s. ἀγάπη; Areth. Αρος. 3(M.106.528D); 2. lack of zeal, indifference ολιγότητος δείγμα...τεκμήριον à. Pall.v. Chrys.9(p.59.2; M.47.34); την των νοητών d. ib.13(p.81.24; 46); ib.20 (p.133.20; 74); Epiph.haer.30.1(p.333.13; M.41.405B conj. ἀντιζηλίαs).

άζηλότυπος, free from envy, Bas.ep.160.3(3.250A; M.32.625A).

άζήμιος, without loss; 1. neut. as subst., exemption from taxation, Eus.v.C.4.3(p.109.3; M.20.1152C); indemnification, Const. et Licinius ap. Eus. h.e. 10.5.11 (M. 20.885A); 2. inexhaustible a. ... ή χάρις Jo.D. hom.3.1(M.96.589C).

ἀζήτητος, 1. unsearchable, incomprehensible οὐκ ἀ. ἡμῖν…τῆς φυγῆς [sc. of Jonah] ο τρόπος Cyr. Jon. 3(3.370A); of judgements of God, id. Ps.35:7(M.69.920A); 2. unquestioning $\pi i \sigma \tau i \nu ... d$, id. Jo.4.2(4.358E). άζητήτως, without questioning πιστεύειν à. Cyr.hom.pasch.12 (5².175B).

άζυγής, unyoked, unwedded, Gr.Naz.carm.1.2.1.13(M.37.523A); ib. 1.2.1.283(543A); met. τους ά. κακία Clem. paed. 1.5(p.98.26; M.8.265B). *άζυγία, ή, celibacy, Gr.Naz.or.43.62(M.36.576c); id.carm.1.2.17.

41(M.37.784A); Thdr.Stud.epp.2.115(M.99.1384C).

ãuyos, 1. unyoked, single; of Pythagorean first principle, Hipp. haer.6.29(p.156.7; M.16.3235c); Gnost., of first principle opp. syzygies of aeons οἱ μὲν γὰρ αὐτὸν [sc. Βυθόν] ἄ. λέγουσι Iren.haer.1.11.5(M. 7.569A); ο δε πατήρ μόνος α. εγέννησεν Hipp.haer.6.30(p.158.1; 3239A); Trin. ή τε μονάς ένιαία έστι και ά, Sophr.H.ep.syn.(M.87.3158A); superl. την ά. ώς οιονται διατέμνοντες...θεότητα τριάδος Thdt.Ps. 57:6(1.986); met. φύλαξον ἄ. ... τὴν ψυχὴν...καὶ τὴν σάρκα καὶ τὸν λογισμόν Meth.symp.5.2(p.54.8; M.18.97C); 2. peerless τοῦ ά. ἐν γεννητοίς γυναικών 'Ιωάννου Pall.v.Chrys.18(p.118.3; M.47.64).

*asuyootatiotos, which cannot be weighed, \$Chrys.transfig.

(p.339.8).

άζυμος, unleavened; 1. ref. Gen. 18:6, Or. Jo. 13.33(p. 259.5; M. 14. 457B); of Passover bread, Just. dial. 12.3(M.6.500C); αί μὲν τρεῖς ὕλαι ό ἀμνὸς ἦσαν, τὰ ἄ. καὶ ἡ πικραλίς ‡Ath.azym.(M.26.1328A); forbidden to Christians εἴ τις ἐπίσκοπος ἢ ἄλλος κληρικὸς νηστεύει μετὰ 'Ιουδαίων…ή δέχεται αὐτῶν τὰ τῆς ἐορτῆς ξένια, οδον ἄ. ἥ τι τοιοθτον, καθαιρείσθω· εἰ δὲ λαϊκός, ἀφοριζέσθω Can.App.70; **2.** met., variously interpreted, Or. Jo.10.17(13; p.188.12; M.14.336c); ib.10.18(13; p.189. 19; 337C); esp. exeg. 1Cor.5:7f.; ἄζυμα...παρ' ἐκείνοις μὲν [sc. 'Ιουδαίοις] ἄ. ἐξ ἀλεύρου, παρ' ἡμῖν δὲ καθαρότης βίου Chrys.pan. mart.2(2.668A); οὐ...πορνεία μόνον παλαιά ζύμη, άλλὰ καὶ πᾶσα κακία ...εί δὲ λέγει 'καθώς ἐστε ἄ.', οὐ τοῦτο λέγει, ὅτι πάντες ἡσαν καθαροί, άλλὰ καθώς πρέπει είναι ύμᾶς id.hom.15.3 in ICor.(10.128D); περιεργαστικώτερόν πως 'ἡ ζύμη', ἀπλούστερον δὲ 'τὸ ἄ.' ... μὴ ἐν πονηρῷ βίω... άλλ' ἐν βίω μὴ ἔχοντι ἐπιμιξίαν 'τῆς παλαιᾶς ἐκείνης ζύμης'. τοῦτο γάρ ἐστιν [1Cor.5:8] Sever. 1Cor.5:7f. (p.244.26ff.); ζύμην παλαιὰν' τὴν πρό τοῦ βαπτίσματος καλεῖ· ῆς κεχωρίσθαι παρεγγυᾶ, καὶ είναι ἄ. Thdt. ICor. 5:6f. (3.193), cf. ὀφείλομεν ἄ. ... είναι... ζύμην παλαιάν καί...ἄ. τὰς ἀρετὰς καὶ κακίας τούτοις τοῖς ὀνόμασιν ὑποδηλῶν Phot. ICor. 5:6ff. (Staab p. 553. 16ff.); 3. neut. plur. as subst., feast of unleavened bread, Passover, mostly as type of Passion and Easter τοῦτο γάρ ἐστι τὸ σύμβολον τῶν ἀ., ἵνα μὴ τὰ παλαιὰ τῆς κακῆς ζύμης ἔργα πράττητε Just.dial.14.2(M.6.504D); Clem.fr.28(p.216.30; Μ.9.757Α); εάν άναγινώσκης περί των ά. εστιν άκουσαι κεκρυμμένως, έστιν ἀκοῦσαι φανερῶς τῆς ἐντολῆς ὄσοι ἐν ἡμιν· ἐγγὺς γάρ ἐστι τὸ πάσχα, ἄ. ἄγεται, τὰ ἄ. τὰ σωματικά, οὐκ ἀκούετε τῆς λέγουσης ἐντολῆς Or.hom.12.13 in Jer.(p.100.2; M.13.396c); ib.(p.122.27ff.; 425B); την

άθανασία

τῶν ἀ. ἡμέραν εἰς...δόξαν τοῦ ἀγίου...πασχα τοῦ Χριστοῦ τυπικῶς ἐπετέλουν Ἰσραηλῖται Didym.Trin.2.16(M.39.721A); Epiph.haer.70. 10(p.243.22; M.42.357B); οὐκ ἔστιν ἄ. παρ' αὐτοῖς, οὐδὲ πάσχα (καὶ γὰρ τοῦτο ἀκούω λεγόντων πολλῶν ὅτι μετὰ τοῦ ἀ. τὸ πάσχα ἐστίν) Chrys.Jud.3.3(1.610A); for date of observance v. πάσχα.

*άζυμότης, ή, unleavened state, met. της...ά. της πονηρίας Mac.

Aeg.hom.24.4(M.34.665A).

*ἀζυμοφαγία, ἡ, eating of unleavened bread, plur. Passover season μετὰ τὰς ἐπτὰ ἡμέρας τῶν ἀ. Just.dial.14.3(M.6.505A); Gr. Nyss.res.1(M.46.617C).

*ἀζυμοφάγος, eating unleavened bread, ‡Ath.azym.(M.26.1328B). ἄζυξ, unpaired, single, Nonn.par. Jo.19:18(M.43.901B); of God, Gr.Naz.carm.1.2.6.5(M.37.644A); of Son, ib.1.2.34.194(959A); of virgins, †Bas.Anc.virg.21(M.30.713B).

άζωία, ή, absence of life, said to be taught by Marcell. in respect of pre-incarnate Logos τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου τὴν εἰκόνα λαβὼν <ἐν⟩ ἀ....τὴν εἰκόνα τοῦ θεοῦ ἀζωῖα περιγράψας Acac.Caes.fr.

Marcell.ap.Epiph.haer.72.7(p.261.11,14; M.42.390Df.).

αζωος, lacking life, of pre-existent Logos acc. Marcell. as represented by Acac. Caes. τούτων [sc. divine attributes] ἀκίνητον εἰκόνα...οἰονεὶ ἄψυχον καὶ ἄ. Acac.Caes. fr. Marcell. (p.261.17; M.42.392A); contradicted by Acacius οὐ γὰρ ὁ λόγος θεὸς...παρέχων ζωὴν ...αὐτὸς ἄ. ib. (p.264.20; 396B); ἡ δὲ ὕλη ἄ. Jo.D. Man.1.2 (M.94.1508C). *ἀηδιστής, ὁ, odious person, Dor. doct.11.5 (M.88.1740C).

άήρ, ὁ, A. air; 1. dist. from αίθήρ: τὰ αίθέρια ἄτινα μέχρι σελήνης έστίν· ἐκεῖθεν γὰρ ἀ. αἰθέρος διακρίνεται Hipp.haer.7.24(p.202.4; Μ.16.3311Β); α΄. οὐχ ὑφ' ἐαυτοῦ ἀλλ' ὑπὸ...τοῦ αἰθέρος διακαίεται...οί ανεμοι... έκ της πρός τὸν α. τοῦ αἰθέρος διακαύσεως καὶ θερμότητος έν αὐτῷ τῷ ἀ. συνίστανται καὶ δι' αὐτοῦ πανταχοῦ πνέουσι Ath.gent. 27(M.25.53cff.); often equated in scripture with oùpavós, Or.comm. in Eph.2:2(p.404); 2. pagan; first principle acc. Anaximenes, Clem. prot.4(p.49.1; M.8.165A); \dot{a} . and $\tau \dot{a} \leftrightarrow \tau \dot{\phi} \dot{a}$. worshipped as gods after Fall, Ath.gent.9(M.25.17D); as dwelling of God, a finer concept than that of God's habitation in man-made temples, Clem.str.7.5(p.20.21; M.9.437A); 3. created by God, Diogn.7.2; the basic element, Hom. Clem. 20.6; 4. ref. soul: atheistic notion that soul dissolves into air on separation from body, ib.15.2; Manich. ό κινών την χειρα βλάπτει τον ά., έπειδη ό ά. ψυχή έστι των άνθρώπων Hegem. Arch.10(p.17.10; M.10.1444C); ib.8(p.13.11; 1440C) cit. s. στῦλos; soul transported through air after separation from body, Ath.v. Anton.60(M.26.929A); 5. ref. 1Thess.4:17 ἀρπαγησόμεθα γὰρ έν νεφέλαις νοηταίς είς τον μυστικόν ά., καὶ οῦτως λοιπόν πάντοτε σύν κυρίω ἐσόμεθα Nil.epp.3.142(M.79.449B); 6. as sphere of demonic powers, subdued and brought under power of Christ through Crucifixion 'in the air' ἔοικεν γὰρ ὁ περικεχυμένος ἡμῖν ἀ. πεπληρῶσθαι δυνάμεων αντικειμένων Or.comm.in Eph.6: 12(p.572); id.mart.45(p.41. 17; M.11.621A); Ath.inc.25.5,6(M.25.140B,C) cit. s. δαίμων; τὰs χείρας έκτείνας έπὶ τοῦ σταυροῦ τὸν μέν ἄρχοντα τῆς έξουσίας τοῦ ά. ...κατέβαλε, την δε όδον ημίν εν τοίς οθρανοίς καθαράν εποίει id.ep. Adelph.7(M.26.1081B); id.v. Anton.21(M.26.876A); id.ep. fest. (p.295. 18ff.; Μ.26.1433Α); πολλοί δὲ τὰ ἐπὶ γῆς καταλιπόντες, ἐλευθέρω τῷ βαδίσματι τὸν ἀ. διαβαίνουσι, καὶ ἐν οὐρανῷ πολιτεύονται· οὐκέτι φοβούμενοι τὸν ἄρχοντα τοῦ ά. ... διὰ τοῦτο γὰρ ἐσταυρώθη εἰς τὸν ά. ὁ σωτήρ ‡Ath.pass.29(M.28.233D); Chrys.exp.in Ps.41(5.137D); †Jo.D.B.J. 13(M.96.981A); 7. ref. Ascension ώς δι' ἐκκλησίας τοῦ ά. διείη, ώς ά. τον οθρανον διεπέρα ο των οθρανίων ποιητής Procl.CP hom.1.3(M.65. 836C); 8. phrases: beat the air σκιαμαχεί...καὶ τοῦτο...έστι τό εἰς ά. δέρειν Cyr.Nest.3.1(p.56.8; $6^1.65D$); \dot{a} ... καταπαίοντες Dion.Ar.d.n. 8.6(M.3.893C); rising up into the air, i.e. becoming fierce $\tau \dot{\eta} \nu \pi \epsilon \rho i$ τῶν...νηστειῶν στάσιν μέχρις ἀ, κορυφωθείσαν Jo.D.jej.3(Μ.95.68Α).

B. veil, liturg., the third large veil covering chalice and paten together το καταπέτασμα... ο ἀ. ἐστι καὶ λέγεται ἀντὶ τοῦ λίθου οδ ἡσφάλισε το μνημεῖον Ἰωσήφ ‡Bas.h.myst.54a(p.392.2) = ‡Germ.CP contempl.(M.98.400C); τῷ ἀνωτάτῳ πέπλω δ καὶ ἀ. οἶδεν ὁ λόγος καλεῖν Lit.Praesanct.(p.348.25), cf. τὸ τρίτον κάλυμμα ἤτοι τὸν ἀ. Lit.Chrys. (p.360.18); δ ἱερεὺς ἄρας τὸν ἀ. ἐπιτίθησιν ἐπὶ τῶν ὤμων ib.(p.378.30).

ἀήττητος, 1. unconquered ἀ. [sc. ὁ γνωστικός] ήδονη Clem.str. 7.11(p.46.25; M.9.489B); of Christians ἵνα ἀ. γένη παντὶ αἰρετικῷ πράγματι Cyr. Η. ρτοcatech.10; οῦς [sc. newly baptized] διαφύλαξου ἀ. ἀγωνιστὰς διαμεῖναι Rit. Βαρτ. (p.407); of Church ἐνθέφ προγνώσει ἀ. καὶ ἀκατάπληκτον ἔσεσθαι Eus. p.e.1.3(7D; M.21.32D); 2. unconquerable, of Christ ὅρα τὸν ἀ. βοηθὸν τὸν ὑπερασπίζοντα ἡμῶν Clem. str. 4.7(p.269.27; M.8.1260A); ὁ ἀληθὴς ἀθλητὴς ἡμῶν καὶ ἀ. Α. Thom. Α 39(p.157.10); οὖτος γάρ ἐστιν ἀ. σύμμαχος καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν δικαίων Const. στ. s. c. 26(p.192.30; M.20.1316B); θεὸς δὲ σαρκὶ ἐνωθεἰς ἀνθρωπεία... νοὺς ἀ. ῶν τῶν ψυχικῶν καὶ σαρκικῶν παθημάτων Apoll.

fid.sec.pt.(p.178.14; M.10.1117A); of God, Const.or.s.c.15(p.176.10; 1280A).

άθαλάμευτος, unwedded; of BMV, ‡Chrys.annunt.(9.844D). άθαμβής, 1. unperturbed, fearless, Clem.str.5.4(p.338.23; M.9.37B); 2. not causing surprise à. μῦθον Nonn.par.Jo.1:51(M.43.760A).

άθανασία, ή, immortality; A. of God; 1. as divine attribute (cf. 1Tim.6:16) ο δè θεος καὶ ά.... καὶ ζωή Meth.res.1.34(p.272.3; M.41.1097C); μόνος ἔχων τὴν ἀ. λέγεται ό θεός, ότι οὐκ ἐκ θελήματος ἄλλου ταύτην ἔχει, καθάπερ οἱ λοιποὶ πάντες ἀθάνατοι, ἀλλ' ἐκ τῆς οἰκείας οὐοίας ‡ Just.qu.et resp.61(M.6. 1304A); Ath.syn.16(p.243.29; M.26.708D); ἀρχὴ γάρ ἐστι τῶν ὅντων... πᾶσα ἀ. Dion.Ar.d.n.5.7(M.3.821B); Lit.Jac.(p.198.23); denied of humanity of Christ οὐδενὸς τῶν παρὰ τὸν θεὸν ζώντων ἔχοντος τὴν άτρεπτον πάντη καὶ ἀναλλοίωτον ζωήν, καὶ τί διστάζομεν περὶ τῶν λοιπών, ότε οὐδε ο Χριστός έσχε την τοῦ πατρός ά.; εγεύσατο γάρ ύπὲρ παντὸς θανάτου Or. Jo.2.17(11; p.75.3; M.14.145B); of Logos, ‡Ath. Apoll. 18(M.26.1164C); 2. heret. theories; a. (Arian) predicated of God with implication that it was not perfectly possessed by Son οἴδαμεν ενα θεὸν...μόνον ά. εχοντα Ar.ep. Alex. (p.12.5; M.26. 708D); orthodox reply ήμεῖς δὲ κᾶν ἀκούσωμεν ὅτι μόνος ὁ θεὸς ἔχει την α. τον υίον δια της α. νοοθμεν α. γάρ εστιν ή ζωή, ήτις εστίν δ κύριος ὁ εἰπὼν ὅτι 'ἐγώ εἰμι ἡ ζωή' Gr.Nyss. Eun. 2(2 p. 308.8f.; M. 45. 48oc); b. monophysites blamed for asserting that divine nature suffered death ὁ θεὸς...οὐ γὰρ παρ' ἐτέρου τὴν ἀ, ἔχει λαβών, τοῖς δὲ άγγέλοις, καὶ τοῖς ἄλλοις... αὐτὸς τὴν ά. δεδώρηται... πῶς αὐτῷ τὸ τοῦ θανάτου προσαρμόζετε πάθος; Thdt.eran.3(4.217).

Β. pagan, of the soul; 1. denied Άριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀ. Τατ.σταί.25(p.27.3; Μ.6.860Β); 2. affirmed πάντα, ὅσα περὶ ἀ. ψυχῆς ἢ τιμωριῶν μετὰ τῶν θάνατον ἢ θεωρίας οὐρανίων ἢ τῶν ὁμοίων δογμάτων καὶ φιλόσοφοι καὶ ποιηταὶ ἔφασαν, παρὰ τῶν προφητῶν τὰς ἀφορμὰς λαβόντες καὶ νοῆσαι δεδύνηνται καὶ ἐξηγήσαντο Just.Iapol. 44.9(Μ.6.396Α); τὰ παρ' Ελλησι καὶ βαρβάροις...λεγόμενα περὶ τῆς ἀ. τῆς ψυχῆς...ἢ τῆς τοῦ νοῦ ἀ. Or.Cels.3.80(p.271.4f.; Μ.11.1025Α); ib.2.12(p.141.1; 817Α); apology for using philosophers' arguments in dealing with pagans μὴ ὑπολάβης δέ με οὐχ ἀρμοζόντως τῷ Χριστιανῶν λόγω παρειληφέναι πρὸς τὸν Κέλσον τοὺς περὶ τῆς ἀ. ... τῆς ψυχῆς φιλοσοφήσαντας πρὸς οῦς κοινά τινα ἔχοντες εὐκαιρότερον παραστήσομεν ὅτι ἡ μέλλουσα μακαρία ζωὴ μόνοις ἔσται τοῖς ⟨τὴν⟩ κατὰ τὸν Ἰησοῦν θεοσέβειαν παραδεξαμένοις ib.3.81(p.271.15; 1025Β); πολλαὶ...εἰσι τῆς ἀ. αὐτῆς [sc. ψυχῆς] ἀποδείξεις παρά τε Πλάτωνι

καὶ τοῖς ἄλλοις Nemes.nat.hom.2(M.40.589B).

C. in Christian doctrine, of man; 1. as gift of God; a. gen. τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ...ζωὴ ἐν ἀθανασία IClem.35.2; Iren.haer.5.2.3 (Μ.7.1127Β); θεός...ἄγιον τοῦτο τῆ σαρκὶ [καὶ] ἀιδιότητος καλλώπισμα περιθείς, την d. Clem.paed.3.1(p.237.10; M.8.557B); id.prot.10(p.71. 21; Μ.8.212Β); μείζων...της ά. ὁ θεός, ὁ τῆ ἐαυτοῦ βουλήσει καὶ τὰ μή όντα άθάνατα ποιείν δυνάμενος Marcell.fr.107 ap. Eus. Marcell.2.4 (p.55.14; M.24.817A); Chrys. Stag. 1.2(1.158C); ψυχάς...καὶ τὰ συζυγή σώματα, πρός...ά. ἐπήγγελται [sc. God] μεταθήσειν Dion.Ar.d.n.6.2 (M.3.856D); dependent on keeping God's commandment to Adam, Thphl.Ant. Autol. 27(M.6.1096A); b. because man was made in the image of God, v. εἰκών; and created by his own hand ὅπερ ἀν τῆ ἐαυτοῦ τεχνήσηται [sc. θεός] χειρί, ἐξ ἀνάγκης ἔσται ἀθάνατον, ἄτε άθανασίας ἔργον. ἀθανασία γὰρ ἀθάνατα τὰ ἀθάνατα γίγνεται Meth. res.1.34(p.271.11f.; M.41.1097B) ∞ Proc.G.Gen.2:7(M.87.157A); ib. (p.272.4; M.41.1097C); c. also given to the wicked and to demons for their punishment οὐκ ἔστιν ἀθάνατος...ή ψυχή καθ' ἐαυτήν, θνητή δέ άλλα δυνατός ή αὐτή και μή ἀποθνήσκειν. θνήσκει μέν γάρ καὶ λύεται μετὰ τοῦ σώματος μὴ γινώσκουσα τὴν ἀλήθειαν, ἀνίσταται δὲ εἰς ὖστερον ἐπὶ συντελεία τοῦ κόσμου σὺν τῷ σώματι θάνατον διὰ τιμωρίας έν ά. λαμβάνουσα Tat.orat.13(p.14.14; M.6.833A); ωσπερ δέ ήμεις, οίς το θνήσκειν ράδιον αποβαίνει νθν, είσαθθις ή μετά απολαύσεως τὸ ἀθάνατον ἢ τὸ λυπηρὸν μετὰ ά. προσλαμβάνομεν, οὕτω καὶ οί δαίμονες τῆ νῦν ζωή πρός τὸ πλημμελείν καταχρώμενοι...είσαῦθις έξουσιν την αὐτην ά. όμοίαν της παρ' ον έζων χρόνον ib.14(p.15.22f.; 836c); but usu. = eternal life, contrasted with punishment of evildoers οἱ μὲν εἰς κρίσιν καὶ καταδίκην τοῦ πυρὸς ἀπαύστως κολάζεσθαι $\pi \epsilon \mu \phi \theta \hat{\omega} \sigma i \nu$, of $\delta \hat{\epsilon} \hat{\epsilon} \nu ... \hat{a}$. $\sigma \nu \nu \hat{\omega} \sigma i \nu$ Just. dial.45.4(M.6.573A); 2. its loss through Adam's sin, Const. App.6.7.3; αν δὲ τὰ τῆς ψυχῆς προτιμήση καλά, της α. άξιωθη... έκπεσων οὖν της τελειώσεως, έξέπεσεν όμοίως καὶ τῆς ἀ., ἣν ΰστερον ἀναλήψεται χάριτι τοῦ ποιήσαντος αὐτόν Nemes.nat.hom.1(M.40.513B-516B); Proc.G.Gen.3:18(M.87.217A); cf. exeg. Cant. r:6, Gr. Nyss. hom. 2 in Cant. (M.44.800C) cit. s. ἀμπελών; 3. its restoration through Christ; a. in gen. εὐχαριστοῦμέν σοι, πάτερ... ὑπὲρ τῆς...ά., ῆς ἐγνώρισας ἡμῖν διὰ Ἰησοῦ Did.10.2; Clem. prot.12(p.85.20; M.8.244A); ib.(p.85.1; 241B); διδάσκαλος [sc. Christ]

τῶν τῆς ἀ. μαθημάτων Or.Cels.3.60(p.254.26; M.11.1000B); Const. App. 7.26.2; Cyr. Nest. 4.6(p. 88.33; 61.115C) cit. s. αμφιον; b. through Inc., death, and Resurrection έθανεν άθανασίαν τῷ θνητῷ ποριζόμενος Meth. Porph.2(p.505.22; M.18.404A); οὐχ τν' ὁ λόγος ώφεληθ $\hat{\eta}$ την ήμετέραν ἀνείληφεν σάρκα, άλλ' ἵνα ή σάρξ διὰ τὴν πρὸς τὸν λόγον κοινωνίαν α. τύχη Marcell. fr. 104 ap. Eus. Marcell. 2.4(p. 53.20; M. 24. 813C); Ath.inc.50.5(M.25.185C) cit. s. ἀνάστασις; ὁ θάνατος αὐτοῦ, ήμων α. έστι id.inc.et c. Ar.5(M.26.992A); ήθέλησε την άγιαν αὐτοῦ σάρκα γεύσασθαι της τριημέρου νεκρώσεως ύπερ πάσης της φύσεως, ΐνα δι' αὐτῆς τῷ νενεκρωμένω γένει τὴν à. χαρίσηται Gr. Ant.mul.ung. I(M.88.1849A); c. through eucharist, called φάρμακον άθανασίας Ign.Eph.20.2; ενώ σου τροφεύς ἄρτον εμαυτον διδούς...καὶ πόμα καθ' ημέραν ἐνδιδοὺς ἀθανασίας Clem.q.d.s.23(p.175.13; M.9.628D); ἐπιούσιος...άρτος... ἰσχὺν περιποιῶν τῆ ψυχῆ καὶ τῆς ίδίας ἀ. (ἀθάνατος γαρ ο λόγος του θεού) μεταδιδούς τῷ ἐσθίοντι αὐτοῦ Οτ.οτ.27.9(p.369. 21; Μ.11.513Α); τὸ δὲ ἄγιον σῶμα τοῦ Χριστοῦ, πρὸς ἀ. ... ἀποτρέφον βρῶσις ὅντως ἀληθής Cyr. Jo.4.2(4.364C); **d.** mediated by BMV ζωοδόχον σῶμα αὐτῆς, τὸ πηγάσαν τὴν ἔμφυτον ά.... ἐν τῆ θνητῆ ...ήμῶν φύσει Mod.dorm.12(M.86.3308C); 4. its appropriation by men; a. through fully Christian life ἄνθρωποι μετὰ τὴν τῆς ά. άποβολήν θανάτω τῷ διὰ πίστεως τὸν θάνατον νενικήκασιν, καὶ διὰ μετανοίας κλησις αὐτοῖς δεδώρηται Tat.orat.15(p.17.5; M.6.840A); in contrast with the Jewish Law εί... ίκανδς ην ὁ Μωσέως νόμος ζωήν αλώνιον παρασχείν...μάτην δε δ πάσας πεποιηκώς 'έκ νεότητος' τας νομίμους έντολας παρα άλλου αιτεί...α. Clem.q.d.s.8(p.165.2; M.9.612C); through γνῶσις, id.str.6.8(p.466.13; M.9.289C); ib.7.3(p.15.3; 425A); through obedience and other virtues, Meth. res. 2.2(p. 331.16; M.18. 297C) ; πίστις ἀνθρώπων...ἀθανασίας καρπὸν ἀθροίζουσα Const.ap.Gel. Cyz.h.e,2.7.5(M.85.1233A); $\tau \hat{\eta} s$ els aŭtôv $\pi i \sigma \tau \epsilon \omega s$ καὶ εὐ $\sigma \epsilon \beta \epsilon i as$ \dot{a} έστιν ο καρπός Ath.gent.47(M.25.96B); άθανασίας...αἰτία...ή φιλανθρωπία Hom.Clem.12.33; εαν φυλάξη την εντολήν, μισθόν ταύτης την ά. κομίσηται Lit.ap.Const.App.8.12.19; exeg. Pr.23:13 σὺ μέν γάρ ράβδω πατάξεις αὐτόν, τὴν δὲ ψυχὴν ρύση ἐκ θανάτου. ἔοικε τοίνυν ά. έρμηνεύειν ή τοῦ 'ἐπάταξαν' λέξις Gr.Nyss.hom.12 in Cant.(M.44. 1032A); νικήσωμεν...τον κόσμον, προς δ. δράμωμεν Chrys.hom.79.3 in [o.(8.468D); b. through martyrdom έαν δε κληθωμεν είς μαρτύριον,...χαίρωμεν ώς έπὶ ά. σπεύδοντες Const. App. 5.6.2; c. mediately, through example of saints à. εύρατο διὰ σοῦ [sc. S. George] Άθανάσιος, της ά. ο φαιδρός επώνυμος Jo.Mon.hymn.Geo.8(M.96.1397D); d. through thoughts of death, leading to conversion, Hom.Clem. 1.2; 5. ref. body δ...δριζόμενος την σάρκα μη είναι ταύτην άθανασίας δεκτικήν...βλασφημεί Meth.res.1.40(p.284.11; M.41.1108C); τὸ αῶμα τοῦτο δύναται τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ 'ὑποτάσσεσθαι' καὶ τὴν ἀ. ὑποδέξασθαι ib.1.61(p.325.20; 1157D); 6. practical consequences of doctrine of immortality όταν ίδη [sc. the pagan] τρέμοντα θάνατον, πῶς δέξεται τούς περί της ά. λόγους; Chrys.hom.72.4 in Jo.(8.428A); τὸ της ἀναατάσεως δόγμα λυμαίνεται ή τοῦ βίου φαυλότης, τὸ τῆς ἀ. τῆς ψυχῆς id.hom.48.4 in Ac.(9.356D).

D. some problems and implications of immortality: man's conception of it proof of the existence of mind, Ath.gent.32(M.25. 64B); objection against Aristotelian doctrine of the divinity of the sky πως ἐστι θεὸς ὁ οὐρανός, ὁ μὴ βουλήσει τὴν ἀ. ἐνεργῶν, ἀλλὰ τῷ κινήσει τε καὶ τῷ μεταστάσει τῶν ἐαυτῶν μερῶν; ‡Just.confut.52 (M.6.1545A); immortality a sign of the just order of the universe, Hom.Clem.10,20.

E. continued existence, permanence; of the human race, Clem.str. 2.23(p.189.13; M.8.1088b); Gr.Nyss.or.catech.28(p.107.11; M.45.73C).

2.23(p.169.13; M.6.1606B); G1.Nyss.στ.αιετ.π.20(p.167.11; M.45.73c).

αθανατίζ-ω, 1. make immortal, Christ's body τὸ ἀθανατισθέν ὑπὸ τοῦ θεοῦ σιῶμα Gr.Nyss.στ.catech.37(p.143.3; θανατισθέν Μ.45.93B); human flesh through Inc. μεταλαμβάνει τῆς ἐμῆς σαρκὸς ἴνα...τὴν σάρκα ἀθανατίση Gr.Naz.στ.38.13(M.36.325C); βουληθεὶς ἀθανατίσαι τὴν σάρκα, περιβάλλεται σάρκα Procl.CP annunt.3(M.85.432C); human body through Resurrection ἀθανατισθέντος τοῖς ἀνθρώποις τοῦ σώματος διὰ τῆς ἀναστάσεως Μαχ.myst.24(M.91.709B); cf. πῶς οὔκ ἐστι δυνατὸν τὸ ~εσθαι τοὺς νεκροὺς βουληθέντος τοῦ θεοῦ; ‡ Just. qu.Gr.11.44(M.6.1489A); human beings τῷ ξόλῳ τῆς ζωῆς ἐνέκειτο ~ειν ψυσικῶς τὸν ἐσθίοντα Proc.G.Gen.2:9(M.87.161B); cf.ib.3:18 (216D); through eucharist δυνάμει [sc. ἄρτος] πνεύματος ἡνωμένος ἀγίον, ἐκ μόνης γεύσεως ~εὶ τὸν ἀνθρωπον Μας.Μης.αροστ.3.23(p.166.30); as consequence of good life, Clem.str.1.27(p.107.17; M.8.82cc); 2. make everlasting, the memory of righteous man ἡ μνήμη ~εται Chrys. fr.in Pr.10:7(M.64.684B); Proc.G.Gen.25:27(M.87.409B).

*ἀθανατοποιός, making immortal; of love for God, Hom.Clem. 3.8; of baptism τῆς ἀ. σφραγίδος Const.ap.Eus.v.C.4.62(p.143.8; M. 20.1213A); of bread of life, Eus. fr.Lc.14:16(M.24.572D); c. genit. ἡ ἀ. τῶν σωμάτων ἡμῶν ἀγνεία Meth.symp.10.6(p.129.4; M.18.204B).

άθάνατος, I. immortal, everlasting;

A. of God; 1. in gen., Athenag.leg.22.5(M.6.937c) cit. s. ἀκίνητος; δεδώρηται ήμεν ό θεός...εὐθανασίαν ά. τε καὶ ἀγήρως ὑπάρχων Clem. str.5.11(p.371.17, v.l. άθανασίαν Μ.9.104B); Orac.Sib.1.73; ib.1.45; Const.ap.Gel.Cyz.h.e.2.7.34(M.85.1240C); Ath.gent.22(M.25.44D); èv $\tau \hat{\omega} = \pi \alpha \tau \rho i ... \tau \hat{\sigma}^{\dagger} \hat{a}$, id. hom. in Mt. 11: 27 (M.25.216B); ib. (216D); Gel. Cyz.h.e.2.22.11(M.85.1292D); κυρίως ά. ὁ θεός οὐσία γὰρ ά., οὐ μετουσία Thdt.eran.3(4.217); of all that appertains to God, Dion. Ar.d.n.10.3(M.3.937C) cit. s. ἀναλλοίωτος; 2. ref. Christ; a. in gen. τον ίδιον υίον απέδοτο λύτρον ύπερ ήμων...τον ά. ύπερ των θνητών Diogn.9.2; A.Thom. A. 124 (p.234.2); ήρετίσατο ὁ ἀ. σταυρωθηναι διὰ σέ Mac.Aeg.hom.15.44(M.34.605C); Chrys.hom.68.1 in Jo.(8.404D); iron. λέγων α. δεικνύει νεκρόν Cels.ap.Or.Cels.2.16(p.144.28; M.11. 825C); b. in his divinity 'ύγιαίνων'...ό σωτήριος εξρηται λόγος αὐτός ων αλήθεια, καὶ τὸ ὑγιαῖνον ἀεὶ ά. μένει Clem.str.1.8(p.26.27; M.8. 737Α); θεδς ῶν ἄνθρωπος ἐγένετο, σαρκωθείς ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας, ά. μένων σαρκί Α. Phil. 141(p.76.9); ib.(p.76.27); εἰκών ὢν τοῦ πατρός, καὶ ά. ὧν ὁ λόγος Ath. Ar. 1.41(M.26.96C); opp. humanity εἰκότως υίον ανθρωπον έλεγε τον παραδιδόμενον ο λόγος γάρ ά.... έστι id. ep. Serap.4.20(M.26.669B); οὐχ οδόν τε δὲ ἢν τὸν λόγον ἀποθανεῖν ἀ. όντα...τούτου ἔνεκεν τὸ δυνάμενον ἀποθανεῖν ἐαυτῷ λαμβάνει σῶμα id.inc.9.1(M.25.112A); ib.20.6(132B); ἄνθρωπος...ἀνάγκη φύσεως καὶ μη θέλων ἀποθνήσκει ὁ δὲ κύριος, ἀ. αὐτὸς ὧν, σάρκα δὲ θνητην ἔχων, έπ' έξουσίας είχεν, ώς θεός, άπὸ τοῦ σώματος χωρισθήναι, καὶ τοῦτο πάλιν ἀναλαβεῖν id. Ατ. 3.57(444B); τον Χριστον καταγγέλλουσιν ξρχεσθαι αί θεῖαι γραφαί...κύριον καὶ θεόν, καὶ ἀ. ib.2.16(177C); ὁ λόγος, ά. ών, τῶ νῷ κέχρηται ὀργάνω ‡Ath.dial.Trin.4.5(M.28.1257B); ή ά, αὐτοῦ θεότης ἔμεινεν ά, καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς τελευτῆς τῆς σαρκός, τὸ θνητὸν αὐτοῦ σῶμα...τοῦ θανάτου τὸν ὕπνον ἐδέξατο Gr.Ant.mul. ung.10(M.88.1860B); c. of Christ's body, Eus. Marcell.1.1(p.6.16; M.24.724A); but, acc. Marcell., separated from the Word ποῦ δέ σοι [sc. Marcell.] τὸ σῶμα τὸ ἀ, χωρήσειεν ⟨ᾶν⟩ τοῦ σωτήρος; ά. γὰρ ὁμολογῶν ib.2.4(p.56.34f.; 820C); ὁ τοῦ θεοῦ υίὸς ἐν τριταίψ διαστήματι το γενόμενον νεκρον σωμα έδειξεν ά. Ath.inc.26.6(M.25. 141C); but not before Resurrection πόθεν α. ο νεκρός; μανθανέτω ό βουλόμενος ότι οὐχ ό νεκρός ά, άλλ' ό άναστάς έκ νεκρών, οὐ μόνον οῦν οὐχ ὁ νεκρὸς ἀ., ἀλλ' οὐδ' ὁ πρὸ τοῦ νεκροῦ Ἰησοῦς ὁ σύνθετος ἀ. ην, ος γε εμελλε τεθνήξεσθαι. οὐδεὶς γὰρ τεθνηξόμενος à. άλλ' à., ὅτε οὐκέτι τεθνήξεται Or. Cels. 2.16(p.146.8ff.; M.11.832B); διόπερ μάτην λέλεκται τῷ Κέλσφ, ὡς μὴ εἰδότι τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ, ὅτι έπείπερ πνεθμά έστιν ἀπὸ τοῦ θεοῦ ὁ υίὸς ἐν ἀνθρωπίνω γεγονώς σώματι, οὐδ' ἄν αὐτὸς είη ἀ. ὁ τοῦ θεοῦ υίός ib.6.72(p.141.32; 1408A); παύσονται...οί εἰπόντες μὴ είναι δεκτικὴν θανάτου τὴν σάρκα [sc. τοῦ λόγου], άλλὰ τῆς ά. φύσεως είναι ταύτην Ath.ep. Epict.8(p.13.11; Μ.26.1064Β); cf. θνητόν καὶ ά. τὸ τοῦ πάσχα μυστήριον...θνητόν διὰ την του κυρίου ταφήν, ά. δια την έκ νεκρων ανάστασιν Mel. pass.2,3 p.1.7,14; liturg. λαβών τον άρτον έπὶ τῶν... ά. αὐτοῦ χειρῶν Lit. Jac. (p.202.4); d. heret.: (Arian) d. γαρ όμοίως εκάτερον είναι καὶ οί έχθροὶ τῆς ἀληθείας όμολογοῦσιν, ἀλλ' εἰς τὸ ἄνω τὴν διαφορὰν ταύτην έπινοοθσιν, οὐκ ἰσοθντες πρός τὸν πατέρα τοθ υίοθ τὴν ζωήν Gr. Nyss. Eun. 1 (1 p.125.5; M.45.361A); against monophysites μετὰ τὴν σάρκωσιν αὐτον γεύσασθαι θανάτου φαμέν.—ἀλλ' ἄτρεπτον αὐτον... ώμολογήσαμεν. εί δὲ ά. πρότερον ὤν, ὕστερον διὰ σαρκὸς ὑπέμεινε θάνατον Thdt.eran.3(4.217).

Β. of angels and demons οὖτε οἱ ἄγγελοι οὖτε οἱ ψυχαὶ ἀπόλλυνται ἀ. γὰρ ταῦτα Meth.res.1.47(p.297.9; M.41.1117€); Dion.Ar.d.n.6.1 (M.3.856Λ); ib.8.4(892Β); ἀ. λέγονται [sc. ἄγγελοι], καὶ οὖκ ἀ. πάλιν, ὅτι μὴ παρ ἐαυτῶν ἔχουσι τὸ ἀ. εἰναι,...ἀλλ' ἐκ τῆς πάσης ζωῆς...

airias ib.6.1(856B); v. αἴσθησις.

C. ref. man; 1. of soul (pagan) οὐδὲ μὴν ά. χρὴ λέγειν αὐτήν [sc. ψυχήν] ότι εί ά. έστι, και άγεννητος δηλαδή. άγεννητος δε και ά. έστι κατά τινας λεγομένους Πλατωνικούς [ust.dial.5.1(M.6.4850); παρά Πυθαγόρου δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἀ. είναι Πλάτων ἔσπακεν, ὁ δὲ παρ' Aλγυπτίων Clem.str.6.2(p.443.12; M.9.244A); Cels.ap.Or.Cels.7.28 (p.179.1; M.11.1460C); cf.Nemes.nat.hom.2(M.40.589B); 2. of soul Christian); a. gen. à. ἡ ψυχὴ ἐν θνητῷ σκηνώματι κατοικεῖ Diogn. 6.8; Just.dial.4.2(M.6.484B); καθ' αύτην ώς ά. οδοα, λογικώς κινείται ψυχή Athenag.leg.27.2(M.6.953A); ή τῶν ἀνθρώπων φύσις έκ ψυχης ά, καὶ τοῦ κατὰ τὴν γένεσιν αὐτῆ συναρμοσθέντος σώματος id.res.15(p.65.25; M.6.1004A); Clem.str.5.14(p.386.8; M.9.133A); Or. Cels.6.58(p.129.6; M.11.1388c); Ath.gent.32(M.25.64c); not needing material things, Athenag.res.12(p.61.30; M.6.997A); ib.23(p.76.31; 1020B); united to the immortal God, Max.ambig.(M.91.1113D); b. proved by rational arguments ἀνάγκη τὴν ψυχὴν ἀ. εἶναι, τῷ μὴ είναι κατά τὸ σῶμα...οὐ γὰρ ἡ ψυχή ἐστιν ἡ ἀποθνήσκουσα ἀλλά διὰ την ταύτης αναχώρησιν αποθνήσκει το σωμα...δια τουτο...α. και αίωνία

λογίζεται...επειδή και ά. έστι. και ώσπερ, του σώματος θνητού, τυγχάνοντος, θνητά και αί τούτου θεωρούσιν αίσθήσεις, ούτως άθάνατα θεωρούσαν καὶ λογιζομένην τὴν ψυχήν, ἀνάγκη καὶ αὐτὴν ἀ. είναι Ath.gent.33(M.25.65B-68A); c. taught by scripture and tradition, Meth.res.1.52(p.308.7; M.41.1128A); Chrys.hom.63.3 in Jo.(8.379C); d. because made in image of God τῷ γὰρ 'κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν'...οὐ τὸ κατὰ σῶμα μηνύεται, οὐ γὰρ θέμις θνητὸν ά. έξομοιοῦσθαι, άλλ' ή κατὰ νοῦν καὶ λογισμόν Clem.str.2.19(p.169.17; M.8.1048B); of the image, remaining in the immortal soul, in contrast to pagan images in temples, Or. Cels. 8.18(p.236.12; M.11. 15450); ἐτεκτήνατο 'κατ' εἰκόνα' τῆς εἰκόνος ἐαυτοῦ τὴν ψυχήν, διὸ καὶ λογική καὶ ά. ἐστι Meth.symp.6.1(p.64.19; M.18.113B); καθώς οὖν εἴρηται, τὸ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ θεοῦ γενέσθαι τὸν ἄνθρωπαν...δηλοί μὴ μόνον νοεράν καὶ λογικήν, άλλά καὶ ά. τὴν ψυχὴν δημιουργηθήναι Justn. Or. (p. 192.38; M. 86.953B); e. as consequence of God's justice, Hom. Clem. 2.13; f. souls of wicked also immortal, ib.11.11; Thdt.eran.3(4.215); g. soul not immortal in itself our έστιν ά... ή ψυχή καθ' έαυτήν, θνητή δέ...θνήσκει μέν γάρ καὶ λύεται μετά τοῦ σώματος μὴ γινώσκουσα τὴν ἀλήθειαν Tat.orat.13 (p.14.10; M.6.833A); h. Gnost. πάσαι αἱ ψυχαὶ τούτου τοῦ διαστήμάτος, δσαι φύσιν έχουσιν έν τούτω ά. διαμένειν μόνω, μενούσιν οὐδέν ἐπιστάμενοι τούτου τοῦ διαστήματος διάφορον Hipp.haer.7.27(p.206.5; M.16.3318B); inherent immortality denied by Heracleon, Or. Jo. 13.60(59; p.291.32ff.; M.14.513B); 3. of man as a whole; a. in gen., Tat.orat.7(p.7.10; M.6.820B) cit. s. μοίρα; καλὸς ὅμνος τοῦ θεοῦ ἀ. άνθρωπος Clem. prot. το(p. 76.24; M.8.224A); πᾶν δὲ τὸ ὑπὸ ἀθανασίας ἐργασθὲν ἀ. ἀ. ἄρα ὁ ἄνθρωπος Meth.res.1.34(p.272.4f.; M.41.1097C); ib.1.35(p.273.13; 1100B); Ath.gent.2(M.25.5 D); b. man originally made inherently immortal ὁ ἄνθρωπος...τῆς ἐξ ἀρχῆς διακοσμήσεως ά. ών, του είναι ἄνθρωπος οὔποτε μεταβληθήσεται, οὔτε εἰς τὴν τῶν άγγέλων οὖτε εἰς τὴν τῶν ἐτέρων μορφήν Meth.res.1.49(p.303.3; M.18. 277C); and after Fall his body had to be made mortal, lest sin should be perpetuated, id. symp.9.2(p.116.19; M.18.181B); ἰατροῦ θεοῦ πρὸς ἐκρίζωσιν τῆς ἀμαρτίας περιελήφθη ὁ θάνατος... ἵνα μὴ διαιώνιζον εν ήμεν είη το κακόν ά. ἄτε εν άθανάτοις άνατεελαν id. res.1.42(p.289.2; M.41.1112B); ib.1.38(p.281.12; M.18.293B); ib.1.40 (p.285.4ff.; M.18.268c); Gr.Naz.or.45.8(M.36.633A); c. man made immortal conditionally τους ανθρώπους, τους και θεώ όμοίως...ά., έὰν φυλάξωσι τὰ προστάγματα αὐτοῦ Just.dial.124.4(M.6.765B); ά. αν ξμεινεν ο άνθρωπος, εί... από... τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλόν καὶ πουηρόν μὴ ἦσθιεν Οτ. Jo. 13.34(p. 260.2; Μ. 14.460Β); δι' άμαρτίαν δὲ ἐκπεσῶν τοῦ ἀ. είναι Hom.Clem.19.15; cf. reproach to Christians that God was jealous of man's immortality, ref. Gen.3:22f., Juln. Imp.ap.Cyr. Juln.3(62.94A); **d.** discussion of these views $\theta \nu \eta \tau \dot{\phi} s$ φύσει έγένετο ὁ ἄνθρωπος; οὐδαμῶς. τί οὖν ἀ,; οὐδὲ τοῦτό φαμεν... ούτε οθν φύσει θνητός εγένετο, ούτε ά. εί γαρ ά. αὐτον ἀπ' άρχης έπεποιήκει, θεον αὐτόν ἐπεποιήκει. πάλιν, εὶ θνητόν αὐτόν ἐπεποιήκει, έδόκει αν ό θεός αίτιος είναι τοῦ θανάτου αὐτοῦ. οὔτε οὖν ά. αὐτὸν έποίησεν, οὖτε μήν θνητόν, άλλά...δεκτικόν άμφοτέρων Thphl.Ant. Autol.2.27(Μ.δ.1093Β); Έβραῖοι δὲ τὸν ἄνθρωπον ἐξ ἀρχῆς οὕτε θνητὸν ὁμολογουμένως, οὕτε ἀ. γεγενῆσθαί φασιν ἀλλ' ἐν μεθορίοις έκατέρας φύσεως...εί γαρ έξ αρχής αυτον θνητον εποίησεν ο θεός, ουκ αν άμαρτόντα θανάτω κατεδίκασε...εί δ' αὐ πάλιν ά., οὐδ' αν τροφης σωματικής δείται οὐδ' ἄν οῦτω ραδίως μετενόησε, καὶ τὸν γενόμενον ά. θνητον εὐθέως ἐποίησεν οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τῶν ἀμαρτησάντων ἀγγέλων τοῦτο φαίνεται πεποιηκώς, άλλὰ κατά τὴν έξ ἀρχῆς φύσιν ά. διέμειναν, άλλην των ήμαρτημένων απεκδεχόμενοι δίκην, άλλ' οὐ τὸν θάνατον. βέλτιον οδυ ή τοῦτον τὸν τρόπον νοεῖν τὸ προκείμενον, ή ὅτι θνητὸς μὲν κατεσκευάσθη, δυνάμενος δέ, εκ προκοπής τελειούμενος, ά. γενέσθαι, τουτέστι, δυνάμει ά. Nemes.nat.hom.1(M.40.513B); 4. of human bodies after resurrection αναστήσει ήμας ὁ θεὸς διὰ τοῦ Χριστοῦ... καὶ ἀ. ποιήσει Just.dial.46.7(M.6.576C); ἵνα πάλιν τῶν αὐτῶν ἡ σὰρξ μερών, μετά τὸ ξηρανθήναι καὶ ἀποθανείν τὸ ἀμάρτημα, δίκην ἀνακαινοποιηθέντος ναοῦ ά. ... έγερθη Meth.res.1.41(5; p.286.10; M.18. 269B); restored to their former immortality by Christ, ib.1.49 (p.303.8; 280A); τῶν ἀγίων...μεθεξόντων τῆς τοῦ θεοῦ βασιλείας ἐν... a. σώμασιν Eus. Marcell. 2.1(p. 33.27; M. 24.780C); Hom. Clem. 19.20; 5. neut. as subst., a gift from God τὸ γὰρ ά. ... μόνος ὁ παντοκράτωρ ἐμφυσᾶ Meth.symp.2.7(p.24.12; M.18.57c); Procl.CP or.laud.BMV 6 (p.105.15f.; M.65.685D).

D. of spiritual things; 1. eucharist συνεισελθόντες αὐτῷ τῆς ἀ. μεταλάβωμεν τροφῆς Ath.ep.fest.28(p.296.16; M.26.1433D); τὴν ἀ. κοινωνίαν τοῦ σώματος καὶ αἴματος τοῦ δεσποτικοῦ Didym.Trin.2.14 (M.39.716B); τῶν ἀ. μετασχεῖν μυστηρίων Chrys.hom.17.7 in Mt. (7.233B); τῆς ἀ. τραπέζης μετέσχομεν id.hom.13.4 in Heb.(12.135C); which also makes men immortal ἐσθίοντές σε ἀ, γένωνται Α.Thom.

A 133(p.240.10); 2. baptism ά. πηγης ἀπολαυσάμενος ὐδάτεσσιν τὰς πρότερον κακίας Orac. Sib. 8.315; 3. light and joy of heaven, Orac. Sib.3.787; Chrys.hom.58.5 in Jo.(8.343D); id.hom.17.11 in Mt.(7. 220D); being fruit of suffering and virtue, 2Clem.19.3; Chrys. hom.20.5 in Mt.(7.267B); μικρον ένταθθα ποιήσαντες χρόνον, κατά τον αγήρω καὶ α. αἰῶνα τῶν α. ἀπολαύσωμεν ἀγαθῶν Leont.et Jo. sacr.2(M.86.2060c); of Christ's eternal kingdom, Jo.Eub.concept. BMV 7(M.96.1472A); neut. as subst. οὐκ ἀποστραφήση τὸν ἐνδεόμενον ...εί γαρ εν τῷ α. κοινωνοί έστε, πόσω μαλλον εν τοῖς θνητοῖς; Did.4. 8; of the book of life, Mir. Geo. 15(p. 143.7); 4. of eternal damnation πῶς αν τον α. θάνατον διαφύγοιεν; Chrys.hom.52.4 in Mt.(7.534E); την ά. ... κόλασιν ib.11.6(156D); ib.16.8(215C); έπὶ τὰ...ά, κατ' αὐτοῦ δικαιωτήρια μετεχώρησε Evagr.h.e.1.7(p.16.26; M.86.2444A); neut. as subst. οι δαίμονες...ου μεθέξουσιν αιδίου ζωής αντί θανάτου èν à. μεταλαμβάνοντες Tat.orat.14(p.15.20; M.6.836B); 5. of various spiritual matters διά τούτου [sc. Χριστοῦ] ήθέλησεν ὁ δεσπότης τῆς ά. γνώσεως ήμας γεύσασθαι IClem.36.2; τοῦ α. αὐτοῦ νόμου εἰς νοῦν έδωκεν ήμεν την σεμνότητα Const.ap.Gel.Cyz.h.e.2.7.4(M.85.1233A); of the light of truth, ib.2.7.7(1233B); $\phi \upsilon \tau \hat{\omega} v$ d. $\gamma \epsilon \omega \rho \gamma \acute{o} v$, $\theta \epsilon \acute{\iota} \omega v$ έννοιῶν ἴσως Gr.Naz.or.45.8(M.36.632C); 6. ref. pagan idols, worshipped as if they were immortal, Ath.gent.13(M.25.29A).

E. ref. continued existence of human race α. το γένος ήμων, των ἐπιφυομένων ἀνθρώπων ἀεὶ τὴν των προαπελθόντων ἀναπληρούντων καὶ φύσιν καὶ τάξιν καὶ χρείαν Bas.Sel.v.Thecl.1(M.85.5091); of Rome ὀφείλομεν γὰρ τῆ α. πόλει ἀπομένειν ἐν πῶσι τὰ πρωτεῖα

Gall.Plac.ep.Pulch.(p.50.11; M.PL.54.866c).

II. neut. plur. as adv., immortally, perpetually, eternally, ref. Adam if not cast out from paradise à. ὧν διετέλεσεν ἀμαρτάνων τοῦ λοιποῦ Chrys. Stag. 1.3(1.159B); à. κολαζόμεθα id.hom. 25.5 in Rom. (9.708D); id.hom. 4.x in I Tim. (11.568B); id.fr.in Jer. 8:6(M.64.845B); à. γὰρ βασανισθήσεται Nil.inst. (Μ.79.1237D).

άθανάτως, immortally, perpetually, Meth.symp.9.2(p.116.13; M.

18.181A); Dion.Ar.e.h.3.3.7(M.3.433D).

άθαύμαστος, not wondered at, not wonderful χρημά τι ξένον καὶ οὐκ ἀ. Cyr.ador.2(1.61D); οὐκ ἀ. ἔχοντας τὴν ὑπομονήν id.Lc.6:12 (Μ.72.58οC); οὐδένι τῶν ὅντων ἀ. ὅτι σῶμα μὲν ἀνεβίω τὸ τῆ φύσει φθαρτόν id.inc.unigen.(51.693B).

άθαυμάστως, without wondering, Clem.str.2.20(p.173.1; M.8. 1053Β θαυμάστως).

άθεάμων, not beholding ὀνείρων ἀθεάμονας εἶναι Syncs.insomn.12 (p.170.14; M.66.1304D).

άθέατος, A. pass. sense; 1. not seen; a. unseen by ούτε διά παντός ώρᾶτο [sc. Christ after Resurrection] τοῖς μαθηταῖς οὕτε πάντη ά. αὐτοῖς έαυτον κατέστησεν ‡Just.qu.et resp.48(M.6.1293B); τὸ δὲ θέαμα [sc. Const.'s vision] οὐδὲ τοῖς ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου ἀ. ἦν, ἀλλ' έπιδήλως δρώμενον Philost.h.e.3.26(M.65.513A); Dion.Ar.e.h.4.3.2 (M.3.476B); abs., cat.Lc.10:30(p.88.7); b. invisible της ά. θεϊκης αὐτοῦ [sc. Χριστοῦ] βασιλείας ‡Chrys.transfig.(Savile 7 p.339.19); άθέατον ή θεία φύσις Thdr. Mops. Zach. 1:7(M.66.504B); πιστεύομεν γὰρ ἀ... τὸν...θεόν Thdt. Trin. 11 (Μ.75.1164A); of God, Dion. Ar. myst.1.3(M.3.1000D); neut. as subst. τό της θείας οὐσίας ἀθέατον Bas. Sel.or.1.2(M.85.32A); freq. in plur. έπὶ τὰ ά. τῆ θεωρητική δυνάμει διαδυόμενος Gr. Nyss.tres dii (M.45.121D); id.hom. 1 in Cant. (M.44. 785B) cit. s. άδυτος; Chrys.scand.3(3.47oD); Areth.ap.cat. Apoc.15:5 (p.406.29); c. that may not be seen by, secret to το δε ενδον [sc. of Temple]... d. πδοι, πλην τοῦ ἀρχιερέως μόνου Chrys.nativ.3(2,350A); 2. not able to be contemplated by της ἀπορρήτου καὶ ἀ. τοις πολλοις έπιστήμης Dion.Ar.ep.9.1(M.3.11050); abs. ό των απορρήτων καὶ ά. μυστηρίων θεός Lit. Praesanct. (p.348.31).

Β. act. sense; not seeing, not contemplating αθέατοι τῶν ἐντὸς τῆς σκηνῆς θαυμάτων Gr.Nyss.hom.3 in Cant.(Μ.44.789A); οὐκ αν...τοῦτο ποιοῦν [sc. τὸ πνεῦμα τὸ αγιον] εἴπερ ῆν τῶν κρυφίων ἀθέατον id.tres dii(Μ.45.124C); τοὺς μέλλοντας τὴν Παλαιστίνην ἀπολαμβάνειν ἀ. εἶναι τῶν ἐν Αἰγύπτω κακῶν Chrys.exp.in Ps.43:5(5.148C).

*ἀθεάτριστος, untheatrical, modest; neut. as subst., ‡Nil.vit.cog. (Μ.79.146οC).

άδεεί, without God, without God's aid κατά τινα μαντείας εὔστοχον φήμην οὖκ ἀ. συνδραμόντες [sc. Gr. philosophers] ἔν τισι προφητικαῖς φωναῖς τὴν ἀλήθειαν κατὰ μέρη καὶ εἴδη διαλαβόντες Clem.str.5.5 (p.344.27; M.9.52A); τὸ φιλάνθρωπον τοῦ λόγου οὐκ ἀ. τῷ βίω τῶν ἀνθρώπων ἐπιδεδημηκέναι...οὐδὲν γὰρ χρηστὸν ἐν ἀνθρώποις ἀ. γίνεται. εἰ δὲ ὁ πολλῶν σώματα θεραπεύσας...οὐκ ἀ. θεραπεύει, πόσω πλέον ὁ σολλῶν ψυχὰς θεραπεύσας; Or.Cels.1.9(p.62.13ff.; M.11.673B); ib.4.80 (p.350.17; 1153A); ib.6.2(p.72.2; 1289D); οὐδὲ ἀ. πεποίημαι τὴν φυγήν Dion.Al.ap.Eus.h.e.6.40.1(M.20.601B); Eus.d.e.3.7(p.146.2; M.22. 245B); ref. Const.'s resolve to build churches, id.ν.C.3.25(p.89.16;

M.20.1085B); id.l.C.11(p.224.14; M.20.1376B); οὐκ ἀ. οὐδ' ἀὐθρωπίνφ λογισμῷ ταύταις ἐπιβάλλοντος ταῖς ἐπηγορίαις [sc. of biblical books] id.Marcell.1.2(p.13.25; M.24.74IC); Gr.Nyss.hex.25(M.44.85D); Mac. Aeg.carit.12(M.34.917D); οὐκ ἀ.... ἀλλ' ἀφράστῳ τινὶ δυνάμει Soz. h.e.1.18.4(M.67.916C); Areth.Αροc.54(M.106.724D).

*ἀθεέω, be godless, blaspheme ἀθεήσαντα εἰπεῖν ὅτι ὁ τεκὼν αὐτὸς θεὸς καὶ πατὴρ οὐ θεὸς ἡμῶν οὐδὲ συγκρίνεται τῷ υἰῷ αὐτοῦ Didym.

Trin.1.27(M.39.397D).

*άθεής, not from God οὐκ ἔστι γὰρ ἀ. σου ἡ νόσος αὖτη Pall.h.Laus.

38(p.119.21, v.l. ἀληθεία Μ.34.1193D).

άθετα, ή, 1. neglect of God, Thdt. Ps. 4: 1(1.629); εί... μισούμενος λογισμός κρατεί κατ' έξουσίαν τον νοῦν [sc. after baptism]..., όμως τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐγκατάλειμμα τῆς τοῦ Αδὰμ ἁμαρτίας, ἀλλὰ τῆς μετὰ τὸ βάπτισμα ἀθεΐας. ... ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας κρατούμεθα ἔως ἂν...έξαλείψη [sc. God] ήμων την άθετας άμαρτίαν Marc. Er. opusc. 4(M. 65. 992C); 2. disbelief in God Ἐπικούρου τὴν à. Gr.Naz.or.27.10(p.18.5; M.36.24B); 3. disbelief in the true God; a. of non-Christians την πολύθεον αὐτῶν [sc. Ἑλλήνων] à. Gr.Naz.or.25.15(M.35.1220A); Gr. Nyss. Eun. 12(1 p. 221.7; M. 45.916A); \$\pm\$Gr. Nyss. hom. I in Jo. (p. 106. 26); plur. είδωλολατρείας τε καὶ ἀσεβείας καὶ ά. Epiph.haer.4.2(p.183. 8; M.41.201A); ἀθεταις δαιμόνων id.anc.64(p.77.12; M.43.132B); b. of Jews' worship of golden calf, Jo.D.hom.3(M.96.596D); c. of heretics την Σαβελλίου ά. Gr.Naz.or.2.37(M.35.445A); ή είς πατέρα καὶ υίον καὶ ἄγιον πνεθμα...πίστις..., ἄρνησις ἀθείας καὶ ὁμολογία θεότητος ib.23.12(1164c); εί τις ήρνήσατο τὴν είς Χριστόν πίστιν, η πρός 'Ιουδαϊσμόν, η πρός είδωλολατρείαν, η πρός Μανιχαϊσμόν, η πρός άλλο τι τοιοθτον άθετας είδος αὐτομολήσας έφάνη Gr. Nyss.ep.can. (M.45. 225C); id. Eun.8(2 p.193.26; M.45.789A); id. deit. (M.46.560B); οι της μιαρᾶς ἀνθρωπολατρείας μιαρώτατοι κήρυκες [sc. Thdr. Mops. and Nest.] Κῦρός τε καὶ Ἰωάννης οἱ Κίλικες, οἱ τῆς αὐτῆς ἀ. ἀθεώτατοι πρόβολοι Sophr.H.ep.syn.(M.87.3192A).

id.hod.1(M.89.44B).

ἀθέλητος, A. pass., not willed; 1. in gen. εἰς τὸ τῆς οἰκονομίας πρόσχημα τὸ ἔκθεσμον αὐτοῖς καταρυθμίζων καὶ ἀ. Philost.h.e.6.3 (Μ.65.536A); Jo.VI CP ep.(Μ.96.1420B); 2. theol., ref. generation of Son; orthodox denial of Arian doctrine (of generation by Father's will) does not imply that Son is ἀ.: ἀρ' οὖν ἐπεί... μὴ ἐκ βουλήσεώς ἐστιν ὁ υἶος...ἀ. ἐστι τῷ πατρί...; οὖμενοῦν Αth. Ατ.3.66(Μ.26.461C); τὸ εἶναι τὸν υἴον, εἶ καὶ μὴ ἐκ βουλήσεως ἤρξατο, οὖκ ἀ. ... ἐστιν αὐτῷ ἰδ.(461C); οὐκ ἀ. ἐστιν αὐτῷ, εἶ καὶ βούλησις οὐδαμοῦ τῆς γεννήσεως προδραμοῦσα φαίνεται Cyr.thes.7 (5¹.56D).

B. act., without will, not possessing the faculty of will; 1. of animals ψυχὴν ἄλογον καὶ ἀ. ἔχουσι Anast.S.serm.imag.3(M.89. 1165D); 2. of monks, the object of the coenobitic life being πᾶν θέλημα ἡμῶν ἐκκόπτειν, εὐψνιοι καὶ αὐτοὶ ἡμεῖς πως γινώμεθα καὶ ἀ. Hesych.S.temp.1.31(M.93.1489C); 3. Christol., neither of the two

natures in Christ is a., Max.opusc.(M.91.96A).

ἀθελήτως, involuntarily; 1. in theology of Basilides, of the οὐκ ῶν θεός who willed to create τὸ δὲ 'ἡθέλησε' λέγω...σημασίας χάριν, ἀ. καὶ ἀνοήτως καὶ ἀναισθήτως Hipp.haer.7.21(p.196.22; M.16.3303B); 2. ref. generation of Son ὡς γὰρ τὸ εἶναι ἀγαθὸς οὐκ ἐκ βουλήσεως ...ἤρξατο, οὐ μὴν...ἀ. ἐστὶν ἀγαθός...οὕτω...τὸ εἶναι τὸν υἱὸν...οὐκ ἀθελητον Ath.Ar.3.66(M.26.461C).

άθεμελίωτος, without foundation ή στάσις ή ά. Epiph.haer.44.4

(p.196.7; M.41.828c).

άθεμιστία, ή, wickedness; of incestuous marriage, Bardesanes ap.

Eus. p.e.6.10(275D; M.21.468B).

ἀθέμιστος (ἀθέμιτος), unlawful, wicked; in gen. τὴν ἀ. τοῦ ζήλους ἡμῶν ὀργήν ιClem.63.2; ὁ κοσμοπλανὴς...ποιήσει ἀ. Did.16.4; of Jewish abstention from unclean meats, as contrary to belief in divine creation πῶς οὐκ ἀ.; Diogn.4.2; esp. of pagan beliefs ἀθέμιτον καὶ τὸ νοεῖν...ἀνθρώπους θεῶν εἶναι ψύλακας Just.ιαροί.9.5(Μ.6. 340Β); ἐν θεῷ δὲ λέγειν εἶναί τι ἐλλειπὲς...πέρα τῶν ἀ. ἐστί Ath.gent. 39(Μ.25.77C); of pagan cult ἀ. θυμιατηρίου...ά. ... εἴδωλα Μ. Das. II.1.2; of persecuting emperors, ib.1.1; of Caiaphas, Nonn.par. Jo.11:49(Μ.43.848Β); of heretics, Const.ap.Ath.apol.sec.68(p.146. Io; Μ.25.369Β); Ath.ib.9(p.95.23; 265Β); id.h.Ar.59(p.216.21; Μ.25.764D); of heresies, id.ep.Εριτ.2(p.5.3; Μ.26.1053Α); οὐ θέμις εἶπεῖν

έπὶ πατρός, ἢν ποτε, ὅτε οὐκ ἢν ἀ. εἰπεῖν ἐπὶ υίοῦ id.ep.Serap.2.2(M. 26.609C); Lil.ap.Const.App.8.9.2.

άθεμίστως (άθεμίτως), unlawfully, wickedly, Orac.Sib.1.169; άθεμίτως Bardesanes ap. Eus. p.e.6.10(278A; Μ.21.473A); Μοντάνω καὶ Πρισκίλλη την τοῦ παρακλήτου προσηγορίαν άθεμίτως καὶ ἀναισχύντως ἐπιφημίσαντες Bas.ep.188 can.1(3.269C; Μ.32.668A).

*άθεμιτογαμέω, contract an unrighteous marriage, commit incest,

Bardesanes ap. Eus. p.e. 6.10(275C; M.21.468A).

άθεμιτογαμία, ή, unlawful marriage, Proc.G.Lev.20:17(M.87.768B). άθέμιτος, v. άθέμιστος.

*άθεμιτουργ-έω, act wickedly τὸ ~εῖν καὶ προσκυνεῖν τῷ εἰδώλῳ Epiph. haer.64.1(p.403.15; M.41.1069B); of the Sodomites, ‡Chrys. trid.(2.827A).

αθεμιτουργία, ή, wicked behaviour, Eus.h.e.9.5.2(M.20.808A); Ath. exp.Ps.52:2(M.27.248D); Pall.v.Chrys.8(p.48.16; M.47.28).

άθεμίτως, ν. άθεμίστως.

άθεος, 1. separate from God, without God εί δε νομίζει Εὐνόμιος εύρηκέναι τὸ τί ἐστιν ὁ θεός, ἐκ τοῦ μὴ είναι αὐτὸν γενητόν...λεγέτω αὐτὸν καὶ ἄ., ἐπειδὴ θεὸν οὐκ ἔχει ‡Ath.dial.Trin.2.5(M.28.1164C); ἦν άχώριστος ὁ λόγος της ίδίας σαρκός...οὐδαμοῦ ψιλὸν ή ἔρημον ἀφῶν ταύτην, η ά. Eulog.palm.8(M.86.2925B); cf. οί μèν ηλιον έθεοποίησαν, ίνα δύνοντος ήλίου, κατά τον της νυκτός καιρον άθεοι μένωσιν Сут.Η. catech.4.6; 2. ungodly, immoral πρός τῆ ά. καὶ ἀσεβεῖ καὶ ἀκρατεῖ μίζει...τέκυω η συγγενεί η άδελφω μίγνυται Just. 1apol.27.3(M.6. 372A); αίματεκχυσίαις άθεωτάταις Tat.orat.23(p.26.5; M.6.857C); Heracleon ap.Or. Jo. 13.25(p.249.11; M.14.441B); 3. disbelieving in the existence of a divine being ἄ. μὲν γὰρ ὁ μὴ νομίζων είναι θεόν Clem.str.7.1(p.5.11; M.9.408A); λόγοις πάντη διεφθορόσι καὶ ά., την έναργή και σχεδόν αισθητήν πρόνοιαν αναιρούσι Οτ. Jo.2.3(p.57.6; M. 14.113B); Bas. hom. 6.7(2.50A; M.31.276B); of Epicurus, Cyr. Soph.9 (3.589c); masc. as subst., Or.or.5.1(p.308.13; M.11.429A); Gr.Nyss. or.catech.proem.(p.3.12; M.45.12A); 4. without the true God, not believing in the true God; a. of non-Christians, Athenag.leg.21.2 (Μ.6.933Β); ἀθέους...ἀποκαλῶ τούτους, οι τον μεν...ὅντα θεον ἡγνοήκασιν...θεούς τούτους ονομάζοντες τούς οὐκ ὅντως ὅντας, μᾶλλον δὲ οὐδὲ ὄντας Clem.prot.2(p.17.19; M.8.89A); τῆς ἀ. πολυθεότητος Or. Cels.1.1(p.56.15; M.11.653A); Ath.gent.14(M.25.32B); of Juln. Imp., Socr.h.e.3.12.1(M.67.412A); masc. as subst., Ign. Trall.3.2; Clem. (l.c.); neut. as subst. τῶν...μάγων καὶ Χαλδαίων τὸ ἄ. Thdt.Dan. 5:8(2.1162); Dion.Ar.ep.8.6(M.3.1097D); b. of Christians α. κεκλήμεθα· καὶ ὁμολογοῦμεν τῶν τοιούτων νομιζομένων θεῶν ἄθεοι εἶναι, ἀλλ' οὐχὶ τοῦ ἀληθεστάτου...θεοῦ Just. 1apol.6.1(M.6.336C); ib.46.3(397C); cf. κηρύσσοντας [sc. Jews] ότι αιρεσίς τις α. και ανομος εγήγερται ἀπὸ Ἰησοῦ id.dial.108.2(M.6.725C); εί...οὐκ ἔστιν ἄ. Πλάτων, ἔνα τὸν δημιουργόν των όλων νοων αγένητον θεόν, οὐδε ήμεῖς α. ὑφ' οῦ λόγω δεδημιούργηται καὶ τῷ παρ' αὐτοῦ πνεύματι συνέχεται τὰ πάντα, τοῦτον εἰδότες καὶ κρατύνοντες θεόν Athenag.leg.6.3(M.6.401C); masc. as subst. alpe τους à. M. Polyc. 3.2; ib. 9.2; c. esp. of heretics and heresies: of Docetists, Ign. Trall.10; of Marcion's heresy, Hipp. haer.7.31(p.217.19; M.16.3335C); Μέτιος ο ἐπικληθεὶς ἄ. Ath.syn.6 (p.234.23; M.26.689B); ο διαιρών τον υίον από του πατρός, η το πνευμα κατάγων είς τὰ κτίσματα, οῦτε τὸν υίὸν ἔχει οῦτε τὸν πατέρα, ἀλλ' έστιν α. και απίστου χείρων, και πάντα μαλλον η Χριστιανός id.ep. Serap.1.30(M.26.597C); τοιαθτα δέ λογιζόμενοι [sc. confusing the Persons], έξω μεν της άγίας τριάδος έσονται, α. δε κριθήσονται ib.4.6 (645Α); ελέγχεται δε πανταχόθεν Άρειος α., αρνούμενος τον υίον καὶ τοις ποιήμασιν αὐτὸν συναριθμῶν id. Ar.1.4(M.26.20C); ref. Eph.2:12 άθέους ἀποκαλεί [sc. S. Paul] τοὺς πρὸ τούτου ἐκτὸς τοῦ υἰοῦ τὸν θεὸν καὶ πατέρα μόνον έγνωκότας Didym. Trin.1.7(M.39.272A); Sophr. H. ep.syn.(M.87.3192A) cit. s. άθεία; masc. as subst. τον Σαβέλλιον ή έκκλησία τοῦ θεοῦ ἐν ἀ. καὶ βλασφήμοις κατέλεξεν Eus.e.th.2.4(p.102. 35; M.24.905B); d. of Jewish teaching, Gr. Naz. or. 45.15(M. 36.644C). άθεότης, ή, 1. absence of godhead τοῦ...βασιλέως τοῦ μεγάλου τὴν

άθεότης, ή, 1. absence of godhead τοῦ...βασιλέως τοῦ μεγάλου τὴν εἰκόνα [sc. Christ] λαβών [sc. Marcell.] ⟨ἐν⟩ ἀζωτα καὶ ἀ. Acac. Caes.fr.Marcell.ap.Epiph.haer.72.7(p.261.11; M.42.389D); 2. godlessness, impiety, Just.dial.47.5(M.6.580A); Eus.die.8 proem.(p.350.2; M.22.569A); ὁ σωτὴρ...τὴν ἀ. εἰδωλων καθαιρῶν Ath.inc.31.2(M.25. 149B); οὐ δεῖ τοῖς ἔθνεοι συνεορτάζειν καὶ κοινωνεῖν τῷ ἀ. αὐτῶν CLaod.can.39; τοῦτο γὰρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀ. τὸ ἀγνόημα θηλείαις θεαῖς ἰερείας χειροτονεῖν Const. Αρρ.3.9.3; μέθη ἀθεότητός ἐστιν ἀρχή, σκότωσις οὖσα τοῦ διανοητικοῦ, δί οῦ μάλιστα ὁ θεὸς ἐπιγινώσκεσθαι πέφυκεν † Bas. Is.157(1.490C; M.30.376B); hence impious doctrine μάγους, παρ' ὧν τὴν ἀ. τῶν σεβασμίων αὐτοῖς μεμαθήκασιν ἀρχῶν Clem.prot.5(p.50.7; M.8.168B); 3. disbelief in God, Just.1apol.4.9 (M.6.336A); Athenag.res.20(p.73.16; M.6.1013C); Ἐπικούρω ἀθεότητος κατάρχοντι Clem.str.1.1(p.3.10; M.8.688A); 4. disbelief in the true

God; a. of non-Christians, Tat. orat. 22(p. 25.3; M. 6.856B); Clem. prot. 1 2(p.17.23; M.8.89B); πολύθεον ά. Or.mart.32(p.28.2; M.11.604A πολυθεοαθεότητα); ὤσπερ γὰρ ἐλέγομεν, τὴν πολυθεότητα ἀθεότητα είναι Ath.gent.38(M.25.76C); "Ελληνες, καίτοι θεὸν διὰ χειλέων λέγοντες, άθεότητος έχουσιν έγκλημα, ότι τον όντως όντα...θεον ου γινώσκουσιν, τον πατέρα του... Ιησού Χριστού id. Ar. 2.43 (M. 26.237B); b. of Christians τρία ἐπιφημίζουσιν ἡμῖν ἐγκλήματα, ά., Θυέστεια δεῖπνα, Οίδιποδείους μίξεις Athenag.leg.3.1(M.6.896C); ib.4.2(897B); Juln. Imp.ep.84a(p.113.10; M.67.1261C); c. of heretics, Or.hom.17.3 in Jer.(p.145.8; M.13.457A); οι Αρειομανίται δικαίως αν σχοίεν τὸ έγκλημα της πολυθεότητος ή και ά., ότι έξωθεν τον υίον κτίσμα, και πάλιν το πνεθμα έκ τοθ μή όντος βαττολογοθοί Ath. Ατ. 3.15(Μ.26. 353A); τούτοις [sc. Gnostics]...σκόπος ήν είς καὶ ὁ αὐτὸς ἀθεότητος, τὸν μὲν παντοκράτορα θεὸν βλασφημεῖν, ἄγνωστον δοξάζειν καὶ μή είναι πατέρα τοῦ Χριστοῦ μηδὲ τοῦ κόσμου δημιουργόν Const. App.6. 10.1; τοις δόγμασι της ά. δποία ή νῦν παραβλαστήσασα τῶν ἀνομοίων alρεσις †Bas. Is.232(1.555D; M.30.525B); d. of Jews, Just. dial. 120.1 (M.6.753C); ref. Mc.3:22 μαλλον ήθελον άθεότητος έχειν υπόνοιαν τον Βεελζεβούλ ὀνομάζοντες ή ἀρνήσασθαι την ίδιαν πονηρίαν Ath.decr.1 (p.2.5; M.25.417B).

*Aθεόφιλος, o, no friend of God; play on name of Thphl. Al.,

V.Chrys.88(p.344.33).

άθεράπευτος, 1. unhealed, uncured; of a sick person, A. Jo.19 (p.161.15); μήπως εν τῆ τοῦ σώματος θεραπεία τὴν ψυχὴν ά. καταλίπωμεν Bas.reg.br.140(2.463B; M.31.1176C); ref. Apollinarian Christology εί τις είς ἄνουν ἄνθρωπον ἤλπικεν, ἀνόητος ὅντως ἐστί· τὸ γὰρ ἀπρόσληπτον, ἀ. Gr. Naz.ep.101(M.37.181C); 2. not treated ούκ οίδα όπως άθεράπευτον [sc. πλεονεξία] ύπο τῶν πατέρων ἡμῶν περιώφθη Gr.Nyss.ep.can.6(M.45.232D); 3. not able to be healed or cured à. γάρ ἐστιν ἀργοῦ μῶμος Const. App.2.63.6.

άθεραπεύτως, without hope of being cured or healed ο πρώην ά.

έχων Niceph.Ur.v.Sym.225(M.86.3193B).

άθερίζω, despise, Gr. Naz.carm.2.1.1.398(M.37.999A); Eudoc. Cypr.

2.447(M.85.864A).

*ἀθέριξ, ὁ, unripe ear of corn, Gr.Nyss.hom.opif.27.7(M.44.228C). άθέριστος, unreaped, met., of BMV οὐρανίου στάχυος ά. άρουρα ‡Chrys.nat.Chr.1(10.791A).

άθέρμαντος, without warmth ὁ ἀ. τάρταρος ‡Chrys.anim.(9.819Ε). άθεσία, ή, faithlessness, Or.hom.20.7 in Jer.(p.187.5f.; M.13. 516A); ἀντί... τοῦ συντελεσθηναι άμαρτίαν... [Dan.9:24] ὁ Άκύλας πεποίηκεν 'τοῦ συντελέσαι τὴν à.' Eus.d.e.8.2(p.370.13; M.22.601B); Didym.ap.cat.Ps.11:2(1.225).

άθεσμία, ή, lawlessness, ‡Bas.const.21.3(2.568C; M.31.1397C).

άθέσμιος, lawless, wicked, Nonn.par. Jo.19:6(M.43.897C); Eudoc. Cypr.1.90(M.85.836B).

άθεσμόβιος, living a lawless life, Nonn.par. Jo. 19: 24(M.43.904A). *άθεσμολογία, ή, unlawful mode of expression; of Nestorian terminology, Leont.H. Nest. 4.24 (M. 86.1689A).

*ἀθεσμοσύνη, ἡ, lawlessness, wickedness, †Apoll.met.Ps.74:5(M. 33.1420B); ib.78:1(1429B); ib.91:8(1452A).

άθέσμως, lawlessly, wrongly, Orac. Sib. 2.282; ib. 8.80; Cyr. Lc. 26:66

(M.72.92B); Jo.D.imag.2.2(M.94.1285B).

άθέσφατος, 1. unutterable, indescribable είς θεός... à. Orac.Sib. 3.11; φίλτρον à. Nonn.par. Jo.21: 16(M.43.917C); 2. great, tremendous;

of sabbath, ib.19:31(905A).

άθετ-έω, set aside, reject; 1. disregard, Or.hom.20.7 in Jer.(p.187. 14; M.13.516B) cit. s. συνθήκη; ref. administration of baptism by women οὐ δίκαιον ~ησαι την δημιουργίαν Const. App.3.9.2; ~οῦσι τàs...ύπογραφάς Philost.h.e.5.1(M.65.528c); 2. disobey an order δίκης έντεθείσης μοι την έντολην ~ήσαντι Meth.res.2.2(p.333.7; M.18.300C); of Adam ~ ήσας την εντολήν... ἀπεβλήθη Const. App.2.57. 14; τὰς ἦθετημένας ἐντολὰς τοῦ κυρίου Nil.exerc.12(M.79.732C); of heretics rejecting the rule of faith, †Hipp. Artem.ap. Eus. h.e. 5. 28.13(M.20.516A); 3. despise God, Herm.mand.3.2; Clem.str.6.15 (p.494.20; M.9.348B); ὁ Χριστὸν μὴ δεξάμενος ώς ~ήσας τὸν πατέρα λογισθήσεται Clem.ep.17; Ath.hom.in Mt.11:27(M.25.220B); of heretics, Cyr.H.catech.8.4; Chrys.hom.39.6 in ICor.(10.372B); esp. of Jews, Just.dial.16.4(M.6.512A); Ath. Ar.2.59(M.26.273A); Cyr. Is. 1.1 (2.4A); Christ τὸν λόγον ἢθέτησαν, τὸ σῶμα τοῦ λόγου...προσηλώσαντες. θεὸς γὰρ ὁ ~ηθείς ‡Ath. Apoll.2.16(M.26.1160A); †Diad. Ar.9 (M.65.1165A); ‡Meth.palm.7(M.18.396D); H. Ghost, Bas.ep.243.4(3. 375B; M.32.909A); OT prophets, Or. hom. 14.14 in Jer. (p. 118.25; M. 13.420c); apostles, Proc.G. Is. 33: 1(M.87.2289c); ref. conduct of a Christian ο ~ούμενος...καὶ μήτε λόγω μήτε έννοία τῷ ~οῦντι φιλονεικῶν, γνῶσιν ἀληθη κέκτηται Maic. Er. opusc. 2.115 (M. 65.948B); of rejection of divine grace, Ath. fug.26(p.85.19; M.25.677A); id.ep.

Adelph.6(M.26.1080C); ib.8(1081B); of heretics rejecting marriage, Iren.haer.1.28.1(M.7.690A); Clem.str.3.6(p.218.9; M.8.1152A); Eus. h.e.3.30.1(M.20.277C); Epiph.haer.43.1(p.187.19; M.41.820A); Const. App.6.8.2; cf. οὐδαμοῦ γάμον ἢθέτησαν [sc. Pauline epistles] Clem. str.3.12(p.235.23; 1188A); 4. put away, divorce a partner in marriage, Heracleon ap.Or. Jo.13.11(p.236.7; M.14.416C); Eus.h.e.1.11.1(M.20. 113B); οὐ γὰρ ἀνὴρ ἐνταῦθα [i.e. when a virgin breaks vow] ὁ ~ούμενος, άλλ' αὐτὸς ὁ Χριστός Chrys.sac.3.17(p.89.21; 1.398D); 5. reject as untrue, deny τον όρον της ήδονης Επικούρου...~οῦσιν Clem.str.2.21(p.185.2; Μ.8.1077B); τὴν προαιώνιον ὅπαρξιν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν θεότητα...~οῦσιν Ath.syn.26(p.253.3; M.26.732A); Gr.Naz. or.22.9(M.35.1141B); of denial of Son's hypostasis, Or. Jo.32.16(9; p.452.12; M.14.784B); of rejection of Nicene faith, Paulin.T.symb. (p.435.12; M.42.672C); belief in Christ, Or. Jo. 10.3(2; p.173.30; 312A); a partic. exegesis of scripture, ib.32.20(18; p.462.2; 800B); 6. reject; a. as spurious or uncanonical, Iren.haer.5.30.1(M.7.1203C); Clem.str.2.11(p.141.20; M.8.989A); Or.ep.1.4(M.11.57A); tb.1.7(64A); id. Jo.5.7(p.104.25; M.14.193C); Dion. Al.ap. Eus. h.e.7.25.1(M.20.697A); Eus.h.e.3.25.4(269A); ib.4.29.5(401A); b. as invalid τὸ λουτρον ~οῦντι τὸ ἄγιον Dion.Al.ap.Eus.h.e.7.8(652B); ἔδοξε...τοῖς ἐξ ἀρχῆς τὸ μὲν [sc. βάπτισμα] τῶν αἰρετικῶν παντελῶς \sim ῆσαι τὸ δὲ τῶν ἀποσχισάντων...παραδέξασθαι Bas.ep. 188 can. 1 (3.269B; M. 32.668A); 7. nullify, overthrow, ref. Mt.13:25 ο υίος... έπισπαρείσαν' την άθέτησιν ~ήσας ‡Ath. Apoll. 2.6(M.26.1141C); 8. (abs.), rebel, break faith ἠθέτησαν εἰς τον θεόν Herm.vis.2.2.2; Έζεχίας...ήθέτησεν εν τῷ βασιλεί Ασσυρίων Cyr. Is. 3.4(2.477A); 9. (abs.), behave despitefully or rebelliously, in Elchezaite oath before baptism οὐ μισήσω, οὖκ ~ήσω Hipp.haer. 19.15(p.254.13; M.16.3391C); σύνοδον ~ούντων Bas.ep.237.2(3.365D; M.32.888A); Gr.Nyss.Eun.6(2 p.131.21; M.45.716B).

άθέτησις, ή, setting aside; 1. rejection, spurning, in gen. είς ά. τής ...πλάνης †Bas.bapt.2.6.1(2.659B; M.31.1596B); Gr.Nyss.hom.3 in Eccl.(M.44.649C); Chrys.hom.13.2 in Heb.(12.131D); πρόσχες μήπω μετά την ά. των άθέσμων έργων είς τὰ αὐτὰ πάλιν ἐπιστρέψης Jo. Jej. poenit.(M.88.1892C); ‡Ath. Apoll. 2.6(M.26.1141C) cit. s. ἀθετέω; Bus. reg.br.280(2.514A; M.31.1280A); id. jud.2(2.214C; M.31.656A); Gr. Nyss. Pss. titt. A 8(M.44.472A); τὴν ἀ. τοῦ...δεσπότου διὰ τῆς παρακοῆς ποιησάμενος [sc. Adam] Epiph.haer.42.12(p.158.2; M.41.777A); ά. τοῦ μονογενοῦς Chrys.hom.72.3 in Mt.(7.704D); id.hom.27.1 in Rom.(9. 719E); 2. rejection as untrue, denial, Bas. Eun. 2.14(1.249C; M.29. 600A) cit. s. εἰμί; μηδεὶς οἰέσθω ἀ. εἶναι τῆς ὑποστάσεως τὴν άρνησιν τοῦ κτίσμα είναι τὸ πνεῦμα ib.3.7(278D; 669C); άρνησίν τε καὶ ἀ. τῆς ἀληθινῆς θεότητος Gr.Nyss. Eun.8(2 p.176.27; M.45.769A); αρνησις...καὶ ἀ. τῆς εἰς τὸν κύριον πίστεως ib.10(2 p.232.30; 833C); ό φύσει οὐσιωδώς έξ αὐτοῦ γεννηθείς οὐκ ἔστι κατά τὴν τῶν ἀνομοιουσιαστών d. Didym.(‡Bas.) Eun.5(1.313B; M.29.752A); 3. putting away, annulment, in gen. ἐπέλαμψε...εἰς ἀ. τῆς φθορᾶς Ath.exp.Ps. 102:7(M.27.433B); Epiph.haer.42.11(p.148.16; M.41.761B); Cyr.Ps. 15:4(M.69.808D); esp. of the removal of sin by Christ's action έλθων είς ά. της άμαρτίας Ath.decr.5(p.4.15; M.25.'432'(424)A); id. $A_{7.3.31}(M.26.388D)$; υίον...παραγενόμενον έκ των οθρανών είς ά. άμαρτίας Symb.Sirm.3(p.235.31; M.26.693A); †Bas.Is.24(1.398C; M. 30.165B); ‡Gr.Nyss.occurs.(M.46.1157A); 4. rejection as spurious όβελός, άθετήσεως σύμβολον Bas.hex.4.5(1.37C; M.29.89A).

*ἀθετητής, ὁ, one who sets aside or despises, ref. Christ μή ἀ. είναι τοῦ νόμου †Meth.Sym.et Ann.3(M.18.353B); of Arians a. τη̂s τοῦ κυρίου...τελειότητος Epiph.haer.69.13(p.163.18; M.42.224A); of a sinner ά. της χάριτός σου Epht.1.144C; άρνητην αὐτοῦ [sc. Christ] είναι τὸν τῆς ἀγίας αὐτοῦ εἰκόνος ἀ. Thdr.Stud.epp.2.78(M.99.1317A).

*åветитьков, without due consideration, Or. Jo.32.5(p.434.5; М.14.

*áletikŵs, slightingly, Didym.Trin.3.31(M.39.949C).

άθεωρήτως, without reflection τοῦτο...ά, δοκεί...τεθεικέναι ὁ Μάρκελλος Eus. Marcell.1.2(p.11.18; M.24.737A); Gr. Nyss. Eun. 3(2 p.10. 28; M.45.573D); ib.(p.15.17; 580B).

ἄθηλος, lacking womanhood, of eunuchs α., ανανδροι Cyr.hom.

div.19(M.77.1109B).

άθήλυντος, 1. not womanish, not subject to weakness like a woman; of a woman with manly character, Clem.str.6.12(p.482. 14; M.9.321B); of the mind not weakened by pleasure, Diad. perf. 49(p.54.25); Max.schol.e.h.2.3.5(M.4.129D); 2. having no female counterpart or element, of certain of the Valent. acons ὁ πατήρ τὸν *Ορον...διὰ τοῦ Μονογενοῦς προβάλλεται ἐν εἰκόνι ἰδία, ἀσύζυγον ἀ. Iren.haer.1.2.4(Μ.7.457Α); 'Υστερήματι βούλονται συνάπτειν...ἀμιγῆ τινα Αίωνα καὶ ά. Epiph.haer.31.4(p.388.6; M.41.480B); μετὰ τὴν τριακοντάδα...εν ὄνομα μέσον καὶ ά. ib.(p.389.9; 480c); cf.Val.Gn. *ib*.31.6(p.395.6; 485B).

*ἀθηλύντως, with no female consort; ref. emission of Horus by Father (Valent.), ‡Epiph.epit.haer.1(p.361.14); v. ἀθήλυντος.

άθηλυς, not womanish την Πυθαγόρειον άρχην...άζυγον ά. Hipp. haer.6.29(p.156.7; M.16.3235C).

Aθηναίζω, be like an Athenian, ‡ Just.qu.Gr.20(M.6.1484C).

άθιγήs, untouched, virgin; of BMV and Joseph, ‡Ath. Apoll. 1.4 (M.26.1097C); of BMV φυτον a. Thdr. Stud. nativ. BMV 7(M.96.689B).

*aliyas, without contact, without being affected by contact, of Inc. (Apollinarian) θεὸν ἀ. προσεληλυθότα ‡Ath. Αpoll.1.20(M.26. 1128A); ib.(1136C).

*aeheuna, tó, contest, Orac.Sib.12.90.

άθλέω, contend; of martyrs, 1Clem.5.2; Or.mart.2(p.4.12; M.11. 565B); M.Das.12.2; c. acc. cogn. της...άθλησεως ην... Ιουλίττα ηθλησεν Bas.hom.5.1(2.33B; M.31.237B); †Bas.bapt.2.9.3(2.668A; M.31. 1616A); c. acc., contend in θεοῦ ζῶντος πεῖραν ἀθλοῦμεν 2Clem.20.2.

άθλησις, ή, contest, struggle; of martyrdom, M. Tar. 7(p.463); M.Thdot.1 12(p.69.1); ib.1 21(p.74.10); Bas.hom.5.1(2.33B; M.31. 237A); Const. App.5.1.5; μαρτύρων μνημονεύσωμεν, ὅπως κοινωνοὶ γενέσθαι της α. αὐτῶν καταξιωθῶμεν Lit.ap.Const. App. 8.13.6; Pamph.Mon.Soter.3(p.119.12); Mir.Artem.40(p.67.22); of spiritual struggle, esp. ascetic life της à. Αντωνίου Ath.v. Anton. 10(M.26. 860A); †Bas.bapt.2.9.3(2.668A; M.31.1616A); Chrys.hom.25.7 in Gen. (4.243A); id.hom.10.3 in 1Tim.(11.603A); Mac.Aeg.hom.21.5(M.34. 657D); of discipline of fasting, Dion.Al.ep.can.(p.102.11; M.10. 1278A).

άθλητής, ό, combatant, champion, of Christ ό άληθης ά. ήμων A.Thom. A 39(p.157.10); of Job τῆς ἀρετῆς ἀ. Or.or.30.2(p.394.21; M.11.548c); Cyr. Ps. 78:5(M.69.1195c); ref. a bishop πάντων τὰs νόσους βάσταζε, ώς τέλειος à. Ign. Polyc.1.3; νηφε ώς θεοῦ à. ib.2.3; ib.3.1; esp. of martyrs, IClem.5.1; Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.19(M. 20.416B); Or. mart. 1(p.3.9,11; M.11.564A); Eus. h.e. 5 proem. 4(408B); of ascetics τελειοτέροις à. οὐκέτι πρὸς αίμα καὶ σάρκα παλαίουσιν Οτ. or.29.2(p.382.18; M.11.532B); Ath.v. Anton.12(M.26.861A); Aët.synt. proem.(p.352.6; M.42.536A); cf.Dion.Ar.e.h.2.3.6(M.3.401D).

άθλητικός, of or belonging to a combatant or champion, ref. martyrs στεφάνους à. Philost.h.e.4.4(M.65.520B); δρόμον...à. ‡Sophr. H.v.m.Cvr.et 10.11(M.87.3685A); à. à tlas Mir.Geo.4 epilog.(p.40.26); ref. Christians engaged in spiritual combat ἀθλητικώτερον τὸν άγῶνα Clem.str.2.20(p.173.13; M.8.1053C); Sophr.H.v. Anast. (M.92.

1680A).

*ἀθλητρία, ή, fem. of ἀθλητής, combatant, champion; of ascetics, Aët.synt.proem.(p.352.6; M.42.536A).

[*]άθληφόρος, = άθλοφόρος q.v.; of martyrs, Didym. Trin.3.1 (M.39.777A); V.Glyc.9(p.14*B).

άθλιόομαι, be made wretched, Geo.Pis.Pers.1.27(M.92.1200A); id. van.25(M.92.1583A).

αθλιπτος, not crushed; not depressed, untroubled, Sophr.H.ep. syn.(M.87.3149A); μετάνοια...α. στέρησις παρακλήσεως σωματικής Io.Clim.scal.7(M.88.801).

άθλίπτως, without being crushed, without depression, Marc.Er. opusc.2(M.65.944B); Dor.doct.2.3(M.88.1644C).

άθλοθεσία, ή, combat, contest ώς θεός [sc. Χριστός] έστι της ά.

δημιουργός Dion.Ar.e.h.2.3.6(M.3.401D); ib.(404A). άθλοθέτης, ό, judge of a contest, rewarder; of Christ, Clem.

q.d.s.3.6(p.162.7; M.9.608B); Bas.hom.in Ps.114(1.200A; M.29.485B); of H. Ghost a. των αγωνιζομένων Cyr.H.catech.17.13. άθλον, τό, 1. prize, Just. 1apol.4.9(M.6.336A); οὐ γὰρ σμικρον

ήμιν τὸ α. αθανασία πρόκειται Clem. prot. 10(p.70.23; M.8.209C); ib. 11(p.79.6; 229A) cit. s. παράδεισος; ἐπλήρωσε τὴν ἐντολήν, τὸ ά. ἐπιζητεῖ ib.(p.81.30; 236A); ὧν [sc. virtues] ἄ. ἡ σωτηρία id.q.d.s. 18(p.171.10; M.9.6210); å. åyvelas Meth.symp.11.2(p.134.11; M.18. 209D); τά...τη̂ς θεοσεβείας ά. Eus.d.e.1.6(p.27.9; M.22.56A); ref. Phil. 2:8-9 οὐ γὰρ ἀ. ἀρετῆς...ἀλλὰ τὸ αἴτιον τῆς εἰς ἡμᾶς...ὑψώσεως Ath. Ar.1.43(M.26.101B); 2. contest, Clem.str.2.20(p.181.18; M.8.1072A); τὰ τοῦ Ἡρακλέους α. ib.5.14(p.396.2; M.9.157A); τὸν σωτῆρα ώς τηλικοῦτον α. μόνον ἐνέγκειν δυνάμενον Οτ. Jo.2.11(6; p.66.33; Μ.14. 132A); of conflict with Devil, Ath.v. Anton.7(M.26.852A); of ascetic life αγωνιζόμενος τοις της πίστεως α. ib.47(912B).

*άθλοπάτωρ, ò, father-combatant, i.e. monk, ascetic, Hymn.

(AS 1 p.607).

*ἀθλοπρεπῶς, in a manner becoming to a combatant, Thdr.Stud. cant.5.2(p.344).

άθλος, ό, contest; of labours of Heracles, Clem.prot.2(p.24.19; M.S.108B); of spiritual struggle, id.str.7.3(p.15.2; M.9.425A); of martyrdom, Meth.symp.8.17(p.112.10; M.18.176A); τον α. της παρθενίας ib.5.1(p.53.8; 97A); αί...παρθενεύσασαι τῷ Χριστῷ τὰ νικητήρια

φέρονται τῶν ἄ. ib.8.2(p.83.11 ; 141A) ; τὸν ὑπὲρ ἀθανασίας ἄ. Const.ap. Eus.v.C.2.60(p.65.18; M.20.1033B); θείοις ἄθλων ἀγῶσι Eus.ib.1.9 (p.11.14; 921B); τοὺς ὑπὲρ εὐσεβείας ἄ. id.l.C.7(p.215.4; M.20.1356C); Χριστοῦ...μισθαποδότου τῶν α. Const. App. 5.6.10.

*άθλοφορέω, win the prize, Thdr. Stud.epp.2.28(M.99.1197A).

*ἀθλοφόρημα, τό, victory; of martyrdom, Thdr.Stud.epp.2.62 (M,99.1280B).

*ἀθλοφορικός, of victory στεφάνων à. Thdr.Stud.epp.2.21(M.99.

118oD); ib.2.27(1196A). άθλοφόροs, bearing the prize, victorious; of martyrs, M.Scill.15;

ΜΑΜΑ 1.171(Phrygia, saec. iv); οἶκος ἀγίων ἀ. μαρτύρων CIG 8609 (Syria, 367); ib.8625(Bostra, 511).

άθόλωτος ([*]άθώλοτος), unsullied, pure; of mind, Or. Jo. 10.28 (18; p.201.14; M.14.357A); †Bas. Is. 32(1.406B; M.30.184C); Gr. Nyss. hom.10 in Cant. (M.44.993c); of soul, Bas. Sel.v. Thecl. 1 (M.85.484c); of prayer, Andr. Caes. Apoc. 72 (M. 106.456C); of image of God in Christ and man, Cyr. Jo.6.1(4.659c); Zach. Mit. opif. (M.85.1141A); of Adam ἀθώλοτος...τῷ θείῳ φωτὶ καταλαμπόμενος Cyr.Ps.6:8(M.69. 748A); angels obtaining a. μονήν, Mac.Mgn.apocr.4.18(p.194.10); of divine illumination, Cyr. Jo. 1.8(75B); of Christ in womb ά. ἐν τῆ τοσαύτη των σαρκών κοινωνία Eus.d.e.10.8(p.481.34; M.22.776A); of BMV, ‡Eust. Las. 24(p.47.1).

ἄθραυστος, 1. unbroken, perfect, of seal of baptism τὴν σφραγίδα της πίστεως α. διαφυλάξαντες † Hipp.consumm.42(p.306.29; M.10. 945A); Const. App. 3.16.4; Rit. Bapt. (p. 389); of Christ the second Adam τον αὐτον... ο θεος... άθραυστον εξήγαγεν είς τον βίον Meth. symp.3.5(p.31.21; M.18.68B); 2. indomitable, steadfast a. els αλκήν Cyr. Joel. 35(3.229D); of a lion, id. Os. 40(3.93C); neut. as subst., id. Ps.26: I(M.69.852D); 3. harsh, obdurate απηνή καὶ α. νοῦν id.ls.5.5 (2.885A); id. Jo. 2.5(4.190B).

*ἀθρέμβολον, τό, 1.? iron for branding ἐθεώρουν [sc. μάρτυρες]... ά, πυρούμενα έν πυρί Ephr.3.249F; 2. ? lance άθρεμβόλοις πέφρακτο τῶν Μακκαβαίων φάλαγξ id.3.472E.

*ἄθρησις, ή, perception, understanding μαθημάτων Cyr. Juln.1 (6².15B); Thdr.Stud.epp.2.78(M.99.1317A).

*аврують том offering worship, A. Petr.et Paul. 79(p.212. 11,17; p.213.1); 2. not worshipped τί...τῶν τῆς κτίσεως μερῶν ύπῆρχε τοῖς ἀνθρώποις ἀ. Bas.Sel.or.9.3(M.85.136A).

*άθριάμβευτος, uncelebrated; of a secret, not divulged, Dam.

troph.proem.3(p.191.9).

άθριξ, without hair; of effeminate men, Clem. paed.3.3(p.245.8; M.8.577A).

άθροίζ-ω, gather together, collect, hence form, make ην [sc. όδόν] έν τῷ κεφαλαίω...τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας...ἤθροισε [sc. God] Const. ap.Gel.Cyz.h.e.2.7.1(M.85.1232C); πίστις ανθρώπων...άθανασίας καρπον ~ουσα Const.ib.2.7.5(1233A); pass. έξις ~εται Synes.insomn.18 (p.182.21; M.66.1316A).

*ἀθροίσιμος, marked by an assembly, of a feast day ἡμέρα τῶν 'Επιφανίων και ά. Gr.Naz.or.43.52(M.36.561C).

άθροισις, ή, gathering, meeting; of synods, Sophr.H.ep.syn.(M.

87.3184C).

ἄθροισμα, τό, 1. gathering, assembly τοῦ πανδήμου τῶν οὐρανίων å. ‡Bas.const.21.5(2.569D; M.31.1401A); of the Church οὐ γὰρ νῦν τόν τόπον, άλλα τὸ ἄ. των ἐκλεκτων ἐκκλησίαν καλω Clem.sir.7.5 (p.21.25; M.9.437C;) έστι γοῦν τὸ παρ' ήμεν θυσιαστήριον ενταθθα τὸ ἐπίγειον [τὸ] ἄ. τῶν ταῖς εὐχαῖς ἀνακειμένων ib.7.6(p.24.1; 444B); αγγελικών δυνάμεων έφισταμένων τοις α. των πιστεύοντων Or.or.31.5 (p.398.16; M.11.553B); id.comm.in Mt.10.13(p.15.28; M.13.1548C); Eus.h.e.10.4.1(M.20.848C); ανευ γάρ τοῦ άγίου πνεύματος οὐ δύναται πάνδημον καὶ μυριόγλωσσον α. εἰς εν φρόνημα τῆς ἀληθεστάτης πίστεως ελθείν Jo.V H.icon.11(M.96.1357C); 2. collection, assemblage θεωρημάτων α. αλλ' οὐ φύσεων σύνοδον τον Χριστον είναι Leont. Β. arg. Sev. (Μ.86.1932Β); την δε υπόστασιν, σχήμα, χρώμα, μέγεθος, χρόνος...καὶ ὅσα τούτοις ἔπεται· ὧν τὸ αω, φασίν, ἐπ' οὐδενὸς ἐτέρου άληθεύειν δύναται ib.(1945C).

*άθροισματικός, gregarious τον ά. ... βίον Bas.hex.8.3(1.73B; M.29.

172B).

άθροισμός, ό, 1. gathering together; rhet. figure, à., cum plures sensus breviter expeditos in unum locum coacervant, et cum quadam festinatione decurrit, Isid.II.etym.2.21.40; 2. collection, assembly, Epiph.haer.3(p.176.22; M.41.185B); of bishops, Cod. Afr.76 (Lat. turma); νόμος ὁ διὰ Μωϋσέως...δογμάτων ἀ. ἐστι ‡Chrys.pasch.6.9 (p.135.6; 8.266E).

άθροιστικός, bringing together άθροιστικαί [sc. έορταί] γάρ ἀνθρώπων Gr. Nyss. res. 3(M.46.657B).

*ἄθρονος, having no throne, of heavenly powers θρόνων ά.

‡Epiph.hom.2(M.43.456c, v.l. ἀθρόων); Eulog.fr.Trin.1(p.364); ref. ' refusal of (bishop's) throne ήμεν...συγχωρήσατ' ά. βίον Gr.Naz.

carm.2.1.11.1671(M.37.1146A).

άθρόος, 1. crowded together; hence a. all at once, immediate, sudden à. ... ἀπόστασις Eus.h.e.8.16.4(M.20.789B); à. νόσω Soz.h.e. 2.29.5(M.67.1020A); α. τελευτήν Thdt.h.e.4.6.1(3.952); b. all inclusive, liberal μη...ἀκριβολογώμεθα, ἀλλ' ἀ. τῆ χειρὶ σπείρωμεν Chrys.hom.19.3 in 2Cor.(10.574D); c. general, universal παγκοσμίω καὶ ἀ. συμπτώματι Areth. Αρος. 55 (Μ. 106.729C); 2. neut.; a. as subst., suddenness $\tau \delta$ à. $\tau \hat{\eta}_S$ alφνιδίου μεταβολ $\hat{\eta}_S$ Const.or.s.c.20 (p.184.28; M.20.1297A); κατὰ τὸ ά. Gr.Nyss.ep.1(M.46.1008A); b. as adv.; i. suddenly, Chrys.comm.in Gal.1:11-12(10.672D); Cyr.Ps. 76:19(M.69.1193c); Philost.h.e.7.15(M.65.553B); ii. quickly, Hadr. introd.87(M.98.1293A).

άθρόως, quickly, Or. Cels. 2.18(p.147.20; M.11.833C); Eus. h.e. 2.3.1

(M.20.141B); suddenly, Jo.Mosch.prat.76(M.87.2929A).

αθρυπτος, continent, A. Andr. fr.8(p.41.25).

άθρῶος, neut. as adv., error for ἀθρόον Bas.Sel.or.5.2(M.85. 81B).

άθυμος, without anger or passion $\theta\epsilon\delta$ s Clem.str.4.23(p.315.17; M.8. 1360C); neut. as subst., Jo.D.virt.(M.95.85C).

*ἀθυρίδωτος, without door or window τοίχος Chrys.hom.11.4 in

iCor.(10.92A); Pall.h.Laus.18(p.51.13; M.34.1059C).

авирна, то, 1. plaything, toy; of musical instruments, Cyr.Ps. 32:2(M.69.872A); of jesters παρὰ τῶν ἀ. ἀγαπηθῆναι Pall.v.Chrys.13 (p.82.5; M.47.47); met. of ship κυμάτων α. Cyr. Am. 48(3.302A; άθροίσματι Aubert); ἄ. δὲ ὤσπερ ποιεῖσθαι τὴν ἀπειλήν ib.61(3170); 2. playing, of immoral or frivolous conduct, ref. Os.10:0 τὰ ἐν αὐτοῖς [sc. βουνοῖς] ά., καὶ αἱ ψευδολατρείαι Cyr.Os.118(3.148E); τὰ ύπο του συνεδρίου εκείνου à. Eustrat.v. Eutych, 40 (M.86, 2321A).

*ἀθυρματώδης, frivolous ἀ. τὴν ἄνευ συμπλοκῆς μάχην ‡Nil.

perist.10.7(M.79.897D).

άθυρογλωσσία, ή, prating, loquacity, Ath. Ar. 2.43(M. 26.237C);

Cyr.ador.11(1.397A); id.thes.32(51.298A).

άθυρόγλωσσος, loquacious, babbling, Clem.paed.3.4(p.253.13; M.8. 596c); id.str.7.7(p.33.29; M.9.464c); Epiph.haer.26.17(p.297.20; M.41.

*ἀθυρογλωττέω, prate, babble, talk foolishly, Epiph.haer.66.54(p.90. 14; M.42.109B); Isid.Pel.epp.3.360(M.78.1016B); Cyr.ador.1(1.35B).

*άθυρογλώττως, with foolish talk a. βλασφημοῦντες Epiph.haer. 26.10(p.288.16; M.41.348A).

*ἀθυροστομέω, prate, babble; of Christ's adversaries, Cyr. Nest. 3.6(p.73.38; 61.92C); id. Joel.35(3.229A); id. Juln.4(62.137E).

άθυροστομία, ή, = άθυρογλωσσία, Nil.epp.2.47(M.79.217D); Cyr. Am.2(3.250C); Leont.H.Nest.4.22(M.86.1688B).

άθυρόστομος, = αθυρόγλωσσος; masc. as subst., Pall.v.Chrys.19 (p.125.1; M.47.70).

*ἀθυροστόμως, with foolish talk; ref. heret. statements, Anast.S.

hod.1(M.89.41D); Maro ib.(296A).

άθύρωτος, having no doors or bars; of a house, Diod. Gen. 1:2(M. 33.1563B); met., of the tongue or mouth, Chrys. res. Chr. 1(2.439A); id.catech.1.3(2.231C); Isid.Pel.epp.3.290(M.78.965B); of death, whose gates Christ unbarred, Bas.Sel.pasch.2(M.28.1084B).

авитоs, unaccompanied by sacrifice, of Christian worship d.

τιμαΐς ποιούντες & βούλεται Hom.Clem.7.3.

*ἀθύτως, without sacrifice τυθείς [sc. Christ] ά. ὡς Ἰσαάκ †Ερίρh. num.myst.5(M.43.516C); έπὶ τῆς lερas...τραπέζης τον aμνον τοῦ θεοῦ...ἀ. ὑπὸ τῶν ἱερέων θυόμενον Gel.Cyz.h.e.2.31.6(M.85.1317B).

[*Ιἀθώλοτος, ν. ἀθόλωτος.

*ἀθωοθέω, escape free, evade punishment, Nil.epp.2.319(M.79.

*άθώως, innocently, Thdr.Stud.epp.1.28(M.99.997D).

*αἰγιόμαλλον, τό, outer garment of goat's hair, Leont. N.v. Jo. Eleem.8(p.16.11).

αἴγλη, ή, radiance, met., of Christ's divine nature διὰ τῶν θεοπρεπών...θαυμάτων έναστράψας αὐτοῦ τῆς βιότητος τὴν αἴ. Οτ. fr.94 in Jo.(p.558.4); cf.ib.(p.557.21); of the spiritual life $\tau \circ \hat{v} \in \sigma \omega \theta \epsilon v$ άνθρώπου της καταστολής αί. άποστίλβοντος Meth.symp.7.2(p.73.16; M.18.128B); of scripture, Isid.Pel.epp.1.138(M.78.273B); of the gospel, Thdt.h.e.1.23.8(3.805).

*alγληφόρος, brightening, illuminating τοῦ δεσπότου...al.

παρουσία ‡Epiph.hom.2(M.43.456D).

*αἰγοκεράστης, ὁ, Capricorn, Orac.Sib.5.207.

αίγονόμος, ὁ, goatherd, Orac.Sib.8.478.

*αἰγοπίθηκος, ὁ, goat-ape, Philost.h.e.3.11(M.65.496c).

*αίγοσκελής, having goat's legs, Philost.h.e.3.11(M.65.496D).

*alγότης, ή, 'goatness', common concept of goat οὐδείς...οίδεν... al. η έτερον είδος κοινόν Leont.H. Nest. 2.19(M.86.1580A).

Aίγυπτιάζ-ω, 1. be like an Egyptian; of women, in fashions, Clem. paed.3.2(p.238.19; M.8.56oc); in religious observance, Eus.d.e.1.6 (p.30.35; M.22.61A); in thought, teaching, etc. τοσαῦτα περὶ ψυχῆς ό Πλάτων είπων δηλός έστιν ~ων τῷ δόγματι id.p.e.13.16(698D; M.21. 1152A); Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.345A); Anast.S.hod.15(M.89.257C); in desires, hence hanker after Egypt ~ούσης καρδίας ‡Chrys.pasch.6(8. 267B); 2. speak Egyptian, Or.Cels.7.60(p.210.14; M.11.1508A).

*Aiγυπτίας, Egyptian Αίγυπτιάδος γῆς Orac.Sib.5.507.

Αἰγύπτιος, Egyptian, hence met., luxurious απαν Al. νόημα της

ψυχῆς...καὶ σώματος Jo.D.hom.11.8(M.96.769D).

αίδέσιμος, exciting respect, venerable οὐδὲν τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ κανόνος αίδεσιμώτερον Gr.Naz.ep.79(M.37.153A); as title of bishop, Const.ap.Ath.apol.sec.54(p.135.3; M.25.348A); Gr, Nyss.ep.1(M.46. 1000D).

*aίδεσις, chaste κούρης al. Eudoc.Cypr.1.54(M.85.833D).

[*]αἴδεσμα, τό, = ἔδεσμα, Tit.Bost.Man.2.10(M.18.1153C); ἐσθίων

κεράτια, ψυχρόν καὶ ἄτροφον αἴ. Ast.Am.prod.(p.111.32).

aiδεστικός, modest, Tim.Ant.descr.BMV 6(M.28.952c); neut. as subst., modesty, Jo.Clim.past.6(M.88.1180A); Ephr.3.425D = Jo.D. virt.(M.95.85D).

*aiδεστικώς, ashamedly; comp., Jo.Clim.scal.10(M.88.845C).

*ἀϊδιάζ-ω, be eternal Μάνης...~ουσαν αὐτὴν [sc. τὴν κακίαν] καταγγέλλει Epiph.haer.66.16(p.40.12; M.42.53A); ib.66.18(p.42.25; 56D). άιδιος (ἀείδιος), 1. eternal, everlasting; a. in gen. έμπαθέστερος δέ πάντως ό έν σαρκί βίος όμολογείται παρά τον ά. καὶ ἀσώματον Οτ. princ.1.8.4(p.103.20); Gr.Naz.or.38.8(M.36.320B); ή δέ...ά.... φύσις ουτ' εν τόπω εστίν ουτε εν χρόνω...ουτε αίωσι παραμετρουμένη Gr. Nyss. Eun. 1(1 p. 130.2; M. 45.368A); of eternal life τον α. της αφθαρσίας... στέφανον Meth.symp.6.5(p.65.18; M.18.1200); θεδς... ἐπανάγων ... ἀπὸ θανάτου αἰωνίου εἰς ζωὴν ἀ. Const. App. 7.39.3; Gr. Nyss. v. Mos. (M.44.321A), etc.; of eternal punishment της ά. κολάσεως έντὸς κατέστη Const. App. 5.6.7 (v.l. alωνίου); of angels, Clem.ecl. 57(p.154. 1; M.9.725C); of universe co-existing with God, acc. Neoplatonists άμα είναι τὸν θεὸν καὶ τὸν κόσμον έξ ά. Zach.Mit.opif.(M.85.1113A); b. of Trin. εἰ γὰρ οὐκ ἀιδίως ούνεστιν ὁ λόγος τῷ πατρί, οὐκ ἔστιν ή τριάς å. Ath. Ar.1.17 (M.26.48A); ‡ Ath. symb. (M.28.1585A); c. of God, Athenag.leg.10.2(M.6.909A) cit. s. νοῦς; τοῦ θεοῦ ὑπάρχοντος ά. Juln.Imp.ap.Cyr. Juln.4(62.143C); ἄναρχος, ἀτελεύτητος, αἰώνιός τε καὶ ἀ. Jo.D. f.o.1.2(M.94.792C); and divine attributes ἀγενήτω καὶ ἀ. αὐτοῦ ζωῆ Or. Jo.1.29(32; p.37.10; Μ.14.77D); ἀπαύγασμα τοῦ ά. φωτός αὐτοῦ ib.13.25(p.249.30; 444A); τῆ ά. μακαριότητι Gr.Nyss. Eun.5(2 p.104.18; M.45.684B); ή θεότης...πθρ αθάνατόν τε καὶ α. Gel. Cyz.h.e.2.22.8(M.85.1292C); and all that appertains to the divine, Dion.Ar.d.n.10.3(M.3.937C) cit. s. ἀναλλοίωτος; d. of Son εί...οὐκ d. ό υίός, οὐκ ἔστιν αὖτη τοῦ πατρὸς ἀληθής εἰκών Ath. Αr.1.21 (Μ.26. 56Α); οἱ ἄγιοι...τὸ ἀ. εὐαγγελίζονται τοῦ υἱοῦ καὶ τὸ αἰώνιον, ἐν ῷ καὶ αὐτὸν τὸν θεὸν σημαίνουσιν ib.1.12(36C); ὁ υίὸς οὐχ ἀπλῶς ά. ἐστιν, άλλα του πατρός α. όντος, α. αν είη και ο υίος id. Dion.16(p.58.4; M. 25.504Β); τὸ ἀ. οὐ πάντως ἄναρχον, ἔως ἂν εἰς ἀρχὴν ἀναφέρηται τὸν πατέρα G1.Naz.or.29.3(p.277.6; M.36.77B); εἰ μὴ ἀ. θεὸς ὁ υἰός, ἐξ άναγκης πρόσφατος Didym.(‡Bas.) Ευπ.4(1.287A; M.29.689B); ούτως ά. ώς αὐτὸς ὁ πατήρ· οὐ γὰρ ήν ἔρημος οὐδέποτε τοῦ λόγου Chrys. hom.4.1 in Jo.(8.27Ε); Thdt.Heb.1:2(3.547) cit. s. alών; acc. Arians έστω à. ὁ υίός, ἀλλὰ καὶ ἀϊδίως κτισθεὶς ἔχει τὸ à. ‡Ath.disp.14(M.28. 452C); acc. Marcellus τοῦτον είναι ά. καὶ ἀγέννητον ἔν τε είναι καὶ ταὐτὸν τῷ θεῷ, ὀνόμασιν μὲν διαφόροις πατρὸς καὶ υίοῦ χρηματίζοντα, οὐσία δὲ καὶ ὑποστάσει εν ὄντα Eus. Marcell. I. 1 (p.4.24; M.24.720A); e. of H. Ghost θεοῦ καὶ υἰοῦ πνεῦμα ἀ. Didym.(‡Bas.)Ευπ.5(1.302Β; M.29.725A); f. neut. as subst., everlastingness λόγος ων...τοῦ πατρός, έχει πάντα τὰ τοῦ πατρός, τὸ ἀ., τὸ ἄτρεπτον Ath.ep.Aeg.Lib.17(M. 25.577Α); ά. ... τὸ χρόνου παντὸς καὶ αἰῶνος κατὰ τὸ είναι πρεσβύτερον ... ήδη δὲ καὶ τοὺς αἰῶνας ἀξιοῦσί τινες τῆς τοῦ ἀ. προσηγορίας, ώς ἐκ τοῦ ἀεὶ είναι τῆς κλήσεως ταύτης τετυχηκότας, ἡμεῖς δὲ τῆς αὐτῆς λογιζόμεθα παρανοίας...τῆ κτίσει προσμαρτυρεῖν τὸ ἀ. Bas, Εun.2.17 (1.253Β; Μ.29.608C); τὸ...πρὸ τοῦ αἰῶνος ταὐτόν ἐστι τῷ ἀ. κατὰ τὴν ἔννοιαν Gr.Nyss.Eun.2(2 p.349.20; M.45.525D); τῆς τοῦ ἀ. σημασίας δι' ἀμφοτέρων...αυμπληρουμένης, ἔκ τε τῆς ἀρχῆς καὶ ἐκ τῆς τοῦ τέλους άλλοτριώσεως ib.1(1 p.211.11; 460A); τὸ ἀ. κυρίως τῆς θείας ουσίας ἴδιόν ἐστι Isid.Pel.epp.3.149(M.78.841B); τὸ ἀ. ἀσώματόν τε καὶ ἀσχημάτιστον καὶ ἀσύνθετον καὶ ἀνεπίγραφον Proc.G.Gen.1:1(M. 87.41A); 2. perpetual d. φυγή Eus.h.e.2.4.1(M.20.145A); Euthal. Diac. Ac.(M.85.6320).

ἀιδιότης (ἀειδιότης), ή, eternity; in gen., of tree of life à. ζωης τοις γευσαμένοις δίδωσι Gr.Nyss.or.catech.5(p.24.11; M.45.24A); ή ά. οίον ἀειζωότης ἐστί Isid.Pel.epp.3.149(M.78.841A); of Trin., Gr. Thaum.symb.(p.3.10; M.10.985A); ἀνάγκη...μίαν ταύτης [sc. τῆs τριάδοs] τὴν ἀ. Ath.ep.Serap.1.30(M.26.597B); Epiph.haer.62.3(p.392. 4; M.41.1053B); of Father, Bas. Eun. 2.12(1.247B; M.29.593B) cit. s. πατρότης; ὁ ἀνθρώπινος βίος οὐδέν ἐστιν, ὡς πρὸς τὴν θείαν ά. Cyr. Ps.38:6(M.69.976A); ἀείδιος ὑπάρχεις ἐν τῆ σῆ βασιλεία, ὁ ὢν ἐν τῆ άειδιότητι καὶ ἀναρχότητι καὶ ἀκαταληψία Agath.v.Gr.Ill.45(p.25); shared with Son viòs...οὐχ ἀπλῶς ἀτδιος, ἀλλὰ τῆ τοῦ πατρὸς ἀ. συνὼν γινώσκεται Ath.Ar.3.28(M.26.384B); $\dot{\psi}$ [sc. $\tau\dot{\varphi}$ λόγ ψ] $\tau \hat{a}$ σα $\dot{\eta}$ τοῦ πατρός ά. εγκαθοράται Gr.Nyss. Apoll. 5(M.45.1133B); of Son, ref. Jo.10:30 την ά. και το προς τον πατέρα δμοούσιον σημαίνει Ath.ep. Serap.3.9(624B); τῆ ἀγεννησία τοῦ πατρὸς ἡ τοῦ μονογενοῦς ά. γεννητως συνεπινοείται Gr.Nyss. Eun. 1(1 p.132.17; M.45.369c); Chrys. hom. 3.3 in Jo.(8.20B); a divine quality bestowed upon man το δε αιδιότητος μετειληφός εξομοιοῦσθαι φιλεῖ τῷ ἀφθάρτω Clem.paed.1.5 (p.102.5; Μ.8.273Β); νύμφην πρὸς μετουσίαν ἀναλαβὼν τῆς ἀφθάρτου ā. Gr. Nyss. hom. 4 in Cant. (M. 44.852D); θείας κοινωνοί φύσεως καί της αὐτοῦ ἀ. μέτοχοι Max.cap.1.42(M.90.1193D); cf. εἰκόνα της ίδίας ά. ἐποίησεν [sc. τὸν ἄνθρωπον] ‡Ath. Apoll. 1.7(M.26.1105A); upon a martyr (in form deιδ-), Thdr.Stud.cant.16.7(p.372); ref. exchange of monastic for active life μετά τοσοθτον ώραδον της d. αὐτης [sc. ψυχῆs] κάλλος Gr.Mag.dial.(tr.Zach.)1 proem.(M.PL.77.151A).

ἀιδίως, eternally, from everlasting; 1. in gen. τὰς γνωστικὰς ψυχὰς ... à. ἀίδιον εὐφροσύνην καρπουμένας Clem.str.7.3(p.10.14); ἐὰν δὲ απειθήσητε, αι ψυχαι υμών...εις τον τόπον του πυρός βληθήσονται, όπου à. κολαζόμεναι ἀνωφέλητα μετανοήσουσιν Hom.Clem.1.7; 2. ref. Trin. εὶ μὴ ἀ. ἦν, ἔδει μηδὲ νῦν οὖτως αὐτὴν εἶναι Ath. Ar. 1.18(M. 26. 49B); 3. ref. Father ὁ θεὸς τελείως ἀγαθὸς ὢν ἀ. ἀγαθοποιός ἐστιν Athenag.leg.26.2(M.6.952A); 4. ref. Son λόγος...ά. ὑπάρχων ἐν τῷ θεῷ Eus.e.th.3.14(p.171.29; M.24.1028B); οὐδέποτε γὰρ οὐκ ήν, ἀλλὰ ην ο λόγος ἀεί, ὑπάρχων ἀ. παρὰ τῷ πατρί Ath.decr.20(p.16.30; M.25. 449D); ref. Son's generation ένα μονογενη...υίον, έκ τοῦ πατρός ανάρχως και ά. γεγεννημένον † Ath.exp.fid.1(M.25.201A); Gr.Nyss. Eun.8(2 p.180.26; M.45.773C); τὸν νίον...τὸν προ αἰώνων ά. ἐκ τοῦ πατρός γεννηθέντα Apoll.ep. Jov.(p.250.1; M.28.25A); ενέννησεν ά. τον μονογενη Ερiph.haer.76.27(p.377.12; M.42.573B); ref. his sonship opp. man's, Cyr.H.catech.3.14; acc. Marcellus μόνον είναι λόγον...συμφυά τῷ θεῷ, ἀ. αὐτῷ συνόντα καὶ ἡνωμένον, οίος ἄν είη ὁ ἐν ἀνθρώπῳ λόγος Eus. Marcell. 2.1(p.31.30; M.24.777A); 5. ref. H. Ghost τοῦ πνεύματος έκ της οὐσίας τοῦ πατρὸς δι' υίοῦ ἀ. ἐκπεμφθέντος Apoll. fid.sec.pt.(p.180.18; M.10.1117C).

*αἰδοίη, ἡ, sense of shame, Órac.Sib.8.184.
*αἰδουμένως, shamefacedly, Thdr.Stud.epp.2.122(M.99.1400A).

aiθάλη, ή, 1. thick smoke, soot εἰκόνα...καπνῶ καὶ αἰ. ... γενομένην άμαυροτέραν Chrys. pan. Barl. 4(2.687c); 2. vapour, Cyr. S.v. Sab. 22 (p.106.22); in the body τὸ ἐν ἡμῖν θερμὸν ἐκ τῆς al. Nemes.nat.hom. 28(M.40.709B); hence fumes of wine, Bas.hom.14.4(2.126C; M.31. 453A); 3. ashes, ref. Ex.8:16 κεκόλακεν Αίγυπτίους [sc. μεταστοιχευομένης] της al. els σκνίπας Cyr.Os.5(3.23D); Geo.Pis.hex.1534 (M.92.1553A).

alθαλ-όω, burn to ashes τὰ σώματα τῶν μαρτύρων...καέντα καὶ ~ωθέντα Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.62(M.20.432B).

[*]alθάλ-ω, = foreg.; soil with soot or smoke ἀπὸ γῆς ~ομένου άέρος ‡Caes.Naz.dial.118(M.38.1004).

alθaλώδης, thick, dark; of fumes or vapour, Bas.hom.1.9(2.8D;

M.31.180C); Nemes.nat.hom.24(M.40.697C).

alθέριος, of the upper air, hence heavenly, ethereal την ποιότητα τοῦ θνητοῦ κατὰ τὸ τοῦ Ἰησοῦ σῶμα...μεταβαλεῖν εἰς αἰ. καὶ θείαν ποιότητα Or. Cels. 3.41 (p. 237.17; M. 11.975B); τὸ τοῦ κυρίου έξ ἀναστάσεως σώμα αἰ. τε καὶ σφαιροειδές τῷ σχήματι CCP(543)anath.10; cf. tunc [i.e. at the end of the world]...substantia corporalis...in aetherium statum permutata, Or.princ.2.3.7(p.125.11; M.11.197c).

*αίθεροδρομέω, speed through the air; of angels, Mod.dorm.2

(M.86,3281C). αίθεροειδήs, like ether, ‡Just.qu.Chr.2.5(M.6.1421D); neut. as

subst., Gr.Nyss.hex.36(p.52; M.44.96C). *alθεροτρόμος, reverberating through the air al. βοή ‡Gr.Naz.

Chr.pat.171(M.38.150A; αἰθεροδρόμω p. 38, cf. LS). *alθεροφόροs, borne through the air; of the seraphim, Eus. Is. 6:2

αἰθερώδης, like ether τινὰς μὲν εἰρηκέναι καὶ αὐτὸν [sc. θεόν] σωματικής φύσεως λεπτομερούς καὶ αἰ., τινὰς δὲ ἀσώματον Οτ. Jo. 13.21(p.244.21; M.14.432C).

*Albionikus, in the manner of the Ethiopians, Or. Cels. 5.37(p.41. 10; M.11.1237C).

Aiθίοψ, Ethiopian; of demons thought to be black, †Cyr.hom.

div.14(5².405D); ib.(407A); τὰ μέλανα πρόσωπα τῶν νοητῶν Al. Hesych. S.temp.1.23(M.93.1488B); Anast.S.Ps.6(M.89.1113B).

[*]αἴθμη, ή, vapour, Epiph.haer.52.2(p.312.30, v.l. ἔθμη M.41.

alθρία, ή, clear sky, met., of spiritual life ἐν τῆς ψυχῆς αἰ. γενόμενος, ενατενίζει τῷ ἡλίῳ τῆς δικαιοσύνης Jo.D.hom.i.10(M.96.561A). αίθριάζ-ω, expose to the air τὰ σώματα τῶν μαρτύρων...αίθρι-

ασθέντα Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.62(M.20.432B); intrans., come into the open μάρτυρες ~ουσι καὶ...τοῖς βήμασι συγκαλοῦσι λαὸν φιλόχριστον Gr.Naz.or.44.12(M.36.620C).

*aἰθριοποιός, making clear, Diad.perf.75(p.92.24).

ailpios, 1. clear, bright; of thunder from a clear sky, Nonn.par. Jo.12:29(M.43.856A); 2. open to the air, Eus.v.C.4.59(p.141.20; M. 20.1209B); in the open air, out of doors γυμνότης και άρρωστία καί τό αἴ. πλανᾶσθαι Chrys.hom.80.2 in Mt.(7.760D); ἀγάλματα...έν αἰ. ...έστηκότα id.hom.10.2 in Eph.(11.77D); Soz.h.e.6.2(M.67.1296C).

*aikiois, n, torture, torment, Jo. Jej. poenit.cont.virg. (M.88.1977C). αΐλουρος, ὁ, ἡ, cat; as a nickname of Tim. I Al., Thdr.Lect.h.e. 1.8(M.86.169B); Evagr.h.e.2.8(p.56.2; M.86.2521A).

αΐμα, τό, ὑμα PRyl.3.465.15; αΐμαν Mir.Geo.6(p.70.13); I. blood:

A. in gen.; 1. sacredness and power of blood, as instanced by blood of Abel μετέσχηκεν τοῦ λόγου το αί. το ανθρώπινον καὶ τῆς χάριτος κοινωνεί τῷ πνεύματι, κᾶν άδικήση τις αὐτό, οὐ λήσεται. έξεστιν αὐτῷ καὶ γυμνῷ τοῦ σχήματος πρὸς τὸν κύριον λαλείν Clem. paed.3.3(p.251.7; M.8.592A); and by blood of circumcision which broke the power of the angel after Zipporah had circumcised her son (Ex.4:24-26); Or. Cels. 5.48(p.53.1f.; M.11.1257A); 2. speculation about blood lost on earth in rel. to resurrection bodies ἀποκρινάσθω όποιον αί. συνανίσταται τῷ ἀνθρώπῳ, τὸ ἐν ταις φλεβοτομίαις, άλλα το εν ταις αίμορραγίαις...λεγέτω ούν μοι ποίον αί. συνανίσταται τῷ ἀνθρώπῳ Adam.dial.5.17(pp.208.15,210.3; Μ.11.1856Β); 3. blood as substance of soul: cf. Empedocles ap. Stobaeum ecl. 1.41. 53; view repudiated πρωτόγονον γάρ το αί. εύρίσκεται έν ονθρώπω, δ δή τινες οὐσίαν εἰπεῖν ψυχῆς τετολμήκασιν Clem.paed.1.6(p.113.14; M.8.296c); discussed, ref. Lev.17:11, etc.: Or.dial.11(p.144.15); έπει έχεις ταθτα πάντα τοθ αισθητού σώματος περί τον έσω ἄνθρωπον, μηκέτι δίσταζε καὶ περὶ τοῦ αι. ὅτι ὁμωνύμως τῷ αἰσθητῷ αι., ὡς καὶ τὰ ἄλλα μέλη τοῦ σώματος, ἐστὶν κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον. ἐκείνο τό αί. ψυχῆς άμαρτωλοῦ ἐκχεῖται ib.22(p.164.7ff.); Phil.r:23 cited to prove blood not = soul οὐ γὰρ σὺν Χριστῷ ἐστιν ἄμα τῷ ἀναλῦσαι, εἰ ἡ ψυχὴ αἰ. ib.23(p.166.2); πρὸς τοὺς δοξάζοντας, αἰ. ἢ πνεθμα είναι την ψυχήν, έπειδη του αι. η του πνεύματος χωριζομένου νεκροθται το ζώον, οὐκ ἐκείνο ρητέον, ὅπερ τινὲς τῶν οἰομένων είναί τι γεγραφήκασι, λέγοντες οὐκοῦν, όταν μέρος ἀπορρυή τοῦ αί., μέρος άπερρύη της ψυχης...έπι γάρ των όμοιομερων και το υπολειπόμενον μέρος ταὐτόν έστι, τῷ παντί...οὕτως οὖν καὶ τὸ ὑπολειπόμενον αἶ., όσον αν ή, ψυχή έστιν, είπερ ψυχή τὸ at. Nemes.nat.hom.2(M.40. 541B); Chrys.hom.27.5 in Gen.(4.262C); 4. representing natural (opp. spiritual) generation, cf. Jo. 1:13 οί γὰρ ἐκ θεοῦ γεννηθέντες, τῷ πεπιστευκέναι ὅτι Ἰησοῦς ὁ Χριστός ἐστι... ἐκ τοῦ θεοῦ ἐγεννήθησαν. ούχ ὑπόκεινται δὲ τῆ έξ αἰμάτων γεννήσει, τουτέστιν οὐκ έξ ὑλικῶν έχουσι τὴν γένεσιν Or. fr.8 in Jo. (p.489.30); and sacrifices of old, opp. new, law, exeg. Mt.16:7 ἐπίστησον εἰ δύναται κατ' ἐπιβολήν άλλην viòs αίμάτων είναι ο νομίζων θεοσεβής καὶ viòs θεοῦ είναι διὰ τοῦ προσάγειν τὰς κατὰ νόμον αλοθητὰς θυσίας ib.(p.490.4); 5. met., hope as the 'blood' of faith, Clem.paed.1.6(p.113.6; M.8.296B); blood as a symbol of Passion, ib.(p.119.28; 309A); as designating grave sins, †Bas. Is. 137(1.475B; M.30.341B).

B. eating of blood forbidden, cf. Ac. 15:20; 1. used as argument against pagan accusation that Christians ate children môs av παιδία φάγοιεν οἱ τοιοῦτοι, οἶς μηδὲ ἀλόγων ζώων αἰ. φαγεῖν ἐξόν; Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.26(M.20.417C); hence this probably also Iren.'s interprn. of Apostolic Decree, uti abstineant...a fornicatione, et a sanguine, Iren. haer. 3.12.14(M.7.908B); 2. reason for prohibition γράψαι τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν πιστεύουσιν ἐπιστολήν, μόνα, ὡς ὢνόμασαν, 'ἐπάναγκες' ἀπαγορεύουσαν ἐσθίειν· ταθτα δ' ἐστὶ τὰ ήτοι εἰδωλόθυτα η τὰ πνικτὰ η τὸ αί. ... τὰ δὲ πνικτὰ τοῦ αί. μη ἐκκριθέντος, ὅπερ φασίν είναι τροφήν δαιμόνων, τρεφομένων ταΐς απ' αὐτοῦ ἀναθυμιάσεσιν... έκ δὲ τῶν εἰρημένων περὶ τῶν 'πνικτῶν' σαφὲς εἶναι δύναται τὸ περὶ τῆς ἀποχῆς τοῦ 'αι.' Or. Cels. 8.29,30(p.245.2ff.; M.11.1560Af.); 3. eccl. legislation εἴ τις ἐσθίοντα κρέα χωρὶς αἴ. καὶ εἰδωλοθύτου καὶ πνικτοῦ, μετ' εὐλαβείας καὶ πίστεως, κατακρίνοι...ά. ε. CGangr. can.2; εἴ τις ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος ἢ ὅλως ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ ἰερατικοῦ 'φαγἢ κρέας ἐν αἴ. ψυχῆς αὐτοῦ'...καθαιρείσθω, τοῦτο γὰρ ὁ νόμος ἀπεῖπεν ἐὰν δὲ λαϊκὸς δ, ἀφοριζέσθω Can. App.63; εἴ τις οὖν ἀπὸ τοῦ νῦν αἶ. ζώου ἐσθίειν ἐπιχειροίη οἰωδήποτε τρόπω, εἰ μὲν κληρικὸς εἴη, καθαιρείσθω, εἰ δὲ λαϊκός,

άφοριζέσθω CTrull.can.67; v. II infra.

C. of martyrdom, the 'baptism of blood' (cf. βάπτισμα); 1. in gen., Clem.str.4.7(p.268.4; M.8.1256B); ib.2.18(p.155.26; 1020C); ib. 2.20(p.181.4; 1069B); Or.mart.39(p.37.11; M.11.616B); M.Perp.21 (p.93.12); Bas.hom.19.7(2.155A; M.31.521A); Gr.Naz.or.39.17(M.36. 356A); Gr. Nyss. mart. 3(M. 46.781c); Jo. D. f. o. 4.9(M. 94.1124c); 2. in relation to blood of Christ λοιπαί δέ και συγγενείς ταύτη τή θυσία [sc. Christ] θυσίαι αι έκχύσεις είναι μοι φαίνονται τοῦ τῶν γενναίων μαρτύρων αΐ. Or. Jo.6.54(36; p.162.16; M.14.293A); λυτρούμενος γάρ την οίκουμένην ο σωτηρ...καί την πλευράν νυγείς, εξήγαγεν αί. καί ύδωρ· ίνα οι μεν εν καιροίς ειρήνης εν ύδατι βαπτισθώσιν, οι δε εν καιροίς διωγμών έν οίκείοις αι. βαπτισθώσι Cyr.H.catech.3.10; Gr. Naz.or.45.23(M.36.656B); τοῦτο τὸ αί. [sc. of martyrs] ἄγγελοι μέν όρωντες ετέρποντο, δαίμονες εφριττον, καὶ αὐτός δὲ ὁ διάβολος ετρεμεν. οὐ γὰρ αί. ἦν ἀπλῶς τὸ ὁρώμενον, ἀλλ' αί. σωτήριον, αί. ἄγιον, αί. των οὐρανων ἄξιον, αἶ. διηνεκως τὰ καλὰ τῆς ἐκκλησίας ἄρδον φυτά. είδε το αί., καὶ ἔφριξεν ο διάβολος ἀνεμνήσθη γὰρ ἐτέρου αΐ. δεσποτικοῦ· δι' ἐκεῖνο τὸ αί. τοῦτο ἔρρευσεν· ἐξ οῦ γὰρ ἐνύγη ἡ πλευρὰ τοῦ δεσπότου, μυρίας όρᾶς λοιπὸν πλευράς νυττομένας Chrys.pan.mart.3.2 (2.714A); baptism by blood compared with Christ's baptism $\chi\theta\dot{\epsilon}s$ [sc. feast of Epiphany]... δ δεσπότης ήμων ύδατι έβαπτίσατο, σήμερον δε δούλος αι. βαπτίζεται... ώσπερ οι βαπτιζόμενοι τοις ύδασιν, ούτως οί μαρτυροῦντες τῷ ἰδίφ λούονται αι. id.pan.Lucn.2(2.526A,B).

D. blood of Christ; 1. as part of human nature μετέσχε καὶ αὐτὸς αΐ. καὶ σαρκός Ath. Ar.2.9(M.26.165A); αἶ. δὲ οὐκ ἐκ τοῦ πνεύματος της του λόγου θεότητος εκπορεύεται άλλ' έξ ου εφόρεσεν άνθρώπου ‡Ath.serm.fid.13(p.9; M.26.1269C); δ κύριος τῆ μὲν προβολῆ τοῦ αί. την βεβαιότητα της σαρκός επεδείκνυτο ‡Ath. Apoll.1.18(M.26.1125B); ib.2.14(1156B); hence special characteristic of Son δυνάμει θεοῦ πατρός και αί. θεοῦ παιδός και δρόσω πνεύματος άγίου Clem.q.d.s.34 (p.182.22; M.9.640c); 2. OT types; a. blood of Passover lamb, smeared on doorposts of Israelites in Egypt το μυστήριον οὖν τοῦ προβάτου, ο το πάσχα θύειν έντέταλται ο θεός, τύπος ήν του Χριστου, οδ τῷ αι. κατὰ τὸν λόγον τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως χρίονται τοὺς οἶκους έαυτων, τουτ' έστιν έαυτούς, οί πιστεύοντες είς αὐτόν Just.dial.40.1 (M.6.561B); ib.111.3(732C); ότε ό ολοθρευτής εἰσέρχεται εἰς πάσαν ολκίαν της εν κόσμω Αλγύπτου, ενθα μη κεχρισται ή φλιά των θυρών τῷ τοῦ Χριστοῦ ai. Or. fr. 48 in Le. (p. 255.8); Cyr. H. catech. 19.3 cit. s. άμνός; Χριστός γάρ το άληθινον...άρνίον ἐσφάγη, καὶ το αί. αὐτοῦ έχρίσθη έπι τῶν φλιῶν τῆς καρδίας, ὅπως γένηται τὸ ἐκχυθέν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ αἰ. τοῦ Χριστοῦ, τῆ μὲν ψυχῆ εἰς ζωὴν καὶ ἀπολύτρωσιν· τοῖς δὲ Αἰγυπτίοις δαίμοσιν εἰς πένθος καὶ θάνατον Mac. Aeg. hom. 47.8 (M.34.801A); Cyr.hom.pasch.10(52.132B); b. blood of the covenant (Ex.24:8), Cyr. Zach. 59(3.738cff.); c. Rahab's scarlet thread, Just. dial.111.4(M.6.733A); τοῦ δὲ τιμίου αι. διὰ τὸ χρώμα τὸ <κόκκινον> σύμβολον. τοιούτον καὶ τὸ 'δεθὲν' ἐν τῆ γενέσει τοῦ Φαρὲς καὶ τὸ δειχθεν ἀπό 'Ραὰβ της πόρνης τοῖς κατασκόποις 'σημεῖον' Or.hom.8.10 in Lev.(p.410.25); d. other types and symbols: wine, exeg. Gen. 49:10, Just.1apol.32.11(M.6.38oBf.) cit. s. ἄμπελος; cf.id.dial.54.2 (M.6.593Df.); τὸν κόσμον ὅλον αι. πληρώσας ἀμπέλου, πότον ἀληθείας, τὸ κρᾶμα τοῦ νόμου τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ λόγου τοῦ νέου...μυστικὸν ἄρα σύμβολον ή γραφή αι. άγίου οίνον ωνόμασεν Clem.paed.2.2(p.174.3,6; M.8.424B); house 'painted with vermilion' (Jer.22:14), Or. fr. 13 in Jer. (p. 204.11; M. 13.569A); 3. its redeeming qualities διὰ τοῦ αΐ. τοῦ κυρίου λύτρωσις ἔσται πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν... ἐπὶ τὸν θεόν IClem. 12.7; ib.21.6; μιμηταί όντες θεοῦ, ἀναζωπυρήσαντες ἐν αί. θεοῦ Ign. Eph.1.1; Barn.5.1; Iren.haer.5.1.1(M.7.1121C); ib.5.2.1(1124A); cf. si autem non salvetur haec [sc. caro] videlicet nec dominus sanguine suo redemit nos; neque calix eucharistiae communicatio sanguinis ejus, ib.5.2.2(1124B); Clem.paed.1.5(p.104.1; M.8.277B); A. Thom. A 72(p.188.5); Ath. Ar.2.7(M.26.161C); ib.2.65(285A); ‡Ath. Apoll.1. 16(M.26.1121C); opp. blood of circumcision, Just. dial. 24.1(M.6. 528B); 4. universal efficacy ἀτενίσωμεν είς τὸ αί. τοῦ Χριστοῦ καὶ γνωμεν ως εστιν τίμιον τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ὅτι διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν έκχυθέν παντί τῷ κόσμῳ μετανοίας χάριν ὑπήνεγκεν IClem.7.4; αντί δὲ τῶν τῆς ἀμαρτίας αἰ. τῷ ἰδίῳ αἴ. τὴν γῆν καὶ τοὺς πάντας καθαρίση ‡Ath.pass.16(M.28.213C); ib.20(221A); ρανίδες αἴματος ὀλίγαι κόσμον όλον αναπλάττουσαι, και γίνονται καθάπερ όπος γάλακτι πασιν ανθρώποις, είς εν ήμας συνδέουσαι καὶ συνάγουσαι Gr.Naz.or.45.29(M.36. 664A); Chrys.hom. 1.3 in Eph. (11.7A,B); αί. ἐστιν, αί., ὅ τὸ χειρόγραφον των άμαρτιων ἀπήλειψεν αί., δ την ψυχήν σου ἐκάθηρεν, δ την κηλίδα ἀπέπλυνεν, ο τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς έξουσίας έθριάμβευσεν id.cruc. 1.3(2.404A); id.stat.2.9(2.34C); id.prod.Jud.2.6(2.395A); Cyr.glaph. Gen.(1.153B); its superiority to blood of martyrs εί και μυρίους θανάτους ύπερ Χριστοῦ ύπομείνωμεν, οὐδε οῦτως το δέον ανεπληρώσαμεν άλλο γὰρ αί. θεοῦ, καὶ ἔτερον αί. δούλων, κατὰ τὸ ἀξίωμα, καὶ οὐ κατὰ τὴν οὐοίαν Jo.Clim.scal.23(M.88.968D); 5. necessity of faith in it δι' αι. καθαίρων τους πιστεύοντας αυτώ Just. Iapol. 32.7 (M.6.380B); even for angels, Ign. Smyrn.6.1 cit. s. άγγελος; opp. Docetic heresies εί διὰ τοῦ...αί. Χριστοῦ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων καταγγέλλουσιν αι γραφαί, ούτοι δὲ αί. και σάρκα άρνοῦνται έχειν αὐτόν, οὕτε ἀπέθανεν ἐκείνοις κατ' ἀλήθειαν, οὕτε ἐτάφη...οὕτε γαρ αι. εσχήκει,...οὐδε ήμεις οδυ κατ' αλήθειαν εσώθημεν Adam.dial. 5.6(p.186.24; M.II.184IB); since it will be required from unbelievers, Polyc.ep.2.1; 6. discussion of opinion that it was given as ransom to Devil ὁ ἀμνὸς σφαγείς... ἀνούμενος τῷ έαυτοῦ αί. ἀπὸ τοῦ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμᾶς πιπρασκομένους ἀγοράσαντος Οτ. Jo. 6.53 (35; p.162.8; M.14.292D); εἰκὸς δὲ ὅτι κατά σε ἐπρίατο, δοὺς ἐαυτοῦ τὸ αξ.· πῶς οὖν καὶ ἐκ νεκρῶν ἠγείρετο ; εἰ γὰρ ὁ λαβὼν τὴν τιμὴν τῶν ανθρώπων το αι. απέδωκεν, οὐκέτι ἐπώλησεν· εἰ δὲ μὴ ἀπέδωκε, πῶς ανέστη Χριστός;... δ γοῦν διάβολος κατέχει το αί. τοῦ Χριστοῦ αντί της τιμης των ανθρώπων. πολλη βλάσφημος ανοια Adam.dial.1.27 (p.54.7ff.; M.11.1757B); τίνι γὰρ τὸ ὑπὲρ ἡμῶν αί., καὶ περὶ τίνος έχύθη, τὸ μέγα καὶ περιβόητον τοῦ θεοῦ, καὶ ἀρχιερέως, καὶ θύματος; κατεχόμεθα μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ πονηροῦ...εί δὲ τὸ λύτρον οὐκ ἄλλου τινός, η του κατέχοντος γίνεται, ζητώ τίνι τουτο είσηνέχθη, και δι' ηντινα την αίτίαν; εἰ μὲν τῷ πονηρῷ, φεῦ τῆς ὕβρεως: εἰ μη παρά τοῦ θεοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν θεὸν αὐτὸν λύτρον ὁ ληστής λαμβάνει... εί δὲ τῷ πατρί, πρῶτον μὲν πῶς; οὐχ ὑπ' ἐκείνου γὰρ ἐκρατούμεθα. δεύτερον δέ, τίς ὁ λόγος, μονογενοῦς αξ. τέρπειν πατέρα;... η δηλον, ὅτι λαμβάνει μὲν ὁ πατήρ, οὐκ αἰτήσας, οὐδὲ δεηθείς, ἀλλὰ διὰ τὴν οίκονομίαν, καὶ τὸ χρηναι άγιασθηναι τῷ ἀνθρωπίνω τοῦ θεοῦ τὸν ανθρωπον Gr.Naz.or.45.22(M.36.653A,B); 7. blood of Christ ridiculed by pagans παίζων γοῦν τὸ ἐπὶ τῷ σταυρῷ προχυθέν αι. τοῦ Ἰησοῦ φησιν ὅτι οὐκ ἡν ἰχώρ, οἰός πέρ τε ρέει μακάρεσσι θεοῖσιν Or. Cels. 1.66 (p.119.15; M.11.784A); contention that it was not revenged on Jerusalem, refuted, ib.8.42(p.257.15; 1580C); cf.Cyr.Os.4(3.22A); 8. its place in spiritual life ὁ ἀμνὸς σφαγιάζεται, καὶ σφραγίζονται τῷ τιμίω αΐ. πραξις και λόγος, είτουν έξις και ένέργεια, αι των ήμετέρων θυρών παραστάτιδες, λέγω δή τών τοῦ νοῦ κινημάτων τε καὶ δογμάτων, καλώς ανοιγομένων και κλειομένων εκ θεωρίας Gr. Naz.or.45.15(M.36. 644Β); ο Χριστός ετύθη, και το αί. αὐτοῦ ραντίσαν ήμας πτεροφυήσαι έποίησεν, έδωκε γαρ ήμεν πτέρυγας άγιου πνεύματος, πρός το επτασθαι άκωλύτως είς τὸν ἀέρα τῆς θεότητος Mac.Aeg.hom.47.2(M.34.797B); 9. in formulae of greeting and various other contexts, Ign. Philad. proem. cit. s. αἰώνιος; ἀσπάζομαι τὸν ἀξιόθεον ἐπίσκοπον...έν ονόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆ σαρκὶ αὐτοῦ καὶ τῷ αἴ. id. Smyrn. 12.2; identified with ἀγάπη, ib.1.1; id. Trall.8.1; id. Rom.7.3; in connexion with Christ's teaching Χριστός...συνήγαγε...τό στρατιωτικόν τὸ ἀναίμακτον αί. καὶ λόγφ Clem.prot.11(p.82.7; M.8.236B); 10. interprn. of the blood and water flowing from the side of Christ, Claud. fr. pasch. (M.5.1300A); άρχη σημείων επί Μωσέως al. καὶ ὕδωρ, καὶ τὸ τελευταίον πάντων τῶν σημείων Ἰησοῦ τὸ αὐτό. πρώτον Μωσής τὸν ποταμὸν μετέβαλεν εἰς αἰ. καὶ ὁ Ἰησοῦς, τὸ τέλος, ύδωρ εξήνεγκεν εκ πλευράς μετά αι. διά τάς δύο φωνάς ισως, τοῦ τε κρίνοντος, και των επιβοώντων... ο μεν Πιλατος ελεγεν άθωδος είμι, καὶ ὕδατι ἀπενίπτετο τὰς χείρας οἱ δὲ ἐπιβοῶντες ἔλεγον τὸ αἶ. αὐτοῦ έφ' ήμας. ήν οθν τα δύο έκ της πλευρας το ύδωρ ισως τῷ κρίνοντι, τοις δε επιβοωσι το αί. και πάλιν άλλως νοητέον 'Ιουδαίοις μεν το αί., Χριστιανοίς δὲ τὸ ὕδωρ ἐκείνοις...ἡ ἐκ τοῦ αἴ. καταδίκη Cyr.H. catech.13.21; al. καὶ ὕδωρ τῆς πλευρᾶς χεόμενον τὸ μέν, ώς ἀνθρώπου, τὸ δέ, ώς ὑπὲρ ἄνθρωπον Gr.Naz.or.45.29(M.36.661D); ‡Ath.pass.25 (M.28.228D-229A) cit. s. πλευρά; ib.21(224A).

E. eucharistic; 1. in gen., Ign. Philad. 4.1 cit. s. εὐχαριστία; 'Ιησοῦ ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τῆς εὐχαριστίας τοῦ σώματός σου...καὶ τοῦ αἴ. κοινωνῆσαι A. Thom. A 49(p.166.3); A.(Pass.) Andr. 6(p.13.18) cit. s. αμνός; διττον δε το αί. τοῦ κυρίου το μέν έστιν αὐτοῦ σαρκικόν, ῷ τῆς φθορᾶς λελυτρώμεθα, τὸ δὲ πνευματικόν, τοῦτ' ἔστιν ῷ κεχρίσμεθα. καὶ τοῦτ' ἔστι πιεῖν τὸ αἶ. τοῦ Ἰησοῦ, τῆς κυριακῆς μεταλαβεῖν άφθαρσίας· ἰσχὺς δὲ τοῦ λόγου τὸ πνεῦμα, ώς αί. σαρκός Clem.paed. 2.2(pp.167.28-168.3; M.8.409B); 2. OT types: Noah's vine, Apoc. Bar.4(p.87.30); OT sacrifices, Chrys.hom.46.4 in Jo.(8.274A); 6 Μωϋσής φησιν θύσατε άμνὸν προβάτων άμωμον, καὶ τὸ αί. αὐτοῦ επιχρίσατε έπι ταις θύραις. τι λέγεις; αι. αλόγου σώζειν ανθρώπους λογικούς οίδεν; ναί, φησί...τὸ αί. ἐκείνο τὸ ἀναίσθητον καὶ ἄψυχον, τοὺς ψυχὰς ἔχοντας ἀνθρώπους ἔσωσεν οὐκ ἐπειδή αί. ἦν, ἀλλ έπειδή τοῦ αΐ. τούτου τύπος ήν. ότε είδεν ο όλοθρεύων ταῖς θύραις έπικεχρισμένον το αξ., καὶ οὐκ ἐτόλμησεν ἐπιπηδῆσαι. νῦν ᾶν ἴδη σε ό διάβολος, οὐχὶ ταῖς θύραις ἐπικεχρισμένον τὸ αἶ. τοῦ σώματος, ἀλλὰ τῷ στόματι τῶν πιστῶν ἐπικεχρισμένον τὸ αί. τῆς ἀληθείας τὸ αί.